

Det handler om innovativ og bærekraftig utvikling

Års- og bærekrafttrapport 2019
Posten Norge

I denne rapporten kan du lese om Posten og Brings verdiskaping i 2019. Vi vil vise hvordan et over 370 år gammelt selskap evner å fortsatt være i front og skape verdier i en tid med store endringer.

01

Om oss

Dette er Posten Norge	6
Høydepunkter 2019	8
Nøkkeltall	11
Styret i Posten Norge	12
Styrets årsberetning	13
Konsernstruktur	18
Konsernledelsen	19
Vår historie	20
Vår strategi 2018-2020	22
Konsernsjefen har ordet	24

02

Bærekraft

Slik jobber vi	28
Resultater 2019	30
Engasjerte og kompetente medarbeidere	32
Innovativ og bærekraftig utvikling	40
Fornøyde og lojale kunder	46
Kosnadseffektivitet og lønnsom vekst	50

03

Finans

Resultater 2019	58
Eierstyring og selskapsledelse	60
Årsregnskap og noter for Posten Norge konsern	67
Årsregnskap og noter for Posten Norge AS	134
Alternative resultatmål (APM)	182
Styrets erklæring	187
Uavhengig revisors beretning	188

01

Om oss

Dette er Posten Norge	6
Høydepunkter 2019	8
Nøkkeltall	11
Styret i Posten Norge	12
Styrets årsberetning	13
Konsernstruktur	18
Konsernledelsen	19
Vår historie	20
Vår strategi 2018-2020	22
Konsernsjefen har ordet	24

Det handler om å
gjøre hverdagen
enkler og
verden mindre

Merkevaren Posten
for hele det norske folk.
Gjennom valgfrihet
og fleksible tjenester
gjør vi hverdagen enklere.

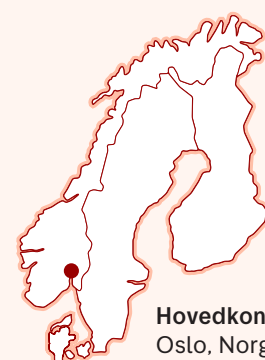
Ingen kjenner Norge bedre

Merkevaren Bring
for alle bedrifter i Norden
og privatkunder utenfor
Norge. Gjennom innovasjon
skaper vi bærekraftige,
grønne løsninger.

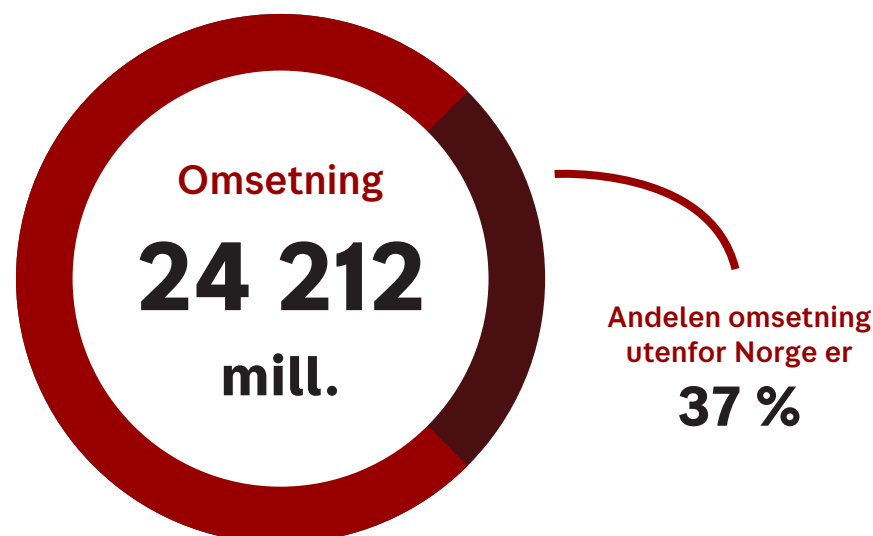
Finding new ways

**Norden er vårt
hjemmemarked**

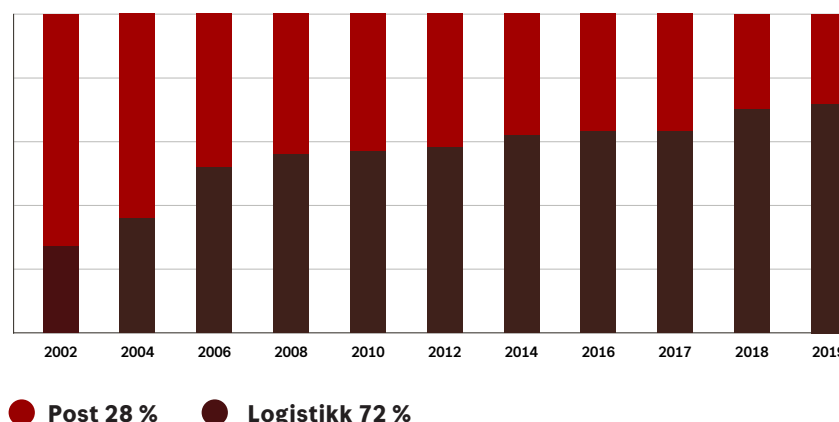

Hovedkontor:
Oslo, Norge

**Vi har egen
virksomhet i:**
Norge, Sverige, Danmark,
Finland. Vi er også tilstede
i en rekke land utenfor
Norden for å tilby et
helhetlig verdiforslag til
våre kunder.

Andel omsetning fordelt på segmentene i prosent

Finland: 39 ●
Danmark: 273 ●
Sverige: 1 582 ●
Norge: 11 787 ●

Vi gjør hverdagen enklere og verden mindre

Vi har en visjon som tar oss inn i fremtiden. Visjonen er vår felles ledestjerne som skal være med oss i alt vi gjør. Som stjerner flest henger den høyt, og representerer hva vi skal strekke oss etter.

Menneskene som jobber i Posten og Bring er vår viktigste ressurs. Vi er avhengig av at alle i konsernet er med og bidrar, hver eneste dag. Vi har levert i 373 år, som er det beste beviset på at leveranser alltid vil være relevant – de skjer bare på nye måter. Vi skal fortsatt levere både i postkasser, på døra, i putekasser og andre steder kundene våre ønsker å få levert det de har bestilt. Vi vil fortsette å teste ut ny teknologi som vi kan bruke til å gjøre både kundenes og vår egen hverdag enklere.

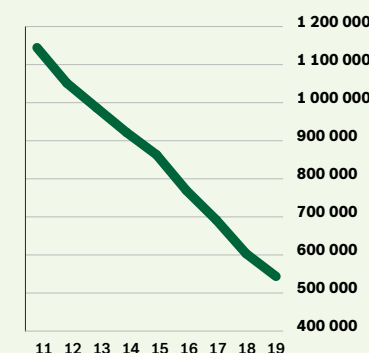
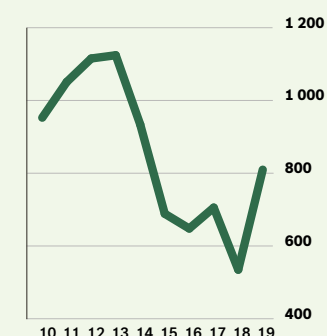
Konsernet utvikler og leverer helhetlige løsninger innenfor post, kommunikasjon og logistikk. Vårt formål er å forenkle og verdiøke handel og kommunikasjon for mennesker og virksomheter i Norden.

Vi ble kåret til
**Norges
mest
innovative
bedrift**

i 2019 av innovasjons-
magasinet «Innomag»
i regi av fagjury

Justert driftsresultat

808 mill.

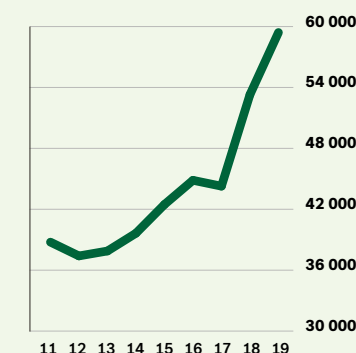
Siden 2011 har brev-
volumet* **sunket** med

52,6 %

...mens pakkevolumet
har **økt** med

54,9 %

*Totalt brev volum adressert post. Tall i tusen.

Tall i tusen.

Vår visjon rommer en idé om at vi har mulighet til å gjøre en forskjell i hverdagen og livene til folk. Her kan du lese om noen av våre høydepunkter fra 2019. De er alle eksempler på hvordan vi gjør hverdagen enklere og verden mindre.

Reduserer vårt klimaavtrykk

Elskede by i Norge

Miljøvennlige kjøretøy frakter pakker og gods til kunder i sentrum, og tar med seg avfall ut igjen. Målet med samarbeidsprosjektet er mindre utslipp, støy og trafikk – og bedre omgivelser. Dette er allerede prøvd ut med suksess i Stockholm. I april 2019 rullet vi det ut i Norge.

Utslippsfri bedriftspakkelevering

Fra november kunne 1 200 bedriftskunder innenfor Ring 1 i Oslo få pakker levert helt utslippsfritt. Vi har erstattet 22 fossile kjøretøy i området med elektriske varebiler, Paxstere og varesykler. Nå jobber vi med å etablere utslippsfri pakkelevering i andre byer også.

Investerer i logistikknettverk

I 2019 har vi investert i logistikknettverkene for å møte den kraftige veksten innen netthandel og for å kunne gi kundene et bedre tilbud.

- Vi har åpnet to nye terminaler i Norge; Stokke og Stavanger.
- Det er besluttet å investere i to nye og større terminaler i Danmark, i Greve (København) og Taulov (Kolding).

Stor innovasjonsevne

Norges mest innovative bedrift: Vi klatret helt til topps i kåringen av Norges mest innovative selskaper i 2019. En fagjury i regi av magasinet «InnoMag» står bak kåringen.

Åpnet innovasjonshub: I mai åpnet «Innovasjonshuben», en arena for å utforske og teste nye tjenester. Den stimulerer til å jobbe tverrfaglige og skape nye og brukervennlige løsninger.

Testing og lansering av nye tjenester

Valgfritt leveringssted: Nå kan våre kunder velge hvordan de vil ha levert sendingen. I 2019 lanserte vi disse mulighetene:

- **Fast leveringssted:** Pakker som er for store for postkassen kan leveres på et trygt, avtalt sted ved hjemmet – som i garasjen, på trappen eller i putekassen.
- **Innafor:** Har kunden digital lås, kan pakker leveres innenfor inngangsdøren når de ikke er hjemme.

Felles flyttemelding: Skatteetaten og Posten gjør det enklere å melde flytting. Fra november kunne kundene melde adresseendring til Folkeregisteret og Posten samtidig på posten.no.

Pakkenabo: I Danmark kan du hente pakken hos naboen. Vi har testet et landsdekkende nettverk av pakkeshops hos privatpersoner.

«Post i butikk» i Sverige:

Nå har vi etablert eget utleveringsnett i Sverige. Med det har vi lagt grunnlaget for å vokse videre og å tilby en enda mer sømløs levering for våre kunder i Sverige.

Samarbeid om bærekraftig utvikling

Nordiske samarbeid

Alliansen «Nordic CEOs for a Sustainable Future» består av nordiske næringslivsledere, blant dem vår konsernsjef Tone Wille. I august møtte alliansen statsministre for de nordiske landene for å diskutere en felles tilnærming for å løse verdens bærekraftutfordringer.

Felles klimaregnskap

Konsernsjef Tone Wille og de andre medlemmene i klimainitiativet «Skift» overrakte sitt klimaregnskap til statsminister Erna Solberg i oktober. De over 20 medlemmene vil vise hvilke forretningsmuligheter som ligger i overgangen til lavutslippssamfunnet.

Rigger for fremtiden

Ny postlov: Et flertall på Stortinget stemte for å åpne for postomdeling annenhver dag. Endringene i postloven trer i kraft 1. juli 2020.

Endret konsernstruktur: I løpet av året har vi også gjort store endringer for å rigge organisasjonen for fremtiden, og for at vi fortsatt skal kunne være relevante og lønnsomme.

Våre nøkkeltall

	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Driftsinntekter mill. kroner	24 212	23 894	24 678	24 772	25 074	24 404
Justert driftsresultat mill. kroner	808	531	703	645	686	933
Justert driftsmargin prosent	3,3 %	2,2 %	2,8 %	2,6 %	2,7 %	3,8 %
Driftsresultat (EBIT) mill. kroner	162	415	692	178	239	844
Resultat før skatt mill. kroner	21	366	621	230	151	720
Avkastning på investert kapital (ROIC) ¹⁾ prosent	7,4 %	7,3 %	9,8 %	9,0 %	9,9 %	13,9 %
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	2 151	598	592	945	1 213	1 175
Egenkapital ²⁾	6 363	6 481	6 375	5 912	5 926	6 205
Totalkapital ²⁾	19 867	16 071	16 962	15 299	16 097	16 377
Avkastning på egenkapital etter skatt (ROE), prosent	0,2 %	3,9 %	6,3 %	0,7 %	-1,0 %	7,3 %
Egenkapitalandel prosent	32,0 %	40,3 %	37,6 %	38,6 %	36,8 %	37,9 %
Gjeldsgrad	0,6	0,0	0,0	0,1	0,0	0,2
Sykefravær prosent	5,9 %	6,0 %	5,9 %	6,2 %	6,1 %	6,4 %
El-kjøretøy	1 139	1 197	511	493	361	146
H2-skader frekvens	7,8	8,7	6,5	7,7	9,6	11,6
Nestenulykker	33 273	33 126	38 552	42 879	41 756	35 482
CO2e-reduksjon tonn	396 779	398 530	411 894	441 730	530 127	556 660
Pakker antall i tusen ³⁾	59 945	48 318	50 586	51 198	48 194	44 825
Brev antall adressert i tusen	542 793	602 764	685 454	763 103	857 743	916 805

I tråd med IFRS 16 Leieavtaler er regnskapstallene for 2018 og tidligere år ikke omarbeidet

¹⁾ Beregnet på Justert driftsresultat
²⁾ Tallene er hentet fra avlagte årsregnskap. Tallene er ikke omarbeidet i forhold til gjennomførte prinsippendringer eller andre omarbeidelser
³⁾ Pakker inkl. pakke i postkassen.

Andreas Enger
Født: 1962

Styreleder siden 2019

CFO Høegh Autoliners/ konsulentoppdrag Deloitte.

Utdanning: Sivilingeniør i teknisk kybernetikk og MBA.

Verv: Observatør i styret Solstad Offshore.

Tidligere erfaring: Nordisk leder for strategi og innovasjon i Deloitte, CEO og arbeidende styreleder i Peterson AS. Styre-/styreledererfaring bl.a. fra Jordan AS og Storebrand Livsforsikring AS.

Anne Carine Tanum
Født: 1954

Nestleder siden 2019

Utdanning: Cand. Jur.

Verv: Styreleder i Avinor AS, Den Norske Opera og Ballett. Styremedlem i Cappelen Damm, Oslo Universitetssykehus og Try AS.

Tidligere erfaring: Mangeårig adm. dir. og eier av Tanum AS. Bred styreerfaring, bl.a. mangeårig styremedlem og styreleder i DNB ASA.

Tina Stiegler
Født: 1976

Styremedlem siden 2019

EVP Umoe

Utdanning: Siviløkonom.

Verv: Styremedlem i selskaper i UMOE-konsernet og Khrono.

Tidligere erfaring: EVP Next Media i Schibsted Media, rådgiver for startup-selskaper i StartupLab. Styreerfaring fra bl.a. Finn.no, Stavanger Aftenblad, Bergens Tidende, Mediehuset Fædrelandsvennen og E24.no.

Henrik Højsgaard
Født: 1965

Styremedlem siden 2018

CEO Aleris Sjukvård AB

Utdanning: Handelsexamen.

Verv: Styreleder LGT Logistics AB. Styremedlem Green Cargo AB.

Tidligere erfaring: Adm. dir. PostNord Logistics.

Finn Kinserdal
Født: 1960

Styremedlem siden 2018

Førsteamanuensis og Instituttleder IRRR Norges Handelshøyskole

Utdanning: Siviløkonom, statsautorisert revisor, PhD.

Verv: Styremedlem: North Murray AS. Medlem NHH Executive Strategic Board.

Tidligere erfaring: Leder EY revisjonsvirksomhet i Norge og Norden. Ansvarlig revisor for selskaper som Equinor. Div. konsulentoppdrag i transport- og logistikk-sektoren.

Liv Fiksdahl
Født: 1965

Styremedlem siden 2018

Vice President Capgemini Norge AS, engasjement.

Utdanning: Trondheim Økonomiske Høgskole.

Verv: Styremedlem: Scandinavian Airline Systems (SAS), Intrum AB og Arion Banki.

Tidligere erfaring: Konserndirektør for IT og Operations i DNB. Styremedlem Nille AS.

Odd Christian Øverland
Født: 1957

Ansattes representant siden 2000

Ansatt i Posten siden 1979. Forbundssekretær i Fagforbundet Post.

Lars Nilsen
Født: 1961

Ansattes representant siden 2016

Divisjonstillitsvalgt i Post. Forbundsstyremedlem i Fagforbundet Post.

Ansatt i Posten siden 1978.

Ann Elisabeth Wirgeness
Født: 1961

Ansattes representant siden 2012

Vara for Divisjonstillitsvalgt i divisjon E-handel og logistikk.

Forbundsstyremedlem i Fagforbundet Post.

Kretsleder i Fagforbundet Post, Østlandet krets.

Ansatt i Posten siden 1985.

Tove Gravdal Rundtom
Født: 1965

Ansattes representant siden 2020

1.vara bedriftsutvalget Fagforbundet Post.

Nestleder Fagforbundet Post Oslo og omegn

Ansatt i Posten siden 1987

Styrets årsberetning

2019 kan oppsummeres med fornøyde kunder, nedgang i sykefravær og skadefrekvens, innovasjonspris, vekst og resultatfremgang viser at konsernets strategiske satsinger har gitt ønsket effekt.

Omsetningen for 2019 ble 24 212 mill. kroner som er en økning på 1,3 prosent fra 2018. Organisk vekst ble 1,8 prosent. Driftsresultatet (EBIT) endte på 162 mill. kroner, en reduksjon på 253 mill. kroner fra 2018, hovedsakelig som følge av omstillingskostnader på om lag 430 mill. kroner til nødvendig restrukturering av postvirksomheten, samt nedskrivning av goodwill på 102 mill. kroner.

Konsernets resultat før skatt ble 21 mill. kroner i 2019, 345 mill. kroner svakere enn i 2018. Innføringen av IFRS 16 leieavtaler gav en negativ resultateffekt på 100 mill. kroner. Avkastningen på investert kapital (ROIC) ble 7,4 prosent som er 0,1 prosentpoeng bedre enn for 2018 (forbedringen ville vært 3,2 prosentpoeng uten effekter fra IFRS 16).

Resultatfremgangen er i hovedsak drevet av veksten i logistikksegmentet og vår langsiktige satsing for å utnytte mulighetene økt netthandel gir. Etterspørselen etter logistikktenester og lønnsomheten i bransjen påvirkes i stor grad av det generelle aktivitetsnivået i økonomien. Norge har hatt konjunkturoppgang de siste årene, mens veksten i det svenske markedet har vært svak. Nedgangen i postvolumene fortsetter som forventet. Nye rammebetingelser for postvirksomheten ble vedtatt av Stortinget i 2019, slik at Posten kan fortsette nødvendige omstillinger tilpasset nye brukerbehov.

De viktigste trendene som påvirker vår bransje skaper utfordringer, men også nye muligheter både på kort og lang sikt. Digitaliseringen øker endringstakten og bidrar til at nye forretningsmodeller og nye, bedre tjenester utvikles. Det fører til endringer i kjøpsmønstre hvor slutt-kunden velger mer kundetilpassede løsninger. Urbanisering innebærer økt fokus på bylogistikk og økte miljøkrav som stimulerer utvikling av nye leveringsløsninger.

Konsernet har god fart på innovasjonsarbeidet og ble i 2019 kåret til Norges mest innovative bedrift av en fagjury. Vi er i ferd med å forme fremtidens utleveringsnett i Norge og Norden. Nye tjenester testes og lanseres for å gi kunden økt valgfrihet og en enklere hverdag. Varer folk handler på nettet, kan leveres hjem – utenfor eller innenfor døren, eller hentes på stadig flere pakkeutleveringssteder. I 2019

ble konsernets utleveringsnettverk betydelig utvidet og siktemålet er full geografisk dekning i de nordiske landene i 2020. I tillegg testes nye konsepter som «Pakkeboks» hvor folk kan hente pakker i automat enda nærmere der de bor og ferdes.

Som en arbeidsintensiv virksomhet er helsefremmende arbeidsmiljø et av konsernets prioriterte innsatsområder for en bærekraftig utvikling. Langsiktig og systematisk arbeid innen helse, miljø og sikkerhet (HMS) er et fundament for dette. Medarbeidertilfredsheten er høy og 2019 viste at sykefraværet gikk ned til 5,9 prosent og antall personskader per million arbeidede timer ble redusert til 7,8.

Posten har høy tillit i den norske befolkningen. I følge Ipsos omdømmeundersøkelse (Store norske bedrifter 2019) svarte 62 prosent at de har et godt inntrykk av Posten, samme nivå som året før. Folk under 25 år er vesentlig mer positive til Posten enn andre aldersgrupper; hele 84 prosent har et godt inntrykk. Kundenes tilfredshet og lojalitet er høy og endte i 2019 på 69 (på en skala fra 1-100 ifølge Ipsos), samme som året før. Konsernet gjennomfører løpende undersøkelser blant kunder som har vært i kontakt med ulike deler av virksomheten. Dette gjøres for å systematisere kundeinnsikt, gjennomføre forbedringer og derigjennom styrke kundeopplevelsen og skape vekst for konsernet. Kundelojaliteten NPS (Net Promoter Score)¹ ble 38,6 i 2019, mot 35,8 i 2018.

Markedsutvikling

Postens virksomhet består av to segmenter: Logistikk og Post. Logistikksegmentet er størst og sto for om lag 70 prosent av konsernets inntekter i 2019, mens Postsegmentet sto for om lag 30 prosent.

Logistikksegmentet i vekst

Logistikksegmentet kunne i 2019 vise til en solid omsetningsvekst i og utenfor Norge. Omsetning i 2019 ble 18 127 mill. kroner, en økning på 807 mill. kroner fra året før. Organisk vekst var 4,3 prosent. Det var solid vekst i nett-

¹ NPS-score beregnes som: Andel lojale kunder minus andel misfornøyde.

handel til private og e-handelsvolumet økte med 18 prosent fra 2018.

Det var også god vekst innen hjemlevering, spedisjon, industrielt direktegods og offshore. Innen termo var det redusert vekst, både i og utenfor Norge.

Det er inngått avtale om salg av termovirksomheten i Norge med gjennomføring i første kvartal 2020.

Postsegmentet i omstilling og utvikling

Postsegmentet hadde i 2019 en omsetning på 7 634 mill. kroner som var 5,6 prosent eller 454 mill. kroner lavere enn året før. Hovedårsakene var volumfall i adressert brevpost og salg av Bring Citymail Sweden 1. mars 2018.

Adressert post ble redusert med 9,9 prosent i 2019. Siden toppåret 1999 har adressert post falt med hele 73 prosent og nedgangen fortsetter. Uadressert post reduserte volumet i 2019 med 1,1 prosent. Nye kundekontrakter kompenserte i stor grad for en fortsatt negativ markedsutvikling.

Fallende brevvolume fører til økende behov for tilpassning av distribusjonsnettverket. Utfordringene forsterkes av at avgiftsfritaket ved import av varer med verdi under 350 kroner opphører i 2020. Overgang til postomdeling annenhver dag fra juli 2020 er en betydelig og helt nødvendig omstilling og vil innebære en reduksjon i bemanningen på om lag 1 500 årsverk.

Posten vant Samferdselsdepartementets konkurranse om å levere aviser i distrikts-Norge fra juli 2020. Det betyr at om lag 150 flere årsverk kan videreføres etter overgang til brevomdeling annenhver dag.

DNBs avtale med Posten om banktjenester i Postens ekspedisjonsnett avvikles 1. juli 2020. Ut 2020 vil banktjenester tilbys i landpostnettet gjennom DNBs systemer. Det arbeides videre, i dialog med myndighetene med om og hvordan Posten bankplikt i landpostnettet kan løses i fremtiden.

Lønnsomhet

Sterk vekst i logistikksegmentet og fallende brevvolume i postsegmentet påvirker konsernets resultat.

Justert driftsresultat for 2019 ble 808 mill. kroner, en oppgang på 278 mill. kroner fra 2018.

Resultatforbedring i Logistikk

Justert driftsresultat for segment Logistikk var 462 mill. kroner for 2019, en bedring på 327 mill. kroner i forhold til 2018. Operasjonelle tiltak og vekst ga økt produktivitet og bedret lønnsomhet for flere områder. Det norske pakke- og godsnettverket fortsatte den positive utviklingen. I tillegg var det en god lønnsomhetsutvikling innen termo, direktetransporter, hjemlevering og lager. Innføringen av IFRS 16 leieavtaler medførte en positiv resultateffekt på 38 mill. kroner i 2019 for segmentet.

Driftsresultatet (EBIT) i 2019 ble 364 mill. kroner. Dette

inkluderer nedskrivning av goodwill, avsetning i forbindelse med strukturelle endringer i segmentet og gevinst ved salg av eiendom. Driftsresultatet var 437 mill. bedre enn i 2018, hovedsakelig som følge av forbedringen i justert driftsresultat.

Resultatnedgang i Post

Segment Post hadde i 2019 et justert driftsresultat på 635 mill. kroner, en reduksjon på 22 mill. kroner sammenlignet med 2018. Nedgangen skyldes hovedsakelig fall i adressert og uadressert brevolum.

Posten har gjennomført betydelige kostnadstilpasninger i driften som i stor grad har kompensert for den store nedgangen i adressert brevolum. Resultatet for 2019 inkluderte etterbetaling for Statens kjøp av leveringspliktige ulønnsomme tjenester med 85 mill. kroner tilhørende 2018. Innføringen av IFRS 16 leieavtaler medførte en positiv resultateffekt på 11 mill. kroner for segmentet.

Driftsresultatet (EBIT) i 2019 ble 120 mill. kroner. Dette inkluderte avsetning for omstilling knyttet til distribusjon av post annenhver dag med 267 mill. kroner, flytting av ruteklargjøring og deler av Postens Reklamesentre på 119 mill. kroner samt nedskrivning av goodwill med 60 mill. kroner.

I 2019 ble 93,7 prosent av adressert post fremme innen to dager. Dette er godt over konsesjonskravet på 85 prosent.

Automatisering og robotisering av prosesser gir positive effekter og vurderes innført på stadig nye områder. Blant annet er Chatbot, en samtalerobot med kunstig intelligens, tatt i bruk for å besvare kundeservice på nett. Dette er et supplement til og en avlastning av manuell kundeservice.

Ordningen med statens kjøp av ulønnsomme post- og banktjenester skal dekke netto merkostnader knyttet til leveringspliktige tjenester som Posten ikke ville tilbudt ut fra forretningsmessige vurderinger. Statens kjøp av ulønnsomme post- og banktjenester ble inntektsført med 619 mill. kroner i 2019, hvorav 85 mill. kroner var etterbetaling for 2018.

Investeringer og kontantstrøm

Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter i 2019 var positiv med 2 151 mill. kroner, en økning på 1 553 mill. kroner fra 2018. Av dette skyltes 890 mill. kroner effekter fra IFRS 16 hvor leiebetalinger ble reklassifisert til finansieringsaktiviteter. Det var også positive effekter fra forbedret driftsresultat, samt reduserte kundefordringer og økt leverandørgjeld sammenlignet med året før.

Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter i 2019 var negativ med 339 mill. kroner. I hovedsak var dette knyttet til løpende driftsinvesteringer på 646 mill. kroner. Hovedtyngden av driftsinvesteringene var relatert til bygging av logistikksentre i Stavanger og Tromsø. Utbetalinger ble noe kompensert av innbetalinger blant annet fra

salg av eiendom og andre driftsmidler.

Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter i 2019 var negativ med 1 514 mill. kroner, hovedsakelig som følge av effekter av IFRS 16, nedbetaling av ordinær gjeld og utbetaling av utbytte.

Finansiell handlefrihet

Konsernet hadde i 2019 netto finanskostnader på 142 mill. kroner, mot netto finanskostnader på 49 mill. kroner året før, hvorav 127 mill. kroner i kostnader skyldes innføring av IFRS 16. Konsernets langsiktige likviditetsreserve er god og var per 31.12.2019 på 6 430 mill. kroner, mot 5 956 mill. kroner året før. Reserven besto av plasserte midler og tilgjengelige trekkfasiliteter. Konsernet legger vekt på finansiell fleksibilitet, evne til å utnytte muligheter i markedet og evne til å gjennomføre strategiske investeringer.

Konsernets egenkapital per 31. desember 2019 var 6 363 mill. kroner, og egenkapitalandelen var 32,0 prosent. Høy egenkapitalandel underbygger konsernets soliditet. For å opprettholde finansiell kapasitet over tid er det avgjørende at konsernet får nødvendig regulatorisk frihet til å tilpasse tjenestene innenfor Post til markedsutviklingen, slik at kostnadene kan tilpasses i takt med fallende brevolum. Alternativt må staten betale for de leveringspliktige ulønnsomme tjenestene som bestilles.

Konsernet implementerte ny regnskapsstandard IFRS 16 Leieavtaler i 2019. Dette ga betydelig regnskapsmessig effekt og egenkapitalandelen ble redusert fra 40,0 til 32,0 prosent. Konsernet har gjennom hele 2019 og ved utgangen av året overholdt klausuler i låneavtalene. Se for øvrig note 22 i konsernets årsregnskap for oversikt over effekter fra denne regnskapsstandarden.

For å redusere finansiell risiko og øke den finansielle handlefriheten har konsernet en god likviditetsreserve og fokus på kontantstrøm.

Kreditt- og motpartsrisiko på plassering av overskuddslikviditet anses som begrenset da ratingen til Postens motparter gjennomgående er høy.

Låneklausuler

Enkelte av Postens låneavtaler inneholder klausuler som omfatter en begrensning i forhold til netto rentebærende gjeld/EBITDA på maksimum 3,5 og egenkapitalandel på minimum 20 prosent.

Per 31. desember 2019 var netto rentebærende gjeld/EBITDA 1,5 opp fra 0,3 i 2018, endringen ville vært en nedgang på 0,1 uten effekter fra IFRS 16.

Risiko

Risikostyring og internkontroll er integrert i konsernets forretningsprosesser og står sentralt i Postens selskapsstyring. I utvikling av mål, strategier og forretningsplaner legges det til rette for verdiskapning gjennom å balansere vekst mot lønnsomhetsmål og risiko ved konsernets virksomhet.

Som en del av selskapsstyringen vektlegger styret god risikostyring og internkontroll. Styret behandler hvert halvår en risikoanalyse som vurderer konsernets samlede risiko. Risikoanalysen inngår som en integrert del i konsernets forretningsprosesser. Det legges vekt på en kvantitativt uttrykt risikotilnærming. Det iverksettes risikoreduerende tiltak for å sikre at virksomheten når sine mål og det vurderes løpende om tiltakene gir ønsket effekt. Styret og administrasjonen følger aktivt opp konsernets risikoksposering innenfor områdene strategisk, operasjonell, finansiell og omdømmerisiko, samt informasjonssikkerhet. Oppfølging av risiko knyttet til informasjonssikkerhet og integritet er forsterket gjennom de siste årene.

Konsernet benytter derivater for å sikre markedsrisiko som oppstår som følge av konsernets ordinære virksomhet. Derivatene som benyttes er terminkontrakter, renteswapper og valutaswapper. Detaljert informasjon om derivater og sikringsforhold er omtalt i note 18 og 19 i årsregnskapet. Prosesser for risikostyring og internkontroll er nærmere beskrevet i redegjørelsen for selskapets eierstyring og selskapsledelse.

Disponering av årets resultat

Konsernet hadde i 2019 et resultat etter skatt på 13 mill. kroner, mot 248 mill. kroner året før.

Statens utbyttepolitikk er at 50 prosent av konsernets resultat etter skatt kan tas ut som utbytte. Før det årlige utbyttet fastsettes, skal det foretas en selvstendig vur-

dering av konsernets økonomiske situasjon og fremtids-utsikter.

Styret foreslår at det deles ut utbytte på 6,5 mill. kroner for 2019. Årets overskudd overføres til annen egenkapital. Det endelige utbyttet vil bli fastsatt på generalforsamlingen i 2020. Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Styret bekrefter at denne forutsetningen er til stede.

Styrets arbeid

Konsernet følger norsk standard og beste praksis for eierstyring og selskapsledelse, med basis i norsk lov og regjeringens til enhver tid gjeldende eierskapspolitikk.

Redegjørelse for selskapets eierstyring og selskapsledelse inngår hvert år som en del av den finansielle årsrapporten. Styreinstruksen oppdateres årlig. Styret evaluerer sitt eget arbeid, kompetanse og arbeidsform, samt diskuterer aktuelle temaer for spesiell oppfølging, i tillegg til styrets egen utvikling og kompetanseheving.

Styret ønsker, i tillegg til å være et beslutnings- og kontrollorgan, å bidra til utviklingen av konsernet gjennom å være en verdifull diskusjonspartner for selskapets ledelse og eier, med god innsikt i Postens strategier, forretningsmodeller og verdikjede.

På generalforsamlingen i 2019 ble Andreas Enger valgt som ny styreleder og Tina Stiegler som nytt styremedlem. Ut av styret gikk Idar Kreutzer og Tove Andersen. Kvinneandelen i styret er uendret, 40 prosent. Blant de aksjonærvalgte styremedlemmene er kvinneandelen 50 prosent.

Konsernets hovedkontor ligger i Oslo og størsteparten av virksomheten drives i Norge, mens den største virksomheten utenfor Norge foregår i Sverige.

Utsikter fremover

2020 er starten på et nytt tiår hvor fokus på å sikre en bærekraftig virksomhet vil prege alt vi gjør og hvor Norge som nasjon skal redusere klimautslipp med 50 prosent. Bærekraft handler om å skape en levedyktig utvikling for verden – og konsernet – i forhold til både økonomi, klima/miljø, og sosiale forhold.

Konsernet har etter gjennomført interessent- og vesentlighetsanalyse valgt å rette innsatsen mot fire av FNs bærekraftmål. Disse er: mål nr 8 Anstendig arbeid og økonomisk vekst, nr 9 Innovasjon og infrastruktur, nr 11 Bærekraftige byer og samfunn, og nr 13 Stoppe klimaendringene. Det vises til kapittel 2: Bærekraft.

I mars 2020 erklærte verdens helseorganisasjons (WHO) Covid19 (koronaviruset) som en pandemi. Pandemien spredte seg fra Kina til store deler av verden, inkludert Europa og Norge og påvirker alle deler av samfunnet sterkt. Det ble innført strenge restriksjoner for befolkningen i Norge og de øvrige nordiske land. Situasjonen vil føre til lavere aktivitet og volumfall for begge segmentene. Dette vil påvirke

konsernets omsetning og drift negativt. I segment Post vil både adressert og uadressert volum kunne påvirkes. I segment Logistikk er det spesielt pakkevolumene som vil kunne påvirkes, men det vil også kunne være en negativ påvirkning for øvrig logistikkvirksomhet.

Konsernet har god soliditet, med en likviditetsreserve på mer enn 5 mrd. kroner inklusive trekkfasiliteter, hvorav 3 mrd. kroner er plassert i svært likvide pengemarkedsplassringer.

Logistikkmarkedet er nordisk og preges av sterk konkurranse både fra internasjonale og lokale tradisjonelle aktører (samlastere), og nye aktører med helt nye forretningsmodeller.

Etterspørselen etter logistikktenester og lønnsomheten i bransjen påvirkes i stor grad av det generelle aktivitetsnivået i økonomien. Det må forventes å ta noe tid før markedet tar seg opp etter korona-pandemien og de langsiktige effektene er usikre.

Konsernet posisjonerer seg for langsiktig vekst i logistikksegmentet – spesielt innen netthandel. For å møte nye kundebehov og tilby attraktive løsninger til nordiske nettbutikker utvides kapasitet og nettverk. Det investeres betydelig i nye terminaler og IT-systemer som bidrar til å styrke effektivitet og lønnsomhet. Med et felles nettverk i Norge vil vi samprodusere og samkjøre brev, pakker og gods.

Konsernets visjon er å gjøre hverdagen enklere og verden mindre. Vi har god fart på innovasjonsarbeidet og er godt i gang med å forme fremtidens utleveringsnett i Norge og Norden. Nye tjenester testes og lanseres for å gi kundene økt valgfrihet og en enklere hverdag. I løpet av to år vil konsernets utleveringsnett utvides til om lag 8 000 utleveringssteder som gir full geografisk dekning i Norden. Med nye digitale løsninger vil kundene styre og spore pakken fra nettbutikkens check-out frem til levering.

Posten vil fortsette å utlevere småpakker i postkassen alle hverdager i store deler av Norge, selv om fast omdeling av brevpost til postkassene reduseres til annenhver dag fra juli 2020.

Samtidig som strategien mot 2020 realiseres, har styret igangsatt et nytt strategiarbeid. Styret ser på hvordan langsiktige trender og endrede kunde- og brukerbehov kan påvirke konsernets virksomhet – hvilke muligheter det gir og hvordan konsernet best innretter seg fremover.

Konsernet vil fortsette arbeidet for langsiktig levedyktighet innenfor de utvalgte bærekraftområder. Innsatsen innen helse, miljø og sikkerhet (HMS) har som mål at ingen skal bli skadet eller syke som følge av arbeidet. Et omfattende lederprogram for 750 ledere gjennomføres i 2020. Styret takker alle medarbeidere, ledere og tillitsvalgte for godt samarbeid og medansvar i utviklingen av konsernet.

I den ekstraordinære situasjonen med korona-pandemien er driften sårbar. Konsernet legger stor vekt på å holde driften i gang slik at vi ivaretar samfunnskritiske funksjoner og sikrer leveranser ut til hele befolkningen. Styret er godt fornøyd med at organisasjonen klarer å holde fokus og vi setter stor pris på innsatsen fra alle medarbeidere.

26. mars 2020

Andreas Enger (leder)

Anne Carine Tanum (nestleder)

Tina Stiegler

Henrik Höjsgaard

Finn Kinserdal

Liv Fiksdahl

Odd Christian Øverland

Lars Nilsen

Ann Elisabeth Wirgeness

Tove Gravdal Rundtom

Tone Wille (konsernsjef)

1647: Det norske postverk opprettes

1827: Vi kjøper de to første dampskipene i Norge for å bedre postgangen langs kysten.

1854: Den første jernbanestrekningen i Norge åpner og blir fra første stund en viktig del vår posttransport.

1855: Det første norske frimerket blir utgitt.

1920: Norges første offisielle flyrute åpner og vi er med.

1968: Postnummer innføres for lettere kunne håndtere store postmengder.

1973: Postverket tester norsk-produsert elbil fra EL-bil AS.

1996: Posten går fra å være forvaltningsbedrift til å bli statsaksjeselskap med «begrenset ansvar»: Posten Norge BA.

2000: Omlegging fra Postkontor til Post i Butikk starter. Dette gjøres for å møte nye forbrukervaner og nedgang i brevolum.

2002: Stortinget omgjør Posten til rent aksjeselskap 1. juli: Posten Norge AS.

2003-2008: Vi gjør en rekke oppkjøp i Norden innen logistikk.

2008: Merkevarer Bring lanseres og Posten-logoen moderniseres.

Vår evne til utvikling har vært nøkkelen til suksess igjennom hele vår tradisjonsrike historie. Vi forandrer oss fordi kundene våre endrer seg.

2010: Posten er med på å utvikle elmoped for post-distribusjon, Paxster. I dag har en rekke andre post-selskap også tatt den i bruk.

2010: Vi lanserer sporingsapp.

2008: Vi startet vårt målrettede arbeid med å redusere vårt CO2-avtrykk.

2018: En rekke nye tjenester lanseres, deriblant Chatbot for kundeservice, digitalt frimerke og mulighet til å sende fra egen postkasse. Vi starter også samarbeid om utslippsfri levering i bykjerner - «Elskede by» i Stockholm. A og B post slås sammen til en poststrøm.

2019: Vi utvikler og lanserer en rekke nye tjenester som f.eks. levering «Innafor» og det blir testet nye oppgaver for postbudet. Innovasjonshuben åpner, og blir sentral i tjenesteutvikling. Vi blir kåret til Norges mest innovative bedrift av en fagjury i regi av magasinet «Innomag».

2020: Lansering av retur fra egen postkasse, vunnet anbud med avisdistribusjon i distriktene og etablering av landsdekkende pakke-utleveringsnett i Sverige.

2011: Postens digitale postkasse, Digipost, lanseres.

2016: Det norske postmarkedet åpnes for full konkurranse. Posten avviker brevomdeling på lørdager.

2017: Nytt ambisiøst mål; kun benytte fornybare energikilder i bygg og kjøretøy innen 2025.

2020: I forbindelse med Covid-19 har konsernet en svært sentral rolle med å holde viktig infrastruktur i gang. I tillegg har vi en samfunnskritisk rolle når det gjelder å sikre transport og distribusjon av medisiner, mat og andre kritiske varer til befolkningen.

Vi skal lykkes gjennom å:
Innovere og ta vår del av markedsveksten i logistikkmarkedet, spesielt innenfor e-handel

Etablere et konkurranse-dyktig kostnadsnivå

Utvikle nødvendig kompetanse og sikre gjennomføringskraft

Digitalisering skal være Postens fremste verktøy for økt kundeorientering og forenkling

Sikre riktige ramme-betingelser for Post og markedstilpasse virksomheten

Fremover
Høsten 2020 lanserer vi ny konsernstrategi. Vi jobber nå med å åpne opp perspektivene og forstå hvordan lang-siktige trender kan treffe oss. Vi skal fort-sette å endre oss i takt med verden rundt oss.

Vår strategi 2018-2020

Vi skal posisjonere oss som en ledende og foretrukket logistikkaktør i Norden, og som nummer én og det ledende postselskapet i Norge.

- Kundeorientert, forenklet og lønnsomt**
Dette er tydelige føringer for hele konsernstrategien og rekkefølgen er ikke tilfeldig. Kundene kommer alltid først. Vi skal levere som avtalt, vi skal lytte til kundene våre og utvikle tjenester de har behov for. Forenkling er en kritisk suksessfaktor, både internt og ut mot kunder. Lønnsomhet ligger til grunn for en bærekraftig utvikling.
- Våre verdier**
Verdiene «tar ansvar, «spiller på lag» og «vil mer» er retningsgivende for våre beslutninger. De tre verdisetningene sier hva som skal kjennetegne oss i vårt daglige virke; hvem vi er og hvordan vi opptrer overfor hverandre, våre kunder og samarbeidspartnere.
- Våre kundeløfter**
Vi ønsker at kundene opplever oss som en attraktiv samarbeidspartner og at vi er det foretrukne valget. Posten og Bring er to sider av samme sak. Det strategiske grunnlaget er likt både når det gjelder visjon, hovedmål, verdier og hvordan vi skal møte kundene våre. Våre kundeløfter er:
- Enkelt og pålitelig:** Vi spiller på lag, leverer trygt som avtalt og gjør det enkelt å være kunde.
- Valgfrihet:** Vi tilpasser oss kundens hverdag med nye og smarte løsninger som gir kunden valgfrihet.
- Miljø:** Vi er ledende på miljø og har som mål kun å benytte fornybare energikilder i våre kjøretøy og bygg innen 2025.

Samarbeid er nøkkelen til en bærekraftig fremtid

Samarbeid, nytenking og tempo har gjort det mulig å nå målene for 2019, og vil være oppskriften fremover også.

Konsernsjef Tone Wille kan se tilbake på et år med gode resultater innenfor alle konsernets fire strategiske hovedmål. Hun understreker at disse er vel forankret i konsernstrategien, noe som har vært viktig for å lykkes.

Samarbeid med andre aktører vil være nødvendig for å fortsette å levere godt fremover. Det gjelder ikke minst målet om «Innovativ og bærekraftig utvikling».

– Vi har klart å sette mål på en slik måte at budskapet bringes ut i organisasjonen og utløser konkrete handlinger. Nye tjenester som gjør hverdagen enklere for kundene våre, og som samtidig sparer antall kjøpte turer er vinn vinn. Eksempler er utvidelsen av samarbeidsinitiativet Elskede by til Oslo, levering innenfor døren i hele Norge og mer gods over på tog i Sverige. Grunnen til at vi har fått til så mye er at vi har mange ildsjeler ute i virksomheten som virkelig brenner for dette og som driver frem nye løsninger. Det er jeg veldig glad for, sier Wille.

Må levere på alle mål

Samtidig slår konsernsjefen fast at

det er levert godt på de andre hovedmålene også i 2019.

– Vi er en arbeidsintensiv bedrift som er avhengig av «Engasjerte og kompetente medarbeidere», det er medarbeiderne som er virksomheten. Vi har hatt en god utvikling på HMS-området, med nedgang i både sykefravær og skadefrekvens. Det at ingen blir syke eller skadet av å gå på jobb må ligge i bunn for en virksomhet som vår.

Når det gjelder målet om «Fornøyde og lojale kunder» viser ulike undersøkelser at Posten og Brings kunder er veldig godt fornøyd.

– Vi rykket opp 58 plasser på Bls kundebarometer til 61. plass. Vår Net Promoter Score, metoden vi bruker for å måle kundelojalitet ble 38,6 i sum for konsernet, noe som var «all time high». Omdømmeundersøkelsen til Ipsos nå i høst viser at vi fortsatt har et godt omdømme til tross for stort medietrykk blant annet på grunn av omlegging av postvirksomheten.

Innenfor det fjerde hovedmålet «Kostnadseffektivitet og lønnsom vekst» kan konsernsjefen også se tilbake på et resultatmessig godt år i 2019.

– Vi hadde god vekst i pakkevolumene i kombinasjon med stabil og god drift i nettverket, slik at vi har kunnet ta ut skalafordeler. I postvirksomheten har de vært flinke til å redusere kostnadsmassen. Det er nødvendig ettersom fallet i postvolumet tiltar. Det vi skal leve av i fremtiden, logistikkvirksomheten, har hatt en god organisk vekst og lønnsomhetsutvikling.

Fjoråret avstedkom også en prestisjetung pris, noe konsernsjefen mener er en anerkjennelse av at selskapet er på rett vei når det gjelder innovasjon og utvikling.

– Jeg er spesielt stolt over at vi ble kåret til Norges mest innovative selskap av en fagjury. De begrunner det med at vi både har satset målrettet og strategisk på innovasjon og utviklet en arbeidsmetodikk som legges merke til, også av akademiske miljøer som MIT i USA.

”

Vi er en arbeidsintensiv bedrift som er avhengig av «Engasjerte og kompetente medarbeidere», det er medarbeiderne som er virksomheten.

Samarbeid er nøkkelen

Tone Wille mener at næringslivet må være pådriver for økt tempo i det grønne skiftet. Derfor har hun gått aktivt inn i to allianser sammen med andre toppledere i Norge og Norden.

– «Skift» er et viktig talerør inn mot norske politikere. Her er det tydelige målet å fremme det grønne skiftet gjennom å synliggjøre forretningsmuligheter på vei mot lavutslipps-samfunnet. «Nordic CEOs for a sustainable future» har et bredere perspektiv, der utgangspunktet er den nordiske modellen med sin høye grad av tillit og transparens. Vi bruker den til å skape samarbeid og har valgt likestilling og klima som temaer. For oss i Posten er det interessant å være med i begge alliansene. Sammen får vi en annen tyngde inn mot politikere og myndigheter og vi kan utveksle erfaringer og lære av hverandre.

Verden og vi

For Posten handler bærekraft om at både konsernet og verden skal være levedyktig på lang sikt.

– Alle må bidra der vi kan gjøre en forskjell og ikke tenke at vi er så små at det ikke betyr noe på global basis. Halve jordens befolkning bor i byer og derfra kommer 75 prosent av verdens karbonutslipp. Vi har allerede ca 50 byer med CO2-fri postdistribusjon i Norge, vi har CO2-fri pakkedistribusjon i Oslo sentrum og flere byer står for tur, sier Wille.

Posten og Bring har en miljøambisjon om kun å benytte fornybare energikilder i våre kjøretøy og bygg innen 2025.

– Vår hovedutfordring i dag er at det ikke finnes kommersielt tilgjengelig teknologi for store, tunge kjøretøy. Vi har dialog med andre aktører som trenger slik teknologi, både for å påvirke rammebetingelser og for å skape etterspørsel hos lastebilprodusentene. Vi må også finne mellomløsninger med for eksempel biogass i en overgangsperiode.

Samarbeid, nytenking og tempo

I den situasjonen som nå har oppstått med Covid-19 pandemien blir samarbeid viktigere enn noen gang. Sammen

står vi sterkere både når det gjelder å beskytte oss mot det uforutsette og for å lykkes med utvikling og nytenking. De strenge restriksjonene som er pålagt befolkningen i Norge og de øvrige nordiske landene, vil føre til lavere aktivitet og volumfall for konsernet. Vi er et solid konsern med engasjerte og kompetente medarbeidere som står på hver eneste dag for å levere til våre kunder, det er spesielt viktig i denne krevende situasjonen.

– Selv om vi hadde god resultatutvikling i 2019 så kan vi ikke hvile på våre laurbær. Vi er i gang med ny strategiprosess hvor vi åpner perspektivene og ser på hvordan langsiktige trender kan treffe oss. Det er avgjørende hele tiden å tenke nytt og vi skal fortsatt ha som mål å være på topp på innovasjonslisten. Dette handler også om kulturen vår. Det ligger i vårt DNA å være i forkant av utviklingen. Når endringstakten rundt oss setterterviogsåoppfarten. Tempoet vil naturligvis påvirkes av pandemisituasjonen, det gjenstår å se i hvor stor grad. Men vi er klare, både for 2020 og for fremtiden.

02

Bærekraft

Slik jobber vi	28
Resultater 2019	30
Engasjerte og kompetente medarbeidere	32
Innovativ og bærekraftig utvikling	40
Fornøyde og lojale kunder	46
Kostnadseffektivitet og lønnsom vekst	50

Det handler om langsiktig levedyktighet

Her kan du lese om resultatene fra vårt arbeid med bærekraft i 2019.

I faktaheftet «Bærekraft i Posten» (vedlegg) finner du utdypende informasjon om retningslinjer, ansvarsfordeling og detaljerte tabeller.

For oss er bærekraft langsiktig levedyktighet

Det handler om å videreutvikle virksomheten til å være relevant og lønnsom også i fremtiden, og om å ta vare på behovene til de som lever i dag uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter.

FN har gitt verden en felles ramme og retning for bærekraftig utvikling. Bærekraftmålene er verdens viktigste «to do»-liste og næringslivet har en viktig rolle. Vi har jobbet systematisk med bærekraft siden 2010, og arbeidet er en integrert del av vår virksomhet. Det handler om hvilke fotavtrykk vi setter i verden, vårt felles ansvar og konkurransekraft. Da må vi være bevisste på hvordan vi bruker og påvirker ressurser. Med utgangspunkt i våre interesser og omfanget av vår virksomhet, er det 4 av FNs 17 bærekraftsmål som utpeker seg.

4 av FNs 17 bærekraftsmål utpeker seg som særlig relevante for vår virksomhet:

1

UTRYDDE FATTIGDOM

2

UTRYDDE SULT

3

GOD HELSE

4

GOD UTDANNING

5

LIKESTILLING MELLOM KJØNNENE

6

RENT VANN OG GODE SANITÆRFORHOLD

7

RENERGI FOR ALLE

8

ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST

9

INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR

10

MINDRE ULIKHET

11

BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN

12

ANSVARLIG FORBRUK OG PRODUKSJON

13

STOPPE KLIMAENDRINGENE

14

LIV UNDER VANN

15

LIV PÅ LAND

16

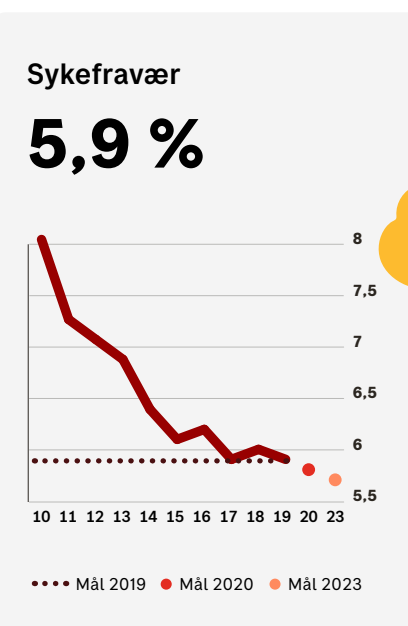
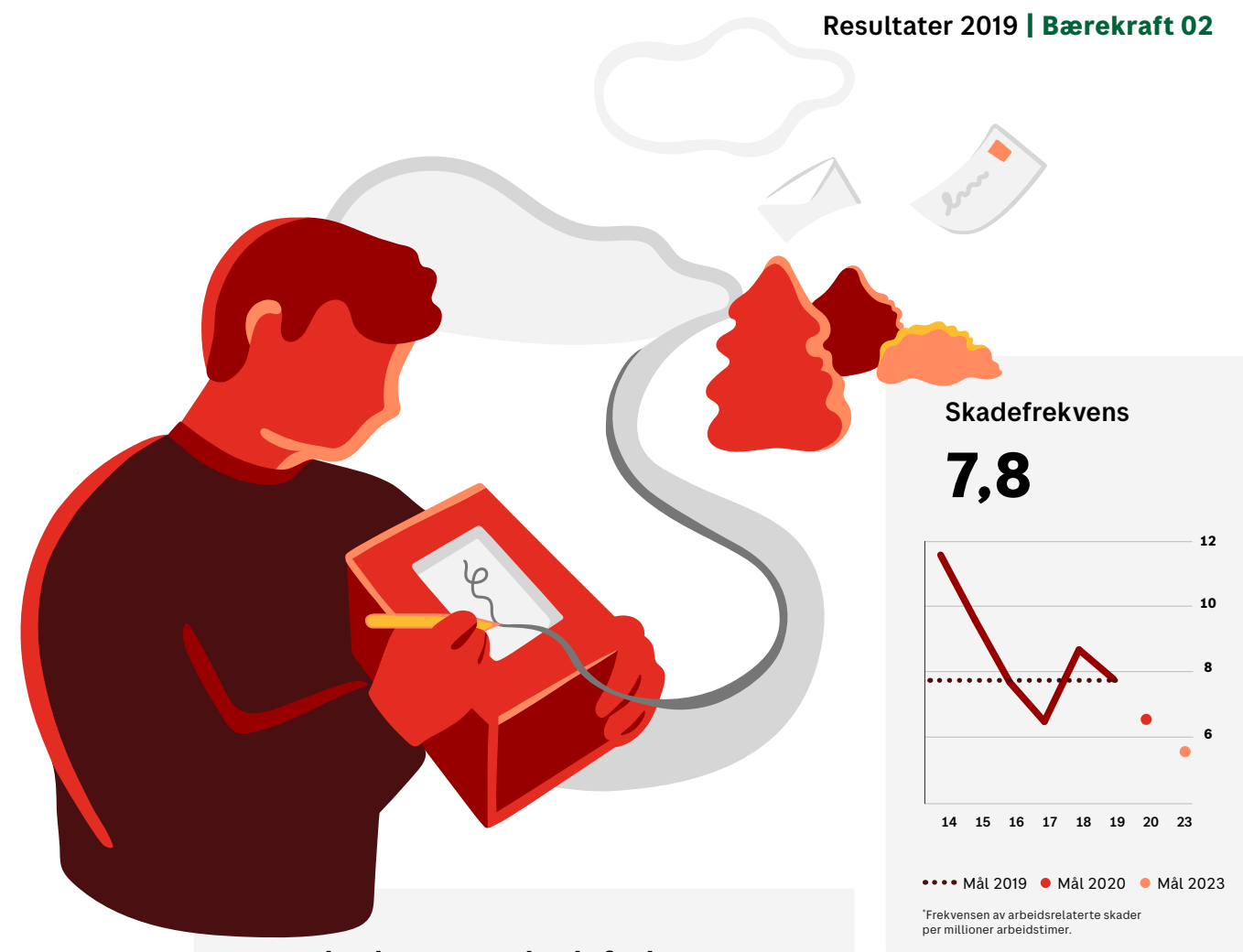
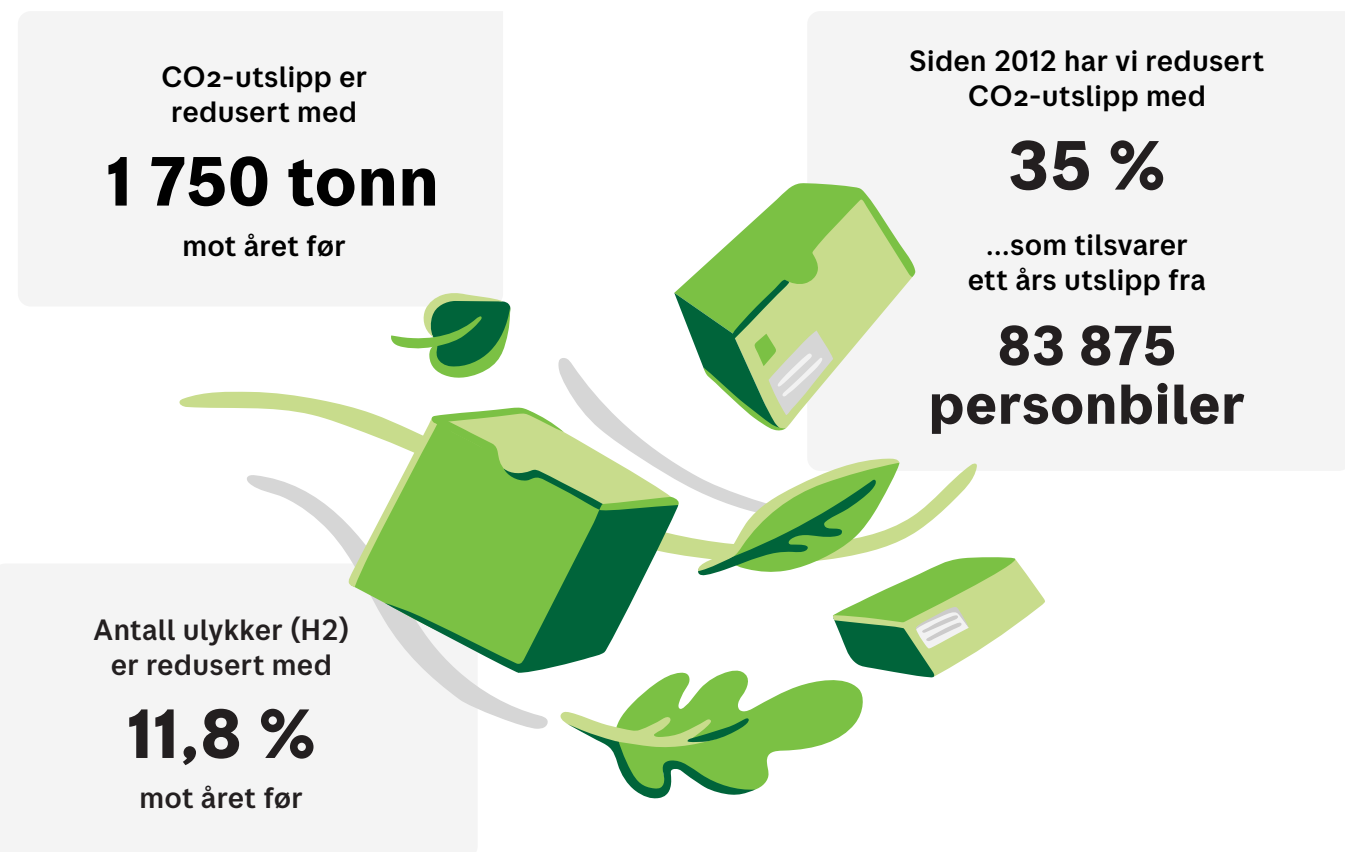
FRED OG RETTFERDIGHET

17

SAMARBEID FOR Å NÅ MÅLENE

FNs BÆREKRAFTSMÅL

FNs bærekraftsmål	Hvor vi påvirker og kan utgjøre en forskjell	Våre overordnede bærekraftambisjoner	Måles på (KPI)	Mål 2020	Mål 2023
8 ANSTENDIG ARBEID OG ØKONOMISK VEKST	Vi er en stor arbeidsgiver og har ansvar for at ansatte i hele vår verdikjede har anstendige vilkår, arbeidsforhold og like muligheter.	Ingen skal bli skadet eller syke som følge av å jobbe i konsernet. Kjønnsbalansen blant lederne skal speile kjønnsbalansen i hele konsernet. Etnisk mangfold skal speile samfunnet vi opererer i. Postens etiske standard skal gjelde i hele verdikjeden.	Sykefravær	5,8 %	5,7 %
			H2-skadefrekvens	6,6	5,6
			Andel kvinnelige ledere	31 %	35 %
9 INNOVASJON OG INFRASTRUKTUR	Posten utgjør en viktig del av Nordens infrastruktur. Innovasjon er helt nødvendig for å være relevant også i fremtiden.	Drive innovasjon sammen med kundene og være førende med nye verdiforslag til våre markeder.	Antall nye løsninger/tjenester til markedet	10	10
11 BÆREKRAFTIGE BYER OG SAMFUNN	Byene står for 75 % av globale karbonutslipp og nullutslippstransport er en viktig del av målet om bærekraftige byer og samfunn.	Vi skal ha fornybar «lastmile»-transport i utvalgte nordiske byer og steder innen 2023.	Andel fornybare kjøretøy	24 %	43 %
13 STOPPE KLIMAENDRINGENE	Transportsektoren er en av de største utslippspostene i klimaregnskapet til de nordiske landene. Dette betyr at vi har mye å bidra med.	Innen 2025 skal vi kun bruke fornybare energikilder i våre kjøretøy og bygg.	Reduksjon CO2e	10 600	10 200

Engasjerte og kompetente medarbeidere

Medarbeiderne er vår viktigste ressurs, og nettopp derfor er «engasjerte og kompetente medarbeidere» et av våre hovedmål. **Engasjerte** peker på at medarbeiderne har et eierskap til sine arbeidsoppgaver og resultater, og et ønske om å være med og utvikle virksomheten. Engasjement er også et uttrykk for trivsel – det skal være gøy på jobb. **Kompetente** peker på at vi må ha riktig kompetanse. Det skal skje gjennom å utvikle eksisterende og tiltrekke den kompetansen vi trenger i dag og i fremtiden.

Her finner du resultatene fra vårt arbeid i 2019. I faktaheftet «Bærekraft i Posten» (vedlegg) finner du utdypende informasjon om retningslinjer, ansvarsfordeling og detaljerte tabeller.

Dette målet berører disse interessentene:

- Medarbeidere
- Forretningskunder
- Privatkunder og lokalsamfunn
- Eier og myndigheter
- Investorer og banker

Våre interessenter mener vi kan påvirke gjennom disse områdene:

- Attraktiv og utviklende arbeidsplass
- Mangfold
- Helse, arbeidsmiljø og sikkerhet
- Arbeidsforhold i leverandørkjeden

”

Posten har et tydelig fokus på kompetanse og trivsel. Muligheten til å utvikle seg er store. Å jobbe som leder i Posten er en positiv utfordring.

Nighat Yasmeen Ali

Attraktiv og utviklende arbeidsplass

Posten og Bring er opptatt av å påvirke medarbeidernes trivsel, utvikling, goder, lønn og andre forhold som gjør selskapet til et attraktivt sted å arbeide. Det å skape en attraktiv arbeidsplass og bevare en god arbeidskultur står på dagsordenen hos konsernets ledere. Vår sysselsetting og utvikling av våre ansatte kan kobles mot FNs bærekraftsmål 8 «Anstendig arbeid og økonomisk vekst», undermål 8.8.

Medarbeiderne er konsernets viktigste ressurs, og «engasjerte og kompetente medarbeidere» er ett av konsernets fire hovedmål.

Alle medarbeidere og ledere i konsernet bidrar hver dag til å skape en attraktiv og utviklende arbeidsplass. Det skapes i møte med hverandre, kunder, samarbeidspartnere, og gjennom medias dekning av vår virksomhet. En attraktiv og utviklende arbeidsplass tiltrekker seg de mest engasjerte og kompetente menneskene. Skal vi lykkes med å oppnå våre mål og strategier, er vi avhengig av våre medarbeidere som er konsernets viktigste ressurs. Vi er opptatt av å utvikle eksisterende medarbeidere og tiltrekke oss den kompetansen vi trenger i dag og i fremtiden

Konsernet gjennomfører jevnlig tiltak for å oppgradere kompetansen og endringsevnen til medarbeiderne. Dette gjøres primært gjennom dialog mellom ansatte og leder i det daglige arbeidet, men også gjennom kompetansetiltak som kurs, fagspesifikke kompetanseprogrammer og e-læring.

Dette har vi gjort:

Ny kompetansestrategi

I 2019 utarbeidet vi ny kompetansestrategi. Som et resultat av den, ble det gjennomført flere tiltak for å sikre kritisk kompetanse for ulike ansattgrupper. Det ble identifisert sju kompetanseområder som er særskilt viktige å jobbe med på tvers av konsernet:

- Lederutvikling
- Tilgang til nok kompetente yrkessjåfører
- Analyse og problemløsning
- Lean og kontinuerlig forbedring i driften
- Befrakter- og logistikkompetanse
- Tjenestekompetanse
- Tverrfaglig og digital innovasjon og konseptutvikling

Økt innovasjonskompetansen

Vi har satt i gang implementeringen av en ny prosjektmetodikk (Helix) i organisasjonen for å drive innovasjon og utvikling. Helix er skreddersydd for konsernet, og skal sikre at vi jobber på riktig måte med de riktige tiltakene. I løpet av 2019 har 195 sentrale medarbeidere gått på kurs for å lære metoden. Dette kommer kundene til gode på mange måter, blant annet ved at det skal gi raskere og bedre utvikling – og sikre at vi utvikler det kundene faktisk etterspør.

Lytter til medarbeidernes stemme

Gjennom vår årlige organisasjonsundersøkelse kartlegger vi om arbeidsplassen oppleves som attraktiv. Undersøkelsen bidrar til å måle trivsel og attraktivitet. I 2019 svarer 75 prosent at de trives godt i jobben sin og gjerne vil fortsette å jobbe i selskapet, mens 81 prosent er stolte over å jobbe hos oss.

Vi gjennomfører medarbeidersamtaler (PLUSS) med alle ansatte hvert år. God dialog med ansattrepresentanter er også et viktig bidrag i arbeidet.

Omvendt mentoring

I 2019 testet vi «omvendt mentoring» av Konsernledelsen. Hensikten er å gi erfarne ledere innblikk og forståelse av tankesettet til unge kunder og medarbeidere gjennom sparring og dialog med en yngre medarbeider. Gjennom programmet bidrar de unge mentorene med nye tanker og refleksjoner, faglig input, og erfaringer fra organisasjonen. Programmets deltakere, både mentorer og menteer, opplyser at programmet har vært både nyttig og lærerikt. Pilotperioden er nå avsluttet og det er besluttet at det skal videreføres.

Høy tillit

Konsernet er blant de virksomhetene i Norge som får mest medieomtale. En analyse fra Retriever viser stor medieinteresse for Postens virksomhet i 2019 og at det i sum var flere positive enn negative medieoppslag.

Posten har høy tillit i den norske befolkningen. I følge Ipsos omdømmeundersøkelse (Store norske bedrifter 2019) svarte 62 prosent at de har et godt inntrykk av Posten, samme nivå som året før. Folk under 25 år er vesentlig mer positive til Posten enn andre aldersgrupper. Hele 84 prosent av de unge har et godt inntrykk.

Det er gledelig at folk har et godt inntrykk av Posten til tross for store omstillinger i virksomheten og kritiske synspunkter i debatten om færre omdelingsdager. Det tyder på at folk forstår at omstillinger av postvirksomheten er nødvendig når hver husstand kun mottar tre brev i uken.

Innovasjonshub

Konsernet har styrket sin satsing på innovasjon og i april 2019 åpnet vi vår egen innovasjonshub. Den skal øke samhandling på tvers av land og forretningsområder, gi gode rammer for utvikling og tilrettelegge for nye arbeidsformer. I huben jobber til enhver tid syv team etter Helixmodellen i tillegg til at det arrangeres arbeidsmøter med leverandører og kunder hvor vi kommer frem til nye løsninger sammen. Huben har også blitt en naturlig arena for kunnskapsdeling og erfaringsutveksling internt og eksternt. Vi ble også kåret til Norges mest innovative bedrift av innovasjonsmagasinet «Innomag».

Læringsplasser og traineeprogram

Vi driver systematisk kompetanseutvikling gjennom ulike kurs og program for ansatte, som e-læringsprogram, grunnopplæring i arbeidsmiljø, lederopplæring og omskolering i forbindelse med omstilling. Konsernet tilbyr også læringleplasser og traineeprogram.

Lederutvikling

Konsernet arbeider med å utvikle sine ledere gjennom lederopplæring. I de senere år har det vært fokus på å utvikle potensielle og eksisterende førstelinjeledere for å styrke lederkapasiteten i det ytterste ledd. I 2019 startet arbeidet med å utvikle et felles utviklingsprogram for alle konsernets 750 ledere kalt Lederløft. Dette skal øke den individuelle og kollektive gjennomføringskraften slik at vi øker våre muligheter til å realisere strategier og mål. Programmet gjennomføres i løpet av 2020 med hovedvekt på trening på lederferdigheter i egen arbeidshverdag.

Turnover

Konsernet har en turnover på 15 prosent i 2019. Turnover blant kvinner var 3 prosentpoeng høyere enn for menn. Blant ansatte i Norge var turnoveren på 14 prosent, mens den for resten av konsernet var på 21 prosent.

Vi driver med kontinuerlig omstilling, og vi ser at en turnover på dette nivået er nødvendig for å kunne drive bemanningsstyring i takt med utviklingen i markedet. Turnover er høy, men som forventet i disse omstillingstider.

Vår vurdering og tiden fremover

Måltrettet arbeide med å utvikle kritisk kompetanse hos ulike målgrupper er satt på dagsorden gjennom kompetansestrategien. Innenfor noen av de kritiske kompetanseområdene har vi kommet langt i å gjennomføre tiltak. Det jobbes nå med å få på plass handlingsplaner innenfor alle områdene. Åpenhet og proaktivitet i vårt kommunikasjonsarbeid, internt og eksternt, vil bidra til positiv omtale og at konsernet bygger tillit og styrker sitt omdømme over tid.

Mangfold

Mangfold er relevant i hele konsernet og i alle stillingskategorier. Vårt mål er at kjønnsbalansen blant ledere skal speile kjønnsbalansen totalt i konsernet, og at etnisk mangfold i konsernet skal speile samfunnets etniske mangfold. Vi har tro på at mangfold og inkludering lønner seg, både for økt innovasjon og bedre lønnsomhet.

Vi ønsker å sikre god tilgang til kvalifiserte medarbeidere gjennom å vurdere alle søkere uavhengig av kjønn, alder eller etnisitet. Våre rekrutteringsprosesser skal kjennetegnes ved at alle søkere opplever å ha like muligheter for ansettelse, uavhengig av alder, kjønn, seksuell legning eller religiøs, etnisk og kulturell bakgrunn. En kvalifisert kandidat av hvert kjønn ved finaleintervju tilstrebes. Videre vektlegges kjønnsbalanse ved nominering til lederprogram, og vi har fokus på å synliggjøre kvinnelige ledere i interne kanaler.

Gjennom arbeidet med økt mangfold og likestilling bidrar konsernet til FNs bærekraftsmål 8 «Anstendig arbeid og økonomisk vekst», delmål 8.8, samt bærekraftsmål 5 «Likestilling mellom kjønnene».

Dette har vi gjort:

Ledelsesfokus

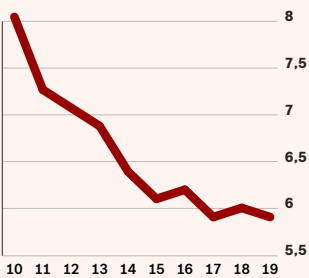
Konsernet gjennomfører Leder Review, som er en prosess for systematisk lederevaluering og etterfølgerplanlegging. I Leder Review utfordres lederne til å vurdere mangfold i egen ledergruppe og gjennomføre etterfølgerplanlegging med vekt på størst mulig grad av kjønnsbalanse, aldersfordeling og etnisk mangfold.

Vi måler, rapporterer og diskuterer årlig mangfold i ledelsen. Ved utgangen av 2019 var kvinneandelen i konsernet 31 prosent blant alle fast ansatte. I

Sykefraværet var på

5,9 %

År	Sykefravær (%)
2010	7.8
2011	7.2
2012	6.8
2013	6.5
2014	6.2
2015	6.0
2016	6.1
2017	5.9
2018	5.8
2019	5.9

...det betyr at cirka

440 flere

er på jobb hver dag

sammenlignet med 2006-nivå på sykefraværet

ledelsen var kvinneandelen 27 prosent. Andelen kvinnelige toppledere (nivå 1-3) er nå på 33 prosent, og i konsernledelsen er 50 prosent kvinner.

Andelen medarbeidere i konsernet i Norge over 50 år er høy. Under mangfoldsarbeidet jobber vi for å få balansert alderssammensetningen i ledergrupper, og dette utfordres på i etterfølgerplanleggingen.

Eksternt samarbeid og måling

Konsernsjef Tone Wille sluttet seg til «Nordic CEOs for a sustainable future» i 2019, hvor likestilling er ett av to prioriterte bærekraftområder. I tillegg startet konsernet med ekstern måling gjennom SHE Index for å kunne sammenligne konsernets faktiske kjønnsbalanse med andre selskaper. Der kom vi på 16. plass med 79 av 100 poeng.

Mentorprogram

Konsernet gjennomfører et mentorprogram for arbeidsledige kvinner med innvandrerbakgrunn. Her ønsker vi å gi kvinnene økt kunnskap om norsk arbeidsliv, et nettverk, samt hjelp og støtte i jobbsøkningsprosessen. I løpet av rapporteringsåret ble kull nummer fem gjennomført. Her deltok 15 mentorer, som alle er ansatte i konsernet, og 15 menteer, som var innvandrerkvinner som ønsker seg ut i arbeidslivet. Mentorene ga tilbakemelding om at dette var lærerikt og givende, og 9 av 10 vil gjerne være mentorer igjen. Menteene rapporterte at de har lært mer om norsk språk, arbeidsliv og kultur.

Ingen diskrimineringssaker

Posten har i samarbeid med Norsk Folkehjelp vært «Rasismefri sone» siden 2001. Konsernets varslingsordning har ikke behandlet saker som gjelder diskriminering i 2019.

Vår vurdering og tiden fremover

Gjennom våre målinger og rapporteringer ser vi at tiltakene og vår oppmerksomhet på mangfold gir resultater. Vi er fornøyd med å ha likestilling i konsernledelsen, men vi må fortsatt jobbe med kjønnsbalanse på alle ledernivåer og bedre kjønnsbalansen i driftstillinger. I tillegg må vi jobbe for å øke andelen av ansatte med flerkulturell bakgrunn i både ledelse og stab. Vi må fortsatt sette tydelige mål og utarbeide tiltak for å realisere våre ambisjoner innen dette området. Vår erfaring er at en tydelig uttalt intoleranse for diskriminering har effekt. Derfor må vi fortsette med tiltak, definerte måltall og rapportering på mangfold og likestilling.

Helse, arbeidsmiljø og sikkerhet

Vi har et mål om at ingen skal bli syke eller skadet som et resultat av arbeidet i konsernet. Vårt arbeid med Helse, miljø og sikkerhet (HMS) kan kobles mot FNs bærekraftmål 8 Anstendig arbeid og økonomisk vekst, undermål 8.8. HMS er første tema på agendaen i alle leder- og styremøter, noe som bidrar til å opprettholde en bevissthet om temaet i hele konsernet. Formålet er å sikre et godt arbeidsmiljø for vår viktigste ressurs – medarbeiderne – på en best mulig måte.

Vi legger til rette for et helsefremmende arbeidsmiljø, noe som også er med på å øke trivsel og å begrense kostnader knyttet til fravær og turnover. Om medarbeiderne blir syke eller skadet, er det viktig at vi har de beste prosessene for å følge opp. Når flere medarbeidere er på jobb, får vi færre operasjonelle utfordringer. Produktiviteten og kvaliteten øker, medarbeidertilfredsheten blir bedre, og vi oppnår store kostnadsbesparelser.

Dette har vi gjort:

Følge opp sykefravær

Arbeidet med å finne avklaring for medarbeidere med et gjentakende og/eller langvarig sykefravær er viktig, og gjøres i tett dialog med samarbeidsaktører som bedriftshelsetjenesten og NAV. Systematisk oppfølging av sykmeldte bidrar til forutsigbare prosesser for alle involverte parter. Konsernet har over flere år prioritert innsatsen mot medarbeidere som har det høyeste sykefraværet og arbeidet med å få disse tilbake i jobb. Andre viktige virkemidler er bedriftshelsetjenesten, risikovurderinger. Det kontinuerlige arbeidet har resultert i at sykefraværet fortsetter å gå ned.

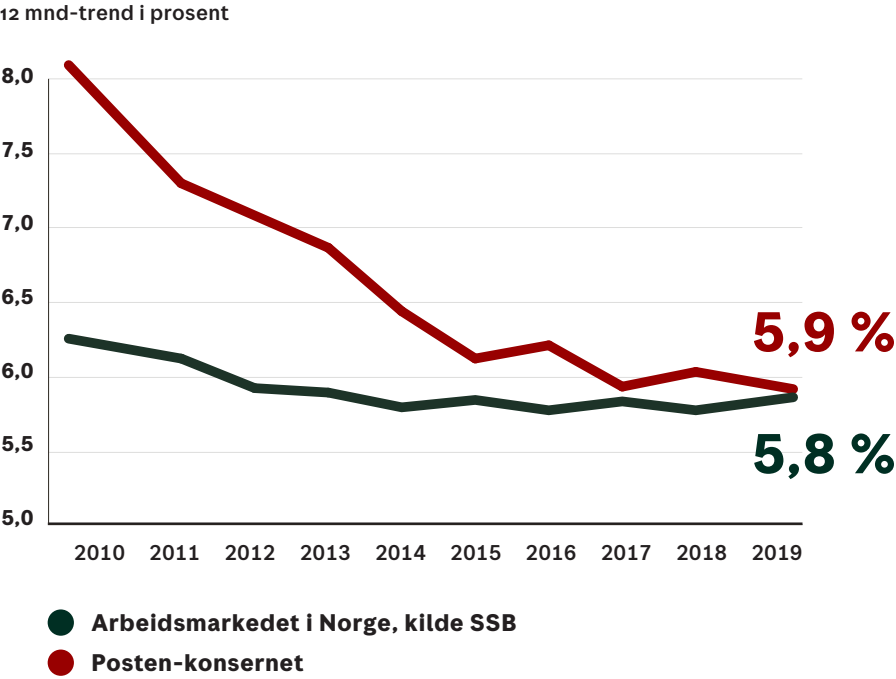
96 prosent av konsernets faste og midlertidige medarbeidere er ansatt i deler av virksomheten som har formelle helse- og sikkerhetskomiteer (arbeidsmiljøutvalg, trepartssamarbeid, m.m.). 94 prosent jobber i virksomhet med tariffavtale.

Økt fokus på sikkerhet

Konsernet har over tid etablert en rekke virkemidler som skal bidra til å bygge en robust sikkerhetskultur og forebygging av skader:

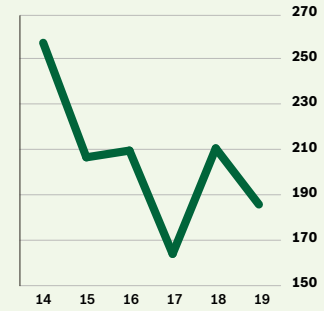
- Det er utarbeidet en egen felles sikkerhetsstandard som benyttes både til revisjoner og egenevalueringer.
- Medarbeiderne i driftsavdelinger skal ha en årlig sikkerhetssamtale med sin leder, der risikoforhold og holdning til sikkerhetsregler er tema.
- Registrering av nestenulykker og farlige forhold avdekker risikoforhold samtidig som det skaper oppmerksomhet om sikkerhetsarbeidet. Det finnes flere kanaler for tilbakemelding og klagebehandling, både via nærmeste leder, trepartssamarbeidet med Varslingsinstituttet og AMU. Personskader registreres etter Norsk Industris standard.

Sykefravær i arbeidsmarkedet i Norge og Posten-konsernet

Antall ulykker (H2-skader)

186

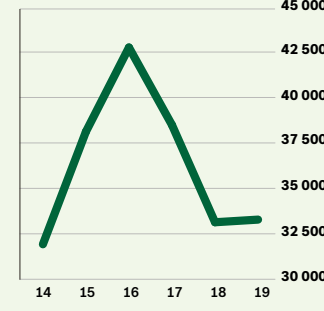
...det betyr at det var

25 færre

ulykker enn året før

Antall nestenulykker

33 273

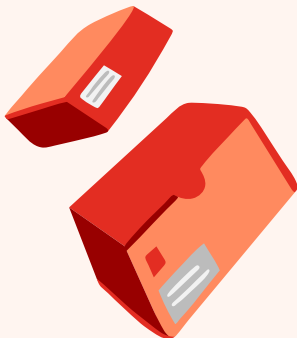

Registrering av nestenulykker og farlige forhold avdekker risikoforhold samtidig som det skaper oppmerksomhet om sikkerhetsarbeidet.

Vi kjøper ulike tjenester fra omtrent

15 000 leverandører i

40 land

Vi har totalt

6 264 eksterne leverandører på transporttjenester

I 2019 har vi gjennomført flere tiltak for å styrke dette arbeidet ytterligere. Konsernet gjennomførte en omfattende kampanje for å øke oppmerksomheten om sikkerhetsarbeidet. I tillegg har alle ledere fått HMS-opplæring der hovedfokus har vært på å trene på bruk av «Beste praksis» i sikkerhetsarbeidet. Dette bidro til å snu den negative utviklingen vi hadde i antall skader i 2018. Vi har også økt antall granskinger, revisjoner og egenevaluering. Sikkerhetsstandard HMS er opprettholdt i samme omfang som tidligere.

Tester nye løsninger
Som en del av vårt sikkerhetsarbeid, tester vi jevnlig ut nye løsninger. I 2019 ble digital rapportering av nestenulykker via app pilottestet på utvalgte terminaler. Appen skal gjøre det enklere å registrere ulykker og øke kvaliteten på rapportene som leveres inn. Involverte i piloteringen melder om en økning i antall rapporter levert og at ansatte som tidligere ikke har meldt inn nestenulykker nå gjør det. En enklere registrering øker bevisstheten på sikkerhetsarbeidet på terminaler.

Vår vurdering og tiden fremover

De siste årene har vært preget av gode HMS-resultater. Trenden på sykefravær, skader og ulykker flatet noe ut. Grunntanken er fortsatt at systematisk bruk av HMS-verktøy og tiltak gir gode resultater. Systematisk skadeforebygging, sykefraværsoppfølging og nulltoleranse for diskriminering har vist seg å være en effektiv tilnærming.

Bærekraftige leverandørkjeder

Arbeidet med leverandører er viktig for konsernet på flere områder. Vi stiller krav om at de opererer etter de samme standarder som gjelder for vår egen virksomhet. Vi skal gi kundene trygghet for at de har en leverandør som tar ansvar og sikrer at vi og våre leverandører møter kundens forventninger til bærekraftig og ansvarlig drift. Konsernets krav til og oppfølging av leverandørers arbeidsforhold kan kobles mot FNs bærekraftmål 8 «Anstendig arbeid og økonomisk vekst» og spesielt undermål 8.8. Konsernets forretningsmodell er basert på en kombinasjon av egne medarbeidere og bruk av leverandører. Vi kjøper ulike tjenester fra omtrent 15.000 leverandører i 40 land. 6 264 av disse er eksterne transportleverandører. Vi arbeider strukturert for å sikre en ansvarlig og bærekraftig leverandørkjede.

Dette har vi gjort:

Screening og prioritering av leverandører
Hvert år gjennomfører konsernet en overordnet analyse av leverandørene for å vurdere hvilke leverandører som har vesentlig miljømessig og sosiale påvirkning. Eksterne leverandører av transporttjenester vurderes som den kategorien med potensielt vesentlig negative miljøkonsekvenser. De fleste av våre leverandører vurderes i forhold til sosiale kriterier. Dette resulterer i en risikobasert prioriteringsliste over leverandører for videre kontroll/ revisjon og oppfølging. Vi identifiserer også kategorier med høyrisiko for brudd på menneskerettigheter og andre sosiale krav. Kategorien transporttjenester er våre direkte leverandører som er tett knyttet til virksomheten og leverer tjenester på våre vegne. Andre kategorier leverandører som vurderes å ha høy risiko er elektronikk, kontormøbler og arbeidsklær.

Leverandørenes forpliktelser
Alle nye leverandører skal akseptere og signere konsernets Etisk standard for leverandører. Standarden inkluderer krav til arbeidsforhold, menneskerettigheter, lønn, tvangsarbeid, organisasjonsfrihet osv. For transportleverandørene, som har stort miljømessig påvirkning, krever vi at alle nye leverandører skal signere konsernets miljøerklæring.

Oppfølging av leverandører
Vi vurderer våre leverandører gjennom bakgrunnssjekker, egenevalueringer, uanmeldte kontroller med intervju av sjåfør, kjøretøy og systemrevisjoner I 2019 ble det gjennomført 38 revisjoner og kontroller fra konsern. Det ble gjennomført 131 nye egenevalueringer i løpet av rapporteringsåret. I tillegg ble det gjennomført uanmeldte kontroller av sjåfører og kjøretøy, samt bakgrunnssjekker av en del leverandører. Dersom det avdekkes behov for forbedringer etter en kontroll eller revisjon utarbeides forbedringsplaner. I noen tilfeller har også leverandørforholdet blitt avviklet. To avtaler med leverandører av transporttjenester er avsluttet i 2019 som følge av brudd på vår etisk standard for leverandører. Dette knyttet seg til mangel på innsyn og manglende dokumentasjon med hensyn til arbeidsforhold. Ingen avtaler med leverandører av transporttjenester er avsluttet grunnet brudd på miljøkrav i 2019.

Vår vurdering og tiden fremover

Avdeling for HMS og bærekraft evaluerer arbeidet løpende, men har en formalisert evaluering ved årsslutt. Status for arbeidet presenteres for rådet for bærekraft i leverandørkjeden, HR-ledergruppen og internkontrollkomiteen. Konsernledelsen presenterer også status for arbeidet for styret. Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) gjennomfører en evaluering og benchmarking av innkjøpspraksis i statlig

eide selskaper. En viktig del av dette er samfunnsansvar i anskaffelsesprosessen. Rapporten sammenlikner vår praksis med tilsvarende selskaper og er en viktig tilbakemeldingskilde for oss. Rapporten ferdigstilles første kvartal 2020. Tilsvarende gjennomfører flere av våre største kunder revisjoner av oss. Resultatene av revisjonene bruker vi til løpende forbedringsarbeid. Konsernet har overordnede mål for arbeidet med bærekraft i leverandørstyring. I 2019 ble det også laget interne aktivitetsplaner med mål om antall revisjoner og uanmeldte kontroller som skulle gjennomføres fra konsernets side. Disse planene ble gjennomført. Evalueringen av aktivitetene for 2019 for øvrig viser at arbeidet med målene på et overordnet nivå er nådd, men at det fremdeles er rom for forbedringer. Hver enkelt divisjon lager planer som er tilpasset eget behov og ut fra forbedringspunkter vi har identifisert under gjennomgangen av arbeidet. Konsernet bistår i gjennomføringen av disse planene. De overordnede målene for arbeidet i 2020 er:

- **Styring og god praksis:** Oppdatere prosesser, støtteverktøy og anskaffe og implementere forbedret verktøy for risikostyring av leverandører.
- **Kommunikasjon og opplæring:** Forsterke opplæringen internt i prosesser og nye verktøy, og ferdigstille og rulle ut e-læringsprogram. I tillegg ønsker vi å lage nytt informasjonsmateriell for leverandører av transporttjenester om etisk standard og kommunisere dette.
- **Risikoanalyser:** Forbedre rammeverk for risikoanalyser.
- **Monitorering og oppfølging:** Gjennomføre egenevalueringer, revisjoner og kontroller i henhold til plan.
- **Gjennomgang og forbedringer:** Etablere flere mål og KPIer for leverandøroppfølgingen, evaluere aktiviteter og resultater av arbeidet. Lage ny plan for neste år basert på resultatgjennomgang.

Innovativ og bærekraftig utvikling

Vi har drevet med innovasjon i vår virksomhet i over 370 år, og det skal vi fortsette med. Derfor er et av våre hovedmål «innovativ og bærekraftig utvikling». **Innovativ** peker på at vi skal ha en organisasjon som kontinuerlig utvikler dagens tjenester og prosesser, og bruker digitalisering for å forenkle og effektivisere. Vi skal følge nye kundebehov og utforske nye markedsmuligheter. **Bærekraftig** vil si at de ulike delene av virksomheten skal ha en langsiktig og positiv verdiskaping som ikke ødelegger for fremtidige generasjoners muligheter.

Her finner du resultatene fra arbeidet vårt for å levere på dette hovedmålet. I faktaheftet «Bærekraft i Posten» (vedlegg) finner du detaljerte tabeller, retningslinjer og ansvarsfordeling.

Dette målet berører disse interessentene:

- Privatkunder og lokalsamfunn
- Forretningskunder
- Interesseorganisasjoner
- Eier og myndigheter
- Medarbeidere
- Investorer og banker

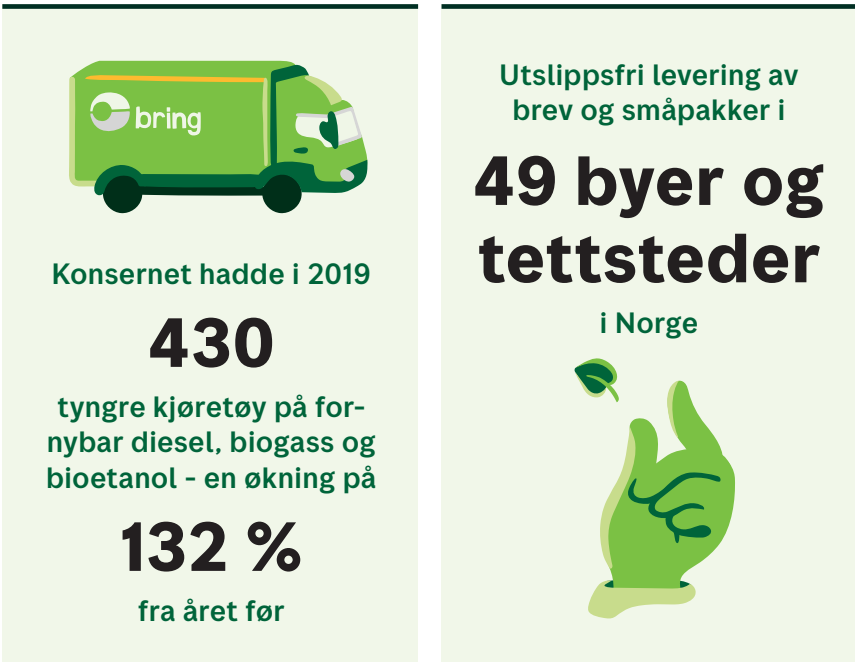
Våre interessenter mener vi kan påvirke gjennom disse områdene:

- Lokal luftforurensning
- Utslippsfri transport og logistikk
- Avfall fra egen virksomhet
- Innovasjonseffekter av Postens innkjøp

Vi i Skift er stolte av å ha Posten som medlem. Posten går foran for å utvikle klimaløsningene, setter dere høye mål og når dem før tiden. Det inspirerer.

Bjørn Kjærand Haugland, direktør i Skift

Utslippsfri transport og logistikk

Posten og Bring er en betydelig nordisk post- og logistikkaktør som har en sterk interesse av å omstille egen virksomhet til å være bedre rustet for en bærekraftig fremtid. Dette er i tråd med vår strategi og at kunder og andre interessenter stiller stadig høyere krav til bærekraftige transportløsninger.

Som en stor transport- og logistikkaktør er vi en del av problemet – og en del av løsningen. Vi tror at ved å være villige til å teste ut og etterspørre miljøeffektive løsninger, og jobbe sammen med samarbeidspartnere og interessenter, kan vi bidra til bærekraftige transportløsninger. Dette vil igjen styrke vår egen konkurransekraft.

Vi er til stede i hele Norden, og omfanget av vår virksomhet bidrar til betydelige utslipp fra kjøretøy, og noe fra bygg. Vårt arbeid med dette kan kobles mot FNs bærekraftsmål 13 «Stoppe klimaendringene», eksempelvis undermål 13.3.

Dette har vi gjort:

Elektriske kjøretøy

Et av våre største klimatiltak er å redusere CO2-utslipp. Våre viktigste tiltak er derfor å elektrifisere kjøretøy i byene og fase ut fossilt drivstoff for egne tyngre kjøretøy. I 2019 var blant annet Bring i Sverige, som eneste transportør, med på å utvikle ny el-vei for lastebiler sammen med Örebro Län og Brings kunde Epiroc. En el-vei tilfører elektriske lastebiler elektrisitet underveis mens de kjører.

Pådriver for bedre rammebetingelser

En svært viktig forutsetning for å få til grønn omstilling i transportsektoren er et velfungerende marked for fornybare løsninger der tilbud, etterspørsel og tilgjengelighet er tilfredsstillende og med forutsigbare rammebetingelser. Konsernet har derfor jobbet aktivt med å bedre rammebetingelsene slik at kjøretøy som går på elektrisitet og biodrivstoff blir konkurransedyktige sammenlignet med tilsva-

1569

av kjøretøyene vi bruker går på fornybare energikilder:

- 1139 elektriske kjøretøy (bestående av 118 elektriske traller, 467 elektriske mopeder og 554 el-biler)
- 84 kjøretøy på biogass
- 290 kjøretøy på HVO
- 1 kjøretøy på Bioetanol
- 55 kjøretøy på RME

Utslippet er redusert tilsvarende

209 688 tonn CO₂

siden 2012

...som tilsvarer utslippet fra

83 875 biler pr. år

rende fossile kjøretøy. Vi har gjennom flere år vært en pådriver for å pilotere nye miljøeffektive løsninger og for skape et marked for nullutslippsløsninger.

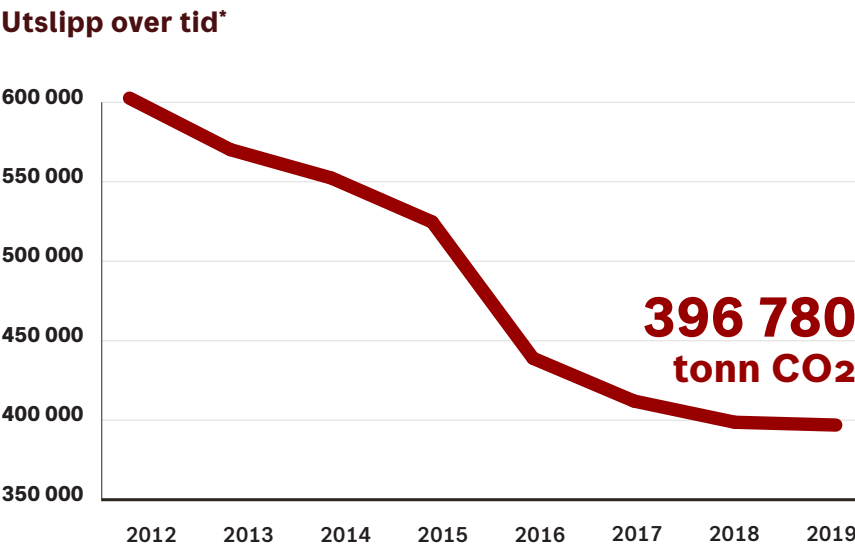
Økt bruk av fornybart drivstoff
I løpet av 2019 har vi tatt i bruk 17 biogasslastebiler, blant annet med støtte fra Enova. Konsernet hadde i rapporteringsåret 430 tyngre kjøretøy på fornybar diesel, biogass og bioetanol – 245 mer enn året før.

Færre tyngre kjøretøy på veiene
Vi er blant Norges største brukere av tog, og har økt denne bruken mer enn andre logistikkaktører. I 2019 erstattet Bring i Sverige kjøretøy med tog på strekningene mellom Nässjö til Umeå og Luleå.

Strengere miljøkrav til underleverandører
En stor del av konsernets utslipp kommer fra våre underleverandører. Det stilles miljøkrav til våre transportleverandører i et egenrapporteringsskjema som følges opp gjennom revisjoner og kontroller. Kravene ble revidert i 2019 med den endringen at kjøretøy under 3500 kg må være yngre enn fem år.
Som en stor innkjøper stiller konsernet miljøkrav til sine leverandører i alle innkjøpsstadier, inkludert pre-kvalifisering til kontraktsoppfølging.

Klimaeffektive bygg
Vårt energiforbruk var i 2019 på 133 GWh, en reduksjon på 3 GWh fra foregående år. Vi har fokus på å øke bruken av fornybar energi og har etablert solceller på flere av våre terminaler.

Vår vurdering og tiden fremover
I 2019 fortsetter konsernet den positive utviklingen for å redusere sitt klimaavtrykk. Vi er svært fornøyde med at vi fortsatt reduserer utslippene våre etter mange år med systematisk arbeid for å redusere vårt avtrykk. Totalt er utslippet redusert tilsvarende 209 688 tonn CO₂ siden basisåret 2012. Dette tilsvarer utslippet til 83 875 biler per år.

* Utslipp er omregnet til tonn CO₂-ekvivalenter

For å redusere ytterligere er vi avhengig av teknologiutvikling som gjør det mulig å erstatte tyngre kjøretøy med fornybare energikilder. Konsernet har utarbeidet handlingplaner, ut fra dagens kunnskap om teknologiutvikling, for hvor mange fossile kjøretøy som kan erstattes med fornybare energikilder. Disse skal revideres årlig.

Lokal forurensing

Vår virksomhet innebærer betydelig lokal luftforurensning, blant annet av svevestøv, SOx¹ og NOx². Svevestøv kommer fra eksempelvis eksosutslipp og veislitasje, og i flere norske byer og tettsteder er nivåene høyere enn det helsemyndighetene anbefaler i sine luftkvalitetskriterier. Derfor har vi satt oss et ambisiøst miljømål om å kun benytte fornybare energikilder i kjøretøy og bygg innen 2025.
Konsernet har kommet langt med elektrifisering av kjøretøyparken og har en av Norges største kjøretøypark bestående av over 1 569 alternative kjøretøy på fornybare energikilder. Vårt arbeid med dette kan kobles mot FNs bærekraftmål 11 «Bærekraftige byer og samfunn», undermål 11.6 om luftkvalitet.

Dette har vi gjort:

Elektrifisering av kjøretøy
Vi har de siste årene utvidet vår satsing på nullutslippskjøretøy, og var tidlig ute med å ta i bruk store elektriske varebiler for å frakte varer til bedrifter i bysentra. Ved å sammenstille våre nullutslippsløsninger i byene, distribueres brev og småpakker nå utslippsfritt i 49 byer i Norge.

Samarbeid om utslippsfri pakkelevering
I 2019 etablerte vi utslippsfri bedriftspakkelevering i Oslo og Malmø. Dette er blant annet gjort mulig av «Elskede by» som først ble etablert i Stockholm. Dette er et samarbeid på tvers av bransjer med mål om å redusere utslipp og antall kjøretøy. De samme miljøeffektive kjøretøyene som frakter pakker inn i sentrum, tar med seg avfall ut. I Oslo vil det si at 22 fossile kjøretøy er byttet ut med elektriske varebiler, elektriske Paxstere og elektriske varesykler. Dette minsker det årlige forbruket av diesel med 42 000 liter, noe som gir en reduksjon på 105 tonn CO₂ per år. Det tilsvarer utslipp fra 42 biler. Nå jobber vi for å få til det samme i andre større byer i Norge, Sverige og Danmark.

Nye dekk
Konsernet har en betydelig bilpark og tilhørende forbruk av bildekk. Slitasje av bildekk er den suverent største kilden til mikroplast i Norge, og står for cirka 50 prosent av det årlige utslippet. Halvparten av dette fanges opp av veikosting, mens resten havner i havet via elver og vassdrag. For å begrense dekkslitasje har vi byttet dekkleverandører som tilbyr dekk som slites mindre på grunn av mønsteret i dekket. Dette gir også en tilleggseffekt på lavere forbruk av drivstoff som følge av mindre rullemotstand.

Plan for utfasing av kjøretøy
Totalt har 97 prosent av egneide kjøretøy har EURO VI-teknologi. EURO VI er den nyeste Euroklasse på motorer som reduserer utslipp av NOx og partikler (PM³). Fremover vil konsernet jobbe for å bytte ut alle kjøretøy med moderne motorteknologi basert på EURO-VI eller nyere.
Høy utskiftningstakt gir en ny og moderne kjøretøypark og det skjer basert på teknologi og kostnadsbilde. Videre har det i 2019 blitt utarbeidet egne hand-

¹ SOx: svoveldioksid. ² NOx: nitrogenoksider, ³ PM: Svevestøv.

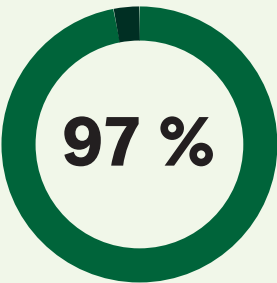
«Elskede by»

er i 2019 etablert Malmø, og Oslo, i tillegg til at det allerede er i Stockholm.

I Oslo vil det si at 22 fossile kjøretøy er byttet ut med elektriske varebiler, elektriske Paxstere og elektriske varesykler.

I Oslo gir det en årlig reduksjon på

105 tonn CO₂

97 %

av egneide kjøretøy har EURO VI-teknologi

lingsplaner for hvor mange kjøretøy konsernet mener er realistisk å bytte ut frem mot 2025 basert på kunnskap om dagens teknologiutvikling og konstnadsbilde. I den forbindelse er det besluttet at miljøambisjonen beholdes, og at det skal utarbeides delmål for utslippsfri bylogistikk. Konsernet skal kontinuerlig vurdere miljøkrav til transportleverandører i takt med teknologisk utvikling og følge opp utvalgte leverandører.

Investering i cleantech-selskap
For at konsernet skal nå målet om å elektrifisere kjøretøyparken vi benytter i byene, er vi avhengig av tilgang på elektriske kjøretøy med tilstrekkelig rekkevidde og lastekapasitet. Derfor har vi gjennom flere år vært en pådriver for å teste og pilotere nye miljøeffektive løsninger og for å etablere et marked for nullutslippsløsninger. I 2019 investerte konsernet i det svenske cleantech-firmaet Inzile. Selskapet produserer el-varebiler som er skreddersydd for lokal distribusjon. Vi har så langt bestilt fem varebiler.

Vår vurdering og tiden fremover

Kommunene, byenes innbyggere og våre kunder er i stadig større grad opptatt av å redusere klimaavtrykket, lokal forurensing og forvalte jordens ressurser på en mer bærekraftig måte. Fremover blir det viktig å levere gode nullutslippsløsninger for å tilfredsstille krav fra interessenter og tilpasse oss for å møte nye trender.
Vi er stolte av våre gjennomførte tiltak for å redusere lokal forurensing og omstille mot en mer bærekraftig bydistribusjon i 2019, gjennom eksempelvis Elskede by og investering i cleantech. Disse erfaringene tar vi med oss videre i 2020 i arbeidet med å etablere mål for antall byer med distribusjon av både brev og pakker på fornybare energikilder mot 2023.

Avfall fra egen virksomhet

Konsernet produserer avfall av ulike typer og i ulike mengder ved alle våre lokasjoner. Avfallet oppstår i hovedsak ved håndtering av innkommet gods og pakker. I tillegg oppstår avfall direkte gjennom egen aktivitet på terminaler, kantiner, distribusjonspunkter og ved våre kontorbygg.
Ved å kildesortere og sortere etter prinsippene som gjelder i hver enkelt kommune, bidrar vi til at en stor del av avfallet som produseres materialgjenvinnes. Vårt arbeid med dette kan kobles mot FNs bærekraftmål 13 «Stoppe klimaendringene», undermål 13.3.

Dette har vi gjort:

Energi- og avfallsoppfølgingssystem
Vi benytter et oppfølgingssystem for energi og avfall. Systemet innhenter tall fra våre avfallsleverandører som registrere alt avfall innlevert fra våre enheter.

Miljøsertifisering
Konsernet er medlem av Grønt Punkt som bidrar til et mer ressurseffektivt og bærekraftig samfunn, Svanens innkjøperklubb for mer bærekraftige innkjøp og vi er en del av Miljøfyrtårnsertifiseringen.
Antall miljøfyrtårnsertifiserte enheter ble redusert fra 43 i 2018 til 36 enheter i 2019, bl.a. som følge av sammenlåing av enheter. Kildesorteringsgraden for rapporteringsåret er likevel høy, konsernet kildesorterte over 82,4 prosent av 10 588 tonn avfall. 46 prosent av avfallet er innpakning og trevirke.

Vår vurdering og tiden fremover

At flere av konsernets enheter er miljøfyrtårnsertifiserte sikrer fokus på kildesortering. Som en del av Miljøfyrtårnsertifiseringen skal hver enhet utarbeide egen avfallsplan og legge til rette for kildesortering i kontorlandskap og produksjonslokaler. Hver enhet må årlig utarbeide en miljørapport, som også inkluderer avfall. Vi fornøyd med en stabilt høy sorteringsgrad.
Tallene blir rapportert inn av våre avfallsleverandører til vårt system for oppfølging for avfall og energi og er en del av klimaregnskapet som følges opp årlig. Konsernet har stabil høy kildesorteringsgrad. Det er ikke fastsatt konkrete mål for kildesorteringsgrad, men de siste årene har vi hatt en positiv utvikling.

Innovasjonseffekter av Postens innkjøp

Konsernets størrelse og tjenestespekter innebærer at vi har betydelige årlige innkjøp. Dette slår inn økonomisk,

miljømessig og samfunnsmessig. Innkjøp i konsernet er gjennomgripende i vår verdikjede, da det involverer leverandørene, påvirker driften og til slutt kundene våre. Konsernets fokus på og bidrag til innovasjon og teknologisk utvikling gjennom innkjøp kan blant annet kobles til FNs bærekraftmål 9 «Innovasjon og infrastruktur», delmål 9.4.
Gjennom en regelmessig dialog med leverandører har vi muligheten til å identifisere utviklingsprosjekter som påvirker behovet vårt i neste anskaffelsesrunde. I andre tilfeller samarbeider konsernet med leverandører i utvikling og pilotering av nye produkter. Innkjøp blir da involvert først når produktet eventuelt skal kommersialiseres og konsernet skal kjøpe inn større kvanta gjennom en konkurranse i det frie markedet.

Dette har vi gjort:

Testing av elvarebil
Konsernninnkjøp har, gjennom kategoristyringen, jevnlig møter med avtaleleverandører hvor vi diskuterer muligheter og utvikling. For 2019 gjelder dette for eksempel introduksjon av den elektriske varebilen EV80 fra den kinesiske produsenten Maxus, som vi var først i Norden

med å teste. Dette er med på å utvikle leverandørmarkedet for elektriske varebiler, og introdusere en billigere og bedre utfordrer i det europeiske markedet. El-varebilen gjorde det mulig for konsernet å gå over til miljøvennlig utlevering av bedriftspakker i Oslo sentrum.

Konkurranse på HVO-kjøp
Et indirekte formål er å jobbe for et leverandørmarked som er best mulig tilpasset til å dekke konsernets behov, som for eksempel konsernets mål om å ha utslippsfrie kjøretøy. Her er det viktig at markedet er stort nok for å sikre dette. Gjennom å ha konkurranse på kjøp av Hydrotreated Vegetable Oil (HVO) har vi bidratt til en større konkurranse i dette markedet.

Vår vurdering og tiden fremover

Det er ikke et uttalt mål å øke innovasjonseffekter gjennom innkjøp i konsernet i dag, men det er et mål å sikre at oppdragsgivers behov blir dekket på best mulig måte. Gjennom dialog med leverandørmarkedet blir innkjøperne kjent med eventuell nyutvikling i markedet. Dette gir innsikt om muligheter hvor vi kan bidra til innovasjon på tjenester og løsninger.

Fornøyde og lojale kunder

Hos oss kommer kunden og deres behov alltid først. Derfor er «fornøyde og lojale kunder» et av våre hovedmål. **Fornøyde** kunder er førende for utviklingen av vårt tjenestetilbud og servicenivå, og en viktig benchmark mot markedet. **Lojale** kunder er gode ambassadører som kan bidra til å styrke omdømmet vårt. Over tid skaper det forutsigbarhet og grunnlag for lønnsom vekst.

I denne delen finner du resultatene fra vårt arbeid for å nå dette hovedmålet. I faktaheftet «Bærekraft i Posten» (vedlegg) finner du detaljerte tabeller, retningslinjer og ansvarsfordeling.

Dette målet berører disse interessentene:

- Privatkunder og lokalsamfunn
- Forretningskunder
- Eier og myndigheter
- Medarbeidere
- Interesseorganisasjoner

Våre interessenter mener vi kan påvirke gjennom disse områdene:

- Enklere hverdag for kunder
- Trusselovervåking og beredskap
- Informasjonssikkerhet
- Trusselovervåking og beredskap

”

Vårt samarbeid med Posten har økt andelen resirkulerte kapsler ved å gjøre innleveringen enkelt og tilgjengelig for alle i hele Norge.

Gro Flisnes, Local Brand Communication Manager i Nespresso i Norge

Enklere hverdag for kunder og mottaker

Et av konsernets viktigste mål er at kunder opplever våre tjenester som enkle og effektive. Derfor er vår visjon bygget rundt dette: «Vi gjør hverdagen enklere og verden mindre». Vi jobber med dette i hele vår verdikjede, og tar aktivt i bruk ny teknologi og nye løsninger som kan bidra til å nå målet. Konsernets arbeid kan kobles til FNs bærekraftsmål 9 «Innovasjon og infrastruktur», delmål 9.4.

Mottakers opplevelse av enkelhet påvirker avsenders kundetilfredshet med oss som leverandør. Vi jobber kontinuerlig med å gi mottaker flere valgmuligheter, fleksibilitet, større forutsigbarhet og presisjon.

Dette har vi gjort:

Mer tilgjengelige tjenester

I 2019 ble utleveringsnettverket vårt i Norge, Sverige og Danmark utvidet med til sammen nærmere tusen nye utleveringssteder. Dette bidrar til å øke utleveringskapasiteten vesentlig. I tillegg har vi testet og lansert en rekke tjenester som skal gjøre hverdagen enklere for våre kunder.

- «Valgfritt leveringssted» - for brevsendinger som ikke passer i postkassen. Skal møte mottakers ønske og behov om enkelt og fleksibelt leveringspunkt hjemme.
- «Sending fra egen postkasse» ble utvidet. Den inkluderer nå sendinger som er frankert med vanlig frimerke, i tillegg til digitalt frimerke. Dette gir husholdningene i Norge større fleksibilitet når man ønsker å sende fra egen postkasse.
- Testing av utleveringsautomat for brev og pakker i Oslo og Bergen
- «Bedriftspakke Ekspress over natten» blir raskere og gir mer presis levering mange steder i Norge.
- «Pakkenabo» lansert i Danmark: Vi har testet et landsdekkende av pakkeshops hos privatpersoner.
- «Post i butikk» i Sverige: Etablerte eget utleveringsnett for å tilby en enda mer sømløs levering til våre svenske kunder.

Vår vurdering og tiden fremover

Vårt arbeid med dette evalueres regelmessig med konsernets måleverktøy for kundetilfredshet (KTI og NPS). I tillegg har konsernet en rekke mål (KPIer) på kvalitet som også registrerer ulike sider knyttet til temaet. Vi får stadig flere tilbakemeldinger fra våre egne digitale kanaler som «MyBring», Postens app i Norge og «Mina Paket» i Sverige. Tilbakemeldingene benyttes til kontinuerlig forbedring og prioriteringer. I Danmark har vi benyttet «Trustpilot» og systematisk besvart og vurdert tiltak på tilbakemeldinger vi har fått. Resultatene fra målingene følges opp løpende i ledermøter samt «strategic reviews» og «business reviews».

Vårt brede spekter av måleverktøy gir oss et godt bilde av hvordan kunder opplever våre tjenester og hvordan vi møter deres behov. Resultatene viser at vi har nådd våre mål i 2019. Mindre avvik gir grunnlag for oppfølging og tiltak der det framstår som nødvendig.

Helix, som blant annet fører til økt samhandling på tvers i organisasjonen, bidrar til å korte ned tiden fra idé til implementering.

Det gjøres også løpende tilpasninger av tiltak og ressursallokering innenfor rammen av «Business Reviews» og «Strategic Reviews» samt i den ordinære lederprosessen.

Trusselovervåkning og beredskap

Sikkerhet og beredskap er viktig i alle deler at vår virksomhet. Iverksatte tiltak sikrer våre medarbeidere mot vold og trusler, samtidig som vi er i stand til å ta vare på kundenes og selskapets verdier på en betryggende måte. Vårt mål er å ha så lave kriminalitetstall som mulig, særlig de som berører kunder og ansatte. Konsernets arbeid kan blant annet kobles til FNs bærekraftmål 8, Anstendig arbeid og økonomisk vekst, delmål 8.8.

Som en del av Sivilt beredskaps system (SBS) skal konsernet også sørge for et sikkerhets- og beredskapsnivå som sikrer en forsvarlig postgang i kriser og krig. Vi håndterer store og attraktive verdier for kundene. I tillegg til konsernets viktige samfunnsfunksjon gjør dette oss utsatt for både kriminalitet og terror.

Dette har vi gjort:

Samarbeid

Vi har et tett samarbeid med politi, leverandører, myndigheter og sikkerhetsmiljøet nasjonalt og internasjonalt med hensyn til kriminalitetsutvikling og sikkerhetstiltak. Dette for å sørge for et forsvarlig sikkerhets- og beredskapsnivå som sikrer medarbeidere, kunder og verdier. Det vil også ivareta våre forpliktelser i Sivilt Beredskapssystem.

Nye rutiner for beredskapsøvelser

Sikkerhets- og beredskapstiltak iverksettes basert på risikovurderinger. Det gjør oss i stand til å ta vare på kundenes og selskapets verdier, og medarbeidernes sikkerhet. Et godt etablert sikkerhet- og beredskapsnivå gjør oss i stand til å ta vare på våre samfunnsforpliktelser og sørger for en god og stabil drift. I rapporteringsåret har konsernet innført nye rutiner for beredskapsøvelse, som skal gjøre det enklere å gjennomføre øvelser og stiller økt krav til hyppighet.

I 2019 er det rapportert om et stabilt, godt sikkerhets- og beredskapsnivå, at kriminaliteten mot konsernet er moderat, og det har ikke vært alvorlige krisehendelser.

Vår vurdering og tiden fremover

Den etablerte tilbakerapporteringen gir et godt bilde av situasjonen og grunnlag for oppfølging der dette framstår som nødvendig. Det er i 2019 etablert konkrete oppfølgingsindikatorer. Arbeidet med risikovurderinger vil bli styrket. Det samme gjelder sikkerhetsopplæring, øvelser og oppfølging.

Informasjonssikkerhet

Formålet med informasjonssikkerhet er å understøtte og sikre virksomhetens drift. Det skal også bidra til tillit og om-dømme overfor kunder og samarbeidspartnere ved å forebygge, oppdage og begrense konsekvensene av uønskede informasjonssikkerhetshendelser. Kunder, samarbeidspartnere og ansatte skal oppleve at konsernet behandler deres personopplysninger med tilstrekkelig sikkerhet. Vårt arbeid kan blant annet kobles til FNs bærekraftmål 8, Anstendig arbeid og økonomisk vekst, delmål 8.8.

Trusselbildet som konsernet står overfor, både eksterne og interne påvirkninger, er i konstant endring. Ny teknologi gir oss muligheter for å arbeide smartere og mer effektivt. Samtidig ser vi hvordan dette kan gi mer sammensatte verdikjeder og økte flater for angrep mot vår informasjonsbehandling.

Dette har vi gjort:

Sikre leverandørkjeder

Satsingen på informasjonssikkerhet er økende, både teknisk og organisatorisk. Konsernet har økt fokus på å sikre våre leverandørkjeder slik at alle som behandler informasjon i eller på vegne av konsernet, gjør dette med tilstrekkelig sikkerhet. Vi stiller krav til informasjonssikkerhet ved alle anskaffelser, og krav er inntatt i avtaler. Under avtaleperioden følger vi opp sikkerhetsarbeidet hos IT-hovedleverandører i form av risikoanalyser, sårbarhetstester og sikkerhetsgjennomganger. Det er dedikerte sikkerhets-

koordinatorer hos vår IKT-driftsleverandør EVRY og hos våre leverandører som utfører drift og forvaltning av våre forretningskritiske IT-applikasjoner.

Fokus på risikostyring

For å kunne forstå risikobildet og arbeide systematisk med risikoreduserende sikkerhetstiltak, må risikostyring omfatte den enkelte forretningsprosess, IT-system og medarbeidere som behandler informasjon. Følgelig har vi hatt økt fokus på risikostyring i virksomheten rapporteringsåret. Dette arbeidet har gitt et godt underlag for å rapportere et riktig risikobilde til konsernledelsen og synliggjøre at sikkerhetsarbeidet har medført redusert risiko for cyberangrep (ekstern trussel).

Nye sikkerhetsløsninger

Cyberangrep blir stadig mer avansert og målrettet og kan ha egenskaper som tradisjonelle sikkerhetsløsninger ikke greier å avdekke eller håndtere. De alvorligste truslene utnytter sårbarhet langs flere angrepsflater og treffer der vi behandler informasjon med høyest beskyttelsesbehov. Nye sikkerhetsløsninger evner å håndtere denne trusselen mer effektivt.

I 2019 er det blant annet etablert et 24/7 Security Operation Center (SOC) og Incident Response Team (IRT) for å kunne gjøre analyser og respondere på avanserte angrep - bedre enn hva som har vært mulig med tradisjonelle sikkerhetsløsninger.

Opplæring av ansatte

Alle medarbeidere med tilgang til informasjonsbehandling i konsernet utgjør en potensiell risiko med tanke på ubevisste eller bevisste uønskede handlinger. I en periode med stor grad av omstilling og omorganisering er det spesielt viktig med kompetanseoverføring.

Sosial manipulasjon brukes i økende grad som teknikk for å skaffe seg tilganger til vår informasjon og IT-systemer. Vi legger derfor stor vekt på bevisstgjøringsaktiviteter om informasjonssikkerhet, etterlevelse av våre informasjons-sikkerhetskrav og begrense bruken av tilganger med utvidede rettigheter. I rapporteringsåret ble det gjennomført bevisstgjøringsaktiviteter for ansatte i form av e-læring innen informasjonssikkerhet. Fire e-læringsskurs ble sendt til 4776 ansatte, hvorav omtrent 60 prosent gjennomførte kursene.

Meldte brudd

Identifiserte sårbarheter og faktiske informasjonssikkerhetsbrudd håndteres gjennom konsernets omfattende Incident Management Process. Dette omfatter også prosedyrer for håndtering av brudd på personopplysnings-sikkerheten.

For 2019 kan vi rapportere om følgende på totalt antall begrunnede klager mottatt om brudd på kundens personvern:

- Konsernet har mottatt åtte klager fra kunder eller tredjeparter og bekreftet av oss. Vi har ikke mottatt klager fra tilsynsmyndigheter.
- Totalt er det identifisert 12 tilfeller der kundens personopplysninger er tapt eller kommet på avveie. Disse er håndtert iht gjeldende lover og retningslinjer

Dette er på nivå med hva en måtte forvente med tanke på trusselbildet i dagens digitale samfunn.

Nye planverk og rutiner

Konsernets IT-driftsleverandør har etablert en IT-kontinuitetsplan som oppfyller de strengeste krav til respons, noe som testes jevnlig. Konsernet har også selv etablert en IT-kriseledelse som har årlige øvelser på krisehåndtering. I tillegg er det etablert kontinuitetsplaner for våre forretningskritiske applikasjoner.

Vår vurdering og tiden fremover

Det siste året har vi arbeidet systematisk med flere tiltak for å redusere sannsynligheten for informasjonssikkerhetsbrudd samt redusere konsekvensen om slike skulle oppstå. Vår evne til å kunne avdekke informasjonssikkerhetsbrudd er basert på omfattende overvåkning og sikre konfigurasjoner i vår IT-infrastruktur.

I månedlige møter har sikkerhetskoordinatorer hos IT-hovedleverandører levert status på sitt arbeid innen informasjonssikkerhet. Oppdaterte risikoanalyser og status på oppfølgingen av sikkerhetstiltak er underlag for denne rapporteringen. Resultatet av benchmarking har gjort det mulig å se økt modenhet innenfor konsernets arbeid med styringssystem for informasjonssikkerhet. Vi har nådd våre innværende mål og er inne i en positiv utvikling, som vi er godt fornøyde med.

Kostnads- effektivitet og lønnsom vekst

Om vi skal kunne levere på de resultatkravene som er satt må vi fortsette å utvikle og tilpasse oss endrede kundebehov. Nettopp derfor er «Kostnadseffektivitet og lønnsom vekst» et av våre hovedmål. **Kostnadseffektivitet** betyr at alle deler av konsernet må ha fokus på kostnadsutvikling for å sikre et konkurransedyktig og bærekraftig kostnadsnivå, som skal legge grunnlaget for lønnsom vekst. **Lønnsom vekst** skapes av volum og skala – til riktig pris.

I denne delen finner du resultatene fra vårt arbeid for å nå dette hovedmålet. I faktaheftet «Bærekraft i Posten» (vedlegg) finner du detaljerte tabeller, retningslinjer og ansvarsfordeling.

Dette målet berører disse interessentene:

- Forretningskunder
- Eier og myndigheter
- Investorer og banker
- Interesseorganisasjoner

Våre interesser mener vi kan påvirke gjennom disse områdene:

- Pådriver for bærekraftige rammevilkår
- Antikorrupsjon og konkurransehensyn

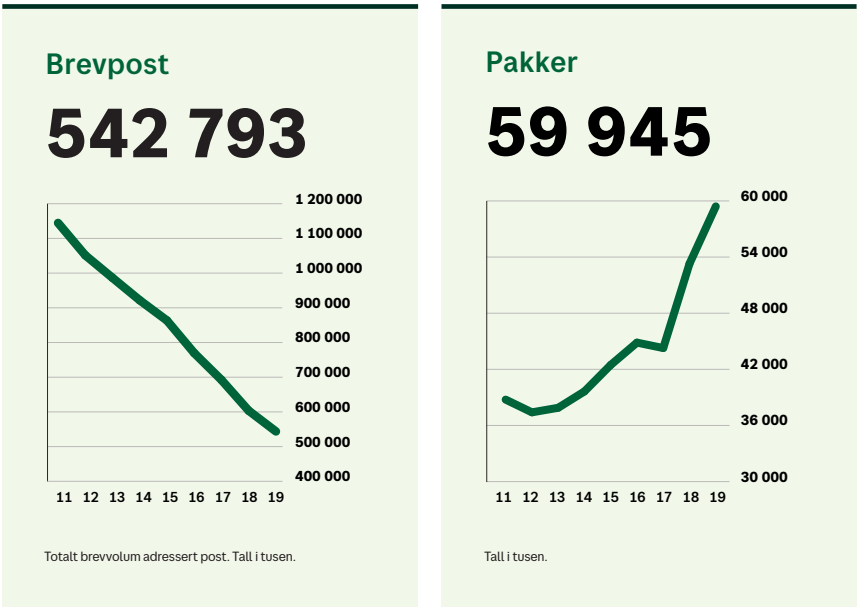

Det forventes at selskapets ressurser forvaltes og organiseres effektivt og slik at de fremmer oppnåelse av selskapets mål og støtter selskapets strategi.

Meld. St. 8 Statens direkte eierskap i selskaper
– Bærekraftig verdiskaping (2019 –2020) s. 10

Foto: Kai Jensen / NTB scanpix

Pådriver for bærekraftige rammevilkår

Digitaliseringen i samfunnet leder til endrede kundebehov og et tiltakende fall i brevolumene som skaper utfordringer, men også nye muligheter for konsernet. Arbeidet med bærekraftige rammevilkår er spesielt viktig for konsernets norske postvirksomhet, men også av betydning for logistikkvirksomheten, både i Norge og i utlandet. Det er knyttet finansiell og strategisk risiko til rammevilkår som ikke er tilpasset endrede kundebehov og konkurransesituasjon. Konsernets fokus på og bidrag til innovasjon og teknologisk utvikling ved at vi er en pådriver for bærekraftige rammevilkår. Dette kan blant annet kobles til FNs bærekraftmål g «Innovasjon og infrastruktur», delmål 9.4.

Vi stiller klare etiske krav til leverandører og jobber aktivt for at disse skal overholdes. Selskapet er også engasjert i regelverksutvikling, både nasjonalt og internasjonalt, dels gjennom bransjeorganisasjoner.

Det arbeides også med å sikre gode og likeverdige konkurransevilkår for logistikkvirksomheten. Konsernet skal opptre som en troverdig og konstruktiv meningsytrer i spørsmål som omhandler regulatoriske og andre forhold som direkte påvirker virksomheten, for derigjennom å ivareta rollen som samfunnsansvarlig bedrift og leveringspliktig tilbyder i det norske post- og logistikkmarkedet. Særlig viktig er det å skape forståelsefor behovet for omstillinger og tilpassing av tjenestetilbudet innen postsegmentet.

Dette har vi gjort:

Samarbeid med andre aktører

Konsernet jobber for å synliggjøre hvilke rammevilkår som er nødvendig ved å ha en dialog med ulike interessenter. Dette inkluderer myndigheter, leverandører, interesseorganisasjoner og næringslivet. Det gjøres i forbindelse med enkelt-saker (f.eks. biodrivstoffavgifter og endringer i postloven) eller i en større sammenheng hvor flere aktører i næringslivet samarbeider om å synliggjøre rammebetingelser (Skift og Nordic CEO's).

Nordiske CEOer

«Nordiske CEOer for en bærekraftig fremtid» ble etablert i 2018.

Selskapene her representerer en samlet omsetning på mer enn 110 milliarder euro og sysselsetter direkte over 290 000 mennesker. Opererer i over 120 land og betjener flere hundre millioner mennesker hver eneste dag.

Alliansen har spesielt fokus på klimaendringer, og mangfold og inkludering i arbeidslivet.

SKIFT

Et næringsdrevet klimainitiativ. Består av klimaledere i næringslivet.

Har som mål om å gå foran og vise hvilke forretningsmuligheter som ligger i overgangen til lavutslippssamfunnet.

Oppdaterte etiske retningslinjer ble distribuert per post til samtlige medarbeidere i konsernet, i alle land. De ble distribuert på

4 aktuelle språk

Postomdeling annenhver dag

I 2019 vedtok Stortinget endringer i postloven som åpner for at konsernet kan legge om til postomdeling annenhver ukedag fra juli 2020. Dette er et nødvendig, men ikke på lang sikt tilstrekkelig tiltak for å sikre økonomisk bæreevne og unngå en kraftig økning i statlig kjøp av ulønnsomme posttjenester. Derfor vil Samferdselsdepartementet i 2020 gjennomføre utredninger om fremtidens servicenivå for å skaffe et best mulig kunnskapsgrunnlag for videre omstillinger av posttilbudet. Vi vil bidra i dette arbeidet.

Like konkurransevilkår

Konsernet har en transportintensiv virksomhet, og utvikling av et effektivt transportsystem er av stor betydning. Et særskilt tema de siste årene har vært behov for bedre håndhevelse av transportlovgivningen slik at også seriøse aktører, som Posten og Bring, i praksis får like konkurransevilkår.

Vår vurdering og tiden fremover

Saker som er av betydning for konsernets rammevilkår, både nasjonalt og internasjonalt, vurderes løpende, herunder hvordan sakene skal håndteres og hvilke arenaer og kanaler som bør benyttes i påvirkningsarbeidet.

Vi er fornøyd med at nye rammebetingelser for postvirksomheten er på plass, slik at vi i et fallende postmarked kan fortsette nødvendig omstilling av virksomheten og tilpasse oss nye brukerbehov. Vi er i ferd med å forme fremtidens utleveringsnett i Norge og Norden. I Norge vil vi samprodusere og samkjøre post, pakker og gods i et felles nettverk.

Nye tjenester testes og lanseres for å gi kundene økt valgfrihet og en enklere hverdag. Varer folk handler på nettet, kan leveres hjem – utenfor eller innenfor døren, eller hentes på stadig flere pakkeutleveringssteder.

Når annenhver dag postdistribusjon trer i kraft i juli 2020, vil fortsatt pakker utleveres alle hverdager i store deler av Norge.

For å møte veksten og tilby attraktive løsninger til nordiske nettbutikker, fortsetter vi å utvide kapasitet og nettverk både i Sverige og Danmark. Vi utvider til om lag 8000 utleveringssteder og full dekning i Norden

Antikorrupsjon og konkurransehensyn

Konsernet har en uttalt og tydelig holdning til temaene antikorrupsjon og konkurranseatferd. Vi har nulltoleranse for korrupsjon og tar sterk avstand fra all atferd som rammes av korrupsjonslovgivningen.

Konsernet har kontinuerlig fokus på å holde en høy integritetsstandard. Den samme standarden krever konsernet av sine underleverandører og samarbeidspartnere. Høye krav til integritet internt og eksternt er med på å heve standarden for hele vår bransje, og det bidrar til gode relasjoner med viktige partnere. Manglende etterlevelse av integritetsstandard, herunder brudd på gjeldende korrupsjons- og konkurranselov, kan føre til betydelig negativt omdømme og finansielle konsekvenser. For å sikre et høyt kompetansenivå internt i virksomheten gis ledere og andre nøkkelpersoner informasjon og opplæring om integritetsstandard. De er sentrale i kommunikasjonen av de krav som skal gjelde i konsernet.

Konsernet har tydelige retningslinjer for sin markedsatferd. Det gjelder hvordan man skal opptre som en individuell aktør ved alle markedsmessige beslutninger som kan påvirke konkurransen, samt at man ikke skal misbruke sin posisjon i de markeder der man kan anses for å ha en dominerende stilling.

Vårt mål er å forebygge og avdekke eventuelle overtredelser av gjeldende korrupsjons- og konkurranselov. Konsernet skal ved dette arbeidet ha et

godt apparat for å håndtere tilfeller der det påstås brudd på nevnte lovgivning.

Dette har vi gjort:

Etiske retningslinjer: Oppdateringer og kurs

Det har blitt arbeidet med konsernets etiske retningslinjer i 2019, særlig med det som gjelder temaet antikorrupsjon, for en ajourføring og tydeliggjøring av de kravene som skal gjelde.

Oppdaterte etiske retningslinjer ble distribuert per post til samtlige medarbeidere i konsernet, i alle land, våren 2019. De ble distribuert på fire aktuelle språk. Det ble informert om oppdateringene på konsernets intranett samt gjennom ulike fora. I desember 2019 ble det gjennomført en omfattende e-læringsseanse relatert til sentrale temaer i de etiske retningslinjene, som antikorrupsjon, interessekonflikter og varsling. Målgruppen var alle konsernets medarbeidere som bruker PC i det daglige.

Mottakerne ble valgt basert på en konkret risikovurdering. I overkant av 5 400 personer mottok e-læringen, bestående av ni leksjoner. 59 prosent av de mottatte leksjonene er gjennomført. Enkelte av leksjonene var også dilemmabasert. På konsernstabnivå var gjennomføringsprosenten 75 prosent. Det arbeides med å øke gjennomføringsprosenten.

I de oppdaterte etiske retningslinjene og i forlengelsen av e-læringsprogrammet for implementeringen av dem, er det et betydelig fokus på varsling. Med dette er varslingsordningen ytterligere fremhevet overfor alle konsernets medarbeidere.

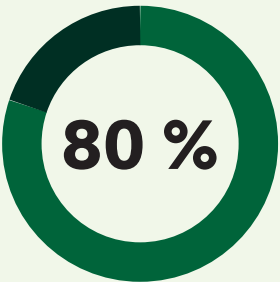
Rutiner for kartlegging og håndtering av faktiske og potensielle interessekonflikter har vært et viktig fokusområde gjennom 2019.

Varslingsordningen mer kjent

Varslingsordningen er av sentral betydning for forebygging og oppklaring innenfor de her to aktuelle temaene, antikorrupsjon og konkurranseatferd. Varslingsordningen vil ubetinget håndtere varslar knyttet til potensielle brudd på korrupsjons- og konkurranselov. Ordningen ble etablert i 2008 og er konsernfelles, uavhengig av hvilket land og selskap man er tilknyttet. Det er ikke lagt opp til at eksterne kan varsle gjennom denne kanalen, men varslar som mottas utenfra behandles etter varslingsordningens retningslinjer så langt disse passer.

Om noen opplever, oppdager eller har mistanke om kritikkverdige forhold, oppfordres de til å melde fra til nærmeste leder. Dersom det ikke er mulig, eller føles vanskelig, kan alle medarbeidere i konsernet kontakte varslingsordningen. Det er mulig å varsle anonymt.

Ved konkret mistanke om brudd på korrupsjonslovgivningen plikter man som ansatt å underrette varslingsordningen. Dette fremgår uttrykkelig av de etiske retningslinjene og det utsendte e-læringsprogrammet.

80 %

av 538 inviterte personer gjennomførte en spørreundersøkelse om temaene korrupsjon, konkurranseatferd og personvern

Ledere har et særskilt ansvar for å gå foran med et godt eksempel og for å skape en kultur der deres medarbeidere kan dele sine dilemmaer og tørre å si fra om eventuelle regelbrudd eller uakseptabel atferd de blir kjent med. Konsernet har utpekt ressurspersoner i alle deler av virksomheten, som kan bistå den sentrale varslingsordningen ved behov i enkeltsaker, men også ved den generelle implementeringen av varslingsordningen som et organ kjent for konsernets ansatte. Disse bistår da også i den generelle implementeringen av integritetsstandard innenfor antikorrupsjon og konkurranseatferd.

Varslingsordningen er lett tilgjengelig for konsernets medarbeidere og kan nås via e-post, telefon eller post. Det er utarbeidet rutiner for å sikre forsvarlig saksbehandling, både knyttet til varsleren og til den eller de det varsles om. En viktig del av rutinene er å sikre at varsleren ikke skal bli utsatt for gjengjeldelse i etterkant av varslingen.

I gjennomførte spørreundersøkelser fremgår det at varslingsordningen er godt kjent i konsernet. Også det økende antallet varslar man har mottatt de senere årene indikerer at varslingsordningen er godt kjent.

Konsernets risikobaserte tilnærming

Som ledd i prosessen med å vurdere hvilken risiko som foreligger for brudd på korrupsjonslovgivningen ble det i 2019, som tidligere år, gjennomført en anonym spørreundersøkelse. Den omhandlet temaene korrupsjon, konkurranseatferd og personvern. Undersøkelsen ble sendt til 538 personer, hvorav 80 prosent (428 personer) gjennomførte. Respondentgruppen besto av konsernledelsen, ledere på nivå 3 i konsernet, medarbeidere i konsernstaber, samt enkelte andre ansatte som ble vurdert som særlig relevante i lys av de nevnte temaene.

Konsernet har gjennom 2019 i sitt arbeid med antikorrupsjon hatt fokus på deler av virksomheten der man anser risikoen for overtredelse av lovgivningen som høyere. Særlig innkjøpsfunksjoner er vurdert som områder med forhøyet risiko. Vi har til tider oppdrag som involverer transporter i land hvor korrupsjon er utbredt, noe som i seg selv vil kunne utgjøre en risiko. Konsernet er bevisst risikoen, og vektlegger retningslinjer og opplæring i denne delen av virksomheten. Gjennom 2019 har bevisstgjøringen i disse delene av virksomheten fulgt de initiativene som har gått for konsernet generelt.

Til grunn for den samlede risikovurderingen knyttet til etterlevelse av integritetstemaene, inngikk også de erfaringer og observasjoner avdelingen Konsernadvokatene har gjort gjennom løpende rådgivning, generell og spesifikk opplæring, samt øvrig kontakt med konsernets enheter og leverandører. Resultatet fra risikoanalysen knyttet til korrupsjon og de øvrige temaene i integritetsstandarden inngår i konsernets helhetlige risikoanalyse, som blir presentert for styret i juni og desember hvert år. Det er ingen bekreftede korrupsjonshendelser i 2019.

Utarbeidet integritetsprogram

Konsernet har et integritetsprogram, som bidrar til å styrke konsernets standard for etikk og integritetsrelaterte temaer, herunder antikorrupsjon. Det er utarbeidet og det vil gjennom 2020 jobbes videre med ulike verktøy som skal bidra til at ledere og medarbeidere i konsernet aktivt kan ta eierskap og leve opp til kravene som stilles. Integritetsprogrammet hviler på konsernets etiske retningslinjer som ble vedtatt av styret i oppdatert versjon i 2019. Alle nye medarbeidere får utdelt etiske retningslinjer når de starter sitt arbeid i konsernet.

Basert på gjennomførte spørreundersøkelser er det også for nyutsendelsen til samtlige medarbeidere i 2019 bekreftet at kjennskapen til de etiske retningslinjene er god.

Ny konsernhandlingsregel

Videre har det blitt utarbeidet ny konsernhandlingsregel Antikorrupsjon i 2019. Utarbeidelse av styrende dokumentasjon har skjedd, og vil gjennom 2020 skje, i samarbeid med PwC. Det vil i 2020 komme en oppdatering av konsernets integritetshåndbok, samt en eventuell inkorporering av tematikk knyttet til interessekonflikter i någjeldende konsernhandlingsregel for antikorrupsjon. Den oppdaterte styrende dokumentasjonen har blitt utførlig kommunisert ut til alle konserndirektører. Konsernledelsen har gjennom 2019 hatt et betydelig fokus på endringene som er gjort i den styrende dokumentasjonen, inklusiv hvordan dette har blitt kommunisert ut til medarbeiderne.

Konsernets samarbeidspartnere må forplikte seg til å overholde konsernets «Etske retningslinjer for leverandører», som blant annet fastsetter at korrupsjon ikke aksepteres og at leverandøren skal arbeide aktivt mot alle former for korrupsjon.

Det har i 2019 også blitt gjennomført gruppeopplæring rundt temaene gaver og representasjon. Det vil gjennom 2020 arbeides videre med konkrete opplæringstiltak tilpasset relevante grupper, da også i lys av de videre oppdateringene som gjøres i dokumentasjonen.

Spørsmålslistor for Integrity Due Diligence

Ved oppkjøp av virksomheter, etablering av felleseide selskaper og inngåelse av nye avtaler med samarbeidspartnere i land eller bransjer hvor det antas at det kan være risiko for brudd på konsernets integritetsstandard, skal det som hovedregel gjennomføres en Integrity Due Diligence (IDD), tilpasset den aktuelle prosessen. Det har gjennom 2019 blitt utarbeidet detaljerte spørsmålslistor der slike IDDer har blitt gjennomført, tilpasset den enkelte prosess.

Oppdaterte retningslinjer for konkurranseetferd

Vi har i 2019 gjennomført en oppdatering og videreutvikling av retningslinjene for konkurranseetferd, som samlet utgjør et omfattende sett med retningslinjer. Disse vil ruller ut i virksomheten i første kvartal 2020. Deler av de oppdaterte retningslinjene er allerede kommunisert ut til enkelte relevante ansatte.

Også konsernhandlingsregel for konkurranserett ble oppdatert og kommunisert ut i 2019.

Vår vurdering og tiden fremover

Konsernet evaluerer jevnlig om arbeidet med temaene er effektivt nok, blant annet om retningslinjene er tydelige og om de er godt nok kjent i konsernet. Denne evalueringen gjøres årlig, sammen med den årlige risikoanalysen, hvor blant annet en elektronisk spørreundersøkelse til ansatte er et virkemiddel.

Det siste års fokus på de etiske retningslinjene, herunder distribusjonen av disse til samtlige ansatte, samt e-læringen på sentrale områder som antikorrupsjon, interessekonflikter og varsling, vurderes å ha bidratt til å redusere risikoen for brudd på retningslinjene.

Opplæringen vil intensiveres ytterligere og skreddersys hensyntatt risikoprofilen ved den aktuelle delen av virksomheten. Det vil i den forbindelse i løpet av 2020 utarbeides en oppdatert overordnet risikoanalyse der konsernets ulike virksomheter vurderes opp mot konkret risiko. En oppdatert risikoanalyse vil ta opp i seg den risikobaserte tilnærmingen som allerede er lagt til grunn for arbeidet inn mot de enkelte delene av virksomheten.

Arbeidet på de her to aktuelle temaene gjøres i samarbeid med advokatfirmaene PwC og BAH, som de fremste eksterne miljøene på det enkelte felt.

Konsernet har i 2019 ikke blitt ilagt bøter eller sanksjoner for manglende overholdelse av lover og forskrifter på konkurranserettens område. Vi har ingen bekreftede korrupsjonshendelser og iverksatte tiltak.

03

Finans

Resultater	58
Eierstyring og selskapsledelse	60
Årsegnskap og noter for Posten Norge Konsern	67
Årsegnskap og noter for Posten Norge AS	134
Alternative resultatmål (APM)	182
Styrets erklæring	187
Uavhengig revisors beretning	188

Det handler
om å utvikle
seg i takt med
kundens behov

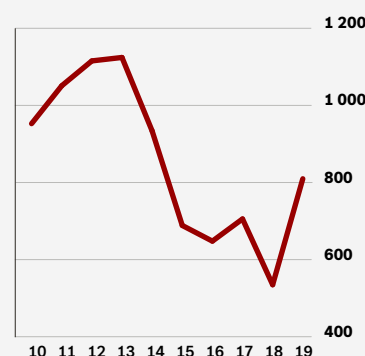

Justert driftsresultat har økt med

52 %

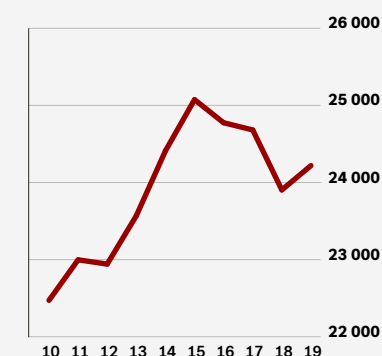
Justert driftsresultat

808 mill.

Omsetning

24 212 mill.

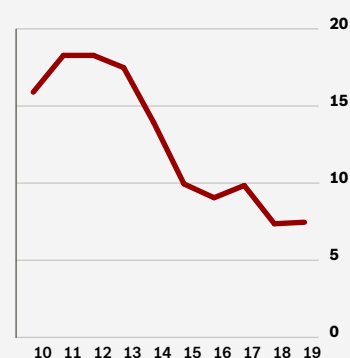

Omsetningen har økt med

1,3 %

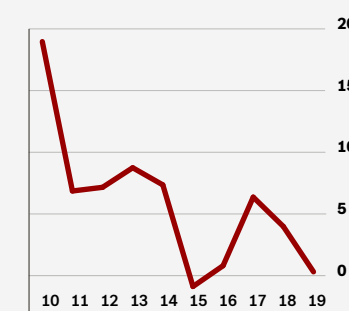
Avkastning på investert kapital (ROIC)

7,4 %

Avkastning på egenkapital etter skatt (ROE)

0,2 %

Eierstyring og selskapsledelse

Styret i Posten Norge AS (Posten) avgir årlig en redegjørelse for etterlevelse av «Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse» (NUES-anbefalingen).

I pkt. 1 – 15 nedenfor redegjøres det for hvordan NUES-anbefalingen er fulgt opp i Posten. Dette innbefatter at det både redegjøres for hvordan prinsippene er oppfylt, hva som eventuelt er grunnen til avvik, og hvordan Posten har innrettet seg der forholdene avviker fra anbefalingen. I redegjørelsen nedenfor følges NUES-anbefalingens systematikk.

Den norske stat er eneeier av selskapet. Som følge av dette avviker Postens eierstyring og selskapsledelse fra NUES-anbefalingens pkt. 6 om generalforsamling, pkt. 7 om valgkomité og pkt. 14 om selskapsovertakelse.

Ansaret for å forvalte statens eierskap ligger hos Nærings- og fiskeridepartementet.

Styret skal etter regnskapsloven § 3-3b også gi opplysninger om foretaksstyring. Under pkt. 16 gis en oversikt over hvor opplysningskravene som er angitt i regnskapsloven § 3-3b, er beskrevet.

Pkt. 1 Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Styret legger vekt på å etablere og videreutvikle en høy standard for eierstyring og selskapsledelse, tilsvarende norske standarder for beste praksis, herunder NUES-anbefalingen, se nues.no.

Posten er et aksjeselskap heleid av den norske stat. Konsernets eierstyring og selskapsledelse er basert på og i henhold til norsk lov og den norske stats til enhver tid gjeldende eierpolitikk.

God eierstyring og selskapsledelse er en forutsetning for et lønnsomt og kraftfullt selskap. Styret i Posten mener at det er en klar sammenheng mellom god eierstyring og selskapsledelse, og det å skape verdier for selskapets eier.

Pkt. 2 Virksomhet

Postens vedtekter § 3 beskriver selskapets virksomhet. Her fremgår det at selskapet på forretningsmessig grunnlag skal drive post- og logistikkvirksomhet, samt annen virksomhet som står i direkte sammenheng med dette. Selskapets vedtekter § 3 sier videre at selskapet skal være en tilbyder som kan møte samfunnets behov for landsdekkende posttjenester. Vedtektene finnes i sin helhet på

postennorge.no.

Postens leveringspliktige posttjenester er beskrevet i postloven og Postens konsesjon, gitt av Samferdselsdepartementet. Någjeldende konsesjon gjelder fra 1. januar 2018 og til den avløses av avtaler eller vedtak om leveringspliktige tjenester i henhold til postloven § 6.

Styret fastsetter mål, strategier og risikoprofil, både på konsernnivå og for hvert segment. Disse støtter opp om konsernets mål. Jevnlig og minst årlig gjennomføres det vurderinger og prosesser som skal sikre at konsernet til enhver tid har en godt forankret og operasjonell strategi. Mål, strategier og risikoprofil besluttet basert på disse på vurderingene og prosessene. Se også pkt. 10 Risikostyring og internkontroll.

Posten er i kraft av sin virksomhet en betydelig samfunnsaktør, noe som innebærer et særlig ansvar for hvordan selskapets virksomhet utøves.

Konsernets felles verdigrunnlag danner et viktig fundament for virksomheten og styrets arbeid, både overfor medarbeidere og overfor eksterne omgivelser, som kunder, leverandører og samarbeidspartnere. Konsernets felles verdier er «tar ansvar», «spiller på lag» og «vil mer». I tillegg til denne felles verdiplattformen er det utarbeidet etiske retningslinjer og ledelsesprinsipper.

Posten legger vekt på å ta ansvar for hvordan virksomheten påvirker mennesker, miljø og samfunn. Dette gjøres ved å redusere virksomhetens påvirkning på ytre miljø, og ved å utvikle konsernet som en attraktiv arbeidsplass med et mangfoldig og inkluderende arbeidsmiljø. Det er styrets vurdering at Posten gjennom å ta samfunnsansvar bidrar til et godt omdømme og positiv verdiutvikling. Holdningene til samfunnsansvar er beskrevet i styrets årsberetning og i konsernets redegjørelse for bærekraft, jf. regnskapsloven § 3-3 c. Dokumentene er tilgjengelig på konsernets nettside, postennorge.no.

Postens virksomhet er arbeidsintensiv. Samlet sysselsetter konsernet omlag 14.000 årsverk. Helse, Miljø og Sikkerhet (HMS) er derfor et hovedsatsningsområde innenfor arbeidet med samfunnsansvar. Selskapets ambisjon er at ingen skal bli skadet eller syk som følge av å arbeide i eller for konsernet. Det arbeides kontinuerlig og målrettet med forebyggende og helsefremmende tiltak.

Det er utarbeidet etiske retningslinjer som inngår i konsernets integritetsprogram. Integritetsprogrammet har til formål å øke bevisstheten og kunnskapen knyttet til hvordan etiske dilemmaer skal håndteres. Dette skal bidra til

å sikre at hensynet til blant annet menneskerettigheter, antikorrupsjon, arbeidstakerforhold, HMS, likebehandling og miljømessige forhold ivaretas i konsernet. Konsernet integritetsarbeid er nærmere beskrevet i bærekraftrapporten.

Samtidig som Posten skal drive lønnsomt på forretningsmessige vilkår, skal konsernet oppfylle leveringsplikten, oppfylle eiers avkastningskrav og tilpasse virksomheten til de strukturendringene som skjer i markedet. Dette betyr også at oppdragsgiver må betale for pålagte ulønnsomme tjenester.

Innenfor disse rammene har Posten de siste tiårene utviklet seg til et industrikonsern som opererer innenfor virksomhetsområdene post og logistikk, med Norden som hjemmemarked. Markedene konsernet opererer i er preget av sterk konkurranse og kraftige teknologiske og strukturelle endringer. Endringene stiller Posten overfor betydelige utfordringer både når det gjelder tilpasning til nye kundebehov, konkurranseevne, markedsposisjon og lønnsomhet.

Følgende bærende prinsipper ligger til grunn for utviklingen av konsernet:

- Posten skal utvikle sterke, lønnsomme og bærekraftige markedsposisjoner innen de områder hvor konsernet driver virksomhet.
- Posten skal sikre tilfredsstillende avkastning på alle investeringer og konkurransedyktig verdiutvikling over tid.
- Posten skal tilby leveringspliktige tjenester.
- Postens virksomhet skal være kundeorientert, effektivt betjene kundenes behov og være tilgjengelig der hvor kunden er.
- Posten skal ha en balansert virksomhetsportefølje som styrker evnen til å betjene kundenes behov.
- Posten skal være en tiltrodd tredjepart for kundene.
- Posten skal sikre en enhetlig bedriftskultur basert på et felles verdigrunnlag, som også gir rom for mangfold.
- Posten skal arbeide for å hente ut kostnadsfordeler gjennom effektivisering, samordning av verdikjeder, industrialisering og kontinuerlig forbedring av prosesser, samt transparent og integrert virksomhetsstyring.
- Posten skal arbeide aktivt for å redusere virksomhetens påvirkning på det ytre miljø.
- Posten skal utvikle gode og attraktive arbeidsplasser.

Kontinuerlig forbedring er en viktig fellesnevner for utviklingen av konsernet. Dette innebærer kontinuerlig arbeid med produkt- og tjenesteporteføljer, strukturer, prosesser og systemer for å øke den totale kundeverdien og redusere ressursbruk.

Pkt. 3 Selskapskapital og utbytte

Kapitalstruktur

Konsernets egenkapital var pr. 31.12.2019 MNOK 6 363, hvilket gir en egenkapitalandel på 32 %. Fallet i brev-volumene for adressert post har tiltatt den siste tiden og påvirker selskapets kontantstrøm og resultat i stor grad. En må forvente at den negative utviklingen i brev-volumene fortsetter noe som utgjør en stor risiko for konsernets fremtidige kontantstrøm og resultat. For å sikre konsernets finansielle handlefrihet er det nødvendig med en tilfredsstillende egenkapitalandel og tilstrekkelige likvide midler. Konsernets kapitalstruktur, herunder egenkapitalen, anses som tilfredsstillende og nødvendig med tanke på konsernets evne til å gjennomføre selskapets mål og strategier innenfor en akseptabel risikoprofil.

Utbytte

Postens generalforsamling er ikke bundet av styrets forslag om utdeling av utbytte, jf. aksjeloven § 20-4 (4), og selskapet er dermed underlagt den til enhver tid gjeldende statlige utbyttepolitikk. Statens utbyttepolitikk er at 50 prosent av konsernoverskuddet etter skatt kan tas ut som utbytte. Før det årlige utbyttet fastsettes, skal det foretas en selvstendig vurdering av konsernets egenkapital og likviditet for å sikre et forsvarlig nivå ut fra risikoen ved og omfanget av konsernets virksomhet.

Pkt. 4 Likebehandling av aksjeeiere og transaksjoner med nærstående

Alle aksjene i Posten eies av den norske stat. På grunn av det statlige eierskapet anses NUES-anbefalingen om emisjoner ikke relevant for Posten.

Når det gjelder transaksjoner med nærstående parter, redegjøres det for dette i årsrapporten, se note 24.

Pkt. 5 Aksjer og omsettelighet

Alle aksjene eies av den norske stat.

På grunn av det statlige eierskapet anser ikke styret dette punktet i NUES-anbefalingen som relevant for Posten.

Pkt. 6 Generalforsamling

Den norske stat ved Næringsministeren er selskapets generalforsamling.

I henhold til selskapets vedtekter § 8 skal ordinær generalforsamling holdes hvert år, innen utgangen av juni måned.

På dette punktet avviker Posten fra NUES-anbefalingen, da det følger av aksjeloven § 20-5 (1) at Nærings- og fiskeridepartementet står for innkallingen til både ordinær og ekstraordinær generalforsamling og bestemmer innkallingsmåten.

Styret, konsernsjef, selskapets revisor og Riksrevisjonen innkalles til generalforsamlingen.

Pkt. 7 Valgkomité

Den norske stat er eneste aksjeeier, og selskapet har derfor ikke valgkomité. De aksjeeiervalgte styremedlemmene nomineres av Nærings- og fiskeridepartementet og velges av generalforsamlingen i henhold til aksjeloven § 20-4 (1). På dette punktet avviker Posten fra NUES-anbefalingen.

Fire styremedlemmer velges av og blant konsernets ansatte i Norge. Det er etablert konsernordning for valg av ansattrepresentanter til styret i Posten. Dette innebærer at alle ansatte i den norske delen av konsernet er valgbare og har stemmerett.

Pkt. 8 Styret, sammensetning og uavhengighet

Styrets sammensetning

Som eneste aksjeeier utpeker og velger staten alle de aksjeeiervalgte styremedlemmene, inkludert styrets leder. For tiden er det seks aksjeeiervalgte styremedlemmer. Det er ikke varamedlemmer for aksjeeierens representanter i styret.

I kraft av avtale er de ansatte gitt rett til å velge inntil fire medlemmer til styret.

Valgperioden for styremedlemmer begrenses oppad til to år av gangen.

Styremedlemmenes bakgrunn er beskrevet i årsrapporten og på konsernets nettside.

I løpet av 2019 har to av de aksjeeiervalgte styremedlemmene blitt erstattet av nye. Det innebærer at styret i 2019 har bestått av seks aksjeeiervalgte styremedlemmer (hvorav tre menn og tre kvinner) og fire ansattvalgte styremedlemmer (hvorav tre menn og en kvinne).

Styrets uavhengighet

Styret opptrer som et kollegialt organ og ikke som individuelle representanter for ulike interessegrupper. Styret vurderer fortløpende styremedlemmenes uavhengighet. Alle de aksjeeiervalgte styremedlemmene anses pr. 31. desember 2019 som «uavhengige» styremedlemmer, idet de ikke anses å ha forretningsmessige, familiære eller andre relasjoner som antas å kunne påvirke deres vurderinger eller beslutninger som styremedlemmer i Posten.

Pkt. 9 Styrets arbeid

Styrets oppgaver

Styret i Posten er ansvarlig for den overordnede forvaltningen av konsernet og for å føre tilsyn med konsernets aktiviteter generelt.

Dette overordnede ansvaret kommer detaljert til uttrykk i styrets vedtatte styreinstruks og i styrets plan for sitt arbeid. Begge disse dokumentene revideres årlig.

Styrets instruks til konsernsjefen er inntatt som del av styreinstruksen.

Samlet klargjør disse dokumentene styrets og konsernsjefens oppgaver og ansvar, herunder hvilke saker som skal, kan og bør styrebehandles. Dette innbefatter også konsernsjefens fullmaktsgrenser. Saker som jevnlig står på styrets agenda er utarbeidelse og gjennomføring av konsernets strategier, behandling og godkjenning av kvartals- og årsrapporter, månedlig resultatrapportering, HMS-temaer, investeringer og oppfølging av disse, vurdering av konsernets risiko og internkontroll, samt personal- og organisasjonsmessige forhold.

Styrets ansvar for gjennomgang og rapportering av risikostyring og internkontroll er nærmere beskrevet under punkt 10.

Postens etiske retningslinjer tillater ikke styremedlemmer eller ansatte å ta del i eller forsøke å påvirke en beslutning når det foreligger særlige forhold som er egnet til å svekke tilliten til deres uavhengighet. Den som blir oppmerksom på potensielle interessekonflikter skal straks melde fra om dette til nærmeste leder.

Styrets arbeid og dets møter ledes av styrets leder og baseres på saksfremlegg fra konsernsjefen. Selskapet legger vekt på at saksfremleggene utgjør et godt og tilfredsstillende behandlingsgrunnlag. Styret har valgt en nestleder som fungerer som møteleder dersom styreleder ikke kan eller bør lede styrets arbeid i konkrete saker.

Styret hadde syv styremøter i 2019.

Styret foretar årlig en evaluering av sitt arbeid og sin kompetanse. Styret blir også evaluert av selskapets eier.

Styrets revisjonsutvalg

Styret har etablert et revisjonsutvalg i henhold til separat mandat. Revisjonsutvalget består av to aksjeeiervalgte styremedlemmer. Revisjonsutvalget møtes minimum fem ganger i året. Revisjonsutvalget skal virke som et saksforberedende organ for styret og støtte styret i utøvelsen av sitt ansvar for finansiell rapportering, risikostyring, internkontroll samt ekstern revisjon. Utvalgets hovedoppgaver er å forberede styrets oppfølging av regnskapsrapporteringsprosesser (inkludert løpende kontakt med selskapets eksterne revisor om revisjonen av årsregnskapet), overvåke systemene for internkontroll og risikostyring, og å overvåke ekstern revisors arbeid og uavhengighet.

Revisjonsutvalget hadde 6 møter i 2019. Ekstern revisor deltar under alle relevante agendapunkter på møtene i revisjonsutvalget.

Styrets kompensasjonsutvalg

Det er etablert et kompensasjonsutvalg som er undergitt separat mandat. Kompensasjonsutvalget har i 2019 bestått av styrets leder og tre styremedlemmer, hvorav ett styremedlem er ansattrepresentant. Kompensasjonsutvalget møtes jevnlig gjennom året. Utvalget forbereder og anbefaler forslag til styret knyttet til kompensasjon til

konsernsjef. For øvrig bidrar utvalget til en grundig og uavhengig behandling av kompensasjonsspørsmål til ledende ansatte.

Kompensasjonsutvalget hadde tre møter i 2019.

Pkt. 10 Risikostyring og internkontroll

Styret påser at selskapet har god internkontroll og hensiktsmessige systemer for risikostyring og følger opp dette jevnlig. Styret vektlegger at konsernet har et godt og effektivt kontrollmiljø i tillegg til gode kontrollprosesser. Dette arbeidet er forankret i selskapets vedtekter, styreinstruksen og øvrige interne styrende dokumenter, samt gjennom generelle lovbestemmelser og klare anbefalinger basert på beste praksis.

Konsernets styrende dokumenter fastsetter hvordan ledelse og styring i konsernet skal utøves. Dokumentene stiller konsernfelles krav til atferd innen viktige områder og prosesser, herunder hvordan konsernet skal sikre hensynet til omverdenen i verdiskapningen.

Risikostyring og internkontroll skal være integrert i konsernets prosesser. Ledere på alle nivåer er ansvarlige for å sikre at risikostyring og god internkontroll er etablert innenfor deres egne områder, at disse innehar ønsket effekt og at de er automatisert i den grad dette anses formålstjenlig.

For å sikre at det er tilstrekkelig og effektiv internkontroll på utvalgte risikoområder, er det etablert en internkontrollkomité. Internkontrollkomiteen har ansvar for å sikre fremdrift og leveranser knyttet til sentralt besluttede internkontrollgjennomganger og er ansvarlig for rapportering av disse til konsernsjefen, revisjonsutvalget og styret. Det gjennomføres årlig internkontrollgjennomganger på prioriterte områder. Gjennomgangene resulterer i forslag til konkrete tiltak for å forbedre den interne kontrollen. Implementering av foreslåtte tiltak er et linjeansvar.

Det gjennomføres årlig en samlet vurdering av konsernets risiko. Risikoanalysen tar utgangspunkt i strategier, forretningsplaner og målsetninger. Prosessen er basert på COSOs rammeverk for risikostyring. Hensikten er å kartlegge risikoer av strategisk, finansiell, operasjonell og omdømmemessig karakter, samt risikoer knyttet til informasjonssikkerhet. Resultatene fra denne prosessen konsolideres til en vurdering av de overordnede risikoer som konsernet er eksponert for. Det gjøres også en årlig vurdering av risikovilje og risikoevne som beskrives i konsernets risikoanalyse. Risikohåndteringen skjer dels gjennom den operative ledelsen, dels gjennom preventive tiltak fra sentrale kontrollfunksjoner og dels gjennom uavhengig eksternt tilsyn. Den årlige risikovurderingen følges opp med tiltak for å redusere sannsynligheten for og konsekvensen av de enkelte risikofaktorer og unngå hendelser som kan være negative for konsernets drift og omdømme.

Postens konsernregnskap avlegges etter gjeldende IFRS-regelverk. Kosernets regnskapsrapporteringsprosess

er beskrevet i konsernets styrende dokumenter, som inneholder rutiner og regler for måneds-, kvartals- og årsoppgjørssrapportering. Konsernets regnskapsprinsipper er nærmere beskrevet i konsernets regnskapsmanual. Rapportering og konsolidering av finansiell regnskapsinformasjon foretas i et felles rapporteringssystem. Konsernet benytter en felles konsernkontoplan, og konsernregnskapsavdelingen benytter både innebygde systemkontroller og manuelle kontroller for å sikre fullstendig og konsistent regnskapsinformasjon. Konsolidering av regnskapsinformasjon skjer på flere nivåer i konsernet. Datterselskapene har ansvar for at eget konsern-/selskapsregnskap rapporteres i henhold til konsernets prinsipper og rutiner.

Konsernet har etablert en rådgivende investeringskomité som behandler alle saker som innebærer investeringer og salg i henhold til nærmere angitte fullmakstgrenser.

En felles etisk standard gjelder for alle konsernets medarbeidere. Det arbeides kontinuerlig med å gjøre denne kjent. Denne standarden inngår i konsernets integritetsprogram som skal bidra til å sikre en høy og god etisk standard innenfor antikorrupsjon, konkurranseadferd, sosial dumping og håndtering av informasjon. Konsernets leverandører og samarbeidspartnere må signere konsernets «Etiske standard for leverandører» ved kontraktsinngåelse, og på denne måten forplikte seg til å etterleve den samme etiske standarden. I tillegg til dette arbeides det målrettet med risikovurdering av leverandører og gjennomføring av kontroller/revisjoner.

Åpenhet er et vesentlig element i selskapets generelle risikostyring og internkontroll. Åpenhet er særlig viktig for at avvik skal kunne forhindres og korrigeres. Alle medarbeidere og samarbeidspartnere oppfordres derfor til så raskt som mulig å si fra/varsle om kritikkverdige eller ulovlige forhold. Dette er en del av den enkeltes ansvar.

Det er etablert en varslingsordning som skal sikre trygghende mottak og oppfølging av varsler. Varslingsordningen følger opp at den som varsler ikke blir møtt med negative reaksjoner eller sanksjoner. Styrets revisjonsutvalg gjennomgår rapport fra konsernets varslingsordning hvert halvår. Revisjonsutvalget informerer styret i den grad det anses nødvendig.

Pkt. 11 Godtgjørelse til styret

Styremedlemmenes honorar fastsettes av generalforsamlingen hvert år. Godtgjørelsen er ikke resultatavhengig, og ingen av de aksjeeiervalgte styremedlemmene har opsjoner, pensjonsordning eller avtale om etterlønn fra selskapet. Spesifikasjon av godtgjørelsen til styremedlemmene for 2019 fremkommer av note 2 til årsregnskapet.

Pkt. 12 Godtgjørelse til ledende ansatte

Styret har utarbeidet en erklæring om fastsettelse av lønn

og annen godtgjørelse til daglig leder og andre ledende ansatte. Erklæringen er utarbeidet i henhold til vedtektenes § 7 og bygger på prinsippene i regjeringens retningslinjer for statlig eierskap om dette temaet. Erklæringen har to hoveddeler. Del I omhandler lederlønnspolitikken som har vært ført det foregående regnskapsåret, mens del II inneholder retningslinjer for fastsettelse av lederlønn for det kommende regnskapsåret.

Erklæringen blir behandlet på ordinær generalforsamling. Styret anser insentivordninger som et viktig bidrag til at ledelsen fokuserer på å øke verdiskapningen i selskapet i tråd med eierens interesser. Det er på denne bakgrunn fastsatt retningslinjer for bonusordninger for ledende ansatte i konsernet. Utbetalinger under ordningene dekkes over selskapets drift.

Opplysninger om samlet godtgjørelse, samt styrets erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte er omtalt i note 2 til årsregnskapet.

Pkt. 13 Informasjon og kommunikasjon

Konsernet følger en åpen kommunikasjonsstrategi for å støtte forretningsstrategier, mål og verdier. God kommunikasjon skal bidra til et godt omdømme, sterke merkevarer, tilfredse kunder og stolte medarbeidere. Det er etablert retningslinjer som skal sikre at Posten opptrer profesjonelt og enhetlig i sin kommunikasjon.

Finansiell informasjon rapporteres kvartalsvis til nærmere fastsatte tidspunkter som er tilgjengelig på selskapets hjemmeside i henhold til Oslo Børs' informasjonskrav.

Styret vektlegger god kommunikasjon med selskapets eier også utenfor generalforsamlingen.

Pkt. 14 Selskapsovertakelse

På dette punktet avviker Posten fra NUES-anbefalingen. Posten er et aksjeselskap heleid av den norske stat, og styret anser derfor ikke dette punktet i NUES-anbefalingen som relevant.

Pkt. 15 Revisor

Posten har en uavhengig ekstern revisor valgt av generalforsamlingen etter innstilling fra styret.

For å bedre styrets beslutningsgrunnlag innkaller styret revisor til styremøter som behandler årsregnskapet. I samme eller i særskilt møte redegjør revisor for revisjonen, sitt syn på konsernets regnskapsprinsipper, risikoområder, interne kontrollrutiner og konsernets regnskapsførsel. Redegjørelsen oppsummeres i et årlig nummerert brev til styret.

Det følger av konsernets policy at revisor kan benyttes til naturlige revisjonsrelaterte oppgaver, i tillegg til lovbestemt revisjon.

Pkt. 16 Krav etter regnskapsloven § 3-3b

Styret skal etter regnskapsloven § 3-3b gi opplysninger om foretaksstyring. Nedenfor følger en oversikt over hvor i redegjørelsen ovenfor disse opplysningene fremgår.

1. «en angivelse av anbefalinger og regelverk om foretaksstyring som foretaket er omfattet av eller for øvrig velger å følge»
Se redegjørelsens pkt. 1 Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse.
2. «opplysninger om hvor anbefalinger og regelverk som nevnt i nr. 1 er offentlig tilgjengelige»
Se redegjørelsens pkt. 1 Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse.
3. «en begrunnelse for eventuelle avvik fra anbefalinger og regelverk som nevnt i nr. 1»
Det er tre avvik fra anbefalingen som er nærmere beskrevet i pkt. 6 Generalforsamling, pkt. 7 om valgkomité og pkt. 14. Selskapsovertakelse.
4. «en beskrivelse av hovedelementene i foretakets, og for regnskapspliktige som utarbeider konsernregnskap eventuelt også konsernets, systemer for internkontroll og risikostyring knyttet til regnskapsrapporteringsprosessen»
Se redegjørelsens pkt. 10 Risikostyring og internkontroll.
5. «vedtektsbestemmelser som helt eller delvis utvider eller fraviker bestemmelser i allmennaksjeloven kapittel 5»
Se redegjørelsens pkt. 6 Generalforsamling.
6. «sammensetning til styre, bedriftsforsamling, representantskap og kontrollkomité; eventuelle arbeidsutvalg for disse organene, samt en beskrivelse av hovedelementene i gjeldende instruksjer og retningslinjer for organenes og eventuelle utvalgs arbeid»
Se redegjørelsens pkt. 8 Styret, sammensetning og uavhengighet og pkt. 9 Styrets arbeid.
7. «vedtektsbestemmelser som regulerer oppnevning og utskifting av styremedlemmer»
Se redegjørelsens pkt. 8 Styret, sammensetning og uavhengighet.
8. «vedtektsbestemmelser og fullmakter som gir styret adgang til å beslutte at foretaket skal kjøpe tilbake eller utstede egne aksjer eller egenkapitalbevis»
Posten har ikke vedtektsbestemmelser eller fullmakter som gir styret anledning til å beslutte at foretaket skal kjøpe tilbake eller utstede egne aksjer eller egenkapitalbevis. Se for øvrig også redegjørelsens pkt. 3 Selskapskapital og utbytte og pkt. 4 Likebehandling av aksjeeiere og transaksjoner med nærstående.

Resultatregnskap

Beløp i mill. kroner	Note	2019	2018
Driftsinntekter	1	24 212	23 894
Vare- og tjenestekostnader		10 340	10 270
Lønn og personalkostnader	2	8 846	8 853
Avskrivninger	8,9,22	1 552	654
Nedskrivninger immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	8,9,22	172	158
Andre driftskostnader	4	2 666	3 586
Driftskostnader		23 575	23 522
Andre inntekter og (kostnader)	5	(479)	35
Resultat fra tilknyttede selskap	10	5	8
Driftsresultat		162	415
Finansinntekter	6	398	329
Finanskostnader	6	539	378
Netto finansinntekter og (kostnader)		(142)	(49)
Resultat før skatt		21	366
Skattekostnad	7	8	118
Årsresultat		13	248
Kontrollerende eierinteresser		(2)	246
Ikke-kontrollerende eierinteresser		15	2

I tråd med IFRS 16 Leieavtaler er tallene for 2018 ikke omarbeidet.

Oppstilling av totalresultat

Beløp i mill. kroner	Note	2019	2018
Årsresultat		13	248
Estimatavvik pensjon	3, 7	(25)	63
Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat		(25)	63
Sikring av nettoinvestering	7, 19	21	32
Omregningsdifferanser		(45)	(44)
Omregningsdifferanser		(23)	(12)
Kontantstrømsikring	7, 19	2	
Poster som vil bli reklassifisert til resultat		(21)	(11)
Endret skattesats	7		(2)
Utvidet resultat		(47)	50
Totalresultat		(34)	298
Totalresultat fordeler seg som følger			
Kontrollerende eierinteresser		(48)	296
Ikke-kontrollerende eierinteresser		15	2

Balance

Beløp i mill. kroner

	Note	31.12.2019	31.12.2018
EIENDELER			
Immaterielle eiendeler	8	1 897	2 049
Utsatt skattefordel	7	311	224
Varige driftsmidler	9	5 611	5 812
Rett til bruk eiendeler	22	3 821	
Investeringer i tilknyttede selskap	10	339	404
Rentebærende langsiktige fordringer	12,13	56	17
Andre finansielle anleggsmidler	12,19	137	223
Anleggsmidler		12 171	8 730
Varebeholdninger		9	15
Rentefrie kortsiktige fordringer	12,14,19	3 731	3 671
Rentebærende kortsiktige fordringer	12,13	44	42
Likvide midler	12,15	3 912	3 613
Omløpsmidler		7 696	7 341
Eiendeler		19 867	16 071
EGENKAPITAL OG GJELD			
Aksjekapital	20	3 120	3 120
Annen egenkapital		3 177	3 330
Ikke-kontrollerende eierinteresser		66	31
Egenkapital		6 363	6 481
Avsetninger for forpliktelser	11	1 178	1 201
Langsiktige leieforpliktelser	12,22	3 376	
Rentebærende langsiktig gjeld	12,16,19	2 220	3 015
Rentefri langsiktig gjeld	12,17,19	6	14
Langsiktig gjeld		5 602	3 030
Kortsiktige leieforpliktelser	12,22	793	
Rentebærende kortsiktig gjeld	12,16,19	1 178	910
Rentefri kortsiktig gjeld	11,12,17,19	4 610	4 342
Betalbar skatt	7	142	107
Kortsiktig gjeld		6 724	5 359
Egenkapital og gjeld		19 867	16 071

I tråd med IFRS 16 Leieavtaler er tallene for 2018 ikke omarbeidet

26. mars 2020

Andreas Enger (leder)

Anne Carine Tanum (nestleder)

Tina Stiegler

Henrik Højsgaard

Finn Kinserdal

Liv Fiksdahl

Odd Christian Øverland

Lars Nilsen

Ann Elisabeth Wirgeness

Tove Gravdal Rundtom

Tone Wille (konsernsjef)

Kontantstrømoppstilling

Konsernet utarbeider kontantstrøm etter den indirekte metoden. Bruk av den indirekte metoden innebærer at kontantstrøm fra investerings- og finansieringsaktiviteter rapporteres brutto, mens det regnskapsmessige resultatet avstemmes mot kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter.

Beløp i mill. kroner

	Note	2019	2018
Resultat før skatt		21	366
Periodens betalte skatter	7	(92)	(130)
Salgs(gevinst)/tap ved salg av anleggsmidler og datterselskap		(81)	(64)
Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	8,9,22	1 724	813
Resultat fra tilknyttede selskap	10	(5)	(8)
Finansposter uten kontantstrømeffekt		126	111
Endring i kundefordringer og leverandørgjeld		319	(147)
Endring i øvrig arbeidskapital		(26)	(99)
Endring i andre tidsavgrensninger ¹⁾		309	(218)
Innbetalte renter		121	51
Utbetalte renter		(268)	(76)
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		2 151	598
Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler	8,9	(646)	(962)
Kontanteffekt refusjoner på tidligere års investering			28
Kontanteffekt ved kjøp av virksomhet	23	(7)	(3)
Kontanteffekt ved kjøp av tilknyttede selskap	10	(16)	
Innbetaling ved salg av varige driftsmidler	9	243	81
Kontanteffekt ved salg av virksomhet	23	16	1
Kontanteffekt ved salg av tilknyttede selskaper	10	73	7
Endringer finansielle anleggsmidler			(4)
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		(339)	(853)
Utbetaling ved nedbetaling av leieforpliktelser	22	(890)	
Innbetaling ved opptak av gjeld	16		500
Utbetaling ved nedbetaling av gjeld	16	(500)	(375)
Utbetalt utbytte	20	(124)	(194)
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		(1 514)	(69)
Endring i likvide midler gjennom året		298	(324)
Beholdning av likvide midler ved periodens begynnelse		3 613	3 937
Beholdning av likvide midler ved periodens slutt	15	3 912	3 613

I tråd med IFRS 16 Leieavtaler er tallene for 2018 ikke omarbeidet. I 2019-tallene er effekter fra nedbetaling av leieforpliktelser reklassifisert fra operasjonelle aktiviteter til finansieringsaktiviteter som følge av ny regnskapsstandard IFRS 16 Leieavtaler.

1) Sammenlignet med fjoråret skyldtes endringen i hovedsak avsetning for restrukturering. Fjorårets endring var påvirket av tilbakeføring av pensjonsinntekt uten kontanteffekt.

Egenkapitaloppstilling

Beløp i mill. kroner

	Kontrollerende eierinteresser							Total egenkapital
	Aksje-kapital	Overkurs	Sikrings-reserve	Omregn. differanse	Opptjent egenkapital	Annen egenkapital	Ikke-kontrollerende eierinteresser	
Egenkapital 31.12.2018	3 120	992	(3)	302	2 039	3 330	31	6 481
Effekt av prinsipp-endring (IFRS 16)					49	49		49
Egenkapital 01.01.2019	3 120	992	(3)	302	2 088	3 379	31	6 530
Årsresultat					(2)	(2)	15	13
Utvidet resultat			2	(23)	(25)	(47)		(47)
Totalresultat			2	(23)	(27)	(48)	15	(34)
Utbytte					(124)	(124)		(124)
Tilgang ikke-kontrollerende eierinteresser					9	9	4	13
Øvrige endringer i egenkapital					(39)	(39)	17	(22)
Egenkapital 31.12.2019	3 120	992	(1)	279	1 907	3 177	66	6 363

	Kontrollerende eierinteresser							Total egenkapital
	Aksje-kapital	Overkurs	Sikrings-reserve	Omregn. differanse	Opptjent egenkapital	Annen egenkapital	Ikke-kontrollerende eierinteresser	
Egenkapital 01.01.2018	3 120	992	(3)	314	1 930	3 233	22	6 375
Årsresultat					246	246	2	248
Utvidet resultat			(1)	(12)	62	50		50
Totalresultat			(1)	(12)	308	296	2	298
Utbytte					(194)	(194)	(4)	(198)
Tilgang ikke-kontrollerende eierinteresser							10	10
Øvrige endringer i egenkapital					(5)	(5)		(5)
Egenkapital 31.12.2018	3 120	992	(3)	302	2 039	3 330	31	6 481

Posten Norge Konsern

Posten Norge AS ble etablert som selskap den 1. desember 1996 og er i dag et norskregistrert aksjeselskap med staten ved Nærings- og fiskeri-departementet som eneste aksjeeier. Posten Norge er et nordisk post- og logistikk-konsern som utvikler og leverer helhetlige løsninger innenfor post, kommunikasjon og logistikk i Norden. Posten Norge AS har adresse Biskop Gunnerus gt. 14, 0001 Oslo.

Regnskapsprinsipper

Konsernregnskapet til Posten Norge er utarbeidet i samsvar med gjelden-de internasjonale regnskapsstand-arder (IFRS) og fortolkninger fra IFRS fortolkningskomité (IFRIC), som er fastsatt av International Accounting Standards Board og vedtatt av EU. Regnskapet er basert på et histo-risk kost-prinsipp, med unntak av finansielle eiendeler og forpliktelser (herunder derivater), som er vurdert

til virkelig verdi. Regnskapet er presentert i norske kroner (NOK), avrundet til nærmeste million, dersom ikke annet er angitt. Som følge av avrunding, kan det forekomme at tallene i en eller flere linjer eller kolonner i konsernregnska-pet ikke lar seg summere til totalen i linjen eller kolonnen. Tabellen nedenfor gir en oversikt over relevante regnskapsprinsipper for konsernet, med henvisning til tilhø-rende noter og regnskapsstandarder.

REGNSKAPSPRINSIPP	TILHØRENDE NOTE(R)	IFRS-STANDARD
1. Endringer i regnskapsprinsipper og noteopplysninger		IAS 8
2. Vedtatte nye og endrede standarder som ikke er trådt i kraft eller manglet god-kjennelse av EU		IAS 8
3. Regnskapsestimater	Note 3 Pensjoner Note 5 Andre inntekter og kostnader Note 7 Skatt Note 8 Immaterielle eiendeler Note 11 Avsetning for forpliktelser Note 22 Leieavtaler	IAS 12, IAS 19, IAS 36, IAS 37, IFRS 16
4. Omregning av utenlandsk valuta		IAS 21
5. Konsolideringsprinsipper	Note 23 Endringer i konsernets struktur	IFRS 3, IFRS 10, IFRS 11, IFRS 12, IAS 28
6. Segmentrapportering	Note 1 Segmenter	IFRS 8
7. Inntekter fra kontrakter med kunder	Note 1 Segmenter	IFRS 15
8. Pensjoner	Note 3 Pensjoner	IAS 19
9. Skatter	Note 7 Skatt	IAS 12
10. Immaterielle eiendeler	Note 8 Immaterielle eiendeler	IAS 38
11. Varige driftsmidler	Note 9 Varige driftsmidler	IAS 16
12. Investeringer i datterselskap og tilknyttede selskap	Note 10 Investeringer i selskaper og virksomheter	IFRS 10, IFRS 11, IFRS 12, IAS 28
13. Nedskrivning av ikke-finansielle eiendeler	Note 8 Immaterielle eiendeler Note 9 Varige driftsmidler Note 10 Investeringer i selskaper og virksomheter Note 22 Leieavtaler	IAS 36
14. Avsetning for forpliktelser	Note 5 Andre inntekter og kostnader Note 11 Avsetning for forpliktelser	IAS 19, IAS 37
15. Betingede forpliktelser og eiendeler	Note 11 Avsetning for forpliktelser	IAS 37

REGNSKAPSPRINSIPP	TILHØRENDE NOTE(R)	IFRS-STANDARD
16. Finansielle instrumenter	Note 6 Finansinntekter og finanskostnader Note 12 Oversikt finansielle eiendeler og forpliktelser Note 13 Rentebærende langsiktige og kortsiktige fordringer Note 14 Rentefrie kortsiktige fordringer Note 15 Likvide midler Note 16 Rentebærende langsiktig og kortsiktig gjeld Note 17 Rentefri langsiktig og kortsiktig gjeld Note 18 Finansiell risiko og Kapitalstyring Note 19 Derivater og sikringsforhold	IFRS 7, IFRS 9, IFRS 13, IAS 32
17. Kundefordringer	Note 14 Rentefrie kortsiktige fordringer	IFRS 7, IFRS 9, IFRS 13, IFRS 15, IAS 32
18. Kontanter og kontantekvivalenter	Note 15 Likvide midler	IFRS 7, IFRS 9, IFRS 13, IAS 7, IAS 32
19. Innlån	Note 16 Rentebærende langsiktig og kortsiktig gjeld Note 17 Rentefri langsiktig og kortsiktig gjeld	IFRS 7, IFRS 9, IFRS 13, IAS 32
20. Egenkapital	Egenkapitaloppstilling Note 20 Egenkapital	IAS 1
21. Leieavtaler	Note 22 Leieavtaler	IFRS 16
22. Hendelser etter rapporterings-perioden	Note 25 Regulatoriske forhold Note 26 Hendelser etter rapporteringsperioden	IAS 10

1. Endringer i regnskapsprin-sipper og noteopplysninger

Regnskapsprinsippene som er an-vendt er konsistente med tidligere år. I tillegg har konsernet implementert følgende nye og reviderte standar-der og fortolkninger utgitt av IASB (International Accounting Standards Board) og vedtatt av EU som er rele-vant for virksomheten og har trådt i kraft for regnskapsåret som begynte 1. januar 2019. I tillegg til IFRS 16 Leieavtaler, om-talt nedenfor, har konsernet imple-mentert enkelte reviderte standarder og fortolkninger. Implementeringen av disse reviderte standardene og fortolkningene har ikke medført vesentlige endringer i konsernregn-skapet. IFRS 16 Leieavtaler IFRS 16 Leieavtaler erstattet IAS 17 Leieavtaler og tilhørende tolkninger. Standarden krever at leietaker balan-sefører leieavtaler, slik at verdien av bruksretten for en eiendel og den

tilsvarende leieforpliktelsen vises i balansen. Leieforpliktelsen måles til nåverdien av leiebetalingene, og rett til bruk eiendelen avledes fra denne beregningen. Ved etterfølgende måling skal rett til bruk eiendelen avskrives, mens leieforpliktelsen reduseres med løpende avdrag. For utleier viderefører IFRS 16 i det alt vesentlige eksisterende prinsipper i IAS 17, og en utleier skal fortsatt klassifisere sine leieavtaler som enten operasjonelle eller finansielle leieavtaler. Konsernets valg av implementeringsmetode Konsernet implementerte IFRS 16 fra 1. januar 2019 ved bruk av modifisert retrospektiv metode, og sammenlig-ningstall er følgelig ikke omarbeidet. Konsernet har innregnet overgangs-effektene av standarden som en jus-tering av åpningsbalansen i opptjent egenkapital. Rett til bruk eiendeler og leieforpliktelser ble i utgangs-punktet målt til samme beløp. Videre ble følgende praktiske

løsninger på leieavtaler som tidligere var klassifisert som operasjonelle leieavtaler lagt til grunn ved imple-menteringstidspunktet: • Det ble benyttet en felles diskonteringsrente for porte-føljer av leieavtaler med lignende egenskaper. • For leieavtaler hvor det i tråd med IAS 37 var avsatt for tapskontrakter, ble rett til bruk eiendeler justert for verdien av tapskontraktene ved implemen-teringstidspunktet. • Konsernet har utelatt direkte utgifter til avtaleinngåelse fra målingen av rett til bruk eien-deler ved implementerings-tidspunktet. Utelatelsen hadde ingen vesentlig effekt. • Konsernet har ved fastsettelse av leieperioden tatt hensyn til utøvde opsjoner. • Konsernet har utelatt å innregne kortsiktige leieavtaler og leie-avtaler som vedrører eiendeler med lav verdi, hvor leiebetaling-ene resultatføres direkte.

Konsekvenser for regnskapsrapporteringen

IFRS 16 effekt i balansen
Implementeringen av IFRS 16 har medført en økning i totalkapitalen og en reduksjon i egenkapitalandelen til konsernet. Implementeringseffekt per 1. januar 2019 var som følger:

	31.12.2018	IFRS 16 Effekter	01.01.2019
EIENDELER			
Anleggsmidler	8 730	4 045	12 775
Omløpsmidler	7 341	27	7 367
Eiendeler	16 071	4 071	20 142
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital	6 481	49	6 530
Avsetninger for forpliktelser	1 201	(268)	933
Langsiktig gjeld	3 030	3 515	6 545
Kortsiktig gjeld	5 359	775	6 134
Egenkapital og gjeld	16 071	4 071	20 142

Tabellen under viser en avstemming av leieforpliktelsen per 1. januar 2019:

AVSTEMMING AV FREMTIDIG MINSTELEIE TIL LEIEFORPLIKTELSE	01.01.2019
Fremtidig minsteleie knyttet til ikke-kansellerbare leieavtaler per 31.12.2018 ¹⁾	4 808
+ Justering fremtidig minsteleie ved implementering av IFRS 16	235
- Unntak for kortsiktige leieavtaler	(119)
- Unntak for eiendeler av mindre verdi	(19)
- Diskontering ved bruk av marginal lånerente	(550)
Leieforpliktelser ved implementeringstidspunktet	4 356
Veid gjennomsnitt av marginal lånerente:	3,4%

1) Inkluderer fremleie, samt opsjoner hvor utøvelsen er antatt å være rimelig sikker

IFRS 16 effekt i resultatregnskapet
Leiebetalinger som etter IAS 17 inn-
gikk i andre driftskostnader er etter

IFRS 16 klassifisert som avskrivnin-
ger og finanskostnader. Konsernets
driftsresultat før avskrivninger på-

virkes positivt, avskrivningskostnad-
ene og netto finansposter påvirkes
negativt.

	Eks. IFRS 16*	IFRS 16 Effekter	Året 2019
Driftsinntekter	24 242	(31)	24 212
Vare- og tjenestekostnader	10 501	(161)	10 340
Lønn og personalkostnader	8 846		8 846
Avskrivninger	645	907	1 552
Nedskrivninger immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	141	31	172
Andre driftskostnader	3 501	(835)	2 666
Driftskostnader	23 635	(59)	23 575
Andre inntekter og (kostnader)	(477)	(2)	(479)
Inntekt fra tilknyttede selskap	5		5
Driftsresultat	136	27	162
Netto finansinntekter og (kostnader)	(15)	(127)	(142)
Resultat før skatt	121	(100)	21
Skattekostnad	30	(22)	8
Resultat etter skatt	91	(78)	13

* Viser resultatregnskap som om den nye standarden IFRS 16 ikke hadde vært implementert

IFRS 16 effekt i kontantstrøm
Endringen i regnskapsføring medfører
at nedbetaling av leieforpliktelser

vises som kontantstrøm fra finansier-
ingsaktiviteter på linjen «Utbetaling
ved nedbetaling av leieforpliktel-

ser». Før implementering av IFRS 16
var disse en del av kontantstrøm fra
operasjonelle aktiviteter.

	Eks. IFRS 16*	IFRS 16 Effekter	Hittil 2019
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	1 261	890	2 151
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(339)		(339)
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	(624)	(890)	(1 514)
Sum endring likvide midler	298		298
Beholdning av likvide midler ved periodens begynnelse	3 613		3 613
Beholdning av likvide midler ved periodens slutt	3 912		3 912

* Viser kontantstrøm som om den nye standarden IFRS 16 ikke hadde vært implementert

2. Vedtatte nye og endrede standarder som ikke er trådt i kraft eller manglet godkjenning av EU

Følgende standarder og uttalelser som er relevante for Posten Norge er utstedt, men ikke trådt i kraft eller manglet godkjenning av EU for regnskapsåret 2019:

Endring i IAS 1 knyttet til klassifisering av lån som kortsiktig eller langsiktig gjeld
Endring i IAS 1 Presentasjon av finansregnskap gjelder for årsregnskaper som starter etter 1. januar 2022. Endringene medfører ikke vesentlige endringer i forhold til konsernets nåværende implementering av IAS 1.

3. Regnskapsestimater

Utarbeidelse av konsernets årsregnskap innebærer at ledelsen benytter estimater og forutsetninger som påvirker inntekter, kostnader, eiendeler og gjeld, tilhørende opplysninger, og opplysninger om betingede forpliktelser. Ledelsen gjennomfører sentrale regnskapsvurderinger (skjønn) ved anvendelsen av konsernets regnskapsprinsipper. Ved vesentlig utøvelse av skjønn vil dette redegjøres for. Kilder til estimeringsusikkerhet og antagelser/forutsetninger om fremtiden, som representerer en betydelig risiko for vesentlige endringer i balanseført verdi på eiendeler og gjeld i løpet av neste regnskapsår, beskrives nedenfor:

3.1 Estimert verdifall på eiendeler
Når balanseført verdi av en eiendel eller en kontantgenererende enhet (se definisjon i kapittel 13) overstiger dens gjenvinnbare beløp foreligger det et verdifall. Beregninger av gjenvinnbart beløp krever bruk av estimater. Det er knyttet usikkerhet til forutsetninger og parametere i forbindelse med estimering av fremtidige kontantstrømmer ved nedskrivningsvurderinger, samt valg

av diskonteringsrente for beregning av nåverdien av kontantstrømmene. Disse estimatene er særlig relevante for vurdering av goodwill og andre immaterielle eiendeler. Tilleggsopplysninger om viktige forutsetninger benyttet ved beregning av en kontantgenererende enhets gjenvinnbare beløp, inkludert sensitivitetsanalyser, er nærmere beskrevet i note 8.

3.2 Pensjoner
Det er også knyttet usikkerhet til vurdering av pensjonsforpliktelser. Nåverdien av pensjonsforpliktelsene avhenger av flere ulike faktorer som er bestemt av en rekke aktuarmessige forutsetninger. Endringer i disse forutsetningene vil påvirke balanseført verdi av pensjonsforpliktelsene. Forutsetningene som benyttes ved beregning av netto pensjonskostnad (inntekt) inkluderer blant annet diskonteringsrente. Konsernet bestemmer egnet diskonteringsrente ved utgangen av hvert år. Dette er renten som skal brukes til å beregne nåverdien av fremtidige estimerte utgående kontantstrømmer som kreves for å gjøre opp pensjonsforpliktelsene. Ved fastsettelse av egnet diskonteringsrente, ser konsernet hen til renten på foretaksobligasjoner av høy kvalitet som er utstedt i den valuta pensjonen blir utbetalt i, og som har forfall tilnærmet likt den relaterte pensjonsforpliktelsen. For ytterligere opplysninger se note 3.

3.3 Avsetninger
Ved vurdering av virkelig verdi av restruktureringsavsetninger og andre avsetninger, er det gjort forutsetninger og estimater i tilknytning til diskonteringsrenter, forventet fremtidig oppgjørsverdi og forventet oppgjørstidspunkt. For ytterligere opplysninger se note 11.

3.4 Utsatt skattefordel
Utsatt skattefordel balanseføres når det er sannsynlig at konsernet vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd til å nyttiggjøre skattefor-

delen. Ledelsen utøver skjønn for å avgjøre størrelsen på utsatt skattefordel som kan nyttiggjøres, basert på forventet tidspunkt for og verdi av skattemessige overskudd. For ytterligere opplysninger se note 7.

3.5 Leieavtaler
Etter IFRS 16 er det den ikke-kansellerbare leieperioden (inkludert oppsigelsesperiode) og eventuelle opsjoner hvor man er rimelig sikker på utøvelsen, som innregnes i leieforpliktelsen. Flere av konsernets vesentlige leieavtaler, spesielt innenfor eiendom, inkluderer opsjoner for forlengelse av leieavtalen. Konsernet benytter skjønn ved fastsettelsen av leieperioden. For ytterligere opplysninger se note 22.

4. Omregning av utenlandsk valuta

4.1 Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta
Regnskapet til de enkelte enheter i konsernet måles i den valuta som benyttes i det økonomiske miljøet enhetene i hovedsak opererer (funksjonell valuta). Konsernets presentasjonsvaluta er norske kroner, som også er morselskapets funksjonelle valuta.

4.2 Transaksjoner og balanseposter
Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til den funksjonelle valutaen til kursen på transaksjonstidspunktet. På balansedagen blir monetære poster i utenlandsk valuta omregnet til balansedagens kurs. Valutagevinster- og tap ved oppgjør og omregning av monetære poster innregnes som henholdsvis finansinntekter og finanskostnader. Dersom valutaposisjonen anses som kontantstrømsikring eller sikring av nettoinvestering i utenlandsk virksomhet innregnes gevinst og tap som del av utvidet resultat. Ikke-monetære poster i utenlandsk valuta som måles til historisk kost omregnes til kursen på

opprinnelig transaksjonstidspunkt. Ikke-monetære poster i utenlandsk valuta som måles til virkelig verdi måles til kursen på tidspunktet for måling av virkelig verdi.

4.3 Datterselskaper og tilknyttede selskap
Ved konsolidering av datterselskaper, og innregning av investering i tilknyttede selskap etter egenkapitalmetoden, omregnes resultat, eiendeler og forpliktelser fra funksjonell valuta til norske kroner, som er konsernets presentasjonsvaluta. Eiendeler og forpliktelser omregnes basert på kursen på balansedagen. Inntekter og kostnader omregnes basert på månedlig gjennomsnittskurs. Omregningsdifferanser innregnes i utvidet resultat og spesifiseres separat i egenkapitalen (se Egenkapitaloppstillingen). Ved avhendelse av utenlandske datterselskap og tilknyttede selskap blir akkumulerte omregningsdifferanser knyttet til enheten reklassifisert over resultatet og inkludert som en del av gevinst eller tap ved avhendelse.

5. Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet viser det samlede økonomiske resultatet og den samlede finansielle stillingen for morselskapet Posten Norge AS og selskaper som Posten Norge AS har kontroll over. Kontroll oppstår når konsernet er eksponert for eller har rettigheter til variabel avkastning fra sitt engasjement i selskapet det er investert i, og har mulighet til å påvirke denne avkastningen gjennom sin makt over selskapet som det er investert i. Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede regnskapsprinsipper for like transaksjoner og andre hendelser under like forutsetninger. Klassifiseringen av poster i resultat og balanse er gjennomført etter ensartede definisjoner. Transaksjoner og mellomværende mellom selskaper i konsernet, inkludert intern fortje-

neste og urealisert gevinst og tap, er eliminert.

5.1 Datterselskap
Selskaper hvor konsernet har kontroll (datterselskaper) er konsolidert 100 prosent linje for linje i konsernregnskapet. Datterselskap konsolideres fra tidspunktet kontroll oppstår, og dekonsolideres når kontroll opphører. Ved oppkjøp av virksomhet anvendes oppkjøpsmetoden. Vederlaget som er ytt måles til virkelig verdi av overførte eiendeler, pådratte forpliktelser og utstedte egenkapitalinstrumenter. Identifiserbare eiendeler, gjeld og betingede forpliktelser regnskapsføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Overskytende mellom summen av overført vederlag, ikke-kontrollerende eierinteresser og eventuelle tidligere eierinteresser, og identifiserbare eiendeler og gjeld klassifiseres som goodwill i balansen. Dersom det oppstår negativ goodwill fra virksomhetsoverdragelser foretas en revurdering av identifikasjon og måling av identifiserbare eiendeler og gjeld. Eventuell negativ goodwill som oppstår etter denne revurderingen inntektsføres umiddelbart. Ved inngåelse av avtaler om tilleggsvederlag (betinget vederlag) i forbindelse med kjøp av selskaper måles tilleggsvederlaget til virkelig verdi og inngår i anskaffelseskost på oppkjøpstidspunktet. Verdiendringen i tilleggsvederlaget føres mot goodwill kun dersom endringen er innenfor 12 måneder og er et resultat av nye eller endrede fakta og forhold som eksisterte på oppkjøpstidspunktet. Andre verdiendringer i tilleggsvederlaget blir resultatført. Justeringene vurderes til valutakurs på balanse-tidspunktet eller eventuelt kurs på fastsettelsestidspunktet dersom det avviker fra balansedagen. Ikke-kontrollerende eierinteresser i det oppkjøpte foretaket måles for ethvert oppkjøp enten til virkelig verdi, eller til sin andel av det overtatte foretakets nettoeiendeler. Andel av egenkapitalen tilknyttet ikke-kontrollerende eierinteresser er vist

på egen linje i konsernets egenkapital. For ikke-kontrollerende eierinteresser vises andel av årsresultatet etter skatt i resultatoppstillingen og andel av totalresultatet i oppstilling av totalresultatet. Transaksjoner med ikke-kontrollerende eiere i datterselskaper som ikke medfører tap av kontroll behandles som egenkapitaltransaksjoner. Ved tap av kontroll og dermed utgang datterselskap skal gevinst eller tap innregnes i resultatet. Eventuell gjenværende investering måles til virkelig verdi på transaksjonstidspunktet.

5.2 Tilknyttede selskap
Som tilknyttet selskap defineres selskaper hvor konsernet har betydelig innflytelse. Betydelig innflytelse foreligger normalt når konsernet eier mellom 20 og 50 prosent av stemmeberettiget kapital. Investeringer i tilknyttede selskaper innregnes etter egenkapitalmetoden. Investeringen innregnes på kjøpstidspunktet til anskaffelseskost. Ved investering i tilknyttede selskaper er goodwill inkludert i kostprisen til investeringen. Konsernets andel av resultatet i etterfølgende perioder inntektsføres eller kostnadsføres. Mottatt utbytte reduserer investerings balanseførte verdi. Konsernets andel av resultatet blir klassifisert som en driftspost.

6. Segmentrapportering
Rapporterbare segmenter aggregeres fra underliggende driftssegmenter basert på en vurdering av risiko og avkastning i forhold til type produkt eller tjeneste, produksjonsprosess, kundegrupper, distribusjonskanaler, lovmessige eller andre krav samt ledelsesrapportering. Inndeling av rapporterbare segmenter er utarbeidet i samsvar med områder hvor driftsresultater gjennomgås regelmessig av Postens styre for at styret skal kunne avgjøre hvilke ressurser som skal tilordnes segmentet og vurdere dets inntjening. Konsernet betrakter

Postens styre som øverste beslutningstaker.

Segmentenes regnskapsprinsipper er de samme som benyttes ved utarbeidelse og presentasjon av konsernets regnskap.

7. Inntekter fra kontrakter med kunder

Innregning av inntekter skal reflektere overføring av varer eller tjenester til kunden. I alle segmentene innregnes inntekter når en kunde oppnår kontroll over en vare eller tjeneste, og dermed har muligheten til å bestemme bruken av og kan motta fordelene fra varen eller tjenesten.

Konsernets løpende leveranseforpliktelser i begge segmenter er, i henhold til kontraktene som benyttes, kortsiktige (under 1 år). Konsernet opplyser derfor ikke om balansestørrelser knyttet til løpende leveranser.

Salgsinntekter måles til virkelig verdi av vederlaget fratrukket merverdiavgift og rabatter.

7.1 Inntekter: Segment Logistikk

Segmentets inntekter genereres hovedsakelig av terminal- og transporttjenester av pakker, gods og temperaturregulerte forsendelser, samt salg av lagertjenester.

Transporttjenestene omfatter nasjonal og internasjonal transport, samt ekspressleveranser og hjemlevering. Transporttjenester kan inkludere en rekke tilknyttede tilleggstjenester, men er i all hovedsak vurdert som enkeltstående leveringsforpliktelser. Tjenestene inntektsføres løpende over tid fordi kunden anses å ha en fordel av at varen stadig kommer nærmere avtalt leveringssted. Hovedvekten av transporttjenestene leveres innen 1-7 dager og det foretas avsetninger for ikke ferdigstilt transport.

Det omsettes også lagertjenester i segmentet. Lagertjenester omfatter flere separate leveranseforpliktelser, herunder lagring, håndtering og plukktjenester, i tillegg til lossing

av bil, plastring av pall, montering/ reparasjon av utstyr og oppbygging av salgspaller. Fordeling av transaksjonspriser til hver leveranseforpliktelse vil normalt utledes direkte fra tilknyttet avtale. Lagring av varer inntektsføres løpende over tid som følge av at kunden mottar fordelen for hver dag varen står på lager. Lagerhåndtering inntektsføres imidlertid på det tidspunktet tjenesten er levert og kontroll anses overført til kunden.

7.2 Inntekter: Segment Post

Segmentets inntekter genereres av salg av posttjenester, banktjenester og dialogtjenester.

Levering av brevprodukter inntektsføres i utgangspunktet løpende over tid. Imidlertid har posttjenester ofte veldig kort leveringstid, 1-2 dager, og inntektsføring skjer derfor hovedsakelig når brevet leveres på postkontor/i postkasse. Posttjenester omfatter i tillegg salg av frimerker, frankering og internasjonal post. Salg av frimerker betraktes som forskuddsbetaling for levering av brevprodukter og inntektsføres når tjenesteleveransen finner sted. Frankeringsmaskiner (forhåndsbetalt frankering) inntektsføres på basis av kundens portoforbruk og annet salg av porto inntektsføres når brevproduktene leveres. Med internasjonal post menes inntekter fra utenlandske postverk i tråd med ordinær terminalavgiftsavtale. Dette inntektsføres løpende basert på avregning av volumer og foreløpige priser, og justeres året etter når de endelige prisene er mottatt fra International Post Cooperation.

Godtgjørelse for banktjenester inntektsføres på basis av utførte banktjenester.

Dialogtjenester, inkludert presise målgrupper, adresser, outsourcings-tjenester innen salg, kundeservice og kunderettet markedsføring, inntektsføres på det tidspunktet tjenesten er levert og kontroll er overført til kunden.

I tillegg mottar Posten betaling

for statlig kjøp av ulønnsomme leveringspliktige posttjenester som inntektsføres over tid (månedlig), begrenset til et beløp som tilsvarer årets beregnede merkostnader vedrørende konsesjonskrav.

8. Pensjoner

Konsernet har både innskudds- og ytelsesordninger. Netto pensjonskostnader for ytelsesordninger omfatter periodens pensjonsopptjening, inkludert fremtidig lønnsvekst og rentekostnad på den beregnede forpliktelsen, fratrukket innskudd fra de ansatte og forventet avkastning på pensjonsmidlene. For innskuddsordninger blir premien kostnadsført løpende fratrukket ansattes bidrag over lønn.

Regnskapsmessig forpliktelse for ytelsesordningene er nåverdien av forpliktelsen på balansedagen, med fradrag for virkelig verdi av pensjonsmidlene. Bruttoforpliktelsen er beregnet av uavhengige aktuarer som anvender «påløpte ytelsers metode» ved beregningen. Ved overfinansiering føres forskuddsbetalt pensjon som langsiktig eiendel i balansen i den grad det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttes eller tilbakebetales. Innregning av pensjonsmidler er begrenset til nåverdien av alle økonomiske fordeler som materialiseres i form av tilbakebetalinger fra ordningen eller reduksjoner i framtidige bidrag til ordningen.

Netto pensjonskostnader klassifiseres som lønnskostnader i resultatregnskapet med unntak av renteelementet som klassifiseres som finansinntekt/finanskostnad. Virkningen på tidligere opptjente rettigheter som følge av endringer i ordningenes ytelser resultatføres umiddelbart. Aktuarmessige gevinster og tap innregnes i utvidet resultat i den perioden de oppstår, og vil ikke bli resirkulert over resultatet i senere perioder.

9. Skatter

Skattekostnaden omfatter periodens betalbare skatt og endringene i utsatt skatt/-skattefordel. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er innregnet i utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. Hvis det er tilfellet, blir skatten også innregnet i utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen.

Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Netto utsatt skatt/-skattefordel er beregnet på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskaps- og skattemessige verdier og ligningsmessig underskudd til fremføring, med unntak av:

- utsatt skatt som oppstår som følge av førstegangsinnregning av skattemessig ikke-avskrivbar goodwill
- utsatt skatt som oppstår som følge av førstegangsinnregning av en eiendel eller forpliktelse i en transaksjon som ikke er en virksomhetssammenslutning og, som på transaksjonstidspunktet hverken påvirker regnskapsmessig overskudd eller skattepliktig inntekt (skattemessig underskudd)
- utsatt skatt tilknyttet investeringer i datterforetak, filialer og tilknyttede foretak hvor morforetaket kan kontrollere tidspunktet for reversering av den midlertidige forskjellen, og det er sannsynlig at den midlertidige forskjellen ikke vil reverseres i overskuelig framtid

Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverseres eller kan reverseres, er utlignet. Skatter utlignes ikke over landegrensar. Utsatt skattefordel balanseføres når det er sannsynlig at selskapet vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd til å nyttiggjøre skattefordelen. Utsatt skatt og skattefordel som kan balanseføres, er balanseført til nominell verdi og oppført netto i balansen.

Dersom tidligere års ligning varsles endret, resultatføres normalt kravet i årets skattekostnad.

10. Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler er balanseført dersom det kan påvises sannsynlig fremtidige økonomiske fordeler som kan henføres til eiendelen og eiendelens anskaffelseskost kan måles pålitelig. Immaterielle eiendeler er balanseført til anskaffelseskost etter fradrag for eventuelle akkumulerte av- og nedskrivninger. Anskaffelseskost omfatter også egne lønnskostnader dersom innregningskriteriene er oppfylt.

Goodwill og andre immaterielle eiendeler med ubestemt levetid avskrives ikke, men testes årlig for nedskrivning. Se nærmere beskrivelse under kapittel 13 «Nedskrivning av eiendeler». Immaterielle eiendeler med bestemt utnyttbar levetid avskrives lineært over forventet utnyttbar levetid. Avskrivninger er foretatt fra det tidspunkt den immaterielle eiendelen er tilgjengelig for sitt tiltenkte bruk. Immaterielle eiendeler som ikke er tatt i bruk testes også for nedskrivning.

10.1 Immaterielle eiendeler: Utviklingskostnader

Utviklingskostnader i konsernet er i hovedsak knyttet til utvikling av IT-systemer der intensjonen er å ferdigstille systemet for internt bruk. Utgifter til utvikling balanseføres dersom samtlige av følgende kriterier er oppfylt:

- produktet eller prosessen er klart definert og kostnadselementer kan identifiseres og måles pålitelig
- den tekniske løsningen for produktet er demonstrert
- produktet eller prosessen vil bli solgt eller benyttet i virksomheten
- det er sannsynlig at eiendelen vil generere fremtidige økonomiske fordeler

- tilstrekkelige tekniske, finansielle og andre ressurser for å ferdigstille prosjektet er til stede
- Først når alle kriteriene er oppfylt vil balanseføring av utgifter knyttet til utvikling påbegynnes. I motsatt fall kostnadsføres slike utgifter løpende.

10.2 Immaterielle eiendeler: Goodwill

Goodwill oppstår ved oppkjøp av virksomhet, se nærmere beskrivelse i kapittel 5.1 og 5.2.

11. Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er balanseført til anskaffelseskost etter fradrag for akkumulerte av- og nedskrivninger. Kostprisen for anleggsmidler inkluderer utgifter direkte knyttet til anskaffelsen, tilvirkningen eller installasjon av eiendelene. For større investeringer med lang tilvirkningstid er renter balanseført som en del av anskaffelseskost, dersom disse er direkte henførbare. Det foretas dekomponering av kostprisen på anleggsmidler når anleggsmiddelet består av komponenter med ulik brukstid. Kostnader forbundet med normalt vedlikehold og reparasjoner blir kostnadsført løpende. Kostnader ved utskiftninger og fornyelser som vesentlig øker driftsmidlenes brukstid balanseføres.

Varige driftsmidler avskrives lineært, slik at driftsmidlets anskaffelseskost avskrives til restverdi over forventet brukstid. Avskrivninger er foretatt fra det tidspunkt driftsmidlet er tilgjengelig for sitt tiltenkte bruk. Tomter avskrives ikke.

Eiendelenes eventuelle restverdi, avskrivningsmetode og brukstid vurderes årlig.

12. Investeringer i datterselskap og tilknyttede selskap

I konsernregnskapet til Posten Norge konsolideres datterselskaper. Investeringer i tilknyttede selskaper

regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. Se nærmere beskrivelser under kapittel 5 «Konsolideringsprinsipper».

13. Nedskrivning av ikke-finansielle eiendeler

Det foreligger et nedskrivningsbehov hvis balanseført verdi for en vurderingsenhet overstiger gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi fratrukket salgs kostnader og bruksverdi, hvor bruksverdi er nåverdi av estimerte kontantstrømmer knyttet til fremtidig bruk. Dersom kontantstrømmer knyttet til den enkelte eiendel er uavhengig av kontantstrømmer knyttet til andre eiendeler utgjør den enkelte eiendel vurderingsenheten. Hvis ikke, identifiseres en vurderingsenhet på et høyere nivå, kalt en kontantgenererende enhet. En kontantgenererende enhet skal avgrenses konsistent over tid. En kontantgenererende enhet er definert som den minste identifiserbare gruppen av eiendeler som genererer inngående kontantstrømmer, og som i all vesentlighet er uavhengig av inngående kontantstrømmer fra andre eiendeler eller grupper av eiendeler.

Konsernet beregner fremtidige kontantstrømmer med basis i estimerte resultater (prognoser og langtidsplaner) over en periode på tre år, justert for avskrivninger, investeringer og endring i arbeidskapital. Fremskrivingsperioden inneholder en fremskrivning av kontantstrømmer etter prognoseperioden med en konstant vekstrate. Nåverdien av kontantstrømmen er beregnet med et vektet avkastningskrav på total kapitalen og er beregnet før skatt. Med unntak av goodwill blir nedskrivning kostnadsført i tidligere perioder, reversert når det foreligger informasjon om at nedskrivningsbehovet ikke lenger eksisterer eller at nedskrivningsbehovet er redusert. Dog vil reversering ikke overstige den balanseførte verdien som ville ha

vært dersom nedskrivning ikke hadde blitt kostnadsført.

13.1 Nedskrivning: Goodwill og andre eiendeler med ubestemt levetid
For goodwill, immaterielle eiendeler med ubestemt levetid og immaterielle eiendeler under utvikling gjennomføres det en årlig nedskrivningstest, uavhengig av om det foreligger indikasjoner på verdifall.

13.2 Nedskrivning: Andre eiendeler med bestemt levetid
Det blir foretatt test av nedskrivning av andre eiendeler med bestemt levetid når det foreligger indikasjon på verdifall.

14. Avsetning for forpliktelser

Avsetninger innregnes når konsernet har pådratt seg en forpliktelse (juridisk eller faktisk) som følge av en tidligere hendelse og det kan sannsynliggjøres (mer sannsynlig enn ikke) at det vil skje et økonomisk oppgjør som følge av forpliktelsen, samt at beløpets størrelse kan måles pålitelig. Avsetninger gjennomgås ved hver balansedato og nivået reflekterer det beste estimatet på forpliktelsen. Når virkningen av tidsverdien av penger er vesentlig er forpliktelsen regnskapsført til nåverdien av fremtidige kontantstrømmer. For nærmere beskrivelse av avsetning til pensjonsforpliktelser henvises det til kapittel 8.

14.1 Avsetninger: Restrukturering
Restruktureringskostnader er kostnader konsernet pådrar seg ved en beslutning som medfører en vesentlig endring innenfor selskapets definerte virksomhetsområder, enten i omfanget av virksomheten eller måten virksomheten drives på. Avsetninger til restrukturering kostnadsføres når programmet er besluttet og bekjentgjort, og kostnadene er identifiserbare, kvantifiserbare og ikke dekkes av tilhørende inntekter.

14.2 Avsetninger: Tapskontrakter
Avsetning for tapsbringende kontrakter innregnes når konsernets forventede inntekter fra en kontrakt er lavere enn uunngåelige kostnader som påløpte for å innfri forpliktelsene etter kontrakten. Konsernet definerer som hovedregel uunngåelige utgifter som direkte kostnader knyttet til tapet og tar ikke med indirekte kostnader i estimert avsetning. Avsetning foretas som hovedregel når det kan foretas et pålitelig estimat av forpliktelsesbeløpet.

15. Betingede forpliktelser og eiendeler

Med betingede forpliktelser menes

- mulige forpliktelser som følge av tidligere hendelser hvor forpliktelsens eksistens avhenger av fremtidige hendelser
- forpliktelser som ikke er regnskapsført fordi det ikke er sannsynlig at den vil medføre utbetaling
- forpliktelser som ikke kan måles med tilstrekkelig pålitelighet

Betingede forpliktelser er ikke regnskapsført i årsregnskapet, med unntak av betingede forpliktelser over tatt i en virksomhetssammen slutning. Disse avsettes det for. Det er opplyst om vesentlige betingede forpliktelser med unntak for betingede forpliktelser hvor sannsynligheten for oppgjør av forpliktelsen er lav. En betinget eiendel er ikke regnskapsført i årsregnskapet, men opplyst om dersom det er sannsynlig at en fordel vil tilflyte konsernet.

16. Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter innregnes i balansen når konsernet har blitt part i instrumentets kontraktsmessige betingelser. Finansielle instrumenter fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene eller pliktene er oppfylt, kansellert, utløpt eller overført. Førstegangs måling av finansielle

instrumenter gjøres til virkelig verdi på oppgjørstidspunktet, normalt til transaksjonspris. Etterfølgende måling er avhengig av klassifiseringen av den finansielle eiendelen eller den finansielle forpliktelsen. Klassifiseringen bestemmes av konsernets forretningsmodell for styring av finansielle instrumenter og karakteristikken av kontantstrømmene til det enkelte instrumentet.

Finansielle eiendeler klassifiseres som senere målt til enten amortisert kost, virkelig verdi over utvidet resultat eller virkelig verdi over resultat. Finansielle forpliktelser klassifiseres som senere målt til enten amortisert kost eller virkelig verdi over resultat. Konsernets finansielle eiendeler består i hovedsak av gjeldsinstrumenter (fordringer) og konsernet har ingen vesentlige investeringer i egenkapitalinstrumenter. Fordringenes kontantstrømmer består kun av hovedstol og eventuelle renter og alle fordringene er kun holdt for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer (det foreligger ingen intensjon om salg). Fordringene klassifiseres som senere målt til amortisert kost.

Ingen av konsernets finansielle forpliktelser er holdt for handelsformål. Med unntak av lån i utenlandsk valuta (japanske yen) er virkelig verdi opsjon ikke benyttet. Forpliktelsene inneholder heller ikke innebygde derivater. I hovedsak klassifiseres derfor konsernets finansielle forpliktelser som senere målt til amortisert kost. Konsernet har benyttet muligheten for virkelig verdi opsjon (fair value option «FVO») for finansielle forpliktelser i utenlandsk valuta (japanske yen) da en slik klassifisering i vesentlig grad reduserer en uoverensstemmelse i måling mellom forpliktelse og tilhørende derivater. Vesentlige endringer som skyldes egen kreditt risiko innregnes i utvidet resultat.

Finansielle instrumenter klassifiseres som langsiktige når forventet realisasjonsdato er mer enn tolv måneder etter balansedagen. Øvrige finansielle instrumenter klassifiseres som kortsiktige.

16.1 Finansielle instrumenter: Sikring
Konsernet benytter derivater for å håndtere valuta- og renterisiko. Konsernets kriterier for å klassifisere et derivat som et sikringsinstrument og enten hele eller deler av en enkelt post eller en gruppe poster som sikringsobjekt er som følger:

- derivatet benyttes for å sikre en forventet transaksjon, en nettoinvestering i en utenlandsk virksomhet eller en innregnet eiendel eller forpliktelse,
- sikringsforholdet øremerkes og dokumenteres,
- krav til sikringseffektivitet oppfylles.

Sikringseffektivitet analyseres løpende og oppfylles når

- det er et økonomisk forhold mellom sikringsobjektet og -instrumentet, det vil vanligvis si at konsernet forventer at verdiene endres systematisk ved endringer i underliggende risiko,
- kreditt risiko dominerer ikke verdiendringene,
- og sikringsgraden reflekterer faktisk mengde som sikres og benyttes for å sikre.

Sikringsbokføringen opphører når:

- Sikringsinstrumentet er forfalt, solgt, avsluttet eller utøvd, eller
- Sikringen ikke tilfredsstiller kravene nevnt ovenfor for sikring

16.1.a Kontantstrømsikring

Den effektive delen av endringene i virkelig verdi til et sikringsinstrument kvalifisert som en kontantstrømsikring innregnes i utvidet resultat. Den ineffektive delen av sikringsinstrumentet innregnes direkte i resultatet. I de tilfeller der den sikrede kontantstrømmen resulterer i innregning av en eiendel eller gjeld, omklassifiseres gevinster og tap som tidligere er ført over utvidet resultat og innregnes sammen med eiendelen eller gjelden. For andre kontantstrømsikringer blir gevinster og tap som er innregnet i utvidet resultat og akkumulert i egenkapitalen reklassifisert til resultatet i samme periode

som kontantstrømmen som utgjør sikringsobjektet resultatføres. Når et sikringsinstrument opphører å være svært effektivt avsluttes sikringsbokføringen prospektivt. I dette tilfellet, vil akkumulert gevinst eller tap på et sikringsinstrument i egenkapitalen, først reklassifiseres når den sikrede transaksjonen gjennomføres. Dersom den sikrede transaksjonen ikke lenger er forventet å finne sted, vil tidligere akkumulert gevinst eller tap på sikringsinstrumentet i egenkapitalen reklassifiseres og resultatføres umiddelbart.

16.1.b Sikring av nettoinvestering i en utenlandsk enhet

Konsernet benytter valutaterminkontrakter for å sikre nettoinvestering i utenlandske enheter. Endringer i valutaterminkontrakter som er bestemt for sikringsformål innregnes i utvidet resultat sammen med omregningsdifferanser av investeringen inntil en eventuell avhending av investeringen, hvorefter akkumulerte omregningsdifferanser knyttet til investeringen reklassifiseres over resultatet. Den delen av sikringen som ikke er effektiv resultatføres direkte.

16.1.c Virkelig verdisikring

Derivater som kvalifiserer for sikring av virkelig verdi, måles til virkelig verdi og endring i virkelig verdi innregnes i resultatregnskapet. Tilsvarende er endring i virkelig verdi knyttet til sikret risiko i sikringsobjektet resultatført.

16.2 Finansielle instrumenter: Derivater som ikke er sikringsinstrumenter

Derivater som ikke inngår i regnskapsmessige sikringsrelasjoner måles til virkelig verdi over resultat. Endringer i virkelig verdi av slike derivater resultatføres direkte.

16.3 Nedskrivning: Finansielle instrumenter

For finansielle eiendeler som måles til amortisert kost avsetter konsernet for forventet kredittap. Konsernets finansielle eiende-

ler består i hovedsak av fordringer, herunder kundefordringer, uten vesentlige finansieringselementer. For finansielle eiendeler uten vesentlige finansieringselementer benyttes en forenklet modell, hvor forventet kredittap over hele levetiden innregnes (ved bruk av enkle metoder for å anslå kredittap). Den forenklede modellen krever ingen oppfølging av endring i kredittrisiko.

Dersom det konstateres et påløpt (faktisk) kredittap, som følge av at konsernet ikke har rimelige forventninger om å gjenvinne enten hele eller deler av en finansiell eiendel, reduseres den finansielle eiendelens brutto balanseførte verdi direkte.

Nedskrivninger av finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost innregnes i resultatregnskapet.

17. Kundefordringer

Kundefordringer innregnes første gang til virkelig verdi og måles deretter til amortisert kost, fratrukket avsetning til forventet kredittap. Konsernet benytter forenklet metode for avsetning til forventet kredittap på kundefordringer og måler tapsavsetningen til et beløp som tilsvare forventede kredittap i levetiden. Påløpte (faktiske) kredittap reduserer kundefordringens balanseførte verdi direkte.

18. Kontanter og kontant-ekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter inkluderer likvide midler, som kontanter i kasse og bankbeholdninger. Kontanter og kontantekvivalenter er kortsiktige likvide investeringer som kan konverteres til et kjent beløp i kontanter innen 3 måneder og som inneholder uvesentlig risiko.

19. Innlån

Innlån innregnes første gang til virkelig verdi når utbetaling av lånet finner sted, med fradrag for transaksjonskostnader. Lånene blir i etterfølgende perioder innregnet til amortisert kost ved bruk av effektiv rente metode. Med amortisert kost forstås det beløp som den finansielle forpliktelsen måles til ved førstegangsinnregning, fratrukket tilbakebetalinger (eksempelvis avdrag, renter og gebyrer), inklusiv effektive renter.

20. Egenkapital

20.1 Egenkapital: Omregningsdifferanser
Omregningsdifferanser oppstår i forbindelse med valutaforskjeller i konsolideringen av utenlandske daterselskaper og ved innregning etter egenkapitalmetoden av utenlandske tilknyttede selskap. Valutaforskjeller på pengeposter (gjeld eller fordring hvis oppgjør hverken er planlagt eller sannsynlig i overskuelig fremtid) som i realiteten er en del av et selskaps netto investering i en utenlandsk enhet behandles som omregningsdifferanser. Ved avhendelse av utenlandsk enhet vil akkumulert omregningsdifferanse knyttet til enheten reklassifiseres til resultatet i samme periode som gevinsten eller tapet ved avhendelsen resultatføres.

20.2 Egenkapital: Sikringsreserve
Sikringsreserven inkluderer den samlede netto endringen i virkelig verdi på sikringsinstrumentet i en kontantstrømsikring, inntil den sikrede kontantstrøm skjer eller ikke lenger er forventet å skje.

20.3 Egenkapital: Kostnader ved egenkapitaltransaksjoner
Transaksjonskostnader direkte

knyttet til egenkapitaltransaksjoner blir innregnet direkte i egenkapitalen etter fradrag for skatt. Øvrige transaksjonskostnader resultatføres.

21. Leieavtaler

21.1 Konsernet som leietaker
IFRS 16, Leieavtaler krever at leietaker balansefører leieavtaler, slik at verdien av rett til bruk eiendelen og den tilsvarende leieforpliktelsen vises i balansen. Leieforpliktelsen måles til nåverdien av leiebetalingene, og rett til bruk eiendelen avledes fra denne beregningen. Ved etterfølgende måling skal rett til bruk eiendelen avskrives, mens leieforpliktelsen reduseres med løpende avdrag.

Leieavtaler som faller inn under definisjonen «eiendeler med lav verdi» balanseføres ikke. Også for kortsiktige leieavtaler hvor den ikke-kansellerbare leieperioden er under 12 måneder, resultatføres leiekostnadene direkte. Konsernet har valgt ikke å benytte IFRS 16 for immaterielle eiendeler.

Flere av konsernets leieavtaler inkluderer øvrige tjenester og komponenter, for eksempel felleskostnader, drivstoff og avgifter. Ikke-leiekomponenter adskilles fra leieavtalen og innregnes som driftskostnad i konsernregnskapet.

Vurdering av avtaler i konsernet som tilfredsstiller standardens definisjon og krav for innregning
For at en avtale skal falle inn under kravene i IFRS 16 må avtalen oppfylle definisjonen av en leieavtale, herunder må eiendelene være identifiserbare og leietaker må ha rett til å kontrollere bruken av eiendelene i en gitt periode.

Vesentlige avtaler i konsernet vedrører i hovedsak leiekontrakter tilknyttet bygg og terminaler, samt

konsernets bilpark. Leie av fast eiendom og transportmidler vil som hovedregel omfattes av definisjonen i standarden og klassifiseres som en leieavtale.

Konsernet har foretatt en gjennomgang av ulike leieavtaler og spesielt vurdert behandlingen av disse, samt avtaler med transportører (transportavtaler). Hoveddelen av transportavtalene i konsernet er av en karakter hvor det ikke kan identifiseres noen spesifikk eiendel, eller er av kortsiktig art og disse faller derfor utenfor definisjonen av en leieavtale i henhold til standarden.

Vurdering av leieperiode
Flere av konsernets vesentlige leieavtaler, spesielt innenfor eiendom, inkluderer opsjoner for forlengelse av leieavtalen. Etter IFRS 16 er det den ikke-kansellerbare leieperioden (inkludert oppsigelsesperiode) og eventuelle opsjoner hvor man er rimelig sikker på utøvelsen, som innregnes i leieforpliktelsen. Konsernet tolker «rimelig sikker» som et sannsynlighetsnivå betydelig mer enn 50 prosent.

I vurderingen av om utøvelsen av en opsjon er rimelig sikker er det særlig lagt vekt på om eiendelen er viktig for operasjonell drift og inngår i konsernets strategiske planer.

Konsernet har også tatt i betraktning utøvelsestidspunktet til en opsjon, som følge av at graden av sikkerhet anses lavere dersom utøvelsestidspunktet er langt frem i tid.

Vurdering av leiebetalinger
Rett til bruk eiendeler og leieforpliktelser skal måles til nåverdien av leieavtalens leiebetalinger.

Leiebetalinger inkluderer faste betalinger og eventuelle betalinger som varierer med en indeks eller en rentesats, men ikke variable leiebetalinger som avhenger av bruken av eiendelen.

I tillegg inkluderer leiebetalinger restverdigarantier, kjøpsopsjoner og eventuelle termineringsutgifter. Slitasje og eventuelle skader som følge av rutinemessig bruk av den leide eiendelen kostnadsføres etter hvert som dette påløper.

Diskonteringsrenter
Nåverdien av leiebetalingene skal diskonteres med leietakers marginale lånerente når leieavtalens implisitte rente ikke enkelt kan fastsettes. Metoden for å fastsette konsernets marginale lånerenter anvendes konsistent og reflekterer

1. lånerenten for den aktuelle eiendelsklassen og
2. lengden på leieperioden.

21.2 Konsernet som utleier

Klassifisering av leieavtaler
For kontrakter hvor konsernet er utleier, klassifiseres hver enkelt leieavtale som enten en operasjonell leieavtale eller en finansiell leieavtale. En leieavtale klassifiseres som en finansiell leieavtale dersom den i det vesentlige overfører alle risikoer og

fordeler forbundet med eierskap av en underliggende eiendel. En fremleieavtale anses som en finansiell leieavtale dersom eiendelen, eller deler av denne, er fremleid for den vesentligste av gjenværende leieperiode i hovedavtalen.

Finansielle leieavtaler
Konsernet som utleier har ingen vesentlige finansielle leieavtaler.

Operasjonelle leieavtaler
For operasjonelle leieavtaler innregner konsernet leiebetalinger som andre inntekter, hovedsakelig lineært, med mindre et annet systematisk grunnlag bedre gjenspeiler det mønsteret der fordelene ved bruken av den underliggende eiendelen reduseres. Konsernet innregner utgifter som har påløpt ved opptjening av leieinntekten som en kostnad.

22. Hendelser etter rapporteringsperioden

Ny informasjon om selskapets posisjoner på balansedagen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter rapporteringsperioden som ikke påvirker selskapets posisjon på balansedagen, men som vil påvirke selskapets posisjon i fremtiden, er opplyst om dersom dette er vesentlig.

NOTE 1 SEGMENTER

Segmenter i konsernet rapporteres i henhold til områder hvis driftsresultater gjennomgås regelmessig av Postens styre, for at styret skal avgjøre hvilke ressurser som skal fordeles på segmentene og vurdere deres inntjening. Inntekter, eiendeler og investeringer rapporteres også etter geografi, med inndeling i Norge, Sverige og øvrige land. Det vises for øvrig til kapittel 6 «Segmentrapportering» og kapittel 7 «Inntekter fra kontrakter med kunder» i konsernets regnskapsprinsipper.

For finansiell rapportering har konsernet delt virksomheten inn i to segmenter, Logistikk og Post. Inndelingen er i henhold til internasjonal regnskapsstandard (IFRS). Segment Logistikk består av divisjon E-handel og logistikk samt Internasjonal logistikk. I tillegg rapporterer Holdings & Ventures som en del av segmentet. Segment Post består av divisjon Post. Divisjon Nettverk Norge fordeles på segment logistikk og segment post ut fra tjenestene de leverer de forskjellige segmentene. Divisjonen skal sørge for kostnadseffektiv drift for brev, pakker og gods i Norge. Divisjonene er sentrale enheter i styringen av konsernet, og utvikler og gjennomfører forretningsstrategier innenfor egne virksomhetsområder som understøtter konsernstrategien. Divisjonene er ansvarlige for å utvikle og levere tjenester med tilhørende service og kvalitet.

I de ulike segmentene inngår:

Segment Logistikk består av stykk- og partigods, pakker, lagerservice, hjemlevering, ekspress og temperaturregulerte tjenester. Transporttjenestene omfatter nasjonal og internasjonal transport, samt hjemleveranser og ekspresstjenester. De ulike tjenestene i segmentet er beskrevet nedenfor.

Godstransport er transport av varer som overstiger 35 kilo. Leveransen går med bil, båt, tog eller fly, internasjonalt og lokalt. Tjenesten består av følgende kategorier:

- Stykk- og partigods som hoved-

- sakelig er frakt på bil eller tog
- Flyfrakt
- Temperaturregulert transport
- Rutinemessige leveringer til installasjoner på land og til havs på den norske sokkelen
- Spesialtransport med en lastevne på opptil 130 tonn

Sjøtransport er store forsendelser som fremføres med skip i faste ruter. Pakketransport er forsendelser av pakker, både internasjonalt og nasjonalt. Tjenesten består av følgende kategorier:

- Bedriftspakker, pakker direkte til tredjepart
- Servicepakker, pakker som mottakeren henter på utleveringspunkt
- Pakker i postkassen

Lagertjenester er lagring, håndtering og plukktjenester, i tillegg til lossing av bil, plastring av pall, montering/ reparasjon av utstyr og oppbygging av salgspaller. Tjenesten består av følgende kategorier:

- lagring
- mellom-lagring
- toll-lagring
- kjøle- og fryselagring

Segmentet omfatter også konsernets norske og internasjonale bil- og utstyrsdrift.

I segmentet inngår divisjonene E-handel og logistikk, Internasjonal logistikk og Holdings & Ventures.

Divisjon E-handel og logistikk har ansvaret for alle pakkeproduktene mot e-handelskundene, i tillegg til stykk- og partigods, hjemlevering, samt lager og termo i Norge.

Divisjon Internasjonal logistikk har ansvaret for internasjonal

godstrafikk innenfor vei, bane, fly og sjø samt industrielt direktegods og bransjeløsninger for industri- og offshorekunder. Divisjonen driver også bildrift primært for logistikknettverket i Norge, som skal levere et konkurransekraftig og kostnadseffektivt tilbud av transportkapasitet.

Holdings & Ventures skal verdimaksimere porteføljeselskaper og ventureinvesteringer i Norden, og inkluderer konsernets ekspress-tjenester og termovirksomhet.

Segment Post består av brev-tjenester (adresserte og uadresserte) og banktjenester. I segmentet inngår divisjon Post, samt virksomheten Bring Mail Nordic.

Divisjon Post har ansvar for de tradisjonelle posttjenestene i Norge (herunder konsesjonsbelagte tjenester). Tjenester som leveres av Posten er salg og kundeservice, Post i Butikk, postkontor, landpostbud og bedriftssenter. I tillegg har divisjonen ansvar for å drive konsernets satsing på digitale tjenester, gjennom blant annet Digipost.

Annet består av eierfunksjon og fellesfunksjoner (Konsernstaber). Konsernet har etablert konsernstaber med ansvar for ledelse, fellesfunksjoner, samt faglig utvikling innenfor HR, Kommunikasjon, Strategi, Økonomi, Finans, Eiendom, Juridisk, samt IT og Digitalisering. Konsernstabene utvikler og profesjonaliserer fagmiljøene i konsernet, er pådrivere og bidrar til å realisere forretningsstrategiene.

Eliminering: elimineringer av interne transaksjoner.

Resultat for segmentene

2019	Logistikk	Post	Annet	Eliminering	Konsern
Eksterne inntekter	17 474	6 738			24 212
Interne inntekter	653	896	1 340	(2 890)	
Driftsinntekter	18 127	7 634	1 340	(2 890)	24 212
Eksterne kostnader inkl. avskrivninger	15 972	5 851	1 599		23 405
Interne kostnader	1 693	1 147	30	(2 890)	
Nedskrivninger immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	91	66	15		172
Driftskostnader	17 756	7 063	1 643	(2 890)	23 575
Andre inntekter og (kostnader)	(20)	(441)	(18)		(479)
Inntekt fra tilknyttede selskap	13	(8)			5
Driftsresultat	364	120	(321)		162
Netto finansposter					(142)
Skattekostnad					8
Årsresultat					13

2018	Logistikk	Post	Annet	Eliminering	Konsern
Eksterne inntekter	16 666	7 239			23 894
Interne inntekter	654	849	1 303	(2 817)	
Driftsinntekter	17 320	8 088	1 303	(2 817)	23 894
Eksterne kostnader inkl. avskrivninger	15 560	6 266	1 549		23 363
Interne kostnader	1 625	1 165	16	(2 817)	
Nedskrivninger immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	154	3	2		158
Driftskostnader	17 338	7 434	1 566	(2 817)	23 522
Andre inntekter og (kostnader)	(62)	90	6		35
Inntekt fra tilknyttede selskap	5	3			8
Driftsresultat	(73)	748	(260)		415
Netto finansposter					(49)
Skattekostnad					118
Årsresultat					248

I tråd med IFRS 16 Leieavtaler er tallene for 2018 ikke omarbeidet.

Interne inntekter er omsetning mellom segmentene i konsernet. Prising av transaksjoner med andre segmenter er basert på kommersielle vilkår som om segmentene var uavhengige parter. Interne inntekter er eliminert mot interne kostnader.

Inntektskategorier (eksterne inntekter)

Konsernets leveranser består hovedsakelig av transport- og posttjenester som leveres over tid og kan inkludere en rekke tilknyttede til-

leggstjenester. Det er vurdert at det vesentligste av tilleggstjenester i all hovedsak inngår i en leveringsforpliktelse. Mottatte vederlag for tjenestene er således ikke dekomponert. Konsernets eiendeler knyttet til kontraktene er i alt det vesentlige

kundefordringer, se note 14. Konser-
nets løpende leveranseforpliktelser i
begge segmenter er, i henhold til kon-
traktene som benyttes, kortsiktige
(under 1 år). Konsernet opplyser der-
for ikke om balansestørrelser knyttet
til løpende leveranseforpliktelser.

LEVERANSER OVER TID*	2019	2018
Pakker og Gods	8 435	7 888
Øvrig Logistikkvirksomhet	9 040	8 777
Sum Segment Logistikk	17 474	16 666
Post- og banktjenester	5 832	6 425
Statlig kjøp	619	536
Annet (hovedsakelig dialogtjenester)	286	278
Sum Segment Post	6 738	7 239
Annet		
Sum driftsinntekter	24 212	23 894

*Enkelte av konsernets tjenester leveres på et bestemt tidspunkt. Disse tjenestene er ikke separert fra inntekter som leveres over tid da de er ansett som uvesentlig

Geografisk informasjon

Posten Norge har hovedkontor i Oslo, Norge, men har også virksomhet i

Belgia, Danmark, Finland, Frankrike, Hellas, Hong Kong, Italia, Nederland, Polen, Slovakia, Sverige, Storbri-
tannia og Tyskland. Under vises en

oversikt over fordelingen av inntekter og eiendeler mellom Norge, Sverige og øvrige land.

	2019	2018
Eksterne inntekter		
Norge	15 306	15 145
Sverige	5 106	5 035
Øvrige land	3 800	3 714
Sum inntekter	24 212	23 894
Eiendeler		
Norge	16 285	14 356
Sverige	2 676	889
Øvrige land	906	826
Sum eiendeler	19 867	16 071
Investeringer		
Norge	492	820
Sverige	85	87
Øvrige land	69	55
Sum investeringer	646	962

I tråd med IFRS 16 Leieavtaler er tallene for 2018 ikke omarbeidet.

Balance for segmentene

Rentebærende gjeld knyttet til obligasjonslån, sertifikatlån, annen langsiktig finansiering og leieforpliktelser inngår i ikke
allokert gjeld.

2019	Logistikk	Post	Annet	Eliminering	Konsern
Tilknyttede selskap	339				339
Øvrige anleggsmidler	8 302	2 546	623	(5)	11 465
Øvrige omløpsmidler	2 975	708	108	(50)	3 740
Sum allokerte eiendeler	11 616	3 253	731	(55)	15 544
Utsatt skattefordel					311
Rentebærende fordringer					100
Likvide midler					3 912
Sum ikke allokerte eiendeler					4 323
Eiendeler					19 867
Avsetning for forpliktelser	554	631	(7)		1 178
Sum rentefri gjeld	2 571	1 826	416	(55)	4 759
Sum allokert gjeld	3 126	2 457	409	(55)	5 937
Sum rentebærende gjeld					7 567
Sum ikke allokert gjeld					7 567
Gjeld					13 504

2018	Logistikk	Post	Annet	Eliminering	Konsern
Tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	402	2			404
Øvrige anleggsmidler	5 842	2 025	217		8 085
Øvrige omløpsmidler	2 988	725	31	(58)	3 686
Sum allokerte eiendeler	9 232	2 752	248	(58)	12 175
Utsatt skattefordel					224
Rentebærende fordringer					59
Likvide midler					3 613
Sum ikke allokerte eiendeler					3 896
Eiendeler					16 071
Avsetning for forpliktelser	787	428	(14)		1 201
Sum rentefri gjeld	2 579	1 686	255	(58)	4 463
Sum allokert gjeld	3 367	2 114	241	(58)	5 664
Sum rentebærende gjeld					3 926
Sum ikke allokert gjeld					3 926
Gjeld					9 590

I tråd med IFRS 16 Leieavtaler er tallene for 2018 ikke omarbeidet.

Investeringer for segmentene

2019	Logistikk	Post	Annet	Konsern
Investering i anleggsmiddel	502	138	6	646
Avskrivninger	1 026	493	35	1 552
Nedskrivninger	91	66	15	172
2018	Logistikk	Post	Annet	Konsern
Investering i anleggsmiddel	656	109	197	962
Investering i anleggsmidler ved kjøp av selskap (note 23)	4	13		17
Avskrivninger	390	261	3	654
Nedskrivninger	154	3	2	158

I tråd med IFRS 16 Leieavtaler er tallene for 2018 ikke omarbeidet.

Kontantstrøm for segmentene

Kontantstrøm er fordelt basert på segmentenes løpende drift og allokering av balanseposter per segment.

2019	Logistikk	Post	Annet	Konsern
Resultat før skatt	209	61	(249)	21
Salgs(gevinst)/tap ved salg av anleggsmidler og datterselskap	(79)	(2)		(81)
Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	1 117	559	48	1 724
Resultat fra tilknyttede selskap	(13)	8		(5)
Endringer i arbeidskapital og øvrige tidsavgrensninger	34	333	237	604
Periodens betalte skatter				(92)
Finansposter uten kontantstrømeffekt				126
Netto rentebetalinger				(147)
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	1 268	959	36	2 151
Kontanteffekt ved kjøp	(523)	(142)	(6)	(670)
Kontanteffekt ved salg	328	3		331
Endringer i langsiktige fordringer og finansielle anleggsmidler				
Netto Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(194)	(139)	(6)	(339)
Utbetaling ved nedbetaling av leieforpliktelser				(890)
Utbetaling ved nedbetaling av gjeld				(500)
Utbetalt utbytte				(124)
Netto Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter				(1 514)
Netto endring i likvide midler gjennom året				298
Beholdning av likvide midler ved periodens begynnelse				3 613
Beholdning av likvide midler ved periodens slutt				3 912

2018	Logistikk	Post	Annet	Konsern
Resultat før skatt	(130)	719	(223)	366
Salgs(gevinst)/tap ved salg av anleggsmidler og datterselskap	6	(64)	(6)	(64)
Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	543	264	5	813
Resultat fra tilknyttede selskap	(5)	(3)		(8)
Endringer i arbeidskapital og øvrige tidsavgrensninger	(307)	(176)	20	(464)
Periodens betalte skatter				(130)
Finansposter uten kontantstrømeffekt				111
Netto rentebetalinger				(25)
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	107	740	(204)	598
Kontanteffekt ved kjøp	(775)	(148)	(15)	(937)
Kontanteffekt ved salg	64	25		89
Endringer i langsiktige fordringer og finansielle anleggsmidler	(1)		(3)	(4)
Netto Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(712)	(122)	(18)	(853)
Innbetaling ved opptak av gjeld				500
Utbetaling ved nedbetaling av gjeld				(375)
Utbetalt utbytte				(194)
Netto Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter				(69)
Netto endring i likvide midler gjennom året				(324)
Beholdning av likvide midler ved periodens begynnelse				3 937
Beholdning av likvide midler ved periodens slutt				3 613

I tråd med IFRS 16 Leieavtaler er tallene for 2018 ikke omarbeidet.

NOTE 2 LØNNSKOSTNADER OG ANDRE GODTGJØRELSE

Noten viser konsernets lønnskostnad for ansatte og kostnadsførte godtgjørelser til konsernets styre, ledende ansatte og revisor. Informasjon om bonusordninger, pensjonsordninger og lederlønnserklæring vises også i noten.

	2019	2018
Lønninger	6 998	7 132
Arbeidsgiveravgift	1 029	1 061
Pensjonskostnader	566	445
Andre ytelser	253	215
Lønnskostnader	8 846	8 853
Antall heltidsstillinger/årsverk	13 995	14 459
Antall ansatte 31.12 ¹⁾	14 270	15 021

1) Antall ansatte er antall faste og midlertidige ansatte som har generert lønnskostnader i desember måned

Arbeidsgiveravgift på pensjoner er klassifisert som pensjonskostnader, se nærmere spesifikasjon i note 3.

	2019	2018
Styrehonorar ¹⁾	2 732	2 562
Honorar for ordinær revisjon - konsernrevisor	6 749	6 673
Honorar for ordinær revisjon til andre revisjonsfirmaer	734	1 008
Honorar for andre attestasjonstjenester	689	567
Honorar for skatterådgivning	192	478
Honorar for andre tjenester utenfor revisjon	1 135	1 044
Sum honorar til revisor	9 499	9 770

(Alle beløp i tusen kroner og ekskl. arbeidsgiveravgift og merverdiavgift)
1) Inkluderer styrehonorar til eksterne styremedlemmer i deleide datterselskap

Honoraret til konsernrevisor gjaldt revisjonsselskapet EY.

Styret

Eksterne styremedlemmer har ingen pensjonsordninger eller andre godtgjørelser utover honorar. Ansattes

representanter har kun pensjonsordninger relatert til sitt ansettelsesforhold i Posten Norge AS. Generalforsamlingen fastsetter godtgjørelsen til styret i Posten Norge AS. Styre-

honorarene for 2019 ble godkjent på generalforsamlingen 19. juni 2019 og styrets medlemmer fikk utbetalt følgende godtgjørelser:

2019			
GODTGJØRELSE	Styregodtgjørelse	Revisjonsutvalg	Kompensasjonsutvalg
Idar Kreutzer, leder (til 30.06.2019) ²⁾	223		6
Andreas Enger, leder (fra 01.07.2019) ²⁾	229		6
Tove Andersen, nestleder (til 30.06.2019) ³⁾	134	34	
Anne Carine Tanum, nestleder ⁴⁾	249		5
Henrik Højsgaard	225		5
Finn Kinserdal ⁵⁾	225	55	
Liv Fiksdahl	225		
Tina Stiegler (fra 01.07.2019)	114	21	
Odd Christian Øverland, ansattrepresentant ¹⁾	225		5
Ann Elisabeth Wirgeness, ansattrepresentant ¹⁾	225		
Erling Andreas Wold, ansattrepresentant ¹⁾	225		
Lars Nilsen, ansattrepresentant ¹⁾	225		
Petter Torp (vara)			
Sum	2 524	110	28

(Alle beløp i tusen kroner og ekskl. arbeidsgiveravgift)
1) For ansattrepresentanter er kun godtgjørelse for det gjeldende verv oppgitt
2) Leder av Kompensasjonsutvalget
3) Leder av Revisjonsutvalget til 30.06.2019
4) Nestleder fra 01.07.2019
5) Leder av Revisjonsutvalget fra 01.07.2019

2018			
GODTGJØRELSE	Styregodtgjørelse	Revisjonsutvalg	Kompensasjonsutvalg
Idar Kreutzer, leder ²⁾	440		12
Randi B. Sætershagen, nestleder (til 30.06.2018)	132		3
Anne Britt Berentsen (til 30.06.2018)	109	20	
Tove Andersen, nestleder ³⁾	243	34	
Morten Karlsen Sørby (til 30.06.2018) ⁴⁾	109	33	
Henrik Højsgaard (fra 01.07.2018)	111		3
Anne Carine Tanum (fra 01.07.2018)	111		3
Finn Kinserdal (fra 01.07.2018)	111	20	
Liv Fiksdahl (fra 01.07.2018)	111		
Odd Christian Øverland, ansattrepresentant ¹⁾	220		5
Ann Elisabeth Wirgeness, ansattrepresentant ¹⁾	220		
Erling Andreas Wold, ansattrepresentant ¹⁾	223		
Lars Nilsen, ansattrepresentant ¹⁾	220		
Petter Torp (vararepresentant)	33		
Sum	2 390	108	25

(Alle beløp i tusen kroner og ekskl. arbeidsgiveravgift)
1) For ansattrepresentanter er kun godtgjørelse for det gjeldende verv oppgitt
2) Leder av Kompensasjonsutvalget
3) Leder av Revisjonsutvalget fra 01.07.2018
4) Leder av Revisjonsutvalget til 30.06.2018

Konsernledelsen – kompensasjon

Konsernledelsen er definert som personer som har myndighet og ansvar for utførelse og overvåking av driften i konsernet. Dersom ikke annet er oppgitt omfatter beløpene nedenfor hele året.

2019						
Konsernledelsen	Grunnlønn ¹⁾	Bonus ²⁾	Andre ytelser ³⁾	Pensjonskostnad	Oppsigelsestid	Avtale om etterlønn
Tone Wille ⁴⁾	5 440		289	119	6 mnd.	Nei
Irene Egset (fra 01.01.2019) ^{5) 7)}	2 995	696	697	119	6 mnd.	Nei
Gro Bakstad	2 874	634	243	1 526	6 mnd.	Nei
Per Erik Roth ⁵⁾	2 411	168	168	119	6 mnd.	Nei
Randi Løvland	1 986	451	227	316	6 mnd.	9 mnd.
Per Öhagen ⁵⁾	3 424	867	186	119	6 mnd.	Nei
Christian Brandt (fra 14.10.2019) ⁵⁾	538	118	57	26	6 mnd.	Nei
Morten Stødle	2 587	573	185	119	6 mnd.	Nei
Alexandra Saab Bjertnæs ⁵⁾	2 083	495	246	119	6 mnd.	Nei
Thomas Tscherning ⁶⁾	3 253	621	85	937	6 mnd.	9 mnd.
Sum	27 591	4 622	2 381	3 520		

(Alle beløp i tusen kroner og ekskl. arbeidsgiveravgift)
1) Grunnlønn inkluderer lønn og feriepenger
2) Avsatt bonus per 31.12.2019, utbetales i 2020
3) Andre ytelser inkluderer fri bil (skattepliktig del av firmabil), billønn (fast kontant ytelse), pensjonskompensasjon og elektronisk kommunikasjon
4) Konsernsjefens lønnsvilkår er fastsatt til 5,4 mill. kroner per år. I tillegg kommer fri telefon/bredbånd, billønn på 283 tusen kroner per år og parkering på arbeidssted. For øvrig er hun medlem i selskapets pensjons- og personalforsikringer i tråd med til enhver tid gjeldende kollektive ordninger i Posten Norge AS. Konsernsjefens bonusordning ble avviklet per 01.01.2019
5) Har avtale om etterlønn i inntil et år hvis konkurranseklausul skulle tre i kraft
6) Konserndirektør Thomas Tscherning har mottatt lønn i svenske kroner. Omregnet til norske kroner med gjennomsnittskurs for året 0,9305
7) Konserndirektør Irene Egset mottok et startvederlag på 500 tusen kroner, dette er rapportert under Andre ytelser

2018

Konsernledelsen	Grunnlønn ¹⁾	Bonus ²⁾	Andre ytelser ³⁾	Pensjonskostnad	Oppsigelsestid	Avtale om etterlønn
Tone Wille ⁸⁾	4 563	805	291	114	6 mnd.	Nei
Eli Giske (til 16.05.2018) ⁷⁾	1 029		3 007	46	6 mnd.	⁷⁾
Ulf Aas (16.05-31.12.2018) ⁴⁾	1 253	249	132	139	6 mnd.	Nei
Gro Bakstad	2 795	434	254	1 527	6 mnd.	Nei
Per Erik Roth (fra 15.10.2018) ⁵⁾	488	93	40	20	6 mnd.	Nei
Randi Løvland	1 911	338	221	303	6 mnd.	9 mnd.
Tore K. Nilsen (til 15.10.2018)	2 586	254	226	538	6 mnd.	9 mnd.
Per Öhagen ⁵⁾	3 238	470	178	114	6 mnd.	Nei
Morten Stødle	2 513	549	184	114	6 mnd.	Nei
Alexandra Saab Bjertnæs ⁵⁾	1 932	453	241	114	6 mnd.	Nei
Thomas Tscherning ⁶⁾	2 944	586	11	691	6 mnd.	9 mnd.
Sum	25 253	4 232	4 786	3 718		

(Alle beløp i tusen kroner og ekskl. arbeidsgiveravgift)
1) Grunnlønn inkluderer lønn og feriepenger
2) Avsatt bonus per 31.12.2018, utbetales i 2019
3) Andre ytelser inkluderer fri bil (skattepliktig del av firmabil), billønn (fast kontant ytelse), pensjonskompensasjon og elektronisk kommunikasjon, samt ytelser vedrørende sluttlønn
4) Ulf Aas har vært konstituert som konserndirektør fra 16.05.2018 og frem til 31.12.2018
5) Har avtale om etterlønn i inntil et år hvis konkurranseklausul etter arbeidsmiljøloven § 14 A skulle tre i kraft
6) Konserndirektør Thomas Tscherning har mottatt lønn i svenske kroner. Omregnet til norske kroner med gjennomsnittskurs for året 0,9363
7) Beløpet under andre ytelser inkluderer kroner 2 926 645 som gjelder lønn i oppsigelsestid (6 mnd) og sluttlønn i ytterligere 6 mnd (avkortes i sin helhet mot eventuell ny arbeidsinntekt i perioden)
8) Konsernsjefens lønnsvilkår er fastsatt til 4,5 mill. kroner per år. I tillegg kommer fri telefon/bredbånd, billønn på 283 tusen kroner per år og parkering på arbeidssted. Det ble også inngått avtale om bonus med en øvre ramme på 1 millioner kroner. For øvrig er konsernsjefen medlem i selskapets pensjons- og personalforsikringer i tråd med til enhver tid gjeldende kollektive ordninger i Posten Norge AS

Bonusordninger

Konsernsjefens bonusordning ble avviklet pr. 01. januar 2019. Posten Norge har en bonusordning for øvrige medlemmer av konsernledelsen. Ordningen har to deler, en basert på konsernresultater og en på individuelle resultater, med en økonomisk ramme på inntil seks månedslønninger. Endelig beslutning om bonus fastsettes av konsernsjefen. Bonus utbetales som hovedregel kun til personer som sitter i stillingen per 31. desember. Posten Norge AS og de fleste av konsernets datterselskaper har bonusordninger for nøkkelpersoner i ledelsen knyttet til resultatoppnåelse og/eller individuelle kriterier. Se for øvrig «erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte».

Pensjonsordninger

Ledende ansatte har de samme pensjonsordninger og pensjonsvilkår som øvrige ansatte i konsernet. Se for øvrig punkt 5 under «Erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i Posten Norge AS og Posten Norge AS’ heleide datterselskaper». Det er unntak for én ledende ansatt som trådte inn i konsernledelsen før 31. desember 2006. Vedkommen- de har ytelsespensjon på 66 prosent over drift, og hvor pensjonsalder er 64 år. Denne ordningen ble lukket per 31. desember 2006. Et medlem av konsernledelsen som tiltrådte 2009 har innskuddspen- sjon over drift, hvor årlig innskudd er begrenset til 25 prosent av pensjons- grunnlaget over 12 G.

Et medlem av konsernledelsen som tiltrådte 2014 har svensk pensjonsord- ning, hvor årlig innskudd er avhengig av lønnsnivå og alder. Innskuddssat- sene er makismalt 42 % av pensjons- grunnlaget for vedkommende.

Etterlønn

For medlemmer av konsernledelsen som har avtale om etterlønn er det inngått avtale om avkortning av den- ne mot annen inntekt.

Lån og sikkerhetsstillelse

Det var ikke ytt lån eller sikkerhets- stillelse til medlemmer av konsern- ledelsen.

Erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i Posten Norge AS og Posten Norge AS’ heleide datterselskaper

(Vedtatt av styret 13. februar 2020)
Denne erklæringen bygger på «Retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i foretak og selskaper med statlig eierandel» (fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet med virkning fra 13. februar 2015), og er utarbeidet av styret i henhold til selskapets vedtekter § 7, jf. allmennaksjeloven § 6-16 a.

Erklæringen skal behandles på Posten Norge AS’ ordinære generalforsamling. Erklæringen gjelder til styret opphever den eller vedtar en ny erklæring.

Erklæringen gjelder for konsernsjefen og konserndirektører som rapporterer til konsernsjefen (konsernledelsen). Tilsvarende gjelder erklæringen for daglig leder og ledere som rapporterer til daglig leder i Posten Norge AS’ heleide datterselskaper. Disse gruppene betegnes «ledende ansatte».

Erklæringen har to hoveddeler. Del I omhandler lederlønnspolitikken som har vært ført det foregående regnskapsåret, jf. allmennaksjeloven § 6-16 a, første, tredje og fjerde ledd. Del II inneholder retningslinjer for fastsettelse av lederlønn for det kommende regnskapsåret, jf. allmennaksjeloven § 6-16 a, andre ledd. Retningslinjene i Del II gjelder fullt ut når nye avtaler inngås i det kommende regnskapsåret, og skal ellers søkes fulgt så langt som mulig innenfor rammene av de avtaler som er inngått tidligere.

Del I (lederlønnspolitikken foregående år)

1. Posten Norge AS

Godtgjørelsene til ledende ansat-

te har i 2019 vært i samsvar med «Erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i Posten Norge AS og Posten Norge AS’ heleide datterselskaper», vedtatt 15. februar 2019 (heretter «Fjorårets Lederlønnserklæring»).

Det er i løpet av 2019 tilsatt to nye konserndirektører. Vilåårene i avtalene er i henhold til Fjorårets Lederlønnserklæring.

Styret har i 2019 ikke fastsatt noen langsiktig incentivordning for ledende ansatte, slik erklæringen gir mulighet for.

Avtalene for to av selskapets konserndirektører som er inngått før 13. februar 2015 avviker fra statens retningslinjer ved at de aktuelle konserndirektørene har 6 måneders oppsigelsestid og i tillegg avtale om 9 måneders etterlønn.

Tre av selskapets ledende ansatte har avtaler som er inngått før 13. februar 2015 og som avviker fra statens retningslinjer ved at de aktuelle ansatte har alderspensjon hvor pensjonsgrunnlaget overstiger 12G. Av disse har én ansatt avtale om ytelsesbasert pensjonsordning. For en fullstendig oversikt over godtgjørelse i 2019 til konsernledelsen, vises det til note 2 og 3 i årsregnskapet for 2019.

Konsernsjefens bonusordning ble avvirket pr. 01. januar 2019. Konsernsjefen har nå kun fastlønn.

2. Posten Norge AS’ heleide datterselskaper

Til sammen syv ledende ansatte i heleide datterselskaper har hatt avtaler som er inngått før 13. februar 2015 og som avviker fra statens retningslinjer ved at de aktuelle ansatte har alderspensjon hvor pensjonsgrunnlaget overstiger 12G. To av disse har sluttet i selskapet i løpet av året.

For øvrig har godtgjørelsene til ledende ansatte i heleide datterselskaper i 2019 vært i samsvar med statens retningslinjer.

Det er ingen ledende ansatte som har avlønning i form av aksjer eller op-

sjoner. Det er heller ikke fastsatt noen langsiktig incentivordning for ledende ansatte i heleide datterselskaper.

Del II (lederlønnspolitikken kommende år)

Retningslinjene i denne Del II gjelder for Posten Norge AS. Dersom ikke annet fremkommer av teksten, gjelder retningslinjene tilsvarende for Posten Norge AS’ heleide datterselskaper.

1. Hovedprinsipper for lederlønnspolitikken

Den samlede godtgjørelse, som i det følgende omtales som lederlønningene, skal være konkurransedyktig, men ikke lønnsledende sammenliknet med tilsvarende selskaper. Styret i det enkelte selskap skal ha oversikt over den enkelte leders samlede godtgjørelse.

Posten Norge AS skal ha oversikt og se til at lederlønnserklæringen etterleves i alle selskap erklæringen gjelder for.

2. Elementer i lederlønningene

2.1 Grunnlønn

Hovedelementet i lederlønningen skal være den faste grunnlønnen. Målsetningen er å ha konkurranse-dyktig lønnsnivå uten å være lønnsle-dende for tilsvarende type stillinger.

For å understøtte løpende vurderinger av lønnsnivået, skal det hvert annet år innhentes markedsinformasjon om lederlønninger fra et anerkjent internasjonalt selskap med tilfredsstillende statistisk materiale fra Norge, Sverige og Danmark.

2.2 Variabel lønn

Det kan inngås individuelle avtaler med ledende ansatte om variabel lønn basert på prestasjon, med en økonomisk ramme på inntil seks månedslønninger. En ordning med variabel lønn (bonusordning) må være transparent og klart forståelig.

De individuelle målene skal fastsettes for ett år av gangen og skal være beskrevet og basert på objektive, definerbare og målbare kriterier som lederen kan påvirke.

Grunnlaget for beregning av bonus skal bestå av både konsernfelles mål og individuelle mål for den enkelte leder. Målene skal knyttes til oppnådde resultater som understøtter konsernets 4 hovedmål:

- Engasjerte og kompetente medarbeidere
- Innovativ og bærekraftig utvikling
- Fornøyde og lojale kunder
- Kostnadseffektivitet og lønnsom vekst

Mål som bidrar til å nå hovedmålene vil være innenfor kategoriene: øko-nomiske/ finansielle mål, HMS (helse, miljø og sikkerhet), ytre miljø, kunder og strategi.

Økonomiske/ finansielle mål regnes etter måloppnåelse av fastsatt budsjett, og kan være både et konsernfelles mål og et individuelt mål for den enkelte leder. Bonusmål skal alltid inkludere konsernets ROIC og minst ett HMS-mål.

De konsernfelles målene skal for medlemmer av konsernledelsen utgjøre mellom 60 og 100 prosent av bonuspotensialet, mens de individuelle målene skal utgjøre mellom 0 og 40 prosent av bonuspotensialet. I heleide datterselskaper skal konsernmålene utgjøre minimum 30 prosent av bonuspotensialet.

Innenfor den økonomiske rammen

på seks måneder kan styret i Posten Norge AS i tillegg fastsette en langsiktig incentivordning som måler verdiskapningen over tid.

2.3 Andre ytelser

Ledende ansatte kan ha naturalytelser som er vanlig for sammenliknbare stillinger.

2.4 Forsikringer

Ledende ansatte skal ha forsikringsdekninger på samme nivå som øvrige ansatte.

2.5 Sluttvederlag

Det kan inngås forhåndsavtale om et rimelig sluttvederlag for ledende ansatte i Posten Norge AS som får virkning dersom den ansatte ikke bestrider oppsigelsen. Med unntak av forhåndsavtaler der virksomhetens øverste leder fraskriver seg stillingsvernet, skal ikke sluttvederlagets størrelse være endelig fastsatt i forhåndsavtalen.

Sluttvederlag og lønn i oppsigelsestiden skal ikke i sum overstige 12 måneders lønn. Sluttvederlag bør reduseres forholdsmessig med ny årsinntekt.

Sluttvederlag benyttes ikke ved frivillig avgang. Sluttvederlag benyttes ikke dersom vilåårene for avskjed foreligger, eller hvis det i perioden hvor det ytes sluttvederlag, oppdages uregelmessigheter eller forsømler som kan lede til erstatningsansvar eller at vedkommende blir tiltalt for lovbrudd.

3. Opsjoner, aksjeprogrammer

Ledende ansatte skal ikke ha avlønning i form av opsjoner eller aksjer i mor- eller datterselskaper, eller kontantbonus knyttet til en vurdert verdiutvikling av aksjen.

4. Styrehonorar

Ledende ansatte skal ikke motta særskilt godtgjørelse for styreverv i andre selskaper i konsernet.

5. Pensjonsytelser

Ledende ansatte skal ha de samme pensjonsordninger og pensjonsvilkår som øvrige ansatte i selskapet. I Posten Norge AS og de norske heleide datterselskapene skal det være innskuddsbaserte pensjonsordninger, hvor pensjonsgrunnlaget ikke kan overstige 12G. For utenlandske heleide datterselskap følges nasjonalt regelverk og markedspraksis.

Arbeidsgivers innbetaling på en innskuddsordning skal kun gjøres løpende i ansettelsesperioden, slik at det ikke påløper kostnader etter at en ledende ansatt har fratrådt stillingen i selskapet.

NOTE 3 PENSJONER

Konsernet har både innskudds- og ytelsesbaserte ordninger. Ytelsesordningene er forutsigbare for den ansatte ved at ytelsene er avtalt på forhånd. Premiebetalingene avhenger blant annet av medlemmenes tjenestetid, alder og lønnsnivå. I innskuddsordningene blir innbetalinger fastsatt som en prosentsats av den ansattes lønn. Pensjonskapitalens størrelse avgjør hvor stor pensjon den ansatte kan ta ut, og de ansatte har dermed avkastningsrisikoen på det som er innbetalt til ordningen. Majoriteten av konsernets pensjonsordninger er innskuddsbaserte. Det henvises forøvrig til kapittel 3 «Regnskapsestimer» og kapittel 8 «Pensjoner» i konsernets regnskapsprinsipper.

	2019	2018
Pensjonskostnader:		
Nåverdi av årets opptjening	126	119
Netto rentekostnad av nettoforpliktelse	30	22
Resultatførte planendringer	3	(104)
Brutto pensjonskostnad inkl. arbeidsgiveravgift (ytelsesbaserte)	159	37
Ansattes innskudd	(1)	(1)
Renteelement reklassifisert til finanspost	(27)	(20)
Netto pensjonskostnad inkl. arbeidsgiveravgift (ytelsesbaserte)	131	16
Innskuddsbaserte pensjonsplaner	544	539
Ansattes innskudd	(109)	(110)
Totale pensjonskostnader innregnet i årets driftsresultat	566	445
Netto pensjonsforpliktelser:		
Estimerte påløpte sikrede forpliktelser	(564)	(516)
Estimert verdi av pensjonsmidlene	264	252
Netto estimerte sikrede pensjons-(forpliktelser)/midler	(300)	(263)
Estimerte påløpte usikrede forpliktelser	(600)	(618)
Netto pensjonsforpliktelser i balansen	(900)	(882)
Pensjonsforpliktelse ført som avsetning for forpliktelse	900	882
Endringer i forpliktelsen:		
Netto forpliktelse 1.1.	(882)	(1 094)
Brutto pensjonskostnad	(159)	(37)
Premiebetalinger og utbetalte ytelser	166	163
Bidrag fra deltakere i ordningen	1	1
Korreksjon tidligere perioders pensjonsforpliktelse		(2)
Tilbakebetaling av tidligere innbetalt pensjonspremie		1
Estimatavvik ført mot utvidet resultat	(32)	82
Omregningsdifferanser	6	4
Netto pensjonsforpliktelse 31.12.	(900)	(882)

	2019	2018
Hovedkategorier av pensjonsmidler til virkelig verdi:		
EK-instrumenter (aksjer, obligasjoner)	171	127
Gjeldsinstrumenter	66	99
Eiendom	16	20
Andre eiendeler	11	6
Sum pensjonsmidler	264	252
Estimatavvik (tap)/gevinst 01.01.	555	473
Endringer i pensjonsplan, pensjonsforpliktelse		124
Endringer i diskonteringsrenten, pensjonsforpliktelse	(21)	7
Endringer i andre økonomiske forutsetninger, pensjonsforpliktelse	(33)	(20)
Endringer i demografiske forutsetninger, pensjonsforpliktelse	15	(1)
Endringer i andre faktorer, pensjonsforpliktelse	(4)	(18)
Endringer i økonomiske forutsetninger, pensjonsmidler	8	(7)
Endringer i demografiske forutsetninger, pensjonsmidler	2	(4)
Endringer i andre faktorer, pensjonsmidler	2	2
Årets (tap)/gevinst i utvidet resultat	(32)	82
Estimatavvik (tap)/gevinst 31.12.	523	555
Innskuddsbaserte pensjonsordninger		
Antall medlemmer	16 651	17 922
Andel av lønn	1-54%	1-57%
Ytelsesbaserte pensjonsordninger		
Aktuarmessige forutsetninger:		
Diskonteringsrente	1,45-2,3%	2,38-2,85%
Forventet lønnsregulering	2-2,5%	2,0-2,95%
Forventet G-regulering	2-2,5%	2,5-2,95%
Forventet pensjonsregulering	0,7-2%	0,8-2,5%
Forventet avkastning	1,8-2,3%	2,38-2,85%
Forventet frivillig avgang (under 50 år)	4-5%	3,5-5%
Forventet frivillig avgang (over 50 år)	1,5-5%	1,0-5%
Uttakstilbøyelighet AFP	40-60%	40-60%
Demografiske forutsetninger om dødelighet	K2013	K2013

Innskuddsordninger

Konsernet har innskuddsbaserte pensjonsordninger for de fleste ansatte i Norge, Sverige og Danmark, og premien blir kostnadsført løpende etter som det betales til pensjonsleverandør. De norske virksomhetene har hovedsakelig noe lavere innskuddsatser og lavere pensjonsgrunnlag enn morselskapet, se note 2 for

Posten Norge AS. Enkelte selskaper i konsernets svenske virksomhet hadde ytelsesbaserte pensjonsordninger som etter IAS 19 ikke kvalifiserer til balanseføring. I samsvar med svenske regler er pensjonsforpliktelsen dekket via en kapitalforsikring, og blir i konsernregnskapet regnskapsført som en innskuddsordning. Innskuddsordningene i Sverige og

Danmark hadde varierende innskuddsatser basert på forskjellig beregningsgrunnlag og intervall av satser.

AFP-ordning

Fra 1. januar 2011 gikk morselskapet og de fleste norske konsernselskaper over til en ny AFP-ordning (Fellesordningen for AFP i privat sektor). Den

nye AFP-ordningen er en flerforetaks-ordning som er vurdert til å være en ytelsesordning. Det foreligger imidlertid ikke tilstrekkelig informasjon til at pensjonsforpliktelsen kan måles på en pålitelig måte, slik at ordningen regnskapsmessig behandles som en innskuddsordning.

Ytelsesordninger

Konsernet har pensjonsordninger definert som ytelsesbaserte. Enkelte av disse ordningene presenteres likevel som innskuddsbaserte og kostnadsføres løpende. En vesentlig del av konsernets ytelsesbaserte ordninger knytter seg til at Posten Norge AS gikk ut av Statens Pensjonskasse, ved at de som var ansatte på overgangstidspunktet fikk rett til ulike kompensasjons- og garantiordninger, se note 2 for Posten Norge AS. I 2018

ble dette regelverket endret slik at samordningen blir vesentlig mindre. Posten reduserte med bakgrunn i dette pensjonsforpliktelsen knyttet til samordning med 20 mill. kroner i 2019 og 228 mill. kroner i 2018. Pensjonsmidler i konsernet tilhører i hovedsak ytelsesordninger for selskaper i Bring Cargo konsernet og Bring Frigo AB.

Forutsetninger

For 2019 er det gjort endringer i de økonomiske forutsetningene, hovedsakelig i tråd med anbefalinger fra Norsk Regnskaps Stiftelse (NRS). Posten Norge benytter obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) som grunnlag for diskonteringsrente. Posten har vurdert at obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) i 2019 kvalifiserer som foretaksobligasjoner med

tilstrekkelig høy kredittverdighet og markedsdybde, til at disse papirene kan danne basis for diskonteringsrenten under IAS 19. Datterselskapene har i hovedsak benyttet de samme langsiktige økonomiske forutsetningene for ytelsesordningene som morselskapet, men de er justert for landspesifikke makroøkonomiske forhold. Se note 2 for Posten Norge AS.

Sensitivitet

Tabellen nedenfor viser estimerte effekter ved endring i enkelte forutsetninger for ytelsesbaserte pensjonsplaner. Estimatenes er basert på fakta og omstendigheter per 31. desember 2019 og at alle andre forutsetninger er uendret. Faktiske tall kan avvike fra disse estimatene.

	Diskonteringsrente		Pensjonsregulering		Frivillig avgang	
Endring (prosentpoeng)	+1%	-1%	+1%	-1%	+1%	-1%
Endring i brutto pensjonsforpliktelse (reduksjon)/økning	(123)	158	16	(8)	(4)	20
Endring i prosent	-14%	19%	2%	-1%		2%

NOTE 4 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Andre driftskostnader er kostnader som ikke er direkte knyttet til salg av varer og tjenester, lønn og personalkostnader eller avskrivninger/nedskrivninger.

	2019	2018
Kostnader lokaler	483	1 094
Andre leiekostnader	93	322
IT-tjenester	706	660
Andre fremmede tjenester	525	585
Reisekostnader	157	164
Verktøy, inventar, driftsmateriell	114	113
Reparasjon og vedlikehold utstyr	116	136
Forsikring, garanti- og erstatningskostnader	127	123
Markedsføring	107	98
Regnskaps- og lønnstjenester	45	45
Øvrige kostnader	192	247
Driftskostnader	2 666	3 586

I tråd med IFRS 16 Leieavtaler er tallene for 2018 ikke omarbeidet.

Den vesentlige reduksjonen i Kostnader lokaler var knyttet til leie av lokaler. Dette skyldtes hovedsakelig innføring av IFRS 16 hvor leieavtaler balanseføres. Tilsvarende gjelder reduksjonen i Andre leiekostnader som hovedsakelig vedrører leie av transportmidler. For informasjon om

leieforhold, se note 22. Økningen i kostnader knyttet til IT-tjenester skyldtes høy prosjektaktivitet. Aktiviteten var hovedsakelig knyttet til forretningsmessige forbedringer av eksisterende systemer. Reduksjonen i Andre fremmede tjenester skyldtes redusert bruk av

vikarer i postomdeling. Øvrige kostnader bestod av telefon- og portokostnader, fraktkostnader, kontor og IT-rekvisita, trykksaker, kontingenter, tap på fordringer og øvrige driftskostnader.

NOTE 5 ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER

Andre inntekter og kostnader er vesentlige inntekter og kostnader som har begrenset prediksjonsverdi. Dette omfatter blant annet omstillingskostnader og gevinst og tap ved salg av anleggsmidler. Det henvises for øvrig til kapittel 3 «Regnskapsestimer» og kapittel 14 «Avsetning for forpliktelser» i konsernets regnskapsprinsipper.

	2019	2018
Omstillingskostnader	(480)	(22)
Gevinst ved salg av anleggsmidler og datterselskap	80	68
Andre inntekter/(kostnader)	(79)	(11)
Andre inntekter og (kostnader)	(479)	35

Omstillingskostnader

I konsernet ble det i 2019 i hovedsak avsatt omstillingskostnader knyttet til redusert distribusjonsfrekvens og omstilling av ruteklargjøring i segment Post, samt omstilling av stabs- og støttefunksjoner i forbindelse med ny konsernstruktur.

Endringer i Postloven ble i juni 2019 vedtatt av Stortinget og styret besluttet å redusere antall dager med omdeling fra fem dager i uken til annenhver dag fra 1. juli 2020. Konsernet estimerte at dette ville medføre en reduksjon i bemanningen med om lag 1 200 årsverk, og avsetning til denne omstillingen i 2019 var 271 mill. kroner. I segment Post ble det i tillegg avsatt 119 mill. kroner til

omstilling av ruteklargjøring, mens avsetning til omstilling av stabs- og støttefunksjoner i konsernet beløp seg til 52 mill. kroner. Øvrige omstillinger utgjorde 21 mill. kroner i segment Post, og 18 mill. kroner i segment Logistikk.

For 2018 gjaldt omstillingskostnadene i hovedsak driftstilpasninger i segment Logistikk.

Samlede avsetninger til omstilling vises i note 11.

Gevinst ved salg av anleggsmidler og datterselskap

Gevinst ved salg av anleggsmidler i 2019 gjaldt i hovedsak salg av eiendom i segment Logistikk, mens

det i 2018 hovedsakelig gjaldt salg av tomt tilhørende Posten Eiendom Svanholmen AS.

Andre inntekter og kostnader

Andre inntekter og kostnader i 2019 vedrørte i hovedsak avsetninger for tap som skyldtes strukturelle endringer i termovirksomheten i segment Logistikk.

I 2018 bestod andre inntekter og kostnader hovedsakelig av tapsavsetninger i segment Logistikk, samt tilbakeført avsetning på grunn av lavere tap enn forventet ved salg av Bring Citymail Sverige.

NOTE 6 FINANSINTEKTER OG FINANSKOSTNADER

Noten gir en oversikt over konsernets finansinntekter og finanskostnader, herunder inntekter og kostnader knyttet til konsernets finansiering, rentekostnader på leieforpliktelser, valutaomregningseffekter fra fordringer og gjeld i utenlandsk valuta, samt gevinster og tap fra finansielle derivater. Det henvises for øvrig til kapittel 16 «Finansielle instrumenter» i konsernets regnskapsprinsipper.

	2019	2018
Renteinntekter	122	52
Valutakursgevinster	252	204
Gevinst derivater	22	68
Andre finansinntekter	1	5
Finansinntekter	398	329
Rentekostnader	109	98
Rentekostnad på leieforpliktelse	145	
Valutakurstap	255	192
Tap derivater	1	6
Tap på lån til virkelig verdi over resultatet ¹⁾	6	50
Andre finanskostnader	23	33
Finanskostnader	539	378
Netto finansinntekter og (kostnader)	(142)	(49)

I tråd med IFRS 16 Leieavtaler er tallene for 2018 ikke omarbeidet.
1) Verdiendring av lån i japanske yen hvor det er benyttet «virkelig verdi opsjon». Motsvares av verdiendringer i kombinerte rente- og valutawapper regnskapsført som «Gevinst derivater». For nærmere informasjon henvises det til note 19.

Renteinntekter i 2019 bestod hovedsakelig av avkastning på markedsbaserte plasseringer og rentefond.

Netto valutakursgevinster og netto gevinst på derivater skyldtes hovedsakelig gevinster og tap grunnet kursutviklingen mellom norske og svenske kroner, samt mellom norske

kroner og euro. Se note 18 og 19 for nærmere omtale om derivater.

Rentekostnader vedrørte hovedsakelig rentekostnader knyttet til langsiktig finansiering. I 2019 var det inkludert rentekostnader på pensjonsforpliktelser som utgjorde 30 mill. kroner for konsernet. Rente-

kostnader på leieforpliktelser følger av ny regnskapsstandard IFRS 16 Leieavtaler. Det vises til note 22 for nærmere omtale.

Se også note 18 for nærmere beskrivelse av konsernets finansielle risiko og kapitalstyring.

NOTE 7 SKATT

Noten omhandler myndighetenes beskatning av overskudd i konsernets selskaper. Skattekostnaden beregnes på grunnlag av regnskapsmessig resultat og splittes i periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Utsatt skatt/skattefordel oppstår når regnskapsmessig og skattemessig periodisering er forskjellig. Det henvises for øvrig til kapittel 3 «Regnskapsestimer» og kapittel 9 «Skatter» i konsernets regnskapsprinsipper.

	2019	2018
Resultatskatt		
Betalbar skattekostnad	119	100
Endring utsatt skatt/(skattefordel)	(110)	19
Skattekostnad	8	118
Årets betalbare skatt	142	104
(For mye)/for lite betalt tidligere år	(22)	(5)
Betalbar skattekostnad	119	100
Effektiv skattesats i %	37%	32%
Avstemming effektiv skattesats mot norsk skattesats:		
Resultat før skatt	21	366
22% skatt (23% i 2018)	5	84
Nedskrivning av goodwill	23	33
Ikke fradragsberettigede kostnader	41	25
Ikke skattepliktige inntekter	(9)	(18)
Andel resultat i tilknyttede selskaper etter skatt	(3)	
Effekt av skattesatser i andre land		3
Virkning av endring i skattesats over resultatet		(1)
Justering fra tidligere år	(28)	(7)
Endring ikke balanseført utsatt skattefordel	(22)	
Skattekostnad	8	118

	2019	2018
Estimat endring pensjon	(7)	19
Resultat sikring av utenlandske enheter	6	10
Kontantstrømsikring	1	
Effekt av endret skattesats		2
Endring utsatt skatt innregnet i utvidet resultat for året	(1)	31

Økningen i effektiv skattesats sammenlignet med fjoråret (fra 32 prosent til 37 prosent) skyldtes i hovedsak økning i ikke fradragsberettigede kostnader. Dette var i hovedsak knyttet til avsetninger for tap for strukturelle endringer i virksomheten. Justering fra tidligere år på 22 mill. kroner skyldtes hovedsakelig at skatt på gevinst knyttet til

virksomhetsoverdragelse, som skulle ha vært ført over egenkapitalen, ble ført over resultatet. Denne har blitt korrigert i 2019.

Endringer i utsatt skattefordel

	01.01.2019	Tilgang kjøpte DS	Ført over utvidet resultat	Resultat - ført årsres.	Annet	Omregningsdiff	Effekt endret skattesats ¹⁾	31.12.2019
Varige driftsmidler	34			3				36
Gevinst og tapskonto	(33)			(15)				(48)
Fordringer	(1)			(21)				(22)
Valuta				3				3
Pensjon	(169)		(7)	3				(173)
Innskuddsfond	8							8
Avsetninger	(57)			(79)		1		(135)
Finansielle instrumenter	(9)		7	1				(1)
Leieavtaler	11			17				28
Annet	3				(2)			
Underskudd til fremføring	(397)			(24)	12	9	1	(399)
Sum utsatt skattefordel	(610)		(1)	(112)	10	11	1	(701)
Sum ikke balanseført utsatt skattefordel	396			2	3	(10)	(1)	390
Sum balanseført utsatt skattefordel	(214)		(1)	(110)	13	1		(311)

	01.01.2018	Tilgang kjøpte DS	Ført over utvidet resultat	Resultat - ført årsres.	Annet	Omregningsdiff	Effekt endret skattesats ¹⁾	31.12.2018
Varige driftsmidler	(8)	1		44			(4)	34
Gevinst og tapskonto	(8)		2	(23)			(4)	(33)
Fordringer	(1)							(1)
Valuta	3			(3)				
Pensjon	(226)		19	30		1	6	(169)
Innskuddsfond	23			(15)				8
Avsetninger	(69)			12			1	(57)
Finansielle instrumenter	(8)		10	(12)				(9)
Annet	9			(5)				3
Underskudd til fremføring	(482)	90	3	(10)	16		2	(397)
Sum utsatt skattefordel	(767)	92	34	20	34	1	1	(621)
Sum ikke balanseført utsatt skattefordel	486	(91)			(22)	1		396
Sum balanseført utsatt skattefordel	(281)	1	34	20	13	2	1	(224)

1) Kolonnen inkluderer effekt av endret skattesats som er ført over resultat og utvidet resultat på henholdsvis -1 mill. kroner og 2 mill. kroner

Det har ikke vært endring i ordinær skattesats for selskaper hjemmehørende i Norge. Skattesats på 22 prosent er lagt til grunn ved beregningen av verdien av utsatt skattefordel for konsernets norske selskaper. Utsatt skattefordel økte med 110 mill. kroner, hvor deler av økningen skyldtes implementeringen av IFRS 16 leieavtaler. Ved implementering av IFRS 16 var det 11 mill. kroner i skatteeffekt i inngående balanse. Netto øk-

ning i utsatt skattefordel knyttet til leieavtaler i 2019 var 22 mill. kroner. Denne består av reduksjon i utsatt skattefordel som følge av netto leieavtaler, finansielle fremleiefordringer og avsetninger. Det henvises til note 22 for detaljer relatert til leieavtaler. Øvrig økning av utsatt skattefordel skyldtes hovedsakelig avsetninger for restruktureringer, se note 11. Det ble foretatt en vurdering av selskaper med utsatt skattefordel

med hensyn på balanseføring. Utsatt skattefordel som ikke ble innregnet vedrørte hovedsakelig underskudd til fremføring i Sverige og Danmark. Underskudd til fremføring som var med i grunnlaget for balanseført utsatt skattefordel ble balanseført basert på forventet fremtidige overskudd og konsernbidragsmuligheter. Det er ingen tidsbegrensning knyttet til underskuddene.

NOTE 8 IMMATERIELLE EIENDELER

Immaterielle eiendeler er ikke-fysiske eiendeler og vedrører hovedsakelig balanseført IT-utvikling, herunder spesialtilpasset programvare, samt goodwill i forbindelse med oppkjøp av virksomhet. Immaterielle eiendeler og goodwill vil være utsatt for betydelig estimatusikkerhet. Det henvises for øvrig til kapittel 3 «Regnskapsestimater» og kapittel 10 «Immaterielle eiendeler» i konsernets regnskapsprinsipper.

	IT-systemer	Prosjekter under utvikling	Goodwill	Sum
Balanseført verdi 01.01.2019	335	353	1 361	2 049
Tilgang	93	16		109
Tilgang internt opparbeidede immaterielle eiendeler		18		18
Årets avskrivninger	(139)			(139)
Årets nedskrivninger	(13)	(15)	(102)	(130)
Justering av kostpris/Utrangering	(1)			(1)
Omregningsdifferanser	(1)		(9)	(10)
Overføring fra prosjekter under utvikling	125	(125)		
Balanseført verdi 31.12.2019	399	248	1 250	1 897
Anskaffelseskost 01.01.2019	2 381	359	3 108	5 849
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01.2019	(2 046)	(6)	(1 748)	(3 800)
Anskaffelseskost 31.12.2019	2 396	269	3 030	5 688
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.2019	(1 997)	(21)	(1 779)	(3 792)
Balanseført verdi 31.12.2019	399	248	1 250	1 897
Avskrivningsmetode	Lineær			
Brukstid	3 - 10 år			

	IT-systemer	Prosjekter under utvikling	Goodwill	Sum
Balanseført verdi 01.01.2018	397	227	1 495	2 118
Tilgang	33	158		191
Tilgang internt opparbeidede immaterielle eiendeler		29		29
Tilgang ved kjøp av selskap (note 23)			17	17
Avgang ved salg av selskap (note 23)	(14)			(14)
Årets avskrivninger	(130)			(130)
Årets nedskrivninger	(8)		(141)	(149)
Justering av kostpris/Utrangering	(3)			(3)
Omregningsdifferanser	(1)		(10)	(11)
Overføring fra prosjekter under utvikling	61	(61)		
Balanseført verdi 31.12.2018	335	353	1 361	2 049
Anskaffelseskost 01.01.2018	2 384	233	3 228	5 845
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01.2018	(1 987)	(6)	(1 733)	(3 726)
Anskaffelseskost 31.12.2018	2 381	359	3 108	5 849
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.2018	(2 046)	(6)	(1 748)	(3 800)
Balanseført verdi 31.12.2018	335	353	1 361	2 049
Avskrivningsmetode	Lineær			
Brukstid	3 - 10 år			

IT-systemer

Totalt balanseførte immaterielle eiendeler knyttet til IT-systemer per 31. desember 2019 utgjorde 399 mill. kroner, hvorav 361 mill. kroner vedrørte Posten Norge AS. Om lag 170 mill. kroner vedrørte konsernfelles ERP- og HR-system, EPM-system, samt datavarehusløsning. Digital webløsning for kunder, samt konsernfelles CRM-system var bokført til 52 mill. kroner. Konsernets tollsystem hadde en bokført verdi på 30 mill. kroner. I tillegg var det balanseført en løsning for sikker digital post, løsninger knyttet til adresse- og ruteregister, produksjonsstøttesystem, samt flere prosjekter som gjaldt webløsninger.

For immaterielle eiendeler med bestemt levetid var avskrivningstiden for konsernet fra 3 til 10 år i 2019 (tilsvarende i 2018), avhengig av utnyttbar levetid på hver enkelt eiendel, basert på en individuell vurdering. Årets avskrivning/amortisering

presenteres i resultatregnskapet i linjen for avskrivninger.

Prosjekter under utvikling

Prosjekter under utvikling utgjorde totalt 248 mill. kroner per 31. desember 2019. Om lag 150 mill. kroner vedrørte prosjekt for utvikling av nytt konsernfelles transportstyrings-system. I tillegg var det balanseført utvikling knyttet til rapporterings- og produksjonsstøttesystem, samt å oppdatere og forbedre forvaltningen av konsernets infrastruktur.

Nedskrivning av IT-systemer og prosjekter under utvikling

I 2019 ble det foretatt nedskrivninger av IT-systemer og prosjekter under utvikling på totalt 28 mill. kroner. 15 mill. kroner vedrørte prosjekter under utvikling, og var en følge av at en

mindre del av konsernets virksomhet forventes ikke å ta i bruk nytt system for transportstyring. Det ble ikke foretatt vesentlige nedskrivninger av IT-systemer eller prosjekter under utvikling i 2018.

Goodwill

Goodwill allokeres til kontantgenererende enheter. Konsernet har i 2019 omorganisert virksomheten, og dette medførte en reallokering av goodwill. Konsernets goodwillposter oppsummeres nedenfor.

	Bal. ført verdi 01.01.19	Tilgang	Konsern- overføring	Nedskrivninger	Omregnings- differanser	Bal. ført verdi 31.12.19
Posten Norge AS - divisjon E-handel og logistikk	522					522
Bring Cargo	180					180
Bring Cargo International Sverige	213				(6)	207
Bring Linehaul	10					10
Bring Express Norge	135		(135)			
Bring Express Sverige	56		(56)			
Bring Express Danmark	42		(42)			
Bring E-commerce & Logistics			102		(1)	101
Bring Courier & Express			131		(1)	131
Bring Frigo Sverige	42			(42)	(1)	
Sum Segment Logistikk	1 200			(42)	(8)	1 150
Netlife Gruppen	135			(60)		75
Bring Mail Nordic	26				(1)	25
Sum Segment Post	161			(60)	(1)	100
Posten Norge Konsern	1 361			(102)	(9)	1 250

	Bal. ført verdi 01.01.18	Tilgang	Konsern- overføring	Nedskrivninger	Omregnings- differanser	Bal. ført verdi 31.12.18
Posten Norge AS - divisjon E-handel og logistikk	556		(34)			522
Bring Warehousing	64			(64)		
Bring Cargo	254			(74)		180
Bring Cargo International Sverige	220				(6)	213
Bring Linehaul	9					10
Bring Express Norge	101		34			135
Bring Express Sverige	57				(2)	56
Bring Express Danmark	41					42
Bring Frigo Sverige	44				(1)	42
Bring Transportløsninger		4		(4)		
Sum Segment Logistikk	1 346	4		(141)	(9)	1 200
Netlife Gruppen	122	13				135
Bring Mail Nordic	27				(1)	26
Sum Segment Post	149	13			(1)	161
Posten Norge Konsern	1 495	17		(141)	(10)	1 361

Tilgang goodwill

Det har ikke vært noen tilganger i 2019. Kjøp og salg av selskaper, samt øvrige endringer i konsernets struktur, er nærmere omtalt i note 23.

Nedskrivning goodwill

Det gjøres årlige tester av goodwill for verdifall. Dersom det foreligger indikasjoner på verdifall gjennom året, testes goodwill når slike indikasjoner foreligger. Konsernet benytter bruksverdi som gjenvinnbart beløp for goodwill.

Prognoser (driftsresultat)
Fremtidige kontantstrømmer er beregnet med basis i estimerte resultater som dekker en periode på tre år, justert for avskrivninger, investeringer og endring i arbeidskapital. Prognose og langtidsplanene til konsernets enheter blir utarbeidet og godkjent av ledelsen basert på sist kjente konjunktur- og markedsforventninger, og vurderes opp mot strategiske mål, historikk og andre faktorer.

Oversikt over goodwill og nøkkelforutsetninger per segment:

Segment	Goodwill	Diskonteringssats før skatt (WACC)		Langsiktig vekstrate	
		2019	2018	2019	2018
Logistikk	1 150	8,4%	9,4%	2%	2%
Post	100	8,8%	9,4%	0 - 2%	0 - 2%
Sum konsern	1 250				

Resultat nedskrivningstester 2019
Basert på kriteriene beskrevet over ble det i 2019 nedskrevet totalt 102 mill. kroner knyttet til goodwill (141 mill. kroner i 2018).
Goodwill tilknyttet Bring Frigo Sverige på 42 mill. kroner (44 mill. svenske kroner) ble nedskrevet i sin helhet. Nedskrivningen skyldtes hovedsakelig en tilspisset konkurransesituasjonen

for innlandsvirksomheten.
Goodwill tilknyttet Netlife Gruppen ble nedskrevet med 60 mill. kroner. Nedskrivningen tilskrives i hovedsak den negative resultatutviklingen Netlife Gruppen har hatt siden 2018, samt risiko knyttet til videre utvikling.
Det ble ikke avdekket nedskrivningsbehov for øvrige goodwillposter per 31. desember 2019.

Øvrige forutsetninger (vekst og avkastningskrav)
Fremskrivningsperioden inneholder en beregning av kontantstrømmer etter prognoseperioden med en konstant vekstrate. Størrelsen på vekstrate per segment er angitt i tabellen nedenfor. Vekstraten overstiger ikke den langsiktige gjennomsnittsraten i områdene konsernet opererer.
Nåverdien av kontantstrømmen er beregnet med et vektet avkastningskrav på totalkapitalen for det enkelte segment og er beregnet før skatt. Egenkapitalavkastningskravet er beregnet ved bruk av kapitalverdimodellen (CAPM). Avkastningskravet for gjeld estimeres ut fra langsiktig risikofri rente tillagt en kredittmargin utledet av konsernets gjennomsnittlige langsiktige lånemargin. Konsernets avkastningskrav per segment vurderes hvert år for vesentlige endringer i faktorer som påvirker kravet. Konsernet opererer i hovedsak i det norske og svenske markedet med kontantstrømmer i norske og svenske kroner. Avkastningskrav benyttet per segment er angitt i tabellen nedenfor.

avkastningskrav (økt med 0,5 og 1 prosent) og prognostisert driftsresultat (EBIT) (redusert med 10 til 50 prosent) viste analysene økt nedskrivningsbehov for de kontant-genererende enhetene som er listet i tabellen nedenfor.

For øvrige kontantgenererende enheter ville det ikke vært behov for nedskrivninger.

Sensitivitet:

Endrede forutsetninger	Økt behov for nedskrivning	
Langsiktig vekstrate	Bring Cargo	Netlife Gruppen
1,0%	(9)	(11)
0,0%	(46)	(19)

Endrede forutsetninger	Økt behov for nedskrivning	
Avkastningskrav	Bring Cargo	Netlife Gruppen
8,9%	(27)	(7)
9,4%	(51)	(13)

Endrede forutsetninger	Økt behov for nedskrivning		
Prognostisert EBIT	Bring Cargo International	Bring Cargo	Netlife Gruppen
10% lavere		(9)	(9)
30% lavere		(108)	(27)
50% lavere	(35)	(206)	(45)

NOTE 9 VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler representerer ulike typer eiendommer og driftsmidler som er nødvendige for den virksomheten konsernet driver. De største verdiene representeres av post- og logistikkterminaler. Det henvises for øvrig til kapittel 11 «Varige driftsmidler» i konsernets regnskapsprinsipper.

	Maskiner	Transp.midler, inventar, utstyr	Bygn. og fast eiendom	Anlegg under utf. maskiner og anlegg	Anlegg under utf. bygg	Sum
Balanseført verdi 01.01.2019	534	949	4 022	117	191	5 812
Effekt av prinsippendring (IFRS 16)		(12)	(10)	(1)		(23)
Tilgang	16	267	57	92	86	519
Avgang	(3)	(74)	(67)			(144)
Årets avskrivninger	(82)	(246)	(174)			(503)
Årets nedskrivninger		(10)				(10)
Justering av kostpris/utrangering	1	(27)	(3)			(29)
Omregningsdifferanser	(1)	(5)	(4)	(1)		(12)
Overføring fra anlegg under utførelse	122	55	206	(176)	(206)	1
Balanseført verdi 31.12.2019	587	898	4 025	31	71	5 611
Anskaffelseskost 01.01.2019	1 399	2 624	5 484	117	191	9 815
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01.2019	(865)	(1 675)	(1 462)			(4 002)
Anskaffelseskost 31.12.2019	1 415	2 543	5 689	31	71	9 750
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.2019	(828)	(1 646)	(1 665)			(4 139)
Balanseført verdi 31.12.2019	587	898	4 025	31	71	5 611
Avskrivningsmetode	Lineær	Lineær	Lineær			
Brukstid	3 - 20 år	3 - 15 år	3 - 50 år			

	Maskiner	Transp.midler, inventar, utstyr	Bygn. og fast eiendom	Anlegg under utf. maskiner og anlegg	Anlegg under utf. bygg	Sum
Balanseført verdi 01.01.2018	513	966	4 031	107	177	5 794
Tilgang	47	298	84	131	182	742
Avgang		(50)	1	(1)		(50)
Avgang ved salg av selskap (note 23)	(33)	1	(54)			(85)
Årets avskrivninger	(76)	(273)	(175)			(524)
Årets nedskrivninger	(4)	(4)	(1)			(9)
Justering av kostpris/utrangering	1	(6)	(30)	(8)		(43)
Omregningsdifferanser	(3)	(7)	(3)			(13)
Overføring fra anlegg under utfø- relse	88	23	168	(111)	(168)	
Balanseført verdi 31.12.2018	534	949	4 022	117	191	5 812
Anskaffelseskost 01.01.2018	1 513	2 566	5 460	107	177	9 823
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01.2018	(1 000)	(1 600)	(1 429)			(4 029)
Anskaffelseskost 31.12.2018	1 399	2 624	5 484	117	191	9 815
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.2018	(865)	(1 675)	(1 462)			(4 002)
Balanseført verdi 31.12.2018	534	949	4 022	117	191	5 812
Avskrivningsmetode	Lineær	Lineær	Lineær			
Brukstid	3 - 20 år	3 - 15 år	3 - 50 år			

Tilgang varige driftsmidler

En vesentlig del av investeringene de siste to år gjaldt nybygg og produksjonsutstyr i forbindelse med etablering av nytt landsdekkende logistikknettverk og ny felles terminalstruktur. Det ble besluttet en ny terminalstruktur med totalt 18 terminaler for å støtte samhandling og etablering av en integrert verdikjede mellom pakker og gods. Dette for å få til en reduksjon av det totale kostnadsnivået og sikre nødvendig konkurransekraft. 14 av terminalene ble satt i drift og 3 av de resterende 4 vil stå klare i løpet av 2021/2022. Det største prosjektet i 2019 gjaldt bygging av nytt logistikk-senter i Stavanger.

Gjennom kjøpet av Posten Eiendom Stavanger i juli 2016, anskaffet konsernet en tomt i Stavanger som skulle benyttes til utvikling av Posten og Brings logistikk-senter i Stavanger. Anlegget ble ferdigstilt i mars/april 2019. Anlegget var per 31. desember 2019 balanseført med 324 mill. kroner.

I februar 2017 kjøpte konsernet en tomt på Kokstad i nærheten av Flesland flyplass i Bergen. Tomten skal brukes til å bygge et nytt produksjonsbygg for pakker og gods og bygget skal ferdigstilles i 2021/2022. Byggingen har en ramme på om lag 600 mill. kroner.

I desember 2017 kjøpte konsernet en tomt i Tromsø i Breivika. Tomten skal brukes til å bygge et nytt produksjonsbygg for pakker og gods og bygget skal ferdigstilles sommeren 2021. Byggingen har en ramme på om lag 300 mill. kroner.

Avgang varige driftsmidler

Årets avgang av varige driftsmidler (inklusive salg av selskap) utgjorde 144 mill. kroner, og gjaldt hovedsakelig avgang av bygninger i forbindelse med salg av eiendom i underkonsernet Bring Frigo Sverige, samt salg av transportmidler.

Ytterligere informasjon om tilgang

ved kjøp/salg av selskap fremgår av note 23.

Øvrige forhold

Byggelånsrenter
Varige driftsmidler i konsernet inkluderte balanseførte byggelånsrenter med 97 mill. kroner per 31. desember 2019 (89 mill. kroner per 31. desember 2018), og gjaldt i hovedsak post-terminalen på Robsrud (Østlands-terminalen) og logistikk-senteret på Alnabru i Oslo.

Forsikringer
Konsernet har sikret vesentlige deler av sin virksomhet og materielle verdier gjennom tradisjonelle forsikringsdekninger. For biler har konsernet kun lovpålagt ansvarsdekning. Konsernet er selvassurandør for kaskodelen.

NOTE 10 INVESTERINGER I SELSKAPER OG VIRKSOMHETER

Investeringer i tilknyttede selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. Det henvises for øvrig til kapittel 5 «Konsolideringsprinsipper» og kapittel 12 «Investeringer i datterselskap og tilknyttede selskap» i konsernets regnskapsprinsipper.

Investeringer i tilknyttede selskap

Enhet	Land/By	Eierandel	Bal.ført verdi 01.01.19	Tilgang/avgang 2019 inkl. omregn. diff.	Resultatandel 2019	Endring omregn. diff.	Bal.ført verdi 31.12.19
Danske Fragtmænd A/S	Danmark	26%	393	(86)	11	(4)	313
Materiallageret AS	Longyearbyen	34%	9		1		10
Norbjørn AS	Tromsø	34%		16			16
Øvrig			2	5	(7)		
Tilknyttede selskap			404	(65)	5	(4)	339

Enhet	Land/By	Eierandel	Bal.ført verdi 01.01.18	Tilgang/avgang 2018 inkl. omregn. diff.	Resultatandel 2018	Endring omregn. diff.	Bal.ført verdi 31.12.18
Danske Fragtmænd A/S	Danmark	31,7%	418	(32)	4	3	393
Materiallageret AS	Longyearbyen	34%	9		1		9
Svensk Adressändring AB	Sverige		17	(21)	4		
AdressPoint AB	Sverige		3	(3)			
Bring Citymail Stockholm KB	Sverige		1	(1)			
Øvrig				2			2
Tilknyttede selskap			449	(55)	8	3	404

Danske Fragtmænd A/S

Danske Fragtmænd A/S er Danmarks største logistikk-selskap for innenlandstransport av gods. Posten Norge AS’ eierandel i Danske Fragtmænd A/S ble kjøpt i juli 2013. Resterende aksjer i Danske Fragtmænd A/S eies av Fragtmænd Holding A/S som igjen eies av om lag 40 «fragtmænd».

Disse opererer som underleverandører av godstransport for selskapet Danske Fragtmænd A/S.

Posten Norge AS har en avtale om tilbakesalg av aksjene i Danske Fragtmænd A/S over en periode på 5 år. I tillegg betales renter. Avtalen sikrer Posten betydelig innflytelse ved at flere forhold krever enstemmighet i styret. I 2019 ble 5,7 prosentpoeng

av konsernets aksjer i selskapet solgt tilbake og eierandelen er redusert fra 31,7 prosent til 26 prosent. Konsernet har vurdert at investeringen behandles som tilknyttet selskap etter egenkapitalmetoden i regnskapet frem til konsernet ikke lenger har betydelig innflytelse. Avtalt salgssum forsvarer bokført verdi i regnskapet.

Posten Norge AS’ eierandel i Danske Fragtmænd A/S var innregnet i konsernets balanse med følgende verdier:

År	Balanseført verdi 01.01	Avgang inkl. omregn. diff.	Resultatandel	Omregnings differanser	Balanseført verdi 31.12
2019	393	(86)	11	(4)	313
2018	418	(32)	4	3	393

Ved utgangen av 2019 var det innregnet omregningsdifferanser på 59 mill. kroner.

Sammenfattet finansiell informasjon om tilknyttede selskap (100 prosent basis)

Selskap	Eiendeler	Gjeld	Egenkapital	Omsetning	Årsresultat
Danske Fragtmænd A/S	1 586	940	646	3 665	65
Norbjørn AS	34	6	31	24	3
Materiallageret AS	28	6	23	9	3

NOTE 11 AVSETNING FOR FORPLIKTELSE

Konsernets avsetninger består av avsetninger tilknyttet omstillinger, pensjoner og andre typer avsetninger. Det henvises for øvrig til kapittel 3 «Regnskapsestimer», kapittel 14 «Avsetning for forpliktelser» og kapittel 15 «Betingede forpliktelser og eiendeler» i konsernets regnskapsprinsipper.

	Omstilling	Pensjon	Andre	Sum
Balanse 01.01.2018	174	1 094	383	1 653
Avsatt i løpet av året	27		42	69
Reverserte avsetninger fra tidligere år	(5)		(2)	(6)
Renteeffekt av neddiskontering			15	15
Omregningsdifferanser	(1)	(4)	(5)	(10)
Benyttet avsetning gjennom året	(86)		(64)	(150)
Årets endring pensjonsforpliktelse		(208)		(208)
Balanse 31.12.2018	109	882	371	1 362
Effekt av prinsippendring (IFRS 16)	(53)		(281)	(334)
Avsatt i løpet av året	489			489
Reverserte avsetninger fra tidligere år	(9)		(1)	(10)
Omregningsdifferanser	(1)	(6)	1	(3)
Benyttet avsetning gjennom året	(102)		(47)	(149)
Årets endring pensjonsforpliktelse		24		21
Balanse 31.12.2019	432	900	43	1 375
Kortsiktig del av avsetninger	197			197
Langsiktig del av avsetninger	235	900	43	1 178

Omstilling

I konsernet ble det i 2019 avsatt omstillingskostnader på 489 mill. kroner. De nye avsetningene var hovedsakelig knyttet til Posten Norge

AS. Av årets avsetning gjaldt 481 mill. kroner personalmessige tiltak, og 8 mill. kroner øvrige tiltak. Av benyttet avsetning gjennom året utgjorde utbetalinger i tilknytning til ruteklar-gjøring 34 mill. kroner, og én felles

adressert brevstrøm 26 mill. kroner. Resterende forbruk var utbetalinger tilknyttet gavepensjoner, ventelønn og andre avsetninger til omstilling.

Forpliktelsene per 31. desember er spesifisert under:

	2019	2018
Personalmessige tiltak	426	59
Husleie tomme lokaler		34
Øvrige tiltak	6	18
Sum omstilling	432	109

Det er forventet at utbetalingene i konsernet fordeler seg med 197 mill. kroner i 2020 og 235 mill. kroner i senere år. Se for øvrig note 5 for ytterligere opplysninger.

note 3.

Andre

Implementering av IFRS 16 medførte at 281 mill. kroner i tapsavsetninger (hovedsakelig knyttet til leie av fryselagre) ble justert mot rett til bruk eiendel.

Pensjon

Pensjoner er nærmere beskrevet i

Twister

Posten mottok i 2017 et krav om erstatning fra leverandør knyttet til endring i innkjøpsvolum. Saken ble forlikt i 2019 uten vesentlig effekt på regnskapet. Konsernet har i 2019 ikke registrert ytterligere tvistesaker med vesentlig risikoeksponering for konsernet.

NOTE 12 OVERSIKT FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSE

Noten gir en oversikt over klassifiseringen av konsernets finansielle eiendeler og forpliktelser med tilhørende bokførte verdier. Det henvises for øvrig til kapittel 16 «Finansielle Instrumenter» i konsernets regnskapsprinsipper.

2019	Note	Verdsettelses- nivå	Til virkelig verdi			Til amortisert kost		31.12.2019
			Virkelig verdi over resultat (FVO)	Derivater til virkelig verdi over resultat	Derivat virkelig verdi over utvi- det resultat	Fordringer	Andre finansielle forpliktelser	
Eiendeler								
Rentebærende langsiktige fordringer	13					56		56
Andre finansielle anleggsmidler	19	2		118	4	15		137
Rentefrie kortsiktige fordringer	14	2		100	4	3 627		3 731
Rentebærende kortsiktige fordringer	13					44		44
Likvide midler	15					3 912		3 912
Sum finansielle eiendeler								7 880
Forpliktelser								
Langsiktige leieforpliktelser	22						3 376	3 376
Rentebærende langsiktig gjeld	16	2	415				1 805	2 220
Rentefri langsiktig gjeld	17,19	2			4		2	6
Kortsiktige leieforpliktelser	22						793	793
Rentebærende kortsiktig gjeld	16	2	247				931	1 178
Rentebærende kortsiktig gjeld, inkl. betalbar skatt	7,17,19	2		5	7		4 740	4 753
Sum finansielle forpliktelser								12 325
Sum verdsettelsesnivå 1 (netto)								
Sum verdsettelsesnivå 2 (netto)			(663)	213	(3)	(454)		
Sum verdsettelsesnivå 3 (netto)								

2018	Note	Verdsettelses- nivå	Til virkelig verdi			Til amortisert kost		31.12.2018
			Virkelig verdi over resultat (FVO)	Derivater til virkelig verdi over resultat	Derivat virkelig verdi over utvi- det resultat	Fordringer	Andre finansielle forpliktelser	
Eiendeler								
Rentebærende langsiktige fordringer	13					17		17
Andre finansielle anleggsmidler	19	2		210	3	10		223
Rentefrie kortsiktige fordringer	14					3 671		3 671
Rentebærende kortsiktige fordringer	13					42		42
Likvide midler	15					3 613		3 613
Finansielle eiendeler								7 566
Forpliktelser								
Rentebærende langsiktig gjeld	16	2	657				2 359	3 015
Rentefri langsiktig gjeld	17,19	2		10	2		2	14
Rentebærende kortsiktig gjeld	16						910	910
Rentebærende kortsiktig gjeld, inkl. betalbar skatt	7,17,19	2		5	27		4 416	4 449
Finansielle forpliktelser								8 389
Sum verdsettelsesnivå 1 (netto)								
Sum verdsettelsesnivå 2 (netto)			(657)	194	(27)	(489)		
Sum verdsettelsesnivå 3 (netto)								

Tabellene over er utgangspunkt for den videre informasjonen om finansielle eiendeler og forpliktelser og henviser til påfølgende noter. Tabellen viser i tillegg til klassifisering i kategorier i henhold til IFRS 9, også på hvilket nivå i verdsettelseshierarkiet konsernets finansielle instrumenter som ble målt til virkelig verdi er vurdert å befinne seg.

Opplysninger om virkelig verdi

Benyttede metoder for fastsettelse av virkelig verdi defineres i tre kategorier, som reflekterer ulik grad av usik-

kerhet knyttet til verdsettelse, basert på hvor objektiv målemetoden er: **Nivå 1:** Bruk av noterte priser i aktive markeder. **Nivå 2:** Bruk av verdsettelsesmetoder med observerbare markedsdata som input. **Nivå 3:** Bruk av verdsettelsesmetoder hvor input er basert på vesentlig grad av ikke-observerbare markedsdata. Ingen finansielle eiendeler eller forpliktelser har blitt reklassifisert i 2019 på en slik måte at verdsettelsesmetode har blitt endret fra amortisert kost til virkelig verdi eller motsatt. Det var ingen overføringer mellom nivå 1 eller nivå 2 virkelig ver-

di målinger i 2019, og ingen føringer inn eller ut av nivå 3, hverken av finansielle eiendeler eller forpliktelser.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter målt til virkelig verdi i balansen

Måling av virkelig verdi av konsernets derivater, samt lån i utenlandsk valuta (japanske yen) hvor virkelig verdi opsjon (FVO) etter IFRS 9 er benyttet, ble verdsatt med utgangspunkt i kilder beskrevet i nivå 2. For nærmere beskrivelse henvises det til note 19.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter målt til amortisert kost i balansen

Det skal gis informasjon om virkelig verdi i tråd med opplysningskrav i IFRS 7, selv om eiendelene eller forpliktelsene ikke måles til virkelig verdi i balansen.

Virkelig verdi av fordringer og andre finansielle forpliktelser var per 31. desember 2019 tilnærmet lik bokført verdi (amortisert kost).

NOTE 13 RENTEBÆRENDE LANGSIKTIGE OG KORTSIKTIGE FORDRINGER

Noten gir en oversikt over konsernets rentebærende langsiktige og kortsiktige fordringer, inkludert fremleiefordringer. Det henvises forøvrig til kapittel 16 «Finansielle instrumenter» i konsernets regnskapsprinsipper.

	2019	2018
Langsiktige fremleiefordringer	39	
Andre langsiktige fordringer	17	17
Rentebærende langsiktige fordringer	56	17
Kortsiktige fremleiefordringer	7	
Andre kortsiktige fordringer	37	42
Rentebærende kortsiktige fordringer	44	42

For informasjon om konsernets leieavtaler, se note 22 Leieavtaler.

Konsernets andre rentebærende kortsiktige fordringer bestod i hovedsak av forskuddsbetalinger til innskudds- og premiefond i DNB Liv for Posten Norge AS.

NOTE 14 RENTEFRIE KORTSIKTIGE FORDRINGER

Noten gir en oversikt over konsernets rentefrie kortsiktige fordringer, inkludert kundefordringer. I tillegg vises aldersfordeling av kundefordringer, samt avsetning til tap på kundefordringer. Det henvises for øvrig til kapittel 17 «Kundefordringer» i konsernets regnskapsprinsipper.

	2019	2018
Kundefordringer	2 838	2 988
Opptjente ikke fakturerte inntekter	419	342
Forskuddsbetalte kostnader	238	217
Fordringer ansatte	4	4
Kortsiktige derivater	104	
Øvrige fordringer	129	120
Rentefrie kortsiktige fordringer	3 731	3 671
Aldersfordelte kundefordringer:		
Ikke forfalt	2 377	2 572
0 - 30 dager	384	326
30 - 60 dager	29	50
60 - 90 dager	33	14
Over 90 dager	66	64
Avsetning tap på fordringer	(50)	(39)
Sum kundefordringer	2 838	2 988
Forventet kredittap:		
Balanse 01.01	39	39
Avsatt i løpet av året	44	36
Faktiske tap ført mot avsetning	(26)	(19)
(For mye)/for lite avsatt tidligere år	(6)	(16)
Balanse 31.12	50	39
Sum faktiske tap på fordringer	26	19
Fordeling avsetning tap på fordringer:		
Individuelle krav	42	24
Kollektiv avsetning	8	15
Sum fordeling	50	39

Konsernets balanseførte verdi av kundefordringer var tilnærmet lik virkelig verdi per 31. desember 2019. Konsernet hadde ingen vesentlig kredittisiko knyttet til én enkelt motpart eller flere motparter som kunne sees på som en gruppe på grunn av likheter i kredittrisikoen. Konsernet har retningslinjer for å påse at kredittsalg kun foretas til kunder med tilfredsstillende betalingssevne og at utestående beløp ikke overstiger fastsatte kredittrammer. Konsernet benytter forenklet metode for avsetning til forventet kredittap på kundefordringer og måler tapsavsetningen til et beløp som tilsvarer forventede kredittap i levetiden. Dette gjøres gjennom en kombinasjon av individuelle vurderinger og sjablongmessige vurderinger med basis i forfallsanalyse og historiske data.

Øvrige rentefrie kortsiktige fordringer har forfallstid under ett år og nominell verdi anses å være lik virkelig verdi.

Opptjente inntekter var i hovedsak inntekter fra utenlandsk postverk, samt ikke fakturerte, leverte logis-

tikktjenester.
For kortsiktige derivater vises til note 19 Derivater og sikringsforhold.

Øvrige fordringer var i hovedsak fordringer knyttet til utenlandsk mer-verdiavgift, trygderefusjoner, samt

fordringer tilknyttet banktjenester og post i butikk.

NOTE 15 LIKVIDE MIDLER

Likvide midler inkluderer kontanter, bankinnskudd og kortsiktige markedsplasseringer med lav risiko. Det henvises for øvrig til kapittel 18 «Kontanter og kontantekvivalenter» i selskapets regnskapsprinsipper.

	2019	2018
Bank/kontanter	533	339
Kortsiktige plasseringer	3 378	3 274
Likvide midler	3 912	3 613

Forbedring i likviditet skyldtes i hovedsak positive effekter fra forbedret driftsresultat, samt reduserte kunde-fordringer og økt leverandørgjeld.

Det benyttes et konsernkonto-system i Nordea Norge, Sverige, Danmark og England hvor Posten Norge AS i henhold til avtalene er konsernkontoinnehaver. Bankene kan avregne trekk og innestående mot hverandre slik at nettoposisjonen representerer mellomværende mellom banken og konsernkontoinnehaver.

Per 31. desember 2019 hadde Posten ubenyttede trekkrettigheter på konsernkontoordningen i Nordea på 500 mill. kroner.

Konsernets kortsiktige plasseringer bestod av investeringer i likvide rentefond med lav risiko. Plasseringene utgjorde en viktig del av selskapets likviditetsreserve. Informasjon om markedsbaserte plasseringer og rentefond omtales også i note 18.

Konsernet hadde kontanter som en del av de likvide midlene. Kontantbe-

holdningen var knyttet opp til likviditetsbehovet i salgsnettet. Konsernet har forpliktet seg i kasseholdsavtalen med DNB til enhver tid å ha tilstrekkelig med kontanter tilgjengelig til å kunne betjene bankens kunder.

Konsernet har etablert en bankgaranti i Nordea som sikkerhet for de ansattes forskuddstrekk på opptil 550 mill. kroner.

NOTE 16 RENTEBÆRENDE LANGSIKTIG OG KORTSIKTIG GJELD

Rentebærende langsiktig og kortsiktig gjeld omfatter gjeld til kredittinstitusjoner, obligasjonslån, sertifikatlån og annen rentebærende gjeld. Langsiktig gjeld vises fordelt på fast rente og flytende rente. Planlagte nedbetalinger og første års avdrag av rentebærende langsiktig gjeld inngår i rentebærende kortsiktig gjeld. Det henvises for øvrig til kapittel 16 «Finansielle instrumenter» og kapittel 19 «Innlån» i konsernets regnskapsprinsipper.

Rentebærende langsiktig gjeld

	2019	2018
Gjeld med fastrente		
Gjeld til kredittinstitusjoner	139	484
Obligasjonslån	438	613
Sum langsiktig gjeld med fastrente	577	1 097
Gjeld med flytende rente		
Gjeld til kredittinstitusjoner	721	772
Obligasjonslån	913	1 113
Annen langsiktig gjeld	10	34
Sum langsiktig gjeld med flytende rente	1 644	1 919
Rentebærende langsiktig gjeld	2 220	3 015

Rentebærende kortsiktig gjeld

	2019	2018
1. års avdrag langsiktig gjeld	778	100
Sertifikatlån	400	800
Annen kortsiktig gjeld		10
Rentebærende kortsiktig gjeld	1 178	910

Konsernet tok i 2019 ikke opp nye langsiktige lån. Det ble utbetalt ordinært avdrag på langsikte lån med totalt 100 mill. kroner.

Per 31. desember 2019 hadde konsernet langsiktig gjeld (inklusive 1. års avdrag på langsiktig gjeld) med fastrente på 1 099 mill. kroner. Disse hadde en vektet gjennomsnittlig rente på 2,8 prosent og forfaller i perioden 2020 – 2023. Samtidig hadde konsernet 1 889 mill. kroner i langsiktig gjeld (inklusive 1. års avdrag på langsiktig gjeld) med flytende rente med en vektet gjennomsnittlig rente per 31. desember 2019 på 2,6 prosent. Disse forfaller i perioden 2020-2024.

Per 31. desember 2019 hadde konsernet sertifikatlån på 400 mill. kroner. Sertifikatlånene var klassifisert som kortsiktig rentebærende gjeld og utestående saldo ble redusert med 400 mill. kroner fra 2018.

Det henvises til note 18 for informasjon om avdragsprofilene for gjeld.

Avstemming av forpliktelser fra finansieringsaktiviteter

	2019	2018
Forpliktelser 1.1	3 882	3 707
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	(500)	125
Endring i virkelig verdi	6	50
Forpliktelser 31.12	3 388	3 882

NOTE 17 RENTEFRİ LANGSIKTİG OG KORTSIKTİG GJELD

Konsernets rentefrie gjeld vedrørte i hovedsak kortsiktige poster, som leverandørgjeld, andre avsetninger knyttet til lønn, offentlige avgifter og andre påløpte kostnader. Det henvises for øvrig til kapittel 16 «Finansielle instrumenter» i konsernets regnskapsprinsipper.

	2019	2018
Langsiktige derivater	4	13
Annen langsiktig gjeld	2	2
Rentefri langsiktig gjeld	6	14
Lønnsavsetninger og offentlige avgifter	1 860	1 820
Leverandørgjeld	1 079	922
Avsetning påløpte kostnader	897	890
Forskuddsbetalte inntekter	387	360
Omstilling	197	79
Kortsiktige derivater	12	33
Annen kortsiktig gjeld	177	237
Rentefri kortsiktig gjeld	4 610	4 342

Lønnsavsetninger og offentlige avgifter inneholdt i hovedsak avsetning til feriepenger, opptjent ikke utbetalt lønn og offentlige avgifter som arbeidsgiveravgift, skattetrekk og merverdiavgift.

Avsetning påløpte kostnader inneholdt i hovedsak avsetninger for

godtgjørelse for «Post i butikk»-tjenester, kostnader til utenlandske postselskap, samt vedlikehold og service knyttet til selskapets bilpark.

Forskuddsbetalte inntekter er i hovedsak knyttet til forhåndsfakturering av frankeringsmaskiner og ubenyttede solgte frimerker.

For avsetning til omstillingskostnader se note 11.

Annen kortsiktig gjeld inneholdt i hovedsak sikkerhetsstillelse for finansielle instrumenter. Reduksjon fra fjoråret gjaldt i hovedsak tapsavsetninger som er justert mot rett til bruk eiendel ved overgang til IFRS 16.

NOTE 18 FINANSIELL RISIKO OG KAPITALSTYRING

I noten beskrives konsernets finansielle risikoer, herunder markedsrisiko (valuta- og renterisiko), kredittrisiko og likviditetsrisiko. Konsernet benytter derivater for å redusere markedsrisiko og i note 19 gis detaljert informasjon om derivater og sikringsforhold. Det henvises for øvrig til kapittel 16 «Finansielle instrumenter» i konsernets regnskapsprinsipper.

Posten Norge har en sentralisert finansfunksjon. Denne har som hovedformål å sikre konsernets finansielle handlefrihet, samt overvåke og styre finansiell risiko.

Risikokategorier

Finansiell risiko omfatter:

- 1. Markedsrisiko:** Oppstår som følge av konsernets åpne posisjoner i valuta og renteinstrumenter. Risikoen er knyttet til resultatvariasjoner som følge av endringer i markedspriser eller kurser.
- 2. Kredittrisiko:** Risiko for tap som skyldes at konsernets motparter/kunder ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor konsernet. Kredittrisiko vedrører alle finansielle eiendeler med motparter/kunder, i hovedsak kundefordringer, rentebærende verdipapirer, innvilgede ikke benyttede kreditter/trekkfasiliteter, samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter.
- 3. Likviditetsrisiko:** Risikoen for at konsernet ikke kan overholde sine finansielle forpliktelser.

1. Markedsrisiko

Bruk av finansielle derivater og risikohåndteringsstrategi

Finansielle derivater i Posten Norge benyttes for å håndtere markedsrisiko som oppstår som følge av konsernets ordinære virksomhet. Finansielle derivater er avtaler som inngås for å fastsette rentevilkår, valutakurser og verdi av egenkapitalinstrumenter for bestemte perioder.

Følgende derivater benyttes for sikringsformål i konsernet:

Terminer: Avtale om å kjøpe/selge valuta på et fremtidig tidspunkt til en på forhånd avtalt pris. Posten Norge benytter i hovedsak valutaterminer for å sikre investeringer i og utlån til datterselskaper i utenlandsk valuta, samt inntekter og kostnader i utenlandsk valuta.

Swapper: Avtale der to parter bytter kontantstrømmer over en bestemt tidsperiode. De viktigste swappene som benyttes av Posten Norge er:

- Renteswapper:** Bytte av rentebetingelser knyttet til en avtalt hovedstol i en bestemt tidsperio-

- de. I den avtalte perioden bytter partene i swappen fast rente og flytende rente i samme valuta.
- Valutaswapper:** En avtale mellom to parter om å bytte en valuta mot en annen, samtidig som det inngås en avtale om å bytte disse tilbake på et fremtidig tidspunkt til en på forhånd avtalt kurs.
 - Kombinert rente- og valuta-swapper:** Partene bytter både valuta- og rentebetingelser.

Valutarisiko

Valutarisiko begrenses ved å redusere effekter av endring i valutakurser gjennom bruk av terminkontrakter. Valutabalanser på bankkontoer søkes minimert på datterselskapsnivå og styres aktivt på konsernnivå for å unngå vesentlige positive/negative effekter.

Konsernets viktigste valutakurser:	Valutakurs 01.01.2019	Gjennomsnittlig valutakurs 2019	Valutakurs 31.12.2019
Svenske kroner (SEK)	0,9701	0,9305	0,9442
Danske kroner (DKK)	1,3322	1,3193	1,3202
Euro (EUR)	9,9483	9,8502	9,8638
Britiske Pund (GBP)	11,1213	11,2362	11,5936
US Dollar (USD)	8,6885	8,8003	8,7803

Da konsernets funksjonelle- og presentasjonsvaluta er norske kroner, er Posten Norge eksponert for valuta-risiko knyttet til konsernets netto-investeringer i utenlandsk valuta. Posten Norge inngår terminkontrakter for å redusere denne valutarisikoen.

Morselskapet finansierer datter-selskapene ved å gi langsiktig finan-siering i datterselskapenes funksjo-nelle valuta. Dette gir morselskapet en valutaeksposering dersom utlån skjer i annen valuta enn norske kro-ner. For å sikre denne eksponeringen

inngås terminkontrakter.

Konsernet har netto inntekter fra utenlandske postselskaper for distribusjon av post i Norge. Dette fører til inntekter i utenlandsk valuta, hovedsakelig i euro.

Renterisiko

Renterisiko er hovedsakelig knyt-tet til konsernets gjeldsportefølje. Denne risikoen styres på konsernnivå. Konsernet har som målsetning å ha 20-70 prosent av den langsiktige låneporteføljen i fast rente (inklude-

rer første års avdrag langsiktig gjeld, men ekskluderer leieforpliktelser, verdijusteringer av lån og øvrig rente-bærende gjeld). Per 31. desember 2019 var det inngått fastrenteavtaler på 961 mill. kroner (35 prosent) av konsernets langsiktige rentebærende gjeldsportefølje (1 061 mill. kroner i 2018). I tillegg har konsernet inngått to renteswapper med fremtidig start-dato som medfører faste rentebe-tingelser for et lån som per 31.desem-ber 2019 har flytende rente. Se for øvrig note 19 for nærmere beskrivelse.

Sensitivitetsanalyser

2019 Sensitivitetsanalyse markedsrisiko

	Kjøpsvaluta	Valutabeløp	Salgsvaluta	Valutabeløp	Forfall	Effekt ved endring +/- 20% (NOK) ¹⁾
						Over resultat Over utvidet resultat
Sikring av investering i utenlandske enheter	NOK	617	SEK	653	2020	124
Sikring av valutalån til datterselskap	NOK	47	SEK	50	2020	9
Sikring av valutalån fra datterselskap	NOK	70	EUR	7	2020	14

1) Terminkurs pr 31.12.2019

	Bokført verdi	Effekt ved endring +/- 100 basispunkter
		Over resultat Over utvidet resultat
Netto rentebærende gjeld (fordring) med flytende rente ¹⁾	(1 612)	(16)

1) Netto rentebærende gjeld (fordring) med flytende rente beregnes som rentebærende gjeld med flytende rente fratrullet likvide midler. Regnskapsmessig effekt fra endring i markedsrisiko er klassifisert over resultat eller over utvidet resultat etter hvor effekten først innregnes.

2018 Sensitivitetsanalyse markedsrisiko

	Kjøpsvaluta	Valutabeløp	Salgsvaluta	Valutabeløp	Forfall	Effekt ved endring +/- 20% (NOK) ¹⁾
						Over resultat Over utvidet resultat
Sikring av euro inntekter	NOK	73	EUR	8	2019	15
Sikring av investering i utenlandske enheter	NOK	611	SEK	653	2019	127
Sikring av valutalån til datterselskap	NOK	106	SEK	113	2019	22
Sikring av valutalån fra datterselskap	NOK	70	EUR	7	2019	14

1) Terminkurs pr 31.12.2018

	Bokført verdi	Effekt ved endring +/- 100 basispunkter
		Over resultat Over utvidet resultat
Netto rentebærende gjeld (fordring) med flytende rente ¹⁾	(884)	(9)

1) Netto rentebærende gjeld (fordring) med flytende rente beregnes som rentebærende gjeld med flytende rente fratrullet likvide midler. Regnskapsmessig effekt fra endring i markedsrisiko er klassifisert over resultat eller over utvidet resultat etter hvor effekten først innregnes

Tabellen over viser sensitivitet på konsernets valuta- og rentederivater.

Valutasensitiviteten viser effekt over resultat eller utvidet resultat ved endring i terminkurs per 31. desember 2019 +/- 20 prosent. Valutaterminer knyttet til sikring av utenlandske investeringer innregnes i utvidet re-sultat, mens verdiendring av valuta-terminer knyttet til utlån i valuta i sin helhet resultatføres da det vil motvir-ke effekt av resultatførte endringer i lånene som følge av valuta.

Rentesensitiviteten viser resultat-effekt ved endring i den flytende renten +/- 1 prosentpoeng for kon-sernets netto rentebærende gjeld eksklusive leieforpliktelser.

2. Kredittrisiko

Konsernet har følgende retningslinjer for å redusere kredittrisiko:

Kundefordringer

Konsernet har retningslinjer for å påse at kredittsalg kun foretas til kunder med tilfredsstillende beta-

lingsevne, og at utestående beløp ikke overstiger fastsatte kredittram-mer, se for øvrig note 14. Konsernet har per 31. desember 2019 ingen vesentlig kreditteksponering mot én enkelt motpart.

Markedsbaserte plasseringer

Som en del av likviditetsstyringen har konsernet vesentlige plasseringer i rentefond. Den 31. desember 2019 hadde konsernet 3,4 mrd. kroner plassert i ulike rentefond (3,3 mrd. kroner i 2018). Konsernets retningslin-jer fastslår at rentefond som benyttes skal være likvide og ha en rating på minimum BBB-. For nærmere beskri-velse henvises det til note 15.

Bankinnskudd

Konsernets hovedbankforbindelse er ratet AA-.

Derivater

For å redusere kredittrisiko har kon-sernet retningslinjer om kun å inngå derivatkontrakter med motparter

med rating lik eller bedre enn A-. For å ytterligere redusere kredittrisiko inngikk konsernet en CSA (Credit Support Annex)-avtale på ett av de-riyatene knyttet til lån i japanske yen, se note 19 for nærmere beskrivelse.

Trekkrettigheter

Konsernet har en avtale om trekk-fasilitet som per 31. desember 2019 var ubenyttet. Trekkfasiliteten er avtalt med et nordisk banksyndikat hvor alle deltagere har rating A- eller bedre. Fasiliteten ble reforhandlet i 2015 og løper i 5 år med gjensidig op-sjon på ytterligere to års forlengelse. Opsjon for første års forlengelse ble utøvd i 2016 for år 2021 og opsjon for andre års forlengelse ble utøvd i 2017 for år 2022. Trekkfasiliteten er på 350 mill. euro i avtalens 5 første år og reduseres til 280. mill euro i år 2021 og 2022.

Maksimal risikoeksponering

Da konsernet ikke hadde finansielle eiendeler utenom balansen per 31.

desember 2019, anses maksimal risi-
koeksponering å være representert
ved bokført verdi av de finansielle
eiendelene i balansen. Se note 14 for
nærmere spesifikasjon av kortsiktige
rentefrie fordringer inklusiv alders-
fordelte kundefordringer og avset-
ning for forventede tap på fordringer.
Konsernet hadde ikke garantert for

tredjeparters gjeld per 31. desember
2019. Se for øvrig note 21 for garanti-
ansvar/pantstillelse.

3. Likviditetsrisiko

Tilgjengelig likviditet og eventuell
valutaeksponering følges daglig opp

fra konsernets sentraliserte finans-
funksjon. I tillegg til konsernets
kassekreditt benyttes sertifikatlån
for å dekke kortsiktige kapitalbehov.
Tabellen under viser forfallsstruktur
på konsernets gjeld eksklusive leiefor-
pliktelser. Se note 22 for forfallsstruk-
tur for konsernets leieforpliktelser.

Forfallsstruktur på konsernets lån/finansielle forpliktelser

	2020	2021	2022	2023	2024	Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner ¹⁾	704	111	111	410	111	1 447
Obligasjonslån	375	1 000	350			1 725
Finansielle derivater (renteswapper) ²⁾	2	(1)				2
Finansielle derivater (valutaterminer) ²⁾	4					4
Øvrig gjeld eks finansielle derivater	4 742	2	2	2	2	4 751
Sum konsern	5 828	1 112	464	412	114	7 929
Forventede renteutbetalinger ³⁾	76	50	23	14	1	165
Gjennomsnittlig rente						2,63%

1) Verdiendring av lån i japanske Yen på 216 mill. kroner er i oppstillingen utlignet av valutawapper, se note 19 for nærmere informasjon.
2) Inkluderer også derivater regnskapsført som eiendeler.
3) Basert på rentenivå per 31.12.2019

Kapitalstyring

Konsernet har en sentral forvaltning
av kapitalstrukturen og har sentra-
lisert det overordnede ansvaret for
konsernets likviditetsstyring. Dette
skal sikre effektiv utnyttelse av
konsernets kapital, samt finansiell
trygghet og fleksibilitet.
Konsernet har som målsetting å
oppnå størst mulig tilgjengelighet,
fleksibilitet og avkastning på likvide
midler samtidig som kredittrisikoen
begrenses. Dette oppnås ved å kon-
sentrere mest mulig av tilgjengelig
likviditet i konsernets konsernkonto-
ordning, samt å ha en konservativ
forvaltningsprofil med stor vekt på
likvide plasseringer.
For å sikre konsernet finansiell
handlefrihet, er det definert mål på
likviditetsreserve. Likviditetsreserven

består av markedsbaserte plasserin-
ger og ubenyttede trekkrettigheter
fratrullet sertifikatlån, og skal utgjø-
re minimum 15 prosent av konsernets
driftsinntekter for de siste 12 måne-
dene. Konsernets langsiktige likvidi-
tetsreserve per 31. desember 2019
var 6,4 mrd. kroner (6 mrd. kroner i
2018), noe som tilsvarer 26,6 prosent
av konsernets driftsinntekter.
Konsernet har langsiktige trekk-
fasiliteter som utgjør en god finan-
sieringsreserve. I tillegg har konser-
net diversifisert sine kapitalkilder
og har både obligasjoner, «private
placement» lån fra internasjonale
långivere, samt bilaterale avtaler
med nordiske finansinstitusjoner.
Datterselskaper tillates ikke å eta-
blere ekstern finansiering, men får
finansiering gjennom konserninterne
langsiktige lån eller trekkfasiliteter

og kortsiktige trekkrammer innenfor
konsernkontosystemet.
Konsernet måler kapitalutnyttel-
sen ved å anvende gjeldsgradratio
som er netto rentebærende gjeld
dividert med egenkapital. Netto
rentebærende gjeld består av rente-
bærende kortsiktig og langsiktig
gjeld fratrullet likvide midler i form
av kontanter, bankbeholdninger og
kortsiktige plasseringer.
I tillegg brukes netto rentebæren-
de gjeld dividert på driftsresultat før
avskrivninger (EBITDA) for å måle om
resultatet fra driften er tilstrekkelig
for å betjene konsernets eksterne
gjeld. Det var ingen endringer i kon-
sernets målsetninger, prinsipper eller
prosesser knyttet til kapitalstyring i
løpet av 2019.

Nøkkeltall for kapitalstyring:

	2019	2019*	2018
Rentebærende gjeld	7 567	3 419	3 926
Rentebærende likvide midler	3 912	3 912	3 613
Netto rentebærende gjeld	3 655	(493)	312
Sum egenkapital	6 363	6 396	6 481
Totalkapital	19 867	16 002	
Gjeldsgrad	0,6	(0,1)	0,0
Egenkapitalandel	32,0%	40,0%	40,3%
Driftsresultat før avskrivninger (EBITDA)	2 361	1 395	1 185
Netto gjeld/Driftsresultat før avskrivninger (EBITDA)	1,5	(0,4)	0,3

*Ikke inkludert IFRS 16 effekter

Låneklausuler (debt covenants)

Konsernet har låneklausuler i for-
bindelse med ekstern finansiering.
Overholdelse av klausulene beregnes
basert på konsernets regnskapstall
uten effekter av IFRS 16 Leieavtaler.
Konsernets trekkrettighet på 350
mill. euro har en klausul som sier at
netto rentebærende gjeld ikke kan
overstige 3,5 ganger 12 måneders
rullerende driftsresultat før avskriv-
ninger (EBITDA). Per 31. desember
2019 var netto rentebærende gjeld
-0,4 ganger driftsresultat før avskriv-

ninger (EBITDA) uten effekter av IFRS
16 (0,3 i 2018).
Videre har Posten Norge låneav-
taler med klausuler som krever en
egenkapitalandel på minimum 20
prosent. Konsernet hadde en egen-
kapitalandel per 31. desember 2019
på 40 prosent uten effekter av IFRS
16. (40 prosent i 2018).
I tillegg gjelder følgende klausuler
for de fleste låneavtaler:
«Change of control»: minimum 51
prosent statlig eierskap
«Negative pledge»: forbud mot å
pantsette aktiva
«Cross default»: mislighold i en

låneavtale medfører at alle låneavta-
ler anses misligholdt
Brudd på låneklausuler kan
innebære krav om innfrielse av all
rentebærende gjeld, eventuelt re-
forhandling av låneavtaler.
Det foreligger ingen klausuler
om årlig regulering på nivåene av
klausulene i låneavtalene. Nivået på
de finansielle nøkkeltall i låneklau-
sulene følges opp og rapporteres til
ledelsen regelmessig.
Konsernet har gjennom hele 2019
og ved utgangen av året overholdt
klausulene i låneavtalene.

NOTE 19 DERIVATER OG SIKRINGSFORHOLD

Alle derivater anvendes i økonomiske sikringer av valuta- og renterisiko. Verdien av derivatene svinger i forhold til underliggende priser, og noten viser virkelig verdi av åpne derivater på balansedagen. Det henvises for øvrig til kapittel 16 «Finansielle instrumenter» i konsernets regnskapsprinsipper.

2019	Eiendeler	Gjeld	Nominell verdi ¹⁾
a) Kontantstrømsikring			
Renteswapper NOK	5	(4)	1 283
b) Sikring av nettoinvestering			
Valutaterminkontrakter SEK	3	(7)	653
c) Andre økonomiske sikringer (derivater som ikke inngår i regnskapsmessige sikringsrelasjoner etter IFRS)			
Renteswapper NOK	1	(4)	248
Valutaterminkontrakter SEK		(1)	50
Valutaterminkontrakter EUR	1		7
Kombinert rente-/valutaswapper NOK	216		447
Sum	226	(17)	

1) Beløp i transaksjonsvaluta

2018	Eiendeler	Gjeld	Nominell verdi ¹⁾
a) Kontantstrømsikring			
Renteswapper NOK	3	(2)	1 383
Valutaterminkontrakter EUR		(2)	8
b) Sikring av nettoinvestering			
Valutaterminkontrakter SEK		(25)	653
c) Andre økonomiske sikringer (derivater som ikke inngår i regnskapsmessige sikringsrelasjoner etter IFRS)			
Renteswapper NOK	1	(10)	248
Valutaterminkontrakter SEK		(5)	113
Valutaterminkontrakter EUR			7
Kombinert rente-/valutaswapper NOK	210		447
Sum	213	(46)	

1) Beløp i transaksjonsvaluta

Derivatene i tabellen over er klassifisert etter type regnskapsmessig sikring, og formålet med derivatene beskrives nedenfor.

Opplysninger om virkelig verdi

Virkelig verdi av terminkontrakter

i valuta fastsettes ved å benytte terminkursen på balansedagen. Virkelig verdi av rente- og valutaswapper fastsettes hovedsakelig ved å diskontere fremtidige kontantstrømmer med diskonteringsrenter utledet av observerbare markedsdata. For alle derivater er virkelig verdi kontrollert mot den finansinstitusjon

som selskapet har inngått avtalene med.

a) Kontantstrømsikring

Renteswapper
Konsernet hadde ved utgangen av 2019 et bilateralt lån på 100 mill. kro-

ner. For å sikre faste rentebetingelser ble det fra september 2015 inngått en fastrenteswap med tilsvarende beløp og forfallstruktur. I 2015 inngikk Posten Norge en fastrenteswap på 175 mill. kroner knyttet til et underliggende obligasjonslån på 375 mill. kroner med 5 års løpetid. Samme år tok Posten Norge opp et 7 årig obligasjonlån på 350 mill. kroner til fast kupong som i sin helhet ble swappet til flytende rente i samme transaksjon. 88 mill. kroner ble swappet tilbake til fast rente i 2015 og 100 mill. kroner i 2017. I 2017 tok Posten Norge opp et obligasjonlån på 1 000 mill. kroner med forfall 28. september 2021. Lånet har flytende referanserente og ble delvis sikret gjennom en fastrenteswap på 250 mill. kroner. I tillegg inngikk Posten Norge et amortiserende bilateralt lån med flytende rentebetingelser og forfall 16. desember 2024. Om lag halvparten av lånet ble i 2018 sikret med to fastrenteswapper med fremtidig startdato om 3 år. Lånet har dermed flytende rentebetingelser i 3 år og faste betingelser i lånets siste 4 år. Tilnærmet alle kritiske betingelser (dato for rentefastsettelse, kalkuleringsmetoder, referanserenter med videre) knyttet til derivatene beskrevet over samsvarer med underliggende låneavtaler. Kontantstrømmene til renteswappene vil derfor i all hovedsak motsvare rentebetalingerne på lånene. Det er således ingen vesentlige kilder til sikringsineffektivitet. Sikringsreserve i egenkapital
Se konsernets Egenkapitaloppstilling for netto bevegelser sikringsreserver.

b) Sikring av netto investering i utenlandske enheter

Posten Norge benytter valutaterminkontrakter for sikring av investeringer i utenlandske datterselskaper og har

inngått rullerende terminkontrakter på totalt 653 mill. svenske kroner i 2019 (653 mill. svenske kroner i 2018). Verdiendringene av terminene inklusive realisert tap/gevinst ved rulleringer, innregnes i utvidet resultat og motvirker omregningsdifferanser fra investeringene inntil investeringene avhendes. I 2019 utgjorde dette en gevinst på 27 mill. kroner (43 mill. kroner i 2018). Ved eventuell sikringsineffektivitet føres verdiendringen mot resultatet. Det ble ikke resultatført sikringsineffektivitet i 2019 (1 mill. kroner i 2018). c) Andre økonomiske sikringer (derivater som ikke inngår i regnskapsmessige sikringsrelasjoner etter IFRS)
Valutaterminkontrakter SEK og EUR
Posten Norge benytter valutaterminkontrakter i svenske kroner og euro for sikring av lån i valuta gitt fra morselskapet til utenlandske datterselskaper. Rullerende terminkontrakter utgjorde totalt 50 mill. svenske kroner og 7 mill. euro per 31. desember 2019. Verdiendringene innregnes i resultatet og vil motvirke resultatførte endringer i lånene som følge av valuta. Kombinert rente-/valutaswapper
I 2008 og 2013 inngikk konsernet langsiktige låneavtaler med japanske livselskaper på henholdsvis 3 mrd. japanske yen og 5 mrd. japanske yen til faste rentebetingelser. Simultant med inngåelse av disse lånene ble det inngått kombinerte rente- og valutaswapavtaler som effektivt gir konsernet lån med flytende rentebetingelser i norske kroner. Posten Norge har benyttet seg av muligheten til å ta i bruk «virkelig verdi opsjon» (FVO) i henhold til IFRS 9 for måling av disse lånene. Endringer i renter eller valutakurser som fører til endringer i verdien av JPY-lånene

målt i norske kroner, motsvares av endringer i verdien av de kombinerte rente- og valutaswappene. Per 31. desember 2019 var de to lånene fra japanske livselskaper bokført til en totalverdi på 663 mill. kroner (657 mill. kroner i 2018) hvor verdiendringer fra opptakstidspunktet utgjorde 216 mill. kroner (210 mill. kroner i 2018). Denne verdiendringen motsvares av rente- og valutaswapavtalene, og derivatene er regnskapsført som en eiendel. Det var også inngått en renteswap knyttet til hele lånet på 3 mrd. japanske yen som omgjorde dette lånet til et fastrentelån. I tillegg var det inngått en renteswap på om lag en tredjedel av lånet på 5 mrd. japanske yen som delvis omgjorde lånet til fastrente. Renteswappene har samme forfallsdato som lånene, men kvalifiserer ikke for sikringsbokføring. I tabellen for derivater er disse inkludert i linjen renteswapper med en virkelig verdi per 31. desember 2019 på -3 mill. kroner. Ved inngåelse av lånet på 5 mrd. japanske yen i 2013 og den kombinerte rente- og valutaswappen inngikk Posten Norge en tilhørende CSA (Credit Support Annex) -avtale. Denne avtalen definerer hvordan to swapmotparter skal forholde seg når verdien av en inngått swap endrer seg til den enes favør i løpet av kontraktsperioden. Et depositum skal betales/mottas for å minske kredittrisikoen dersom swappen får en verdi større enn terskelverdien (2 mill. euro). Hver måned måles verdien av swappen og dersom verdien i den ene partens favør er større enn 2 mill. euro, skal den overskytende verdien innbetales til motpartens konto. Det er også definert at minimumsbeløp for en slik betaling er på 0,5 mill. euro. Per 31. desember 2019 hadde Posten Norge mottatt 10 mill. euro fra motparten. Dette er bokført som en forpliktelse i balansen under annen kortsiktig gjeld.

NOTE 20 EGENKAPITAL

Aksjene i morselskapet Posten Norge AS er i sin helhet eid av staten ved Nærings- og fiskeridepartementet. I norske konsernforhold er det aksjekapitalen i morselskapet som har betydning, og det er egenkapitalen som er beregningsgrunnlag og begrensning for utdeling av utbytte. Det henvises for øvrig til kapittel 20 «Egenkapital» i konsernets regnskapsprinsipper.

Aksjekapital per 31. desember 2019 bestod av 3 120 000 aksjer til pålydende verdi av 1 000 kroner.	en selvstendig vurdering av den økonomiske situasjonen og fremtidsutsiktene for konsernet. Foreslått utbytte for regnskapsåret 2019 er 6,5 mill. kroner.	kroner i utbytte, tilsvarende styrets forslag i årsregnskapet for 2018. Utbyttet ble utbetalt i juli 2019.
Utbyttepolitikken innebærer et utbytte på 50 prosent av konsernets resultat etter skatt. Før det årlige utbyttet blir fastsatt, skal det gjøres	På generalforsamlingen i juni 2019 ble det vedtatt å dele ut 124 mill.	Eiers egenkapitalavkastningskrav til Posten er satt til 9 prosent etter skatt.

NOTE 21 GARANTIANSVAR/PANTSTILLELSER

Konsernet har gitt ulike former for garantier, herunder husleiegarantier, kontraktsgarantier, gjeldsgarantier og andre betalingsgarantier. Garantiene er stilt i forbindelse med løpende drift. Konsernet har ikke stilt eiendeler av vesentlig verdi som pant.

	2019	2018
Garantier for konsernselskaper	832	948
Øvrige garantier	22	252
Sum garantier	854	1 200

Garantier for konsernselskaper bestod i hovedsak av garantier Posten Norge AS har gitt for sine datterselskaper i Norge og Sverige knyttet til husleie og leie av biler. I tillegg har Bring Frigo AB stilt garantier knyttet til husleie for deres datterselskap. Posten Norge AS har også gitt Nordea garanti for å holde banken skadesløs for eventuelle utbetalinger i forbindelse med bankgarantier stilt	for konsernets datterselskaper. I tillegg har Bring Cargo AS stilt garanti for drivstoffkjøp i datterselskapet Bring Trucking a.s. Reduksjon i garantier for konsernselskaper skyldtes i hovedsak at Postens garantier for pensjonsordningen hos Bring Frigo AB har utløpt, samt en reduksjon i garantier stilt av Bring Frigo AB for datterselskap knyttet til husleie. En husleiegaranti for Netlife Gruppen	har tilkommet i 2019. Øvrige garantier består av garantier knyttet til billeasing og husleie som ble stilt for den solgte virksomheten Bring Citymail Sweden AB, samt pensjonsgarantier i Sverige. Reduksjon i øvrige garantier skyldtes at garanti ovenfor EVRY ASA i forbindelse med en tidligere IT-avtale har opphørt.
--	--	--

NOTE 22 LEIEAVTALER

Noten viser virkningen konsernets leieavtaler har på konsernets finansielle stilling og finansielle inntjening, både som leietaker og utleier. Konsernet implementerte regnskapsstandarden IFRS 16 Leieavtaler med virkning fra 1. januar 2019, og det er ikke utarbeidet sammenlikningstall for 2018. Det henvises forøvrig til kapittel 21 «Leieavtaler» i konsernets regnskapsprinsipper.

1. Konsernet som leietaker

Leieavtalene i konsernet gjaldt hovedsakelig leie av kontorlokaler, bygg og transportmidler. De største rett til bruk eiendelene var knyttet til leie av konsernets hovedkontor i Posthuset, bygg i lagervirksomheten samt fryselagre. Konsernet hadde i tillegg i underkant av 7 000 leieavtaler knyttet til transportmidler.

Balanseoppstillingen har innregnet følgende beløp knyttet til leieavtaler:

	2019
Eiendom	3 026
Transportmidler	793
Maskiner	2
Totale rett til bruk eiendeler	3 821

Tilganger av rett til bruk eiendeler i 2019 var 829 mill. kroner.

	2019
Langsiktige leieforpliktelser	3 376
Kortsiktige leieforpliktelser	793
Totale leieforpliktelser	4 168

	2019
Mindre enn 1 år	918
1-2 år	778
2-3 år	650
3-4 år	505
4-5 år	407
5-10 år	1 101
10-20 år	401
Mer enn 20 år	17
Totale udiskonterte leieforpliktelser 31.12.	4 777

Resultatregnskapet har innregnet følgende beløp knyttet til leieavtaler:

	2019
Avskrivninger eiendom	497
Avskrivninger transportmidler	412
Avskrivninger maskiner	1
Totale avskrivninger	910
Nedskrivninger eiendom	31
Totale nedskrivninger	31
Rentekostnader på leieforpliktelser	145
Kostnader knyttet til kortsiktige leieavtaler	125
Kostnader knyttet til leieavtaler med eiendeler av lav verdi, som ikke er kortsiktige	18
Inntekter fra operasjonell fremleie av rett til bruk eiendeler	25
Gevinst/(tap) fra salgs- og tilbakeleietransaksjoner	52

Totale utgående kontantstrømmer knyttet til leieavtaler i 2019 var 1 203 mill. kroner. Av dette vedrørte 890 mill. kroner nedbetaling av leieforpliktelser og overskytende var utbetaling av renter, kortsiktige leieavtaler og leieavtaler med lav verdi.

Opsjoner om å forlenge en leieavtale

Konsernets leieavtaler av eiendom har leieperioder som normalt varierer mellom 3 og 25 år. Flere av avtalene inneholder en rettighet til forlengel-

se som kan utøves i løpet av avtalens siste periode. Ved inngåelse av en avtale har konsernet vurdert om rettigheten til forlengelse med rimelig sikkerhet vil utøves. Konsernets potensielle fremtidige leiebetalinger som ikke er inkludert i leieforpliktel-

sene knyttet til forlengelsesopsjoner var 1 413 mill. kroner (brutto) per 31. desember 2019. Av dette beløpet er omlag halvparten knyttet tre av konsernets logistikkterminaler.

Salgs- og tilbakeleietransaksjoner

Konsernet solgte i desember 2019 en eiendom i den svenske logistikkvirksomheten. Salget omfattet tomt, inkludert en terminal og et fryselager.

ger. Kjøper har planlagt fremtidig utbygging av deler av området. Sammenfallende med salget ble det inngått en leieavtale for terminalen og fryselageret. Kontanteffekten av denne transaksjonen var på 75 mill. svenske kroner.

2. Konsernet som utleier

Fremleieavtaler knyttet til fryselagre i Danmark ble terminert i 2019. Konsernet hadde ved utgangen av 2019

enkelte mindre utleieavtaler knyttet til kontorbygg og eiendommer som ikke brukes av konsernet. Videre var det inngått enkelte avtaler om utleie av konsernets transportmidler, hovedsakelig på kortsiktige kontrakter. Ingen av disse utleieavtalene ble vurdert som vesentlige for konsernet.

NOTE 23 ENDRINGER I KONSERNETS STRUKTUR

Noten omhandler vesentlige endringer i konsernets struktur inkludert kjøp og salg av selskaper og virksomheter. Det henvises for øvrig til kapittel 5 «Konsolideringsprinsipper» i konsernets regnskapsprinsipper.

Følgende endringer i konsernets struktur har funnet sted i 2019:

Selskaper stiftet og anskaffet i 2019

I 2019 kjøpte Posten Norge AS 34 prosent av aksjene i Norbjørn AS. Norbjørn AS eier supply-skipet MS Norbjørn som driver sjøtransport mellom fastlandet og Svalbard. Kjøpet sikrer kontroll på transport på denne strekningen og støtter konsernets konkurransekraft i området. Som del av omorganisering av konsernet og etablering av ny kon-

sernstruktur ble det i november og desember 2019 stiftet og anskaffet flere mindre selskaper både i Norge, Sverige og Danmark. Det er ingen drift i disse selskapene per 31. desember 2019. Selskapene vil benyttes i virksomhetsoverdragelser i starten av 2020 i tråd med ny konsernstruktur, og vil da overta deler av eksisterende drift fra andre selskaper i konsernet. Posten Norge AS har overført sine aksjer i Bring Express Norge AS, Bring Express Sverige AB og Neaktiva AB til de nyetablerte selskapene Posten og Bring Holding 1 AS og Posten og Bring Holding 2 AS gjennom tingsinnskudd.

Følgende selskaper er solgt ut av konsernet eller avviklet i 2019

Det har i 2019 ikke vært vesentlig salg av virksomhet ut av konsernet. Selskapet Fetch AS (uten drift) ble avviklet i 2019.

Øvrige endringer i konsernets struktur 2019

Det ble i 2019 gjennomført en virksomhetsoverdragelse av vesentlig transportutstyr fra Bring Cargo AS til Bring Transportløsninger AS.

NOTE 24 NÆRSTÅENDE PARTER

To parter er nærstående dersom en part kan påvirke den annen parts beslutninger. Relasjoner med nærstående parter anses som normalt i forretningsvirksomhet.

Posten Norge AS er morselskap og har direkte og indirekte kontroll i om lag 80 selskaper, hovedsakelig i Norden. Direkte eide datterselskaper er presentert i note 9 i regnskapet for Posten Norge AS. Konsernet har eierandeler i tilknyttede selskaper. Disse presenteres etter egenkapitalmetoden. Det	var i 2019 ingen vesentlige transaksjoner med tilknyttede selskaper, eller vesentlige mellomværende med disse per 31. desember 2019. Internhandel i konsernet er gjort i henhold til egne avtaler og på armlengdes avstand. Felleskostnader i Posten Norge AS er fordelt på konsernselskapene i henhold til	fordelingsnøkler, avhengig av de ulike kostnadsartene. Noen av styremedlemmene hadde styreverv eller lederposisjoner i andre foretak. Noen av medlemmene i konsernledelsen hadde styreverv i andre foretak. Konsernet er ikke kjent med transaksjoner hvor disse vervene har påvirket konsernets beslutninger.
--	--	---

NOTE 25 REGULATORISKE FORHOLD

Regulatoriske forhold beskriver relevante forhold og rammebetingelser som ikke er omtalt i andre noter.

REGULATORISKE FORHOLD

Postregelverk
Postregelverket består av lov om posttjenester med tilhørende forskrift, samt konsesjon gitt Posten som leveringspliktig tilbyder.
Stortinget vedtok våren 2019 endringer i postloven som åpnet for Postens omlegging til postomdeling annenhver ukedag. Postens ordinære omdeling av brevpost til postkasser reduseres i tråd med dette til annenhver ukedag fra juli 2020.

Grunnleggende banktjenester i landpostnettet
Posten er forpliktet til å tilby grunnleggende banktjenester i landpostnettet, jf. Lov om tilbud av grunnleggende banktjenester gjennom Posten Norge AS' ekspedisjonsnett. Plikten omfatter kun landpostnettet, men Posten formidler også banktjenester i resten av Postens ekspedisjonsnett (Postkontor og Post i Butikk). DNB har valgt å la agentavtalen med Posten om utføring av banktjenester utløpe 31. desember 2019. Partene ble imidlertid enige om en avviklingsavtale for 2020, med en opsjon om avvikling 1. juli 2020. I februar 2020 meddelte DNB at de vil gå ut av av-

talen fra 1. juli 2020. Det vil likevel bli opprettholdt en løsning for landposttjenesten ut 2020.

Statlig kjøp og produktregnskap
I henhold til postloven skal Posten føre et produktregnskap for regulatoriske formål. Regnskapet skal oversendes Nasjonal kommunikasjonsmyndighet årlig. Postens valgte revisor foretar kontrollhandlinger og utarbeider en bekreftelse på at regnskapet er avgitt i samsvar med kravene.
Postens nettokostnader knyttet til ulønnsomme leveringspliktige posttjenester er i henhold til postloven forutsatt dekket av statlig kjøp bevilget over statsbudsjettet. Tilsvarende gjelder for det lovpålagte tilbudet av grunnleggende banktjenester i landpostnettet. Den årlige forhåndsbevilgningen til statlig kjøp blir justert året etter basert på en etterberegning av behovet ut fra endelig produktregnskap. Etterberegningen skal sikre mot over- eller underdekning.
For 2019 fikk Posten utbetalt 534 mill. kroner i statlig kjøp av ulønnsomme leveringspliktige post- og banktjenester. Dette er på nivå med Postens forhåndsberegning.
Resultateffekten for endelig oppgjør av statens kjøp av leve-

ringspliktige ulønnsomme post- og banktjenester for 2018 utgjorde 88 mill. kroner i 2019, inkludert renter på 3 mill. kroner. Beløpet gjaldt etterbetaling til Posten grunnet høyere nettokostnader for tjenestene enn det som lå til grunn for forhåndsbetalingen. Dette var i tråd med Stortingets vedtak.
Totalt ble det i 2019 inntektsført 619 mill. kroner i statens kjøp av leveringspliktige ulønnsomme post- og banktjenester.

Fremtidsutsikter
For 2020 har Stortinget bevilget 449 mill. kroner til statlig kjøp av ulønnsomme leveringspliktige posttjenester. Beløpet er i tråd med Postens forhåndsberegninger og legger til grunn at ordinær postomdeling reduseres til annenhver dag fra juli 2020, som vedtatt av Stortinget ved endring av postloven.
Omdeling annenhver dag vil imidlertid ikke være tilstrekkelig for å sikre forsvarlig lønnsomhet. Posttilbudet må ytterligere tilpasses i takt med endrede markedsforhold og kundebehov. Samferdselsdepartementet varslet derfor i statsbudsjettforslaget for 2020 at det i 2020 vil gjennomføres utredninger om fremtidens

servicenivå for å skaffe et best mulig kunnskapsgrunnlag for nødvendige fremtidige omstillinger av posttilbudet. For Posten er det vesentlig at staten fremover betaler Posten for nettokostnadene ved de leveringspliktige tjenestene i den grad det ikke gir rom for fortsatt tilpasning av tjenestenivået i tråd med fallende brevvolume og endringene i kundebehov.
I forbindelse med omleggingen til postomdeling annenhver dag gjennomførte Samferdselsdepartementet en anbudskonkurranse om distribusjon av aviser fra juli 2020 i områder hvor det ikke finnes alter-

nativ avisdistribusjon. I konkurranse med to andre tilbydere vant Posten anbudet for ukedager.
Stortinget vedtok høsten 2019 å innføre merverdiavgift på all nett-handelsimport av varer, uansett verdi, i 2020. I den forbindelse blir det etablert en forenklet registrerings- og rapporteringsordning (VOEC - VAT on E-commerce) for utenlandske tilbydere for beregning og betaling av merverdiavgift på varer opp til en verdi på 3 000 kroner fra 1. april. Posten forventer at merverdiavgiftsplikten vil ha en negativ effekt på importvolumet.

Verdenspostforeningen (UPU) avholdt en ekstraordinær kongress i Genève 24.-26. september 2019 etter at USA varslet utmelding av organisasjonen hvis ikke regelverket ble endret slik at USA kunne kreve kostnadsdekkende og konkurransenøytral betaling for levering av netthandelsvarer i post fra utlandet. Kongressen vedtok en spesialløsning for USA kombinert med en opptrapping av betalingen Posten får for levering av sendinger fra utlandet i perioden 2020-2025.

NOTE 26 HENDELSER ETTER RAPPORTERINGSPERIODEN

«Hendelser etter rapporteringsperioden» er de hendelser som finner sted mellom slutten av rapporteringsperioden og tidspunktet da finansregnskapet godkjennes for offentliggjøring. Det kan være hendelser som gir ny kunnskap om forhold som forelå ved slutten av rapporteringsperioden og hendelser som vedrører forhold som oppstod etter rapporteringsperioden.

Hendelser som gir kunnskap om forhold som forelå ved slutten av rapporteringsperioden

Salg av termovirksomhet
Posten Norge inngikk i desember 2019 avtale om salg av Termovirksomheten Bring Frigo i Norge. Salget ble godkjent av Konkurransetilsynet i januar 2020 og ble gjennomført i 1. februar 2020, uten vesentlig effekt for regnskapet.

Hendelser som vedrører forhold som oppstod etter rapporteringsperioden

Pandemi COVID-19
I mars 2020 erklærte verdens helseorganisasjons (WHO) COVID 19 (koro-

naviruset) som en Pandemi. Pandemien spredte seg fra Kina til store deler av verden, inkludert Europa og Norge og påvirker alle deler av samfunnet sterkt. Det ble innført strenge restriksjoner for befolkningen i Norge og de øvrige nordiske land. Situasjonen vil føre til lavere aktivitet og volumfall for begge segmentene. Dette vil påvirke konsernets omsetning og drift negativt. I segment Post vil både adressert og uadressert volum kunne påvirkes. I segment Logistikk er det spesielt pakkevolumene som vil kunne påvirkes, men i tillegg vil det kunne være en negativ påvirkning for øvrig logistikkvirksomhet.
Konsernet har god soliditet, med en likviditetsreserve på mer enn 5 mrd. kroner inklusive trekkfasiliteter, hvorav 3 mrd. kroner er plassert i svært likvi-

de pengemarkedsplasseringer.
Konsernets estimer som benyttes i nedskrivningstester kan bli endret. Det er antatt at dette vil være av forbigående karakter og at omsetning og resultat på lang sikt ikke endres vesentlig. Testene som er gjennomført i 2019 viser betydelige merverdier for de fleste kontantgenererende enheter. Det vil først være ved langvarig fall i omsetning og resultat at behovet for nedskrivning vil øke. Se for øvrig note 8 for ytterligere informasjon om konsernets nedskrivningstester og sensitivitet.

Resultatregnskap

Beløp i mill. kroner

	Note	2019	2018
Driftsinntekter		13 202	13 130
Vare- og tjenestekostnader		3 063	3 051
Lønn og personalkostnader	1	6 620	6 621
Avskrivninger	7,8,21	1 034	323
Nedskrivninger immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	7,8,21	24	12
Andre driftskostnader	3	1 904	2 783
Driftskostnader		12 644	12 790
Andre inntekter og (kostnader)	4	(874)	(180)
Inntekt fra salg av aksjer i tilknyttede selskaper	9	19	
Driftsresultat		(297)	160
Finansinntekter	5	314	497
Finanskostnader	5	501	267
Netto finansinntekter og (kostnader)		(187)	231
Resultat før skatt		(484)	391
Skattekostnad	6	(35)	119
Årsresultat		(449)	272

I tråd med IFRS 16 Leieavtaler er tallene for 2018 ikke omarbeidet.

Oppstilling av totalresultat

Beløp i mill. kroner

	Note	2019	2018
Årsresultat		(449)	272
Estimatavvik pensjon	2,6		80
Sum poster som ikke vil bli reklassifisert til resultat			80
Kontantstrømsikring	6,18	2	
Sum poster som vil bli reklassifisert til resultat		2	
Endret skattesats	6		(3)
Utvidet resultat		2	77
Totalresultat		(447)	349

Balanse

Beløp i mill. kroner

	Note	31.12.2019	31.12.2018
EIENDELER			
Immaterielle eiendeler	7	1 125	1 162
Utsatt skattefordel	6	158	90
Varige driftsmidler	8	933	987
Rett til bruk eiendeler	21	7 452	
Investeringer i datterselskap	9	3 562	3 401
Investeringer i tilknyttede selskap	9	258	296
Rentebærende langsiktige fordringer	11,12	1 474	1 545
Andre finansielle anleggsmidler	11,18	125	216
Anleggsmidler		15 088	7 697
Varebeholdninger		6	9
Rentefrie kortsiktige fordringer	11,13,18	1 798	1 680
Rentebærende kortsiktige fordringer	11,12	2 086	2 184
Likvide midler	11,14	3 819	3 515
Omløpsmidler		7 709	7 389
Eiendeler		22 797	15 086
EGENKAPITAL OG GJELD			
Aksjekapital	19	3 120	3 120
Annen egenkapital		2 431	2 584
Egenkapital		5 551	5 704
Avsetninger for forpliktelser	10	825	653
Langsiktige leieforpliktelser	11,21	7 302	
Rentebærende langsiktig gjeld	11,15,18	2 210	2 982
Rentefri langsiktig gjeld	11,16,18	6	14
Langsiktig gjeld		9 518	2 996
Kortsiktige leieforpliktelser	11,21	580	
Rentebærende kortsiktig gjeld	11,15,18	3 138	2 739
Rentefri kortsiktig gjeld	10,11,16,18	3 130	2 936
Betalbar skatt	6	54	57
Kortsiktig gjeld		6 902	5 733
Egenkapital og gjeld		22 797	15 086

I tråd med IFRS 16 Leieavtaler er tallene for 2018 ikke omarbeidet.

26. mars 2020

Andreas Enger (leder)

Anne Carine Tanum (nestleder)

Tina Stiegler

Henrik Höjsgaard

Finn Kinserdal

Liv Fiksdahl

Odd Christian Øverland

Lars Nilsen

Ann Elisabeth Wirgeness

Tove Gravdal Rundtom

Tone Wille (konsernsjef)

Kontantstrømoppstilling

Selskapet utarbeider kontantstrøm etter den indirekte metoden. Bruk av den indirekte modellen innebærer at kontantstrøm fra investerings- og finansieringsaktiviteter rapporteres brutto, mens det regnskapsmessige resultatet avstemmes mot netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter.

Beløp i mill. kroner

	Note	2019	2018
Resultat før skatt		(484)	391
Periodens betalte skatter	6	(57)	(43)
Salgs(gevinst)/tap ved salg av anleggsmidler og aksjer		(9)	(86)
Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	7,8,21	1 058	335
Nedskrivning aksjer i datterselskap	9	424	279
Tilbakeføring av mottatt utbytte fra datterselskap			(174)
Finansposter uten kontantstrømeffekt		176	4
Endring i kundefordringer og leverandørgjeld		219	(138)
Endring i øvrig arbeidskapital		(152)	(110)
Endring i andre tidsavgrensninger ¹⁾		349	(169)
Endring mellomværende konsernkonto		298	(227)
Innbetalte renter		200	105
Utbetalte renter		(410)	(88)
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		1 612	80
Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler	7,8	(275)	(435)
Kontanteffekt ved kjøp av aksjer	9	(148)	
Kontanteffekt ved kjøp av andeler i tilknyttede selskap	9	(16)	
Innbetaling ved salg av varige driftsmidler	8	22	152
Kontanteffekt ved salg av aksjer			(13)
Kontanteffekt ved salg av tilknyttede selskaper		73	7
Mottatt utbytte fra datterselskaper			174
Endringer i lån til datterselskaper	9	265	(214)
Endringer i finansielle anleggsmidler		(2)	(8)
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		(81)	(338)
Utbetaling ved nedbetaling av leieforpliktelser	21	(603)	
Innbetaling ved opptak av gjeld	15		500
Utbetaling ved nedbetaling av gjeld	15	(500)	(375)
Utbetalt utbytte	19	(124)	(194)
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		(1 227)	(69)
Endring i likvide midler gjennom året		304	(327)
Beholdning av likvide midler ved periodens begynnelse		3 515	3 842
Beholdning av likvide midler ved periodens slutt	14	3 819	3 515

I tråd med IFRS 16 Leieavtaler er tallene for 2018 ikke omarbeidet. I 2019-tallene er effekter fra nedbetaling av leieforpliktelser reklassifisert fra operasjonelle aktiviteter til finansieringsaktiviteter som følge av ny regnskapsstandard IFRS 16 Leieavtaler.

1) Sammenlignet med fjoråret skyldtes endringen i hovedsak avsetning for restrukturering. Fjorårets endring var påvirket av tilbakeføring av pensjonsinntekt uten kontanteffekt.

Egenkapitaloppstilling

Beløp i mill. kroner

	Aksjekapital	Overkurs	Sikrings-reserve	Opptjent egenkapital	Annen egenkapital	Total egenkapital
Egenkapital 31.12.2018	3 120	992	(3)	1 595	2 584	5 704
Effekt av prinsippendring (IFRS 16)				6	6	6
Egenkapital 01.01.2019	3 120	992	(3)	1 601	2 589	5 709
Årsresultat				(449)	(449)	(449)
Utvidet resultat			2		2	2
Totalresultat			2	(449)	(447)	(447)
Utbytte				(124)	(124)	(124)
Øvrige endringer i egenkapital ¹⁾				412	412	412
Egenkapital 31.12.2019	3 120	992	(1)	1 439	2 431	5 551

1) Gevinst ved transaksjon med nærstående til virkelig verdi

	Aksjekapital	Overkurs	Sikrings-reserve	Opptjent egenkapital	Annen egenkapital	Total egenkapital
Egenkapital 01.01.2018	3 120	992	(3)	1 347	2 335	5 455
Årsresultat				272	272	272
Utvidet resultat			(1)	78	77	77
Totalresultat			(1)	350	349	349
Utbetalt utbytte				(194)	(194)	(194)
Øvrige endringer i egenkapital ¹⁾				94	94	94
Egenkapital 31.12.2018	3 120	992	(3)	1 595	2 584	5 704

1) Gevinst ved transaksjon med nærstående til virkelig verdi

Posten Norge AS

Posten Norge AS ble etablert som selskap den 1. desember 1996 og er i dag et norskregistrert aksjeselskap med staten ved Nærings- og fiskeri-departementet som eneste aksjeeier. Posten Norge AS er et nordisk post- og logistikk-konsern som utvikler og leverer helhetlige løsninger innenfor post og logistikk i Norden. Posten Norge AS har adresse Biskop Gun-nerus gt. 14, 0001 Oslo.

Regnskapsprinsipper

Selskapsregnskapet til Posten Norge AS er utarbeidet i samsvar med gjel-dende internasjonale regnskapsstan-darder (IFRS) og fortolkninger fra IFRS fortolkningskomité (IFRIC), som er fastsatt av International Accounting Standards Board og vedtatt av EU. Regnskapet er basert på et histo-risk kost-prinsipp, med unntak av finansielle eiendeler og forpliktelser (herunder derivater) som er vurdert

til virkelig verdi. Regnskapet er presentert i norske kroner (NOK), avrundet til nærmeste million, dersom ikke annet er angitt. Som følge av avrunding kan det fore-komme at tallene i en eller flere linjer eller kolonner i regnskapet ikke lar seg summere til totalen i linjen eller kolonnen. Tabellen nedenfor gir en oversikt over relevante regnskapsprinsipper for selskapet, med henvisning til tilhø-rende noter og regnskapsstandarder.

REGNSKAPSPRINSIPP	TILHØRENDE NOTE(R)	IFRS-STANDARD
1. Endringer i regnskapsprinsipper og noteopplysninger		IAS 8
2. Vedtatte standarder som ikke er trådt i kraft eller manglet godkjenning av EU		IAS 8
3. Regnskapsestimater	Note 2 Pensjoner Note 4 Andre inntekter og kostnader Note 6 Skatt Note 7 Immaterielle eiendeler Note 10 Avsetning for forpliktelser Note 21 Leieavtaler	IAS 12, IAS 19, IAS 36, IAS 37, IFRS 16
4. Omregning av utenlandsk valuta		IAS 21
5. Inntekter fra kontrakter med kunder		IFRS 15
6. Pensjoner	Note 2 Pensjoner	IAS 19
7. Skatter	Note 6 Skatt	IAS 12
8. Immaterielle eiendeler	Note 7 Immaterielle eiendeler	IAS 38
9. Varige driftsmidler	Note 8 Varige driftsmidler	IAS 16
10. Investeringer i datterselskap og tilknyttede selskap	Note 9 Investeringer i selskaper og virksomheter	IFRS 10, IFRS 11, IFRS 12, IAS 27, IAS 28
11. Nedskrivning av ikke-finansielle eiendeler	Note 7 Immaterielle eiendeler Note 8 Varige driftsmidler Note 9 Investeringer i selskaper og virksomheter Note 21 Leieavtaler	IAS 36
12. Avsetning for forpliktelser	Note 4 Andre inntekter og kostnader Note 10 Avsetning for forpliktelser	IAS 19, IAS 37
13. Betingede forpliktelser og eiendeler	Note 10 Avsetning for forpliktelser	IAS 37
14. Finansielle instrumenter	Note 5 Finansinntekter og finanskostnader Note 11 Oversikt finansielle eiendeler og forpliktelser Note 12 Rentebærende langsiktige og kortsiktige fordringer Note 13 Rentefrie kortsiktige fordringer Note 14 Likvide midler Note 15 Rentebærende langsiktig og kortsiktig gjeld Note 16 Rentefri langsiktig og kortsiktig gjeld Note 17 Finansiell risiko og Kapitalstyring Note 18 Derivater og sikringsforhold	IFRS 7, IFRS 9, IFRS 13, IAS 32

REGNSKAPSPRINSIPP	TILHØRENDE NOTE(R)	IFRS-STANDARD
15. Kundefordringer	Note 13 Rentefrie kortsiktige fordringer	IFRS 7, IFRS 9, IFRS 13, IFRS 15, IAS 32
16. Kontanter og kontantekvivalenter	Note 14 Likvide midler	IFRS 7, IFRS 9, IFRS 13, IAS 32
17. Innlån	Note 15 Rentebærende langsiktig og kortsiktig gjeld Note 16 Rentefri langsiktig og kortsiktig gjeld	IFRS 7, IFRS 9, IFRS 13, IAS 32
18. Egenkapital	Egenkapitaloppstilling Note 19 Egenkapital	IAS 1
19. Leieavtaler	Note 21 Leieavtaler	IFRS 16
20. Hendelser etter balansedagen	Note 23 Regulatoriske forhold Note 24 Hendelser etter rapporteringsperioden	IAS 10

1. Endringer i regnskapsprinsipper og noteopplysninger

Regnskapsprinsippene som er anvendt er konsistente med tidligere år. I tillegg har selskapet implementert følgende nye og reviderte standarder og fortolkninger utgitt av IASB (International Accounting Standards Board) og vedtatt av EU som er relevant for virksomheten og har trådt i kraft for regnskapsåret som begynte 1. januar 2019.

I tillegg til IFRS 16 leieavtaler som omtalt under, har selskapet implementert enkelte reviderte standarder og fortolkninger. Implementeringen av disse reviderte standardene og fortolkningene har ikke medført vesentlige endringer i regnskapet.

IFRS 16 Leieavtaler

IFRS 16 Leieavtaler erstattet IAS 17 Leieavtaler og tilhørende tolkninger. Standarden krever at leietaker balansefører leieavtaler, slik at verdien av bruksretten for en eiendel og den tilsvarende leieforpliktelsen vises i

balansen. Leieforpliktelsen måles til nåverdien av leiebetalingene, og rett til bruk eiendelen avledes fra denne beregningen. Ved etterfølgende måling skal rett til bruk eiendelen avskrives, mens leieforpliktelsen reduseres med løpende avdrag.

For utleier viderefører IFRS 16 i det alt vesentlige eksisterende prinsipper i IAS 17, og en utleier skal fortsatt klassifisere sine leieavtaler som enten operasjonelle eller finansielle leieavtaler.

Selskapets valg av implementeringsmetode

Selskapet implementerte IFRS 16 fra 1. januar 2019 ved bruk av modifisert retrospektiv metode, og sammenlikningstall er følgelig ikke omarbeidet. Selskapet har innregnet overgangseffektene av standarden som en justering av åpningsbalansen i opptjent egenkapital. Rett til bruk eiendeler og leieforpliktelser ble i utgangspunktet målt til samme beløp.

Videre ble følgende praktiske løsninger på leieavtaler som tidligere

var klassifisert som operasjonelle leieavtaler lagt til grunn ved implementeringstidspunktet:

- Det ble benyttet en felles diskonteringsrente for porteføljer av leieavtaler med lignende egenskaper.
- For leieavtaler hvor det i tråd med IAS 37 var avsatt for tapskontrakter, ble rett til bruk eiendeler justert for verdien av tapskontraktene ved implementeringstidspunktet.
- Selskapet har utelatt direkte utgifter til avtaleinngåelse fra målingen av rett til bruk eiendeler ved implementeringstidspunktet. Utelatelsen hadde ingen vesentlig effekt.
- Selskapet har ved fastsettelse av leieperioden tatt hensyn til utøvde opsjoner.
- Selskapet har utelatt å innregne kortsiktige leieavtaler og leieavtaler som vedrører eiendeler med lav verdi, hvor leiebetalingene resultatføres direkte.

Konsekvenser for regnskapsrapporteringen

IFRS 16 effekt i balansen

Implementeringen av IFRS 16 har medført en økning i totalkapitalen og en reduksjon i egenkapitalandelen til selskapet. Implementeringseffekt per 1. januar 2019 var som følger:

	31.12.2018	IFRS 16 Effekter	01.01.2019
EIENDELER			
Anleggsmidler	7 697	7 803	15 500
Omløpsmidler	7 389	26	7 415
Eiendeler	15 086	7 829	22 915
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital	5 704	6	5 710
Avsetninger for forpliktelser	653	(18)	635
Langsiktig gjeld	2 996	7 271	10 268
Kortsiktig gjeld	5 733	570	6 303
Egenkapital og gjeld	15 086	7 829	22 915

Tabellen under viser en avstemming av leieforpliktelsen per 1. januar 2019:

AVSTEMMING AV FREMTIDIG MINSTELEIE TIL LEIEFORPLIKTELSE	01.01.2019
Fremtidig minsteleie knyttet til ikke-kansellerbare leieavtaler per 31.12.2018 ¹⁾	10 686
+ Justering fremtidig minsteleie ved implementering av IFRS 16	471
- Unntak for kortsiktige leieavtaler	(25)
- Unntak for eiendeler av mindre verdi	(15)
- Diskontering ved bruk av marginal lånerente	(3 261)
Leieforpliktelser ved implementeringstidspunktet	7 856
Veid gjennomsnitt av marginal lånerente:	3,8%

1) Inkluderer fremleie, samt opsjoner hvor utøvelsen er antatt å være rimelig sikker

IFRS 16 effekt i resultatregnskapet Leiebetalinger som etter IAS 17 inn- gikk i andre driftskostnader er etter	IFRS 16 klassifisert som avskrivnin- ger og finanskostnader. Selskapets driftsresultat før avskrivninger	påvirkes positivt, avskrivningskostna- dene og netto finansposter påvirkes negativt.
--	--	--

	Eks. IFRS 16*	IFRS 16 Effekter	Året 2019
Driftsinntekter	13 239	(36)	13 202
Vare- og tjenestekostnader	3 063		3 063
Lønn og personalkostnader	6 620		6 620
Avskrivninger	327	707	1 034
Nedskrivninger immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	24		24
Andre driftskostnader	2 809	(919)	1 891
Driftskostnader	12 843	(212)	12 631
Andre inntekter og (kostnader)	(830)	(18)	(848)
Inntekt fra tilknyttede selskap	19		19
Driftsresultat	(415)	158	(257)
Netto finansinntekter og (kostnader)	92	(279)	(187)
Resultat før skatt	(323)	(122)	(445)
Skattekostnad	(6)	(27)	(33)
Resultat etter skatt	(317)	(95)	(412)

*Viser resultatregnskap som om den nye standarden IFRS 16 ikke hadde vært implementert

IFRS 16 effekt i kontantstrøm

Endringen i regnskapsføring medfører at nedbetaling av leieforpliktelser

vises som kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter på linjen «Utbetaling ved nedbetaling av leieforpliktel-

ser». Før implementering av IFRS 16 var disse en del av kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter.

	Eks. IFRS 16*	IFRS 16 Effekter	Hittil 2019
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	1 009	603	1 612
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(81)		(81)
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	(624)	(603)	(1 227)
Sum endring likvide midler	304		304
Beholdning av likvide midler ved periodens begynnelse	3 515		3 515
Beholdning av likvide midler ved periodens slutt	3 819		3 819

*Viser kontantstrøm som om den nye standarden IFRS 16 ikke hadde vært implementert

2. Vedtatte nye og endrede IFRS standarder som ikke er trådt i kraft eller manglet godkjenning av EU

Følgende standarder og uttalelser som er relevante for Posten Norge AS er utstedt, men ikke trådt i kraft eller manglet godkjenning av EU for regnskapsåret 2019:

Endring i IAS 1 knyttet til klassifisering av lån som kortsiktig eller langsiktig gjeld

Endring i IAS 1 Presentasjon av finansregnskap gjelder for årsregnskaper som starter etter 1. januar 2022. Endringene medfører ikke vesentlige endringer i forhold til selskapets nåværende implementering av IAS 1.

3. Regnskapsestimater

Utarbeidelse av selskapets årsregnskap innebærer at ledelsen benytter estimater og forutsetninger som påvirker inntekter, kostnader, eiendeler og gjeld, tilhørende opplysninger, og opplysninger om betingede forpliktelser. Ledelsen gjennomfører sentrale regnskapsvurderinger (skjønn) ved anvendelsen av selskapets regnskapsprinsipper. Ved vesentlig utøvelse av skjønn vil dette redegjøres for. Kilder til estimeringsusikkerhet og antagelser/forutsetninger om fremtiden, som representerer en betydelig risiko for vesentlige endringer i balanseført verdi på eiendeler og gjeld i løpet av neste regnskapsår, beskrives nedenfor:

3.1 Estimert verdifall på eiendeler Når balanseført verdi av en eiendel eller en kontantgenererende enhet (se definisjon i kapittel 13) overstiger dens gjenvinnbare beløp foreligger det et verdifall. Beregninger av gjenvinnbart beløp krever bruk av estimater. Det er knyttet usikkerhet til forutsetninger og parametere

i forbindelse med estimering av fremtidige kontantstrømmer ved nedskrivningsvurderinger, samt valg av diskonteringsrente for beregning av nåverdien av kontantstrømmene. Disse estimatene er særlig relevante for vurdering av goodwill og andre immaterielle eiendeler. Tilleggsopplysninger om viktige forutsetninger benyttet ved beregning av en kontantgenererende enhets gjenvinnbare beløp, inkludert sensitivitetsanalyser, er nærmere beskrevet i note 7.

3.2 Pensjoner

Det er også knyttet usikkerhet til vurdering av pensjonsforpliktelser. Nåverdien av pensjonsforpliktelsene avhenger av flere ulike faktorer som er bestemt av en rekke aktuariemessige forutsetninger. Endringer i disse forutsetningene vil påvirke balanseført verdi av pensjonsforpliktelsene. Forutsetningene som benyttes ved beregning av netto pensjonskostnad (inntekt) inkluderer blant annet diskonteringsrente. Selskapet bestemmer egnet diskonteringsrente ved utgangen av hvert år. Dette er renten som skal brukes til å beregne nåverdien av fremtidige estimerte utgående kontantstrømmer som kreves for å gjøre opp pensjonsforpliktelsene. Ved fastsettelse av egnet diskonteringsrente, ser selskapet hen til renten på foretaksobligasjoner av høy kvalitet som er utstedt i den valuta pensjonen blir utbetalt i, og som har forfall tilnærmet likt den relaterte pensjonsforpliktelsen. For ytterligere opplysninger se note 2.

3.3 Avsetninger

Ved vurdering av virkelig verdi av restruktureringsavsetninger og andre avsetninger, er det gjort forutsetninger og estimater i tilknytning til diskonteringsrenter, forventet fremtidig oppgjørsverdi og forventet oppgjørstidspunkt. For ytterligere opplysninger se note 10.

3.4 Utsatt skattefordel

Utsatt skattefordel balanseføres når det er sannsynlig at selskapet vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd til å nyttiggjøre skattefordelen. Ledelsen utøver skjønn for å avgjøre størrelsen på utsatt skattefordel som kan nyttiggjøres, basert på forventet tidspunkt for og verdi av skattemessige overskudd. For ytterligere opplysninger se note 6.

3.5 Leieavtaler

Etter IFRS 16 er det den ikke-kansellerbare leieperioden (inkludert oppsigelsesperiode) og eventuelle opsjoner hvor man er rimelig sikker på utøvelsen, som innregnes i leieforpliktelsen. Flere av selskapets vesentlige leieavtaler, spesielt innenfor eiendom, inkluderer opsjoner for forlengelse av leieavtalen. Selskapet benytter skjønn ved fastsettelse av leieperioden. For ytterligere opplysninger se note 21.

4. Omregning av utenlandsk valuta

4.1 Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta Regnskapet presenteres i norske kroner (NOK). Dette er også selskapets funksjonelle valuta.

4.2 Transaksjoner og balanseposter Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til den funksjonelle valutaen til kursen på transaksjonstidspunktet. På balansedagen blir monetære poster i utenlandsk valuta omregnet til balansedagens kurs. Valutagevinster- og tap ved oppgjør og omregning av monetære poster innregnes som henholdsvis finansinntekter og finanskostnader. Ikke-monetære poster i utenlandsk valuta som måles til historisk kost omregnes til kursen på opprinnelig transaksjonstidspunkt. Ikke-monetære poster i utenlandsk

valuta som måles til virkelig verdi måles til kursen på tidspunktet for måling av virkelig verdi.

5. Inntekter fra kontrakter med kunder

Innregning av inntekter skal reflektere overføring av varer eller tjenester til kunden. Inntekter innregnes når en kunde oppnår kontroll over en vare eller tjeneste, og dermed har muligheten til å bestemme bruken av og kan motta fordelene fra varen eller tjenesten.

Selskapets løpende leveranseforpliktelse er kortsiktige i henhold til kontraktene som benyttes (under 1 år). Selskapet opplyser derfor ikke om balansestørrelser knyttet til løpende leveranser.

Salgsinntekter måles til virkelig verdi av vederlaget fratrukket merverdiavgift og rabatter.

Inntekter genereres hovedsakelig av transporttjenester, salg av posttjenester og banktjenester:

Transporttjenestene omfatter nasjonal og internasjonal transport. Transporttjenester består hovedsakelig av transport av, pakker og gods og kan inkludere en rekke tilknyttede tilleggstjenester, men er i all hovedsak vurdert som enkeltstående leveringsforpliktelser. Tjenestene inntektsføres løpende over tid fordi kunden anses å ha en fordel av at varen stadig kommer nærmere avtalt leveringssted. Hovedvekten av transporttjenestene leveres innen 1-7 dager og det foretas avsetninger for ikke ferdigstilt transport.

Posttjenester omfatter levering av brevprodukter og inntektsføres i utgangspunktet løpende over tid. Imidlertid har posttjenester ofte veldig kort leveringstid, 1-2 dager, og inntektsføring skjer derfor hovedsakelig når brevet leveres på postkontor/i postkasse. Posttjenester omfatter i tillegg salg av frimerker, frankering og internasjonal post. Salg av frimerker betraktes som forskuddsbetaling for levering av brevprodukter og

inntektsføres når tjenesteleveransen finner sted. Frankeringsmaskiner (forhåndsbetalt frankering) inntektsføres på basis av kundens portoforbruk og annet salg av porto inntektsføres når brevproduktene leveres. Med internasjonal post menes inntekter fra utenlandske postverk i tråd med ordinær terminalavgiftsavtale. Dette inntektsføres løpende basert på avregning av volumer og foreløpige priser, og justeres året etter når de endelige prisene er mottatt fra International Post Cooperation.

Godtgjørelse for banktjenester inntektsføres på basis av utførte banktjenester.

I tillegg mottar Posten betaling for statlig kjøp av ulønnsomme leveringspliktige posttjenester som inntektsføres over tid (månedlig), begrenset til et beløp som tilsvarer årets beregnede merkostnader vedrørende konsesjonskrav.

6. Pensjoner

Selskapet har både innskudds- og ytelsesordninger. Netto pensjonskostnader for ytelsesordninger omfatter periodens pensjonsopptjening, inkludert fremtidig lønnsvekst og rentekostnad på den beregnede forpliktelsen, fratrukket innskudd fra de ansatte og forventet avkastning på pensjonsmidlene. For innskuddsordninger blir premien kostnadsført løpende fratrukket ansattes bidrag over lønn.

Regnskapsmessig forpliktelse for ytelsesordningene er nåverdien av forpliktelsen på balansedagen, med fradrag for virkelig verdi av pensjonsmidlene. Bruttoforpliktelsen er beregnet av uavhengige aktuarer som anvender «påløpte ytelsers metode» («projected unit credit method») ved beregningen. Ved overfinansiering føres forskuddsbetalt pensjon som langsiktig eiendel i balansen i den grad det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttes eller tilbakebetales. Innregning av pensjonsmidler er begrenset til nåverdien av alle

økonomiske fordeler som materialiseres i form av tilbakebetalinger fra ordningen eller reduksjoner i framtidige bidrag til ordningen.

Netto pensjonskostnader klassifiseres som lønnskostnader i resultatregnskapet med unntak av renteelementet som klassifiseres som finansinntekt/finanskostnad. Virkningen på tidligere opptjente rettigheter som følge av endringer i ordningenes ytelser resultatføres umiddelbart. Aktuarmessige gevinster og tap innregnes i utvidet resultat i den perioden de oppstår, og vil ikke bli resirkulert over resultatet i senere perioder.

7. Skatter

Skattekostnaden omfatter periodens betalbare skatt og endringene i utsatt skatt/-skattefordel. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er innregnet i utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. Hvis det er tilfellet, blir skatten også innregnet i utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen.

Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Netto utsatt skatt/-skattefordel er beregnet på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskaps- og skattemessige verdier og ligningsmessig underskudd til fremføring, med unntak av:

- utsatt skatt som oppstår som følge av førstegangsinnregning av skattemessig ikke-avskrivbar goodwill
- utsatt skatt som oppstår som følge av førstegangsinnregning av en eiendel eller forpliktelse i en transaksjon som
- ikke er en virksomhetssammenlutning og,
- som på transaksjonstidspunktet hverken påvirker regnskapsmessig overskudd eller skattepliktig inntekt (skattemessig underskudd)

Skatteøkende og skattereduserende

midlertidige forskjeller som reverseres eller kan reverseres, er utlignet. Utsatt skattefordel balanseføres når det er sannsynlig at selskapet vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd til å nyttiggjøre skattefordelen. Utsatt skatt og skattefordel som kan balanseføres, er balanseført til nominell verdi og oppført netto i balansen.

Dersom tidligere års ligning varsles endret, resultatføres normalt kravet i årets skattekostnad.

8. Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler er balanseført dersom det kan påvises sannsynlig fremtidige økonomiske fordeler som kan henføres til eiendelen og eiendelens anskaffelseskost kan måles pålitelig. Immaterielle eiendeler er balanseført til anskaffelseskost etter fradrag for eventuelle akkumulerte av- og nedskrivninger. Anskaffelseskost omfatter også egne lønnskostnader dersom innregningskriteriene er oppfylt.

Goodwill og andre immaterielle eiendeler med ubestemt levetid avskrives ikke, men testes årlig for nedskrivning. Se nærmere beskrivelse under kapittel 11 «Nedskrivning av eiendeler». Immaterielle eiendeler med bestemt utnyttbar levetid avskrives lineært over forventet utnyttbar levetid. Avskrivninger er foretatt fra det tidspunkt den immaterielle eiendelen er tilgjengelig for sitt tiltenkte bruk. Immaterielle eiendeler som ikke er tatt i bruk testes også for nedskrivning.

8.1 Immaterielle eiendeler: Utviklingskostnader
Utviklingskostnader i selskapet er i hovedsak knyttet til utvikling av IT-systemer der intensjonen er å ferdigstille systemet for internt bruk. Utgifter til utvikling balanseføres dersom samtlige av følgende kriterier er oppfylt:

- produktet eller prosessen er klart definert og kostnads-

- elementer kan identifiseres og måles pålitelig
 - den tekniske løsningen for produktet er demonstrert
 - produktet eller prosessen vil bli solgt eller benyttet i virksomheten
 - det er sannsynlig at eiendelen vil generere fremtidige økonomiske fordeler
 - tilstrekkelige tekniske, finansielle og andre ressurser for å ferdigstille prosjektet er til stede
- Først når alle kriteriene er oppfylt vil balanseføring av utgifter knyttet til utvikling påbegynnes. I motsatt fall kostnadsføres slike utgifter løpende.

8.2 Immaterielle eiendeler: Goodwill
Goodwill oppstår ved oppkjøp av virksomhet. Goodwill er det overskytende mellom summen av overført vederlag og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og gjeld på overtakelsestidspunktet ved et oppkjøp.

9. Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er balanseført til anskaffelseskost etter fradrag for akkumulerte av- og nedskrivninger. Kostprisen for anleggsmidler inkluderer utgifter direkte knyttet til anskaffelsen, tilvirkningen eller installasjon av eiendelene. For større investeringer med lang tilvirkningstid er renter balanseført som en del av anskaffelseskost, dersom disse er direkte henførbare. Det foretas dekomponering av kostprisen på anleggsmidler når anleggsmiddelet består av komponenter med ulik brukstid. Kostnader forbundet med normalt vedlikehold og reparasjoner blir kostnadsført løpende. Kostnader ved utskiftninger og fornyelser som vesentlig øker driftsmidlenes brukstid balanseføres.

Varige driftsmidler avskrives lineært, slik at driftsmidlets anskaffelseskost avskrives til restverdi over forventet brukstid. Avskrivninger er foretatt fra det tidspunkt driftsmid-

let er tilgjengelig for sitt tiltenkte bruk. Tomter avskrives ikke.

Eiendelenes eventuelle restverdi, avskrivningsmetode og brukstid vurderes årlig.

10. Investeringer i datterselskap og tilknyttede selskap

Posten Norge AS regnskapsfører investeringer i datterselskap og tilknyttede selskap til historisk kost.

11. Nedskrivning av ikke-finansielle eiendeler

Det foreligger et nedskrivningsbehov hvis balanseført verdi for en vurderingsenhet overstiger gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi fratrukket salgskostnader og bruksverdi, hvor bruksverdi er nåverdi av estimerte kontantstrømmer knyttet til fremtidig bruk. Dersom kontantstrømmer knyttet til den enkelte eiendel er uavhengig av kontantstrømmer knyttet til andre eiendeler utgjør den enkelte eiendel vurderingsenheten. Hvis ikke, identifiseres en vurderingsenhet på et høyere nivå, kalt en kontantgenererende enhet. En kontantgenererende enhet skal avgrenses konsistent over tid. En kontantgenererende enhet er definert som den minste identifiserbare gruppen av eiendeler som genererer inngående kontantstrømmer, og som i all vesentlighet er uavhengig av inngående kontantstrømmer fra andre eiendeler eller grupper av eiendeler.

Selskapet beregner fremtidige kontantstrømmer med basis i estimerte resultater (prognoser og langtidsplaner) over en periode på tre år, justert for avskrivninger, investeringer og endring i arbeidskapital. Fremskrivningsperioden inneholder en fremskrivning av kontantstrømmer etter prognoseperioden med en konstant vekstrate. Nåverdien av kontantstrømmen er beregnet med et vektet avkastningskrav på totalkapital

talen og er beregnet før skatt. Med unntak av goodwill blir nedskrivning kostnadsført i tidligere perioder, reversert når det foreligger informasjon om at nedskrivningsbehovet ikke lenger eksisterer eller at nedskrivningsbehovet er redusert. Dog vil reversering ikke bli foretatt i den grad reverseringen medfører at innregnet verdi vil overstige den balanseførte verdien som ville ha vært dersom nedskrivning ikke hadde blitt kostnadsført.

11.1 Nedskrivning: Goodwill og andre eiendeler med ubestemt levetid
For goodwill, immaterielle eiendeler med ubestemt levetid og immaterielle eiendeler under utvikling gjennomføres det en årlig nedskrivningstest, uavhengig av om det foreligger indikasjoner på verdifall.

11.2 Nedskrivning: Andre eiendeler med bestemt levetid
Det blir foretatt test av nedskrivning av andre eiendeler med bestemt levetid når det foreligger indikasjon på verdifall.

12. Avsetning for forpliktelser

Avsetninger innregnes når selskapet har pådratt seg en forpliktelse (juridisk eller faktisk) som følge av en tidligere hendelse og det kan sannsynliggjøres (mer sannsynlig enn ikke) at det vil skje et økonomisk oppgjør som følge av forpliktelsen, samt at beløpets størrelse kan måles pålitelig. Avsetninger gjennomgås ved hver balansedato og nivået reflekterer det beste estimatet på forpliktelsen. Når virkningen av tidsverdien av penger er vesentlig er forpliktelsen innregnet til nåverdien av fremtidige kontantstrømmer. For nærmere beskrivelse av avsetning til pensjonsforpliktelser henvises det til kapittel 6 «Pensjoner» i selskapets regnskapsprinsipper.

12.1 Avsetninger: Restrukturering
Restruktureringskostnader er kostna-

der selskapet pådrar seg ved en beslutning som medfører en vesentlig endring innenfor selskapets definerte virksomhetsområder, enten i omfanget av virksomheten eller måten virksomheten drives på. Avsetninger til restrukturering kostnadsføres når programmet er besluttet og bekjentgjort, og kostnadene er identifiserbare, kvantifiserbare og ikke dekkes av tilhørende inntekter.

12.2 Avsetninger: Tapskontrakter
Avsetning for tapsbringende kontrakter innregnes når selskapets forventede inntekter fra en kontrakt er lavere enn uunngåelige kostnader som påløpte for å innfri forpliktelsene etter kontrakten. Selskapet definerer som hovedregel uunngåelige utgifter som direkte kostnader knyttet til tapet og tar ikke med indirekte kostnader i estimert avsetning. Avsetning foretas som hovedregel når det kan foretas et pålitelig estimat av forpliktelsesbeløpet.

13. Betingede forpliktelser og eiendeler

Med betingede forpliktelser menes

- mulige forpliktelser som følge av tidligere hendelser hvor forpliktelsens eksistens avhenger av fremtidige hendelser
- forpliktelser som ikke er regnskapsført fordi det ikke er sannsynlig at den vil medføre utbetaling
- forpliktelser som ikke kan måles med tilstrekkelig pålitelighet

Betingede forpliktelser er ikke innregnet i årsregnskapet, med unntak av betingede forpliktelser overtatt i en virksomhetssammenslutning. Disse avsettes det for. Det er opplyst om vesentlige betingede forpliktelser med unntak for betingede forpliktelser hvor sannsynligheten for oppgjør av forpliktelsen er lav. En betinget eiendel er ikke innregnet i årsregnskapet, men opplyst om dersom det er sannsynlig at en fordel vil tilflyte selskapet.

14. Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter innregnes i balansen når selskapet har blitt part i instrumentets kontraktsmessige betingelser. Finansielle instrumenter fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene eller pliktene er oppfylt, kansellert, utløpt eller overført. Førstegangs måling av finansielle instrumenter gjøres til virkelig verdi på oppgjørstidspunktet, normalt til transaksjonspris. Etterfølgende måling er avhengig av klassifiseringen av den finansielle eiendelen eller den finansielle forpliktelsen. Klassifiseringen bestemmes av selskapets forretningsmodell for styring av finansielle instrumenter og karakteristikken av kontantstrømmene til det enkelte instrumentet. Finansielle eiendeler klassifiseres som senere målt til enten amortisert kost, virkelig verdi over utvidet resultat eller virkelig verdi over resultat. Finansielle forpliktelser klassifiseres som senere målt til enten amortisert kost eller virkelig verdi over resultat. Selskapets finansielle eiendeler består i hovedsak av gjeldsinstrumenter (fordringer) og selskapet har ingen vesentlige investeringer i egenkapitalinstrumenter. Fordringenes kontantstrømmer består kun av hovedstol og eventuelle renter og alle fordringene er kun holdt for å motta kontraktsmessige kontantstrømmer (det foreligger ingen intensjon om salg). Fordringene klassifiseres som senere målt til amortisert kost. Ingen av selskapets finansielle forpliktelser er holdt for handelsformål. Med unntak av lån i utenlandsk valuta (japanske yen) er virkelig verdi opsjon ikke benyttet. Forpliktelsene inneholder heller ikke innebygde derivater. I hovedsak klassifiseres derfor selskapets finansielle forpliktelser som senere målt til amortisert kost. Selskapet har benyttet muligheten for virkelig verdi opsjon (fair value option «FVO») for finansielle forpliktelser i utenlandsk valuta (japanske yen) da en slik klassifisering i vesentlig grad reduserer en uoverensstem-

melse i måling mellom forpliktelse og tilhørende derivater. Vesentlige endringer som skyldes egen kreditt-risiko innregnes i utvidet resultat. Finansielle instrumenter klassifiseres som langsiktige når forventet realisasjonsdato er mer enn tolv måneder etter balansedagen. Øvrige finansielle instrumenter klassifiseres som kortsiktige.

14.1 Finansielle instrumenter: Sikring
Selskapet benytter derivater for å håndtere valuta- og renterisiko. Selskapets kriterier for å klassifisere et derivat som et sikringsinstrument og enten hele eller deler av en enkelt post eller en gruppe poster som sikringsobjekt er som følger:

1. derivatet benyttes for å sikre en forventet transaksjon eller en innregnet eiendel eller forpliktelse,
2. sikringsforholdet øremerkes og dokumenteres,
3. krav til sikringseffektivitet oppfylles.

Sikringseffektivitet analyseres løpende og oppfylles når

1. det er et økonomisk forhold mellom sikringsobjektet og -instrumentet, det vil vanligvis si at selskapet forventer at verdiene endres systematisk ved endringer i underliggende risiko,
2. kredittrisiko dominerer ikke verdiendringene,
3. og sikringsgraden reflekterer faktisk mengde som sikres og benyttes for å sikre.

Sikringsbokføringen opphører når:

- a. Sikringsinstrumentet er forfalt, solgt, avsluttet eller utøvd, eller
- b. Sikringen ikke tilfredsstiller kravene nevnt ovenfor for sikring

14.1.a Kontantstrømsikring
Den effektive delen av endringene i virkelig verdi til et sikringsinstrument kvalifisert som en kontantstrømsikring innregnes i utvidet resultat. Den ineffektive delen av sikringsinstrumentet innregnes direkte i resultatet. I de tilfeller der den sikrede kontantstrømmen resulterer i innregning

av en eiendel eller gjeld, omklassifiseres gevinster og tap som tidligere er innregnet i utvidet resultat og innregnes sammen med eiendelen eller gjelden. For andre kontantstrømsikringer blir gevinster og tap som er innregnet i utvidet resultat og akkumulert i egenkapitalen reklassifisert til resultatet i samme periode som kontantstrømmen som utgjør sikringsobjektet resultatføres. Når et sikringsinstrument opphører å være svært effektivt avsluttes sikringsbokføringen prospektivt. I dette tilfellet, vil akkumulert gevinst eller tap på et sikringsinstrument i egenkapitalen, først reklassifiseres når den sikrede transaksjonen gjennomføres. Dersom den sikrede transaksjonen ikke lenger er forventet å finne sted, vil tidligere akkumulert gevinst eller tap på sikringsinstrumentet i egenkapitalen reklassifiseres og resultatføres umiddelbart.

14.1.b Virkelig verdisikring
Derivater som kvalifiserer for sikring av virkelig verdi, måles til virkelig verdi og endring i virkelig verdi innregnes i resultatregnskapet. Tilsvarende er endring i virkelig verdi knyttet til sikret risiko i sikringsobjektet resultatført.

14.2 Finansielle instrumenter: Derivater som ikke er sikringsinstrumenter
Derivater som ikke inngår i regnskapsmessige sikringsrelasjoner måles til virkelig verdi over resultat. Endringer i virkelig verdi av slike derivater resultatføres direkte.

14.3 Nedskrivning: Finansielle instrumenter
For finansielle eiendeler som måles til amortisert kost avsetter selskapet for forventet kredittap. Selskapet innregner enten de neste tolv måneders forventede tap, eller forventet tap over levetiden dersom det har vært en vesentlig økning i kredittrisiko etter førstegangsinnregning av den finansielle eiendelen. Metoden benyttes hovedsakelig for finansiering av og

utlån til selskapets datterselskaper. Vurderingen av endring i kredittrisiko foretas ved hver rapporteringsperiode. Risikodrivere for interne utlån vil blant annet være kortsiktige og gjentatte mislighold, utvikling i rammeutnyttelse på konsernkontoordningen og avdragsutsettelse. Selskapets øvrige finansielle eiendeler består i hovedsak av fordringer, herunder kundefordringer, uten vesentlige finansieringselementer. For finansielle eiendeler uten vesentlige finansieringselementer benyttes en forenklet modell, hvor forventet kredittap over hele levetiden innregnes (ved bruk av enkle metoder for å anslå kredittap). Den forenklede modellen krever ingen oppfølging av endring i kredittrisiko. Dersom det konstateres et påløpt (faktisk) kredittap, som følge av at selskapet ikke har rimelige forventninger om å gjenvinne enten hele eller deler av en finansiell eiendel, reduseres den finansielle eiendelens brutto balanseførte verdi direkte. Nedskrivninger av finansielle eiendeler vurdert til amortisert kost innregnes i resultatregnskapet.

15. Kundefordringer

Kundefordringer innregnes første gang til virkelig verdi og måles deretter til amortisert kost, fratrullet avsetning til forventet kredittap. Selskapet benytter forenklet metode for avsetning til forventet kredittap på kundefordringer og måler tapsavsetningen til et beløp som tilsvarer forventede kredittap i levetiden. Påløpte (faktiske) kredittap reduserer kundefordringens balanseførte verdi direkte.

16. Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter inkluderer likvide midler, som kontanter i kasse og bankbeholdninger. Kontanter og kontantekvivalenter er

kortsiktige likvide investeringer som kan konverteres til et kjent beløp i kontanter innen 3 måneder og som inneholder uvesentlig risiko.

17. Innlån

Innlån innregnes første gang til virkelig verdi når utbetaling av lånet finner sted, med fradrag for transaksjonskostnader. Lånene blir i etterfølgen- de perioder innregnet til amortisert kost ved bruk av effektiv rente meto- de. Med amortisert kost forstås det beløp som den finansielle forpliktel- sen måles til ved førstegangsinnreg- ning, fratrukket tilbakebetalinger (ek- sempelvis avdrag, renter og gebyrer), inklusiv effektive renter.

18. Egenkapital

18.1 Egenkapital: Sikringsreserve
Sikringsreserven inkluderer den sam- lede netto endringen i virkelig verdi på sikringsinstrumentet i en kon- tantstrømsikring, inntil den sikrede kontantstrøm skjer eller ikke lenger er forventet å skje.

18.2 Egenkapital: Kostnader ved egenkapitaltransaksjoner
Transaksjonskostnader direkte knyttet til egenkapitaltransaksjoner blir innregnet direkte i egenkapitalen etter fradrag for skatt. Øvrige trans- aksjonskostnader resultatføres.

19. Leieavtale

19.1 Posten Norge AS som leietaker
IFRS 16 Leieavtaler krever at leietaker balansefører leieavtaler, slik at ver- dien av rett til bruk eiendelen og den tilsvarende leieforpliktelsen vises i balansen. Leieforpliktelsen måles til nåverdien av leiebetalingene, og rett til bruk eiendelen avledes fra denne beregningen. Ved etterfølgende måling skal rett til bruk eiendelen

avskrives, mens leieforpliktelsen reduseres med løpende avdrag. Leieavtaler som faller inn under definisjonen «eiendeler med lav verdi» balanseføres ikke. Også for kortsiktige leieavtaler hvor den ikke-kansellerbare leieperioden er under 12 måneder, resultatføres leiekostnadene direkte. Selskapet har valgt ikke å benytte IFRS 16 for immaterielle eiendeler. Flere av selskapets leieavtaler in- kluderer øvrige tjenester og kompo- nenter, for eksempel felleskostnader, drivstoff og avgifter. Ikke-leiekom- ponenter adskilles fra leieavtalen og innregnes som driftskostnad i regnskapet.

Vurdering av avtaler i selskapet som tilfredsstiller standardens definisjon og krav for innregning
For at en avtale skal falle inn under kravene i IFRS 16 må avtalen oppfylle definisjonen av en leieavtale, her- under må eiendelene være identifi- serbare og leietaker må ha rett til å kontrollere bruken av eiendelene i en gitt periode. Vesentlige avtaler i selskapet vedrører i hovedsak leiekontrakter tilknyttet bygg og terminaler, samt konsernets bilpark. Leie av fast eiendom og transport- midler vil som hovedregel omfattes av definisjonen i standarden og klas- sifiseres som en leieavtale. Selskapet har foretatt en gjen- nomgang av ulike leieavtaler og spesielt vurdert behandlingen av disse, samt avtaler med transportø- rer (transportavtaler). Hoveddelen av transportavtalene i selskapet er av en karakter hvor det ikke kan identifi- seres noen spesifikk eiendel, eller er av kortsiktig art og disse faller derfor utenfor definisjonen av en leieavtale i henhold til standarden.

Vurdering av leieperiode
Flere av selskapets vesentlige leie- avtaler, spesielt innenfor eiendom, inkluderer opsjoner for forlengelse

av leieavtalen. Etter IFRS 16 er det den ikke-kansellerbare leieperio- den (inkludert oppsigelsesperiode) og eventuelle opsjoner hvor man er rimelig sikker på utøvelsen, som innregnes i leieforpliktelsen. Selska- pet tolker «rimelig sikker» som et sannsynlighetsnivå betydelig mer enn 50 prosent. I vurderingen av om utøvelsen av en opsjon er rimelig sikker er det særlig lagt vekt på om eiendelen er viktig for operasjonell drift og inngår i konsernets strategiske planer. Konsernet har også tatt i betrakt- ning utøvelsestidspunktet til en opsjon, som følge av at graden av sikkerhet anses lavere dersom utø- velsestidspunktet er langt frem i tid.

Vurdering av leiebetalinger
Rett til bruk eiendeler og leiefor- pliktelser skal måles til nåverdien av leieavtalens leiebetalinger. Leiebetalinger inkluderer faste betalinger og eventuelle betalinger som varierer med en indeks eller en rentesats, men ikke variable leiebe- talinger som avhenger av bruken av eiendelen. I tillegg inkluderer leiebetalinger restverdigarantier, kjøpsopsjoner og eventuelle termineringsutgifter. Sli- tasje og eventuelle skader som følge av rutinemessig bruk av den leide eiendelen kostnadsføres etter hvert som dette påløper.

Diskonteringsrenter
Nåverdien av leiebetalingene skal diskonteres med leietakers marginale lånerente når leieavtalens implisit- te rente ikke enkelt kan fastsettes. Metoden for å fastsette selskapets marginale lånerenter anvendes kon- sistent og reflekterer 1. lånerenten for den aktuelle eiendelsklassen og 2. lengden på leieperioden.

19.2 Posten Norge AS som utleier

Klassifisering av leieavtaler

For kontrakter hvor selskapet er utleier, klassifiseres hver enkelt leieavtale som enten en operasjonell leieavtale eller en finansiell leie- avtale. En leieavtale klassifiseres som en finansiell leieavtale dersom den i det vesentlige overfører alle risikoer og fordeler forbundet med eierskap av en underliggende eien- del. En fremleieavtale anses som en finansiell leieavtale dersom eiende- len, eller deler av denne, er fremleid for den vesentligste av gjenværende leieperiode i hovedavtalen.

Finansielle leieavtaler
For finansielle leieavtaler innregner selskapet på iverksettelsestidspunk- tet til leieavtalen en fremleiefordring i balansen med et beløp som tilsvarer nettoinvesteringen i leieavtalen. Leieavtalens implisitte rente skal anvendes ved førstegangsmåling av nettoinvesteringen. Ved fremleie kan diskonteringsrenten i hovedavtalen benyttes, hvis fremleieavtalens imp- lisitte rente ikke lett kan fastsettes.

Leiebetalinger som inngår i må- lingen inkluderer faste betalinger og eventuelle betalinger som varierer med en indeks eller en rentesats, men ikke variable leiebetalinger som avhenger av bruken av eiendelen. I tillegg inkluderer leiebetalinger restverdigarantier, kjøpsopsjoner og eventuelle termineringsutgifter. Ved fremleie av en eiendel som klassifiseres som en finansiell leieav- tale fraregner selskapet rett til bruk eiendelen og innregner nettoinves- teringen som en fremleiefordring. En eventuell forskjell mellom verdien av rett til bruk eiendelen og fremleiefor- dringen resultatføres direkte. Ved etterfølgende måling inn- regner selskapet finansinntekter på fremleiefordringen på grunnlag av et mønster som gjenspeiler en periodisk avkastning.

Operasjonelle leieavtaler
For operasjonelle leieavtaler innreg- ner selskapet leiebetalinger som an- dre inntekter, hovedsakelig lineært,

med mindre et annet systematisk grunnlag bedre gjenspeiler det møn- steret der fordelene ved bruken av den underliggende eiendelen reduseres. Selskapet innregner utgifter som har påløpt ved opptjening av leieinntek- ten som en kostnad.

20. Hendelser etter rapporte- ringsperioden

Ny informasjon om selskapets posi- sjoner på balansedagen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter rap- porteringsperioden som ikke påvirker selskapets posisjon på balanseda- gen, men som vil påvirke selskapets posisjon i fremtiden, er opplyst om dersom dette er vesentlig.

NOTE 1 LØNNSKOSTNADER OG ANDRE GODTGJØRELSE

Noten viser lønnskostnad for ansatte, kostnadsførte godtgjørelser til selskapets styre, samt ledende ansatte og revisor i Posten Norge AS. Informasjon om bonus, pensjonsordning for ledende ansatte og lederlønnserklæring vises i note 2 for konsernet.

	2019	2018
Lønninger	5 309	5 423
Arbeidsgiveravgift	701	717
Pensjonskostnader	436	312
Andre ytelser	173	169
Lønnskostnader	6 620	6 621
Antall heltidsstillinger/årsverk	10 268	10 643
Antall ansatte 31.12 ¹⁾	10 422	10 935

1) Antall ansatte er antall faste og midlertidige ansatte som har generert lønnskostnader i desember måned

Arbeidsgiveravgift på pensjoner er klassifisert som pensjonskostnader, se nærmere spesifikasjon i note 2.

	2019	2018
Styrehonorar	2 662	2 522
Honorar for ordinær revisjon	1 551	1 646
Honorar for andre attestasjonstjenester	676	527
Honorar for skatterådgivning	146	394
Honorar for andre tjenester utenfor revisjon	366	710
Sum honorar til revisor	2 739	3 277

(Alle beløp i tusen kroner og ekskl. arbeidsgiveravgift og merverdiavgift)

Honoraret til revisor gjaldt revisjons-selskapet EY. Nærmere opplysninger om godtgjørelse til styret og ledende ansatte er oppgitt i note 2 for konsernet.

Bonusutbetalingen er basert på definer-te konsernfelles, konsernfastsatte og individuelle mål. Det er definert øvre rammer for utbetaling av bonus i de ulike ordningene.

Bonusordninger

Konsernsjefens bonusordning ble avviklet pr. 01. januar 2019. Posten Norge AS har en bonusordning for øv-rige medlemmer av konsernledelsen. Posten Norge AS har i tillegg bonusbasert avlønning for divi-sjonsledelse, regionsledelse, andre nøkkelpersoner og salgspersonell.

Pensjonsordninger

Ledende ansatte har i hovedsak de samme pensjonsordninger og pen-sjonsvilkår som øvrige ansatte i sel-skapet, se for øvrig note 2. Se også «Erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i Posten Norge AS og Posten Norge AS’ heleide datterselskaper», i

note 2 for konsernet. Ansatte som tiltrådte etter 31. desember 2006 har innskuddspen-sjon over drift. For ansatte med lønn som overstiger 12 G er årlig innskudd begrenset til 25 prosent av pensjons-grunnlaget over 12 G. Denne ordnin-gen ble lukket i februar 2015.

Lån og sikkerhetsstillelse

Det var ikke ytt lån eller sikker-hetsstillelse til medlemmer av kon-sernledelsen.

NOTE 2 PENSJONER

Selskapet har både innskudds- og ytelsesbaserte ordninger. Ytelsesordningene er forutsigbare for den ansatte ved at ytelsene er avtalt på forhånd. Premiebetalingene avhenger blant annet av medlemmenes tjenestid, alder og lønns-nivå. I innskuddsordningene blir innbetalinger fastsatt som en prosentsats av den ansattes lønn. Pensjonskapitalens størrelse avgjør hvor stor pensjon de ansatte kan ta ut, og de ansatte har dermed avkastningsrisikoen på det som er innbetalt til ordningen. Det henvises for øvrig til kapittel 3 «Regnskapsestimater» og kapittel 6 «Pensjoner» i selska-pets regnskapsprinsipper.

	2019	2018
Pensjonskostnader:		
Nåverdi av årets opptjening	115	113
Netto rentekostnad av nettoforpliktelse	23	16
Resultatførte planendringer	3	(104)
Brutto pensjonskostnad inkl. arbeidsgiveravgift (ytelsesbaserte)	142	24
Ansattes innskudd	(1)	(1)
Renteelement reklassifisert til finanspost	(20)	(14)
Netto pensjonskostnad inkl. arbeidsgiveravgift (ytelsesbaserte)	121	10
Innskuddsbaserte pensjonsplaner	418	406
Ansattes innskudd	(102)	(104)
Pensjonskostnader innregnet i årets driftsresultat	436	312
Netto pensjonsforpliktelser:		
Estimerte påløpte sikrede forpliktelser	(23)	(24)
Estimert verdi av pensjonsmidlene	22	24
Netto estimerte sikrede pensjons-(forpliktelser)/midler	(1)	
Estimerte påløpte usikrede forpliktelser	(592)	(608)
Netto pensjonsforpliktelser i balansen	(592)	(608)
Endringer i forpliktelsen:		
Netto forpliktelser 1.1.	(608)	(840)
Brutto pensjonskostnad	(142)	(24)
Premiebetalinger og utbetalte ytelser	157	154
Bidrag fra deltakere i ordningen	1	1
Tilbakebetaling av tidligere innbetalt pensjonspremie		(2)
Estimatavvik ført mot utvidet resultat		104
Netto pensjonsforpliktelse 31.12.	(592)	(608)

	2019	2018
Hovedkategorier av pensjonsmidler til virkelig verdi:		
EK-instrumenter (aksjer, obligasjoner)	3	4
Gjeldsinstrumenter	14	16
Eiendom	3	3
Andre eiendeler	2	1
Sum pensjonsmidler	22	24
Estimatavvik gevinst/(tap) 01.01.	453	349
Endringer i pensjonsplan, pensjonsforpliktelse		124
Endringer i diskonteringsrenten, pensjonsforpliktelse	(13)	7
Endringer i andre økonomiske forutsetninger, pensjonsforpliktelse	13	(7)
Endringer i demografiske forutsetninger, pensjonsforpliktelse	7	(6)
Endringer i andre faktorer, pensjonsforpliktelse	(6)	(17)
Endringer i andre faktorer, pensjonsmidler	(1)	2
Årets gevinst/(tap) i utvidet resultatet		104
Estimatavvik gevinst/(tap) 31.12.	453	453
Innskuddsbaserte pensjonsordninger		
Antall medlemmer	13 946	14 484
Andel av lønn	5,7-21,3%	5,7-21,3%
Ytelsesbaserte pensjonsordninger		
Aktuarmessige forutsetninger:		
Diskonteringsrente	2,3%	2,6%
Forventet lønnsregulering	2,25%	2,75%
Forventet G-regulering	2,0%	2,5%
Forventet pensjonsregulering	1,5-2,5%	1,5-2,5%
Forventet avkastning	2,3%	2,6%
Forventet frivillig avgang (under 50 år)	4,0%	3,5%
Forventet frivillig avgang (over 50 år)	1,5%	1,0%
Uttakstilbøyelighet AFP	40-60%	40-60%
Demografiske forutsetninger om dødelighet	K2013	K2013

Innskuddsordninger

Hoveddelen av selskapets kostnader til pensjon gjelder innskuddspensjon og uførepensjon, som kostnadsføres med det som betales til pensjonsleverandøren hvert år. Ansatte trekkes i lønn og bidrar til innskuddene.

For 2019 var innskuddssatsene 5,7 prosent for inntekter inntil 7,1 av folketrygdens grunnbeløp (G) og 21,3

prosent for inntekter i intervallet 7,1 til 12 G.

AFP-ordning

Fra 1. januar 2011 gikk selskapet over til en ny AFP-ordning (Fellesordningen for AFP i privat sektor). Se note 3 for konsernet.

Ansatte som fortsatt er medlem

av Statens Pensjonskasse (SPK) har beholdt sine rettigheter i samsvar med AFP ordningen i offentlig sektor.

Ytelsesordninger

Hoveddelen av selskapets ytelsesbaserte ordninger knytter seg til at Posten Norge AS gikk ut av SPK 1. januar 2006, og at de som var ansatte på

overgangstidspunktet fikk rett til ulike kompensasjons- og garantiordninger.

Det ble i 2010 besluttet at offentlig tjenestepensjon skulle samordnes med privat AFP, noe som ville redusere pensjonen fra SPK for svært mange ansatte i Posten. Det ble derfor avtalt en kompensasjonsordning for dette, og regnskapsført en forpliktelse i balansen. I 2018 ble dette regelverket endret slik at samordningen blir vesentlig mindre. Posten reduserte med bakgrunn i dette pensjonsforpliktelsen knyttet til samordning med 20 mill. kroner i 2019 og 228 mill. kroner i 2018.

Selskapet har en uførepensjon uten fripoliseopptjening, med ytelser tilsvarende det maksimalt tillatte etter tjenestepensjonsloven, som i resultatet blir innregnet som en innskuddsordning. Selskapet har også vesentlige forpliktelser knyttet til lønn over 12 G. Pensjonsforplik-

telsene knyttet til lønn over 12 G og førtidspensjonering finansieres over driften i selskapet.

De ytelsesbaserte pensjonsordningene til Posten Norge AS ble lukket 31. desember 2005, med unntak av ytelsesordninger for ledende ansatte som ble lukket 31. desember 2006. Forpliktelsen for de fleste av ordningene vil derfor bli avviklet over tid. Pensjonsmidlene i ordningene forvaltes av livselskaper.

Forutsetninger

For 2019 ble det gjort endringer i de økonomiske forutsetningene, hovedsakelig i tråd med anbefalinger fra Norsk Regnskaps Stiftelse (NRS). Posten Norge AS benyttet obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) som grunnlag for diskonteringsrente, og denne ble satt til 2,3 prosent i 2019

	Diskonteringsrente		Pensjonsregulering		Frivillig avgang	
Endring (prosentpoeng)	+1%	-1%	+1%	-1%	+1%	-1%
Endring i brutto pensjonsforpliktelse (reduksjon)/økning	(40)	49	21	(18)	(3)	19
Endring i prosent	-7%	9%	4%	-3%		3%

mot 2,6 prosent i 2018.

Endringen i diskonteringsrente ble utlignet av forskjell mellom estimert og faktisk uttakstilbøyelighet og avgangsalder og dette medførte at årets endring i estimatavvik ble tilnærmet null. Hovedårsaken til endring i estimatavvik for 2018 skyldtes planendring, samt høyere AFP-uttak og lavere uttaksalder enn forventet.

I all hovedsak er pensjonsalder for de norske ansatte 67 år.

Sensitivitet

Tabellen nedenfor viser estimerte effekter ved endring i enkelte forutsetninger for ytelsesbaserte pensjonsplaner. Estimaten er basert på fakta og omstendigheter per 31. desember 2019 og at alle andre forutsetninger er uendret.

NOTE 3 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Andre driftskostnader er kostnader som ikke er direkte knyttet til salg av varer og tjenester, lønn og personalkostnader eller avskrivninger/nedskrivninger.

	2019	2018
Kostnader lokaler	311	975
Andre leiekostnader	72	261
IT-tjenester	676	652
Andre fremmede tjenester	279	324
Reparasjon og vedlikehold utstyr	99	109
Verktøy, inventar, driftsmateriell	96	91
Markedsføring	98	87
Reisekostnader	67	69
Forsikring, garanti- og erstatningskostnader	54	53
Regnskaps- og lønnstjenester	33	35
Telefonikostnader	35	30
Øvrige kostnader	83	97
Driftskostnader	1 904	2 783

I tråd med IFRS 16 Leieavtaler er tallene for 2018 ikke omarbeidet.

Den vesentlige reduksjonen i Kostnader lokaler var knyttet til leie av lokaler. Dette skyldtes hovedsakelig innføring av IFRS 16 hvor leieavtaler balanseføres. Tilsvarende gjelder reduksjonen i Andre leiekostnader er som hovedsakelig vedrører leie av

transportmidler. Økningen i kostnader knyttet til IT-tjenester skyldtes høy prosjektaktivitet. Aktiviteten var hovedsakelig knyttet til forretningsmessige forbedringer av eksisterende systemer. Reduksjonen i Andre fremmede

tjenester skyldtes hovedsakelig redusert bruk av vikarer i postomdeling. Øvrige kostnader bestod av fraktkostnader, kontor og IT-rekvista, trykksaker, kontingenter, tap på fordringer og øvrige driftskostnader.

NOTE 4 ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER

Andre inntekter og kostnader er vesentlige inntekter og kostnader som har begrenset prediksjonsverdi. Dette omfatter blant annet omstillingskostnader, nedskrivning av aksjer og gevinst og tap ved salg av anleggsmidler. Det henvises for øvrig til kapittel 3 «Regnskapsestimater» og kapittel 12 «Avsetning for forpliktelser» i selskapets regnskapsprinsipper.

	2019	2018
Omstillingskostnader	(443)	(6)
Gevinst/(tap) ved salg av anleggsmidler	8	86
Gevinst/(tap) ved fremleie og terminering av leieavtaler	(18)	
Andre inntekter/(kostnader)	(421)	(260)
Andre inntekter og (kostnader)	(874)	(180)

Omstillingskostnader

I Posten Norge AS ble det i 2019 avsatt kostnader knyttet til omstillinger i postvirksomheten og i stabs- og støttefunksjoner i forbindelse med ny konsernstruktur.

Endringer i Postloven ble i juni 2019 vedtatt av Stortinget og styret besluttet å redusere antall dager med omdeling fra fem dager i uken til annenhver dag fra 1. juli 2020. Posten estimerte at dette ville medføre en reduksjon i bemanningen med om lag 1 200 årsverk, og avsetning til denne omstillingen i 2019 var 271 mill. kroner. I divisjon Post ble det i tillegg avsatt 119 mill. kroner til omstilling av ruteklargjøring. I selskapet ble det utover dette avsatt 44 mill. kroner til omstilling av stabs- og støttefunksjoner, mens øvrige avsetninger

utgjorde 9 mill. kroner. Samlede avsetninger til omstilling vises i note 10.

Gevinst/(tap) ved salg av anleggsmidler

Netto gevinst ved salg av anleggsmidler i 2019 vedrørte i hovedsak salg av transportmidler, inventar og lignende, som en del av normal drift. Virkninger av IFRS 16 vises i note 21. Gevinst ved salg av anleggsmidler i 2018 vedrørte i hovedsak salg av Posten Eiendom Svanholmen AS.

Andre inntekter og kostnader

I 2019 bestod andre inntekter og kostnader i stor grad av nedskriv-

ninger aksjer i datterselskap på 424 mill. kroner. Dette gjaldt i hovedsak aksjer i Bring Frigo AB på 225 mill. kroner, Netlife Gruppen AS på 120 mill. kroner og Bring Cargo International A/S på 72 mill. kroner. For ytterligere informasjon om nedskrivning aksjer, se note 9. Andre inntekter og kostnader i 2018 vedrørte hovedsakelig nedskrivning aksjer i datterselskap på 279 mill. kroner, tilbakeføring av tap i forbindelse med salget av Bring City-mail Sweden på 32 mill. kroner, samt tapsavsetning i logistikkvirksomheten på 20 mill. kroner.

NOTE 5 FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER

Noten gir en oversikt over selskapets finansinntekter og finanskostnader, herunder inntekter og kostnader knyttet til selskapets finansiering, rentekostnader på leieforpliktelser, valutaomregningseffekter fra fordringer og gjeld i uten-landsk valuta, samt gevinster og tap fra finansielle derivater. Det henvises for øvrig til kapittel 14 «Finansielle instru-menter» i selskapets regnskapsprinsipper.

	2019	2018
Renteinntekter fra selskaper i samme konsern	75	58
Renteinntekter	114	48
Renteinntekt på finansiell fremleie	11	
Valutakursgevinster	50	77
Gevinst derivater	63	136
Mottatt utbytte		174
Andre finansinntekter	1	5
Finansinntekter	314	497
Rentekostnader til selskaper i samme konsern	17	12
Rentekostnader	102	90
Rentekostnad på leieforpliktelse i samme konsern	211	
Rentekostnad på leieforpliktelse	80	
Valutakurstap	51	68
Tap derivater	15	30
Tap på lån til virkelig verdi over resultatet ¹⁾	6	50
Andre finanskostnader	19	17
Finanskostnader	501	267
Netto finansinntekter	(187)	231

I tråd med IFRS 16 Leieavtaler er tallene for 2018 ikke omarbeidet.
1) Verdiendring av lån i japanske yen hvor det er benyttet «virkelig verdi opsjon». Motsvares av verdiendringer i kombinerte rente- og valutaswapper regnskapsført som «Gevinst derivater». For nærmere informasjon henvises det til note 18.

Renteinntekter fra selskaper i samme konsern var hovedsakelig knyttet til utlån og konsernkontoordning. Renteinntekter i 2019 bestod hoved-sakelig av avkastning på markeds-baserte plasseringer og rentefond. Renteinntekt på finansiell fremleie følger av ny regnskapsstandard IFRS 16 Leieavtaler. Det vises til note 21 for nærmere omtale.

Netto valutakursgevinster og

netto gevinst på derivater skyldtes hovedsakelig gevinster og tap grunnet kursutviklingen mellom norske og svenske kroner, samt mellom norske kroner og euro. Se note 18 for nærmere omtale om derivater.

Rentekostnader vedrørte hoved-sakelig rentekostnader knyttet til langsiktig finansiering. I 2019 var det inkludert rentekostnader på pensjonsforpliktelser som utgjorde

23 mill. kroner for selskapet. Rente-kostnader på leieforpliktelser følger av ny regnskapsstandard IFRS 16 Leieavtaler. Det vises til note 21 for nærmere omtale.

Se også note 18 i konsernregn-skapet for nærmere beskrivelse av konsernets finansielle risiko og kapitalstyring.

NOTE 6 SKATT

Noten omhandler myndighetenes beskatning i selskapet. Skattekostnaden beregnes på grunnlag av regnskapsmessig resultat og splittes i periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt/skattefordel. Utsatt skatt/skattefordel opp-står når regnskapsmessig og skattemessig periodisering er forskjellig. Det henvises for øvrig til kapittel 3 «Regnskaps-estimer» og kapittel 7 «Skatter» i selskapets regnskapsprinsipper.

	2019	2018
Resultatskatt		
Betalbar skattekostnad	33	57
Endring utsatt skatt/(skattefordel)	(68)	61
Skattekostnad	(35)	119
Årets betalbare skatt	54	57
(For mye)/for lite betalt tidligere år	(22)	
Betalbar skattekostnad	33	57
Effektiv skattesats i %	7%	30%
Avstemming effektiv skattesats mot norsk skattesats:		
Resultat før skatt	(484)	391
22% skatt (23% i 2018)	(107)	90
Nedskrivning av aksjer i datterselskap	93	64
Andre ikke fradragsberettigede kostnader	9	24
Ikke skattepliktige inntekter	(9)	(60)
Virkning av endring i skattesats over resultatet		1
Justering fra tidligere år	(22)	
Skattekostnad	(35)	119

	2019	2018
Estimat endring pensjon		24
Kontantstrømsikring	1	
Effekt av endret skattesats		3
Endring utsatt skatt innregnet i utvidet resultat for året	1	27

Effektiv skattesats endte på 7 prosent. Dette skyldtes i hovedsak nedskrivning av aksjer på 424 mill. kroner (skatteeffekt 93 mil. kroner) og øvrige ikke fradragsberettigede

kostnader. Skattefrie inntekter gjaldt hovedsakelig gevinst ved salg av aksjer. Justering fra tidligere år på 22 mill. kroner skyldtes at skatt på gevinst knyttet til virksomhetsover-

dragelse, som skulle ha vært over egenkapitalen, ble ført over resulta-tet. Denne har blitt korrigert i 2019.

Endringer i utsatt skattefordel

	01.01.2019	Ført over utvidet resultat	Resultatført årsresultat	Effekt endret skattesats	31.12.2019
Varige driftsmidler	53		13		67
Gevinst- og tapskonto	2		(2)		
Fordringer	(4)		63		59
Valuta			3		3
Pensjon	(134)		3		(131)
Innskuddsfond	8				8
Avsetninger	(7)		(63)		(68)
Finansielle instrumenter	(10)	1	7		(1)
Leieavtaler			(95)		(95)
Sum balanseført utsatt skatt / (skattefordel)	(90)	1	(68)		(158)

	01.01.2018	Ført over utvidet resultat	Resultatført årsresultat	Effekt endret skattesats ¹⁾	31.12.2018
Varige driftsmidler	14		42	(2)	53
Gevinst- og tapskonto	1				2
Fordringer	(5)		1		(4)
Valuta	3		(3)		
Pensjon	(193)	24	29	6	(134)
Innskuddsfond	23		(15)		8
Avsetninger	(13)		7		(7)
Finansielle instrumenter	(8)		(2)		(10)
Leieavtaler					
Sum balanseført utsatt skatt / (skattefordel)	(178)	24	60	4	(90)

1) Kolonnen inkluderer effekt av endret skattesats som er ført over resultat og utvidet resultat på henholdsvis 1 mill. kroner og 3 mill. kroner

Utsatt skattefordel økte med 68 mill. kroner. En vesentlig del av økningen skyldes implementeringen av IFSR 16 leieavtaler, hvor netto økning i utsatt skattefordel var 30 mill. kroner. Denne består av økning i utsatt skattefordel som følge av netto

leieavtaler, finansielle fremleiefor- dringer og avsetninger. Det henvises til note 21 for ytterligere informasjon om leieavtaler. Øvrig økning av utsatt skattefordel skyldtes hovedsakelig avsetninger for restruktureringer, se note 10. Økt utsatt skatt knyttet til

driftsmidler på 13 mill. kroner skyld- tes ulik avskrivningsprofil mellom regnskap og skatt. Det har ikke vært endring i skatte- sats fra 2018.

NOTE 7 IMMATERIELLE EIENDELER

Immaterielle eiendeler er ikke-fysiske eiendeler og vedrører hovedsakelig balanseført IT-utvikling, herunder spesial- tilpasset programvare, samt goodwill i forbindelse med oppkjøp av virksomhet. Immaterielle eiendeler og goodwill vil være utsatt for betydelig estimatusikkerhet. Det henvises for øvrig til kapittel 3 «Regnskapsestimer» og kapittel 8 «Immaterielle eiendeler» i selskapets regnskapsprinsipper.

	IT-systemer	Prosjekter under utvikling	Goodwill	Sum
Balanseført verdi 01.01.2019	291	349	522	1 162
Tilgang	84	12		96
Tilgang internt opparbeidede immaterielle eiendeler		18		18
Årets avskrivninger	(127)			(127)
Årets nedskrivninger	(8)	(15)		(23)
Justering av kostpris/utrangering	(1)			(1)
Overføring fra prosjekter under utvikling	122	(122)		
Balanseført verdi 31.12.2019	361	242	522	1 125
Anskaffelseskost 01.01.2019	2 091	355	522	2 968
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01.2019	(1 800)	(6)		(1 806)
Anskaffelseskost 31.12.2019	2 248	263	522	3 027
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.2019	(1 887)	(21)		(1 902)
Balanseført verdi 31.12.2019	361	242	522	1 125
Avskrivningsmetode	Lineær			
Brukstid	3 - 10 år			

	IT-systemer	Prosjekter under utvikling	Goodwill	Sum
Balanseført verdi 01.01.2018	359	215	556	1 129
Tilgang	26	154		180
Tilgang internt opparbeidede immaterielle eiendeler		29		29
Årets avskrivninger	(122)			(122)
Årets nedskrivninger	(6)			(6)
Konsernoverføringer	(15)		(34)	(49)
Overføring fra prosjekter under utvikling	50	(50)		
Balanseført verdi 31.12.2018	291	349	522	1 162
Anskaffelseskost 01.01.2018	2 087	221	556	2 864
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01.2018	(1 728)	(6)		(1 734)
Anskaffelseskost 31.12.2018	2 091	355	522	2 968
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.2018	(1 800)	(6)		(1 806)
Balanseført verdi 31.12.2018	291	349	522	1 162
Avskrivningsmetode	Lineær			
Brukstid	3 - 10 år			

IT-systemer

Totalt balanseførte immaterielle eiendeler knyttet til IT-systemer per 31. desember 2019 utgjorde 361 mill. kroner. Om lag 170 mill. kroner vedrørte konsernfelles ERP- og HR-system, EPM-system, samt datavarehusløsning. Digital webløsning for kunder, samt konsernfelles CRM-system var bokført til 52 mill. kroner. Konsernets tollsystem hadde en bokført verdi på 30 mill. kroner. I tillegg var det balanseført en løsning for sikker digital post, løsninger knyttet til adresse- og ruteregister, produksjonsstøttesystem, samt flere prosjekter som gjaldt webløsninger.

For immaterielle eiendeler med bestemt levetid var avskrivningstiden fra 3 til 10 år i 2019 (tilsvarende i 2018), avhengig av utnyttbar levetid på hver enkelt eiendel, basert på en individuell vurdering. Årets avskrivning/amortisering presenteres i resultatregnskapet på linjen for avskrivninger.

Prosjekter under utvikling

Prosjekter under utvikling utgjorde totalt 242 mill. kroner per 31. desember 2019. Om lag 150 mill. kroner vedrørte prosjekt for utvikling av nytt konsernfelles transportstyrings-system. I tillegg var det balanseført utvikling knyttet til rapporterings- og produksjonsstøttesystem, samt å oppdatere og forbedre forvaltningen av konsernets infrastruktur.

Nedskrivning av IT-systemer og prosjekter under utvikling

I 2019 ble det foretatt nedskrivninger av IT-systemer og prosjekter under utvikling på totalt 23 mill. kroner. 15 mill. kroner vedrørte prosjekter under utvikling, og var en følge av at en mindre del av konsernets virksomhet forventes ikke å ta i bruk nytt system for transportstyring. Det ble ikke foretatt vesentlige nedskrivninger av

IT-systemer eller prosjekter under utvikling i 2018.

Goodwill

Goodwill allokeres til kontantgenererende enheter basert på en vurdering av inngående kontantstrømmer knyttet til den virksomheten eller virksomhetsgruppe (driftssegment) goodwill tilhører. Er en virksomhets eller virksomhetsgruppes inngående kontantstrøm uavhengig av andres inngående kontantstrømmer utgjør den enkelte virksomheten/virksomhetsgruppen den kontantgenererende enheten, og goodwill allokeres til denne enheten. Hvis ikke allokeres goodwill til en kontantgenererende enhet på et høyere nivå. Posten Norge AS hadde goodwill på 522 mill. kroner per 31. desember 2019 (522 mill. kroner i 2018) og den var i sin helhet knyttet til E-handel og logistikk.

Tilgang og avgang goodwill

Det har ikke vært noen tilganger eller avganger i 2019. Home Delivery virksomheten til Posten Norge AS ble virksomhetsoverdratt til datterselskapet Bring Express Norge AS 1. januar 2018. Transaksjonen medførte en konsernoverføring av goodwill på 34 mill. kroner i 2018.

Nedskrivning goodwill

Det gjøres årlige tester av goodwill for verdifall. Dersom det foreligger indikasjoner på verdifall gjennom året, testes goodwill når slike indikasjoner foreligger. Selskapet benytter bruksverdi som gjenvinnbart beløp for goodwill.

Prognoser (driftsresultat)
Fremtidige kontantstrømmer er beregnet med basis i estimerte resultater som dekker en periode på tre år, justert for avskrivninger, inves-

teringer og endring i arbeidskapital. Prognosene og langtidsplanene blir utarbeidet og godkjent av ledelsen basert på sist kjente konjunktur- og markedsforventninger, og vurderes opp mot strategiske mål, historikk og andre faktorer.

I den kontantgenererende enheten E-handel og logistikk preges fortjenestemarginene av sterk konkurranse og prispress. Det arbeides på flere hold med kostnadseffektiverende tiltak i segmentet. Basert på dette inneholder konsernets prognoser for segment Logistikk lønnsomhetsforbedringer. Vesentlige kostnadselementer er eksterne tjenestekostnader som påvirkes av prisforhandlinger og inflasjon. Konjunkturer i Norge påvirker logistikkvirksomheten i Posten Norge AS. Dette er hensyntatt i vekstratene til divisjonen.

Øvrige forutsetninger (vekst og avkastningskrav)
Fremskrivningsperioden inneholder en beregning av kontantstrømmer etter prognoseperioden med en konstant vekstrate. Størrelsen på vekstrate til E-handel og Logistikk er angitt i tabellen nedenfor. Vekstraten overstiger ikke den langsiktige gjennomsnittsraten i områdene E-handel og Logistikk opererer i.
Nåverdien av kontantstrømmen er beregnet med et vektet avkastningskrav på totalkapitalen i konsernet for det enkelte segment og er beregnet før skatt. Egenkapitalavkastningskravet er beregnet ved bruk av kapitalverdimodellen (CAPM). Avkastningskravet for gjeld estimeres ut fra langsiktig risikofri rente tillagt en kredittmargin utledet av konsernets marginale langsiktige lånerente. Avkastningskravet vurderes hvert år for vesentlige endringer i faktorer som påvirker kravet. Avkastningskravet benyttet for E-handel og Logistikk er angitt i tabellen nedenfor.

Oversikt over goodwill og nøkkelforutsetninger:

	Goodwill	Diskonteringssats før skatt (WACC)		Langsiktig vekstrate	
		2019	2018	2019	2018
E-handel og Logistikk	522	8,4%	9,4%	2%	2%
Sum selskap	522				

Resultat nedskrivningstester 2019

Basert på kriteriene beskrevet over ble det i 2019 ikke avdekket behov for nedskrivning av goodwill (tilsvarende i 2018).

Sensitivitetsanalyser

Det ble gjennomført analyser knyttet til sensitiviteten i nøkkelforutsetnin-

ger for de kontantgenererende enhetene i selskapet. Forutsetninger som ble analysert var vekst (redusert til 1 og 0 prosent), avkastningskrav (økning på 0,5 og 1 prosentpoeng) og driftsresultat (EBIT)-margin (redusert med 10 til 50 prosent). Det ble ikke avdekket nedskrivingsbehov. Bruksverdi vurderes å være betydelig

høyere enn balanseført verdi for den kontantgenererende enheten.

NOTE 8 VARIGE DRIFTSMIDLER

Varige driftsmidler representerer ulike typer eiendommer og driftsmidler som er nødvendige for den virksomheten selskapet driver. De største verdiene representeres av utstyr tilknyttet post- og logistikkterminaler. Det henvises for øvrig til kapittel 9 «Varige driftsmidler» i selskapets regnskapsprinsipper.

	Maskiner	Transp.midler, inventar, utstyr	Bygn. og fast eiendom	Anlegg under utf. maskiner og anlegg	Anlegg under utf. bygg	Sum
Balanseført verdi 01.01.2019	478	369	51	88	1	987
Tilgang	11	60	7	79	4	161
Avgang		(15)				(15)
Årets avskrivninger	(74)	(116)	(11)			(200)
Årets nedskrivninger		(1)				(1)
Justering av kostpris/utrangering		1				1
Overføring fra anlegg under utførelse	122	29	5	(151)	(5)	
Balanseført verdi 31.12.2019	537	328	52	16	1	933
Anskaffelseskost 01.01.2019	1 231	1 148	127	88	1	2 594
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01.2019	(753)	(779)	(76)			(1 607)
Anskaffelseskost 31.12.2019	1 256	1 010	127	16	1	2 410
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.2019	(719)	(682)	(75)			(1 476)
Balanseført verdi 31.12.2019	537	328	52	16	1	933
Avskrivningsmetode	Lineær	Lineær	Lineær			
Brukstid	3 - 20 år	3 - 15 år	3 - 20 år			

	Maskiner	Transp.midler, inventar, utstyr	Bygn. og fast eiendom	Anlegg under utf. maskiner og anlegg	Anlegg under utf. bygg	Sum
Balanseført verdi 01.01.2018	423	400	54	97	2	976
Tilgang	40	77	2	101	7	226
Avgang		(8)				(8)
Årets avskrivninger	(68)	(122)	(11)			(201)
Årets nedskrivninger	(4)	(1)				(5)
Konsernoverføringer	(1)					(1)
Overføring fra anlegg under utførelse	88	23	7	(111)	(7)	
Balanseført verdi 31.12.2018	478	369	51	88	1	987
Anskaffelseskost 01.01.2018	1 318	1 135	140	97	2	2 692
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01.2018	(895)	(734)	(87)			(1 716)
Anskaffelseskost 31.12.2018	1 231	1 148	127	88	1	2 594
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.2018	(753)	(779)	(76)			(1 607)
Balanseført verdi 31.12.2018	478	369	51	88	1	987
Avskrivningsmetode	Lineær	Lineær	Lineær			
Brukstid	3 - 20 år	3 - 15 år	3 - 20 år			

Tilgang varige driftsmidler

Av totale tilganger på 161 mill. kroner

i 2019 var om lag 50 mill. kroner mas- kinelt post- og pakkebehandlingsut- styr tilknyttet brev- og logistikkter-

minaler i Oslo, Stavanger, og Hamar. Det resterende gjaldt IKT-utstyr, transportutstyr og inventar.

NOTE 9 INVESTERINGER I SELSKAPER OG VIRKSOMHET

I selskapsregnskapet til Posten Norge AS regnskapsføres investeringer i datterselskap og tilknyttede selskap til historisk kost. Det henvises for øvrig til kapittel 10 «Investeringer i datterselskap og tilknyttede selskap» i selskapets regnskapsprinsipper.

Investering i datterselskap

Datterselskap	Anskaffet /Stiftet	Adresse	Hovedvirksomhet	Stemme- og eierandel 31.12.19	Balanseført verdi 31.12.19	Balanseført verdi 31.12.18
Bring Cargo AS	10.06.2004	Oslo	Transport	100%	1 137	1 137
Posten & Bring Holding 1 AS	07.10.2019	Oslo	Transport	100%	546	
Posten & Bring Holding 2 AS	07.10.2019	Oslo	Transport	100%	537	
Posten Eiendom Robsrud AS	08.06.2006	Oslo	Eiendom	100%	480	480
Bring Frigo AB	20.01.2006	Sverige	Transport	100%	131	290
Bring Cargo International AB	23.03.2011	Sverige	Transport	100%	233	233
Netlife Gruppen AS	31.07.2016	Oslo	Dialog tjenester	79%	85	202
Bring Parcels AB	1999/2008	Sverige	Transport	100%	91	91
Bring Mail Nordic AB	01.09.2005	Sverige	Post	100%	86	86
Bring Warehousing AS	12.04.2000	Oslo	Tredjeparts logistikk	100%	62	62
Posten Eiendom Alnabru AS	01.01.2008	Oslo	Eiendom	100%	57	57
Bring Transportløsninger AS	30.06.2016	Oslo	Transport	100%	47	47
Bring Linehaul AS	2000/2009	Jaren	Transport	100%	37	37
Bring Express Suomi OY	01.07.2003	Finland	Ekspress	100%	26	31
Espeland Transport AS	30.06.2016	Alvdal	Transport	100%	8	8
Bring Shared Services AB	07.06.2011	Sverige	Fellestjenester	100%	1	1
Bring Cargo International A/S	18.11.2010	Danmark	Transport	100%		
Bring Frigo AS	01.01.2006	Oslo	Transport	100%		
Bring Cargo Inrikes AB	30.11.2012	Sverige	Transport	100%		
Posten Eiendom AS	08.06.2006	Oslo	Eiendom	100%		
Posten Eiendom Bodø AS	04.05.2015	Oslo	Eiendom	100%		
Posten Eiendom Molde AS	04.05.2015	Oslo	Eiendom	100%		
Bring Logistik AB	31.10.2011	Sverige	Fellestjenester	100%		
Bring AS	08.03.2005	Oslo	Ingen	100%		
Bring Cargo International Norge AS	24.09.2019	Oslo	Transport	100%		
Bring Equipment AS	31.10.2019	Oslo	Transport	100%		
Solgte, avviklede og fusjonerte selskap						
Bring Express Norge AS ¹⁾	12.11.1997	Oslo	Transport			497
Bring Express Sverige AB ²⁾	24.05.1991	Sverige	Transport			142
Neaktiva 1 AB ²⁾	01.05.1991	Sverige	Holding			
Fetch AS	31.07.2017	Oslo	Transport			
Sum investeringer i datterselskap					3 562	3 401

1) Selskapet er solgt til det nystiftede datterselskapet Posten & Bring Holding 2 AS
2) Selskapet er solgt til det nystiftede datterselskapet Posten & Bring Holding 1 AS

I forbindelse med at konsernet etablerer ny konsernstruktur stiftet Posten Norge AS selskapene Posten & Bring Holding 1 AS og Posten & Bring Holding 2 AS i 2019. Aksjene i datterselskapene Bring Express Norge AS, Bring Express Sverige AB og Neaktiva AB ble overført til Posten & Bring Holding 1 AS og Posten & Bring Holding 2 AS gjennom tingsinnskudd.

Fetch AS ble avviklet i 2019. Se også note 23 i konsernregnskapet.

Kapitaltilskudd og nedskrivninger av aksjer

For selskaper der balanseført verdi av aksjer oversteg bruksverdi av

netto eiendeler, ble det gjennomført nedskrivninger. Det ble også gitt kapitaltilskudd til enkelte selskaper som ble bokført som en tilgang på investeringen. Oversikten nedenfor viser nedskrivninger og kapitaltilskudd som ble foretatt i 2019 og 2018.

2019	Nedskrivning	Kapitaltilskudd og tingsinnskudd
Bring Frigo AB	270	67
Bring Cargo International A/S	72	72
Netlife Gruppen AS	49	
Bring Express Suomi OY	5	
Espeland Transport AS	2	
Posten & Bring Holding 1 AS		546
Posten & Bring Holding 2 AS		537
Sum	398	1 222

2018	Nedskrivning	Kapitaltilskudd
Bring Frigo AB	126	
Bring Frigo AS	59	
Bring Warehousing AS	52	
Bring Transportløsninger AS	16	
Espeland Transport AS	15	
Bring Cargo International A/S	7	
Bring Express Suomi OY	5	
Bring Citymail Sweden AB		159
Sum	279	159

Med unntak av tingsinnskudd gitt i de nystiftede selskapene Posten & Bring Holding 1 AS og Posten & Bring Holding 2 AS, er kapitaltilskuddene gitt i forbindelse med at selskapene hadde svak egenkapital som medførte handlingsplikt. Beløpene ble nedskrevet ved årets slutt.

Investering i tilknyttet selskap

Selskap	Anskaffet	Adresse	Hovedvirksomhet	Stemme- og eierandel 31.12.19	Balanseført verdi 31.12.19	Balanseført verdi 31.12.18
Danske Fragtmænd A/S	04.07.2013	Danmark	Transport	26,0%	242	296
Norbjørn AS	17.12.2019	Tromsø	Sjøtransport	34,0%	16	
Sum					258	296

Posten Norge AS erstattet i 2018 avtale om utøvelse av salgsopsjon på aksjene i Danske Fragtmænd A/S fra 2017 med en ny avtale. Den nye avtalen innebærer en tilbakekjøpsperiode på 5 år. I tillegg betales renter. I 2019 var 5,7 prosentpoeng av selskapets aksjer i Danske Fragtmænd A/S solgt og eierandelen er redusert fra 31,7 prosent til 26 prosent. Salget genererte en gevinst på 18 mill. kroner. I 2019 kjøpte Posten Norge AS 34 prosent av aksjene i Norbjørn AS. Norbjørn AS eier supply-skipet MS

Norbjørn som driver sjøtransport mellom fastlandet og Svalbard. Kjøpet sikrer kontroll over transport på denne strekningen, som støtter konsernets konkurransekraft i området.

NOTE 10 AVSETNING FOR FORPLIKTELSE

Selskapets avsetninger består av avsetninger tilknyttet omstillinger, pensjoner og andre typer avsetninger. Det henvises for øvrig til kapittel 3 «Regnskapsestimater», kapittel 12 «Avsetning for forpliktelser» og kapittel 13 «Betingede forpliktelser og eiendeler» i selskapets regnskapsprinsipper.

	Omstilling	Pensjon	Andre	Sum
Balanse 01.01.2018	137	840	14	992
Avsatt i løpet av året	8		22	31
Reverserte avsetninger fra tidligere år	(2)			(2)
Benyttet avsetning gjennom året	(64)		(8)	(72)
Årets endring pensjonsforpliktelse		(232)		(232)
Balanse 31.12.2018	79	608	28	715
Effekt av prinsippendring (IFRS 16)	(30)		(3)	(33)
Avsatt i løpet av året	452			452
Reverserte avsetninger fra tidligere år	(9)		(1)	(10)
Benyttet avsetning gjennom året	(79)		(12)	(92)
Årets endring pensjonsforpliktelse		(16)		(16)
Balanse 31.12.2019	413	592	11	1 016
Kortsiktig del av avsetninger	189		2	191
Langsiktig del av avsetninger	224	592	9	825

Omstilling

Av årets avsetning på 452 mill. kroner var 437 mill. kroner knyttet til personalmessige tiltak, og 15 mill. kroner til øvrige tiltak. Av benyttet avsetning gjennom året utgjorde utbetalinger i tilknytning til ruteklargjøring 34 mill. kroner, og én felles adressert brevstrøm 26 mill. kroner.

Implementering av IFRS 16 medførte at 30 mill. kroner i tapsavsetninger ble justert mot rett til bruk eiendel.

Forpliktelsene per 31. desember er spesifisert under:

	2019	2018
Personalmessige tiltak	410	50
Husleie tomme lokaler		27
Øvrige tiltak	3	3
Omstilling	413	79

Det er forventet at utbetalingene fordeler seg med 189 mill. kroner i 2020 og 224 mill. kroner i senere år.

Pensjon

Pensjoner er nærmere beskrevet i Note 2.

Twister

Posten mottok i 2017 et krav om erstatning fra leverandør knyttet til endring i innkjøpsvolum. Saken ble forlikt i 2019 uten vesentlig effekt på regnskapet.
Selskapet har i 2019 ikke registrert

ytterligere tvistesaker med vesentlig risikoeksponering.

NOTE 11 OVERSIKT FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSE

Noten gir en oversikt over klassifiseringen av selskapets finansielle eiendeler og forpliktelser med tilhørende bokførte verdier. Det henvises for øvrig til kapittel 14 «Finansielle Instrumenter» i selskapets regnskapsprinsipper.

2019	Note	Verdsettelses- nivå	Til virkelig verdi			Til amortisert kost		31.12.2019
			Virkelig verdi over resultat (FVO)	Derivater til virkelig verdi over resultat	Derivater til vir- kelig verdi over utvidet resultat	Fordringer	Andre finansielle forpliktelser	
Eiendeler								
Rentebærende langsiktige fordringer	12					1 474		1 474
Andre finansielle anleggsmidler	18	2		118	4	3		125
Rentefrie kortsiktige fordringer	13,18	2		100	4	1 694		1 798
Rentebærende kortsiktige fordringer	12					2 086		2 086
Likvide midler	14					3 819		3 819
Sum finansielle eiendeler								9 303
Forpliktelser								
Langsiktige leieforpliktelser	21						7 302	7 302
Rentebærende langsiktig gjeld	15,18	2	415				1 794	2 210
Rentefri langsiktig gjeld	16,18	2			4		2	6
Kortsiktige leieforpliktelser	21						580	580
Rentebærende kortsiktig gjeld	15	2	247				2 890	3 138
Rentebærende kortsiktig gjeld, inkl. betalbar skatt	6,16,18	2		12			3 161	3 174
Sum finansielle forpliktelser								16 409
Sum verdsettelsesnivå 1 (netto)								
Sum verdsettelsesnivå 2 (netto)			(663)	205	4	(454)		
Sum verdsettelsesnivå 3 (netto)								

2018	Note	Verdsettelses- nivå	Til virkelig verdi			Til amortisert kost		31.12.2018
			Virkelig verdi over resultat (FVO)	Derivater til virkelig verdi over resultat	Derivater til vir- kelig verdi over utvidet resultat	Fordringer	Andre finansielle forpliktelser	
Eiendeler								
Rentebærende langsiktige fordringer	12					1 545		1 545
Andre finansielle anleggsmidler	18	2		210	3	3		216
Rentefrie kortsiktige fordringer	13,18					1 680		1 680
Rentebærende kortsiktige fordringer	12					2 184		2 184
Likvide midler	14					3 515		3 515
Sum finansielle eiendeler								9 141
Forpliktelser								
Rentebærende langsiktig gjeld	15,18	2	657				2 325	2 982
Rentefri langsiktig gjeld	16,18	2		10	2		2	14
Rentebærende kortsiktig gjeld	15						2 739	2 739
Rentebærende kortsiktig gjeld, inkl. betalbar skatt	6,16,18	2		30	2		2 961	2 993
Sum finansielle forpliktelser								8 729
Sum verdsettelsesnivå 1 (netto)								
Sum verdsettelsesnivå 2 (netto)			(657)	169	(2)	(489)		
Sum verdsettelsesnivå 3 (netto)								

Tabellene over er utgangspunkt for den videre informasjonen om finansielle eiendeler og forpliktelser og henviser til påfølgende noter. Tabellen viser i tillegg til klassifisering i kategorier i henhold til IFRS 9, også på hvilket nivå i verdsettelseshierarkiet selskapets finansielle instrumenter som ble målt til virkelig verdi er vurdert å befinne seg.

Opplysninger om virkelig verdi

Benyttede metoder for fastsettelse av virkelig verdi defineres i tre katego-

rier, som reflekterer ulik grad av usikkerhet knyttet til verdsettelse, basert på hvor objektiv målemetoden er: **Nivå 1:** Bruk av noterte priser i aktive markeder. **Nivå 2:** Bruk av verdsettelsesmetoder med observerbare markedsdata som input. **Nivå 3:** Bruk av verdsettelsesmetoder hvor input er basert på vesentlig grad av ikke-observerbare markedsdata. Ingen finansielle eiendeler eller forpliktelser har blitt reklassifisert i 2019 på en slik måte at verdsettelsesmetode har blitt endret fra amortisert kost til virkelig verdi eller

motsatt. Det var ingen overføringer mellom nivå 1 eller nivå 2 virkelig verdi målinger i 2019, og ingen føringer inn eller ut av nivå 3, hverken av finansielle eiendeler eller forpliktelser.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter målt til virkelig verdi i balansen

Måling av virkelig verdi av selskapets derivater, samt lån i utenlandsk valuta (japanske yen) hvor virkelig verdi opsjon (FVO) etter IFRS 9 er benyttet, ble verdsatt med utgangspunkt i

kilder beskrevet i nivå 2. For nærmere beskrivelse henvises det til note 18.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter målt til amortisert kost i balansen

Det skal gis informasjon om virkelig verdi i tråd med opplysningskrav i IFRS 7, selv om eiendelene eller forpliktelsene ikke måles til virkelig verdi i balansen. Virkelig verdi av fordringer og andre finansielle forpliktelser var per 31. desember 2019 tilnærmet lik bokført verdi (amortisert kost).

NOTE 12 RENTEBÆRENDE LANGSIKTIGE OG KORTSIKTIGE FORDRINGER

Langsiktige og kortsiktige fordringer består i hovedsak av lån fra Posten Norge AS til øvrige selskaper i konsernet. Første års avdrag av rentebærende langsiktig fordring inngår i rentebærende kortsiktig fordring. Det henvises forøvrig til kapittel 14 «Finansielle instrumenter» i selskapets regnskapsprinsipper. Notene inkluderer også kortsiktige og langsiktige finansielle fremleiefordringer.

	2019	2018
Langsiktig lån til konsernselskaper	1 204	1 533
Langsiktige fremleiefordringer	257	
Andre langsiktige fordringer	13	11
Rentebærende langsiktige fordringer	1 474	1 545
Kortsiktig lån til konsernselskaper	2 026	2 149
Kortsiktige fremleiefordringer	24	
Andre kortsiktige fordringer	35	35
Rentebærende kortsiktige fordringer	2 086	2 184

Fra og med regnskapsåret 2019 er IFRS 16 leieavtaler implementert i regnskapet. Det vises til note 21 Leieavtaler for ytterligere opplysninger. Nedgangen i rentebærende lang-

siktige fordringer skyldtes i hovedsak endringer i utlån til Postens Eien- domsselskaper. Det er også foretatt en reklassifisering til 1. års avdrag til rentebærende kortsiktige fordringer.

Kortsiktige lån til konsernselskaper består av fordringer knyttet til konsernkontoordningen samt første års avdrag av langsiktige lån.

NOTE 13 RENTEFRIE KORTSIKTIGE FORDRINGER

Noten gir en oversikt over selskapets rentefrie kortsiktige fordringer, inkludert kundefordringer. I tillegg vises aldersfordeling av kundefordringer, samt avsetning til tap på kundefordringer. Det henvises for øvrig til kapittel 17 «Kundefordringer» i selskapets regnskapsprinsipper.

	2019	2018
Kundefordringer	1 019	1 078
Fordringer konsernselskaper	167	187
Opptjente ikke fakturerte inntekter	348	257
Forskuddsbetalte kostnader	118	110
Fordringer ansatte	1	1
Kortsiktige derivater	104	
Øvrige fordringer	41	47
Rentefrie kortsiktige fordringer	1 798	1 680
Aldersfordelte kundefordringer:		
Ikke forfalt	850	977
0 - 30 dager	140	82
30 - 60 dager	9	16
60 - 90 dager	14	1
Over 90 dager	12	8
Avsetning tap på fordringer	(7)	(6)
Sum kundefordringer	1 019	1 078
Forventet kredittap		
Balanse 01.01	6	8
Avsatt i løpet av året	22	24
Faktiske tap ført mot avsetning	(19)	(14)
(For mye)/for lite avsatt tidligere år	(2)	(12)
Balanse 31.12	7	6
Sum faktiske tap på fordringer	19	14
Fordeling forventet kredittap:		
Kollektiv avsetning	7	6

Selskapets balanseførte verdi av kundefordringer var tilnærmet lik virkelig verdi per 31. desember 2019. Selskapet hadde ingen vesentlig kredittrisiko knyttet til en enkelt motpart eller flere motparter som kunne sees på som en gruppe på grunn av likheter i kredittrisikoen. Selskapet har retningslinjer for å påse at kredittsalg kun foretas til kunder med tilfredsstillende betalingsevne og

at utestående beløp ikke overstiger fastsatte kredittammer. Selskapet benytter forenklet metode for avsetning til forventet kredittap på kundefordringer og måler tapsavsetningen til et beløp som tilsvarer forventede kredittap i levetiden. Dette gjøres gjennom en kombinasjon av individuelle vurderinger, og sjablongmessige vurderinger med basis i forfallsanalyse og historiske data.

Opptjente inntekter bestod i hovedsak av inntekter fra utenlandske postvirksomheter. For kortsiktige derivater vises til note 18 «Derivater og sikringsforhold». Øvrige fordringer bestod i hovedsak av fordringer knyttet til trygderefusjoner, samt fordringer tilknyttet banktjenester og post i butikk.

NOTE 14 LIKVIDE MIDLER

Likvide midler inkluderer kontanter, bankinnskudd og kortsiktige markedsplasseringer med lav risiko. Det henvises for øvrig til kapittel 16 «Kontanter og kontantekvivalenter» i selskapets regnskapsprinsipper.

	2019	2018
Bank/kontanter	441	241
Kortsiktige plasseringer	3 378	3 274
Likvide midler	3 819	3 515

Forbedringen i likviditet skyldtes hovedsakelig lavere nedbetaling av leverandørgjeld sammenlignet med 2018, samt lavere driftsinvesteringer.

Det benyttes et konsernkontosystem i Nordea Norge, Sverige, Danmark og England hvor Posten Norge AS i henhold til avtalene er konsernkontoinnehaver. Bankene kan avregne trekk og innestående mot hverandre slik at nettoposisjonen representerer mellomværende mellom banken og konsernkontoinnehaver. Per 31. desember 2019 hadde Posten ubenyttede trekkrettigheter på kon-

sernkontoordningen i Nordea på 500 mill. kroner.

Selskapets kortsiktige plasseringer bestod av investeringer i likvide rentefond med lav risiko. Plasseringene utgjorde en viktig del av selskapets likviditetsreserve. Informasjon om markedsbaserte plasseringer og rentefond omtales også i note 17.

En betydelig del av kontantene var knyttet opp til likviditetsbehovet i salgsnettet. Posten har forpliktet seg i kasseholdsavtalen med DNB til enhver tid å ha tilstrekkelig med kontanter tilgjengelig til å kunne betjene

bankens kunder. Kassebeholdningen per 31. desember 2019 utgjorde 58 mill. kroner, (tilsvarende beløp i 2018 var 65 mill. kroner) og beregnes ut fra et krav om å kunne møte 95 prosent av historiske netto utbetalinger. Godtgjørelse for disse tjenestene inngikk i driftsinntektene, mens rentekompensasjon fra kasseholdet ble ført som finansinntekter.

Selskapet har etablert en bankgaranti i Nordea som sikkerhet for de ansattes forskuddstrekk på opptil 550 mill. kroner.

NOTE 15 RENTEBÆRENDE LANGSIKTIG OG KORTSIKTIG GJELD

Rentebærende langsiktig og kortsiktig gjeld omfatter gjeld til kredittinstitusjoner, obligasjonslån, sertifikatlån og annen rentebærende gjeld. Langsiktig gjeld vises fordelt på fast rente og flytende rente. Planlagte nedbetalinger og første års avdrag av rentebærende langsiktig gjeld inngår i rentebærende kortsiktig gjeld. Det henvises for øvrig til kapittel 14 «Finansielle instrumenter» og kapittel 17 «Innlån» i selskapets regnskapsprinsipper.

Rentebærende langsiktig gjeld

	2019	2018
Gjeld med fastrente		
Gjeld til kredittinstitusjoner	139	484
Obligasjonslån	438	613
Sum langsiktig gjeld med fastrente	577	1 097
Gjeld med flytende rente		
Gjeld til kredittinstitusjoner	721	772
Obligasjonslån	913	1 113
Sum langsiktig gjeld med flytende rente	1 633	1 885
Rentebærende langsiktig gjeld	2 210	2 982

Rentebærende kortsiktig gjeld

	2019	2018
1. års avdrag langsiktig gjeld	778	100
Sertifikatlån	400	800
Gjeld konsernselskaper	1 960	1 839
Rentebærende kortsiktig gjeld	3 138	2 739

Posten Norge AS tok i 2019 ikke opp nye langsiktige lån. Det ble utbetalt ordinært avdrag på langsiktige lån med totalt 100 mill. kroner.

Per 31. desember 2019 hadde Posten Norge AS langsiktig gjeld (inklusive 1. års avdrag på langsiktig gjeld) med fastrente på 1 099 mill. kroner. Disse hadde en vektet gjennomsnittlig rente på 2,8 prosent

og forfaller i perioden 2020 – 2023. Samtidig hadde Posten Norge AS 1 889 mill. kroner i langsiktig gjeld (inklusive 1. års avdrag på langsiktig gjeld) med flytende rente med en vektet gjennomsnittlig rente per 31. desember 2019 på 2,6 prosent. Disse forfaller i perioden 2020-2024.

Per 31. desember 2019 hadde Posten Norge AS sertifikatlån på 400

mill. kroner. Sertifikatlånene var klassifisert som kortsiktig rentebærende gjeld og utestående saldo ble redusert med 400 mill. kroner fra 2018.

Gjeld til konsernselskaper vedrørte konsernkontoordningen.

Det henvises til konsernets note 18 for informasjon om avdragsprofilene for gjeld.

Avstemming av forpliktelser fra finansieringsaktiviteter

	2019	2018
Forpliktelser 1.1	3 882	3 707
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	(500)	125
Endring i virkelig verdi	6	50
Forpliktelser 31.12	3 388	3 882

NOTE 16 RENTEFRI LANGSIKTIG OG KORTSIKTIG GJELD

Rentefri gjeld vedrørte i hovedsak kortsiktige poster, som leverandørgjeld, andre avsetninger knyttet til lønn, offentlige avgifter og andre påløpte kostnader. Det henvises for øvrig til kapittel 14 «Finansielle instrumenter» i selskapets regnskapsprinsipper.

	2019	2018
Langsiktige derivater	4	13
Annen langsiktig gjeld	2	2
Rentefri langsiktig gjeld	6	14
Lønnsavsetninger og offentlige avgifter	1 424	1 444
Leverandørgjeld	441	302
Avsetning påløpte kostnader	509	491
Forskuddsbetalte inntekter	366	342
Gjeld konsernselskap	76	168
Omstilling	189	55
Kortsiktige derivater	12	33
Annen kortsiktig gjeld	113	101
Rentefri kortsiktig gjeld	3 130	2 936

Lønnsavsetninger og offentlige avgifter inneholdt i hovedsak avsetning til feriepenger, opptjent ikke utbetalt lønn og offentlige avgifter som arbeidsgiveravgift, skattetrekk og merverdiavgift. Reduksjonen i 2019 skyldtes hovedsakelig færre ansatte i 2019.

Avsetning påløpte kostnader inneholdt i hovedsak avsetninger for godtgjørelse for «Post i butikk»-tjenester, kostnader til utenlandske postselskap, samt vedlikehold og service knyttet til selskapets bilpark.

Forskuddsbetalte inntekter er i hovedsak knyttet til forhåndsfak-

turering av frankeringsmaskiner og ubenyttede solgte frimerker.

For avsetning til omstillingskostnader se note 10.

Annen kortsiktig gjeld gjaldt i hovedsak sikkerhetsstillelser for finansielle instrumenter.

NOTE 17 FINANSIELL RISIKO OG KAPITALSTYRING

Posten Norge AS har en sentralisert finansfunksjon. Denne har som hovedformål å sikre konsernets finansielle handlefrihet, samt overvåke og styre finansiell risiko.

Konsernets note 18 beskriver finansielle risikoer for konsernet og er gjeldende for Posten Norge AS, herunder markedsrisiko (valuta- og

renterisiko), kredittrisiko og likviditetsrisiko. Selskapet benytter derivater for å redusere markedsrisiko og i note 18 gis detaljert informasjon

om derivater og sikringsforhold. Det henvises for øvrig til kapittel 14 «Finansielle Instrumenter» i selskapets regnskapsprinsipper.

NOTE 18 DERIVATER OG SIKRINGSFORHOLD

Alle derivater anvendes i økonomiske sikringer av valuta- og renterisiko. Verdien av derivatene svinger i forhold til underliggende priser, og noten viser virkelig verdi av åpne derivater på balansedagen. Det henvises for øvrig til kapittel 14 «Finansielle instrumenter» i selskapets regnskapsprinsipper.

2019	Eiendeler	Gjeld	Nominell verdi ¹⁾
a) Kontantstrømsikring			
Renteswapper NOK	5	(4)	1 283
b) Andre økonomiske sikringer (derivater som ikke inngår i regnskapsmessige sikringsrelasjoner etter IFRS)			
Renteswapper NOK	1	(4)	248
Valutaterminkontrakter SEK	3	(8)	703
Valutaterminkontrakter EUR	1		7
Kombinert rente-/valutaswapper NOK	216		447
Sum	226	(17)	

1) Beløp i transaksjonsvaluta

2018	Eiendeler	Gjeld	Nominell verdi ¹⁾
a) Kontantstrømsikring			
Renteswapper NOK	3	(2)	1 383
Valutaterminkontrakter EUR		(2)	8
b) Andre økonomiske sikringer (derivater som ikke inngår i regnskapsmessige sikringsrelasjoner etter IFRS)			
Renteswapper NOK	1	(10)	248
Valutaterminkontrakter SEK		(30)	766
Valutaterminkontrakter EUR			7
Kombinert rente-/valutaswapper NOK	210		447
Sum	213	(46)	

1) Beløp i transaksjonsvaluta

Derivatene i tabellen over er klassifisert etter type regnskapsmessig sikring, og formålet med derivatene beskrives nedenfor.

Opplysninger om virkelig verdi

Virkelig verdi av terminkontrakter i valuta fastsettes ved å benytte terminkursen på balansedagen. Virkelig verdi av rente- og valuta-swapper fastsettes hovedsakelig ved å diskontere fremtidige kontantstrømmer med diskonteringsrenter utledet av observerbare markedsdata. For alle derivater er virkelig verdi

kontrollert mot den finansinstitusjon som selskapet har inngått avtalene med.

a) Kontantstrømsikring

Renteswapper
Selskapet hadde ved utgangen av 2019 et bilateralt lån på 100 mill. kroner. For å sikre faste rentebetingelser

ble det fra september 2015 inngått en fastrenteswap med tilsvarende beløp og forfallstruktur. I 2015 inngikk Posten Norge AS en fastrenteswap på 175 mill. kroner knyttet til et underliggende obligasjonslån på 375 mill. kroner med 5 års løpetid. Samme år tok Posten Norge AS opp et 7 årig obligasjonslån på 350 mill. kroner til fast kupong som i sin helhet ble swappet til flytende rente

i samme transaksjon. 88 mill. kroner ble swappet tilbake til fast rente i 2015 og 100 mill. kroner i 2017. I 2017 tok Posten Norge AS opp et obligasjonslån på 1 000 mill. kroner med forfall 28. september 2021. Lånet har flytende referansenrente og ble delvis sikret gjennom en fastrenteswap på 250 mill. kroner. I tillegg inngikk Posten Norge AS et amortiserende bilateralt lån med flytende rentebetingelser og forfall 16. desember 2024. Om lag halvparten av lånet ble i 2018 sikret med to fastrenteswapper med fremtidig startdato om 3 år. Lånet har dermed flytende rentebetingelser i 3 år og faste betingelser i lånets siste 4 år. Tilnærmet alle kritiske betingelser (dato for rentefastsettelse, kalkuleringsmetoder, referanserenter med videre) knyttet til derivatene beskrevet over samsvarer med underliggende låneavtaler. Kontantstrømmene til renteswappene vil derfor i all hovedsak motsvare rentebetalingene på lånene. Det er således ingen vesentlige kilder til sikringsineffektivitet.

Sikringsreserve i egenkapital
Se selskapets Egenkapitaloppstilling for netto bevegelser sikringsreserver.

b) Andre økonomiske sikringer (derivater som ikke inngår i regnskapsmessige sikringsrelasjoner etter IFRS)

Valutaterminkontrakter SEK og EUR
Selskapet benytter valutaterminkontrakter i svenske kroner og euro for

sikring av lån i valuta gitt fra selskapet til utenlandske datterselskaper. Rullerende terminkontrakter utgjorde totalt 50 mill. svenske kroner og 7 mill. euro per 31. desember 2019. Verdiendringene føres over resultatet og vil motvirke resultatførte endringer i lånene som følge av valuta. Investeringer i utenlandske datterselskap sikres på konsernnivå gjennom valutaterminkontrakter i Posten Norge AS. Per 31. desember 2019 har selskapet inngått terminkontrakter på totalt 653 mill. svenske kroner (653 mill. i 2018).

Kombinert rente-/valutaswapper
I 2008 og 2013 inngikk selskapet langsiktige låneavtaler med japanske livselskaper på henholdsvis 3 mrd. japanske yen og 5 mrd. japanske yen til faste rentebetingelser. Simultant med inngåelse av disse lånene ble det inngått kombinerte rente- og valutaswapavtaler som effektivt gir selskapet lån med flytende rentebetingelser i norske kroner. Posten Norge AS har benyttet seg av muligheten til å ta i bruk «virkelig verdi opsjon» (FVO) i IFRS 9 for disse lånene. Endringer i renter eller valutakurser som fører til endringer i verdien av JPY-lånene målt i norske kroner, motsvares av endringer i verdien av de kombinerte rente- og valutaswappene. Per 31. desember 2019 var de to lånene fra japanske livselskaper bokført til en totalverdi på 663 mill. kroner (657 mill. kroner i 2018) hvor verdiendringer fra opptakstidspunktet utgjorde 216 mill. kroner (210

mill. kroner i 2018). Denne verdiendringen motsvares av rente- og valutaswapavtalene, og derivatene er regnskapsført som en eiendel. Det var også inngått en renteswap knyttet til hele lånet på 3 mrd. japanske yen som omgjorde dette lånet til et fastrentelån. I tillegg var det inngått en renteswap på om lag en tredjedel av lånet på 5 mrd. japanske yen som delvis omgjorde lånet til fastrente. Renteswappene har samme forfallsdato som lånene, men kvalifiserer ikke for sikringsbokføring. I tabellen for derivater er disse inkludert i linjen renteswapper med en virkelig verdi per 31. desember 2019 på -3 mill. kroner. Ved inngåelse av lånet på 5 mrd. japanske yen i 2013 og den kombinerte rente- og valutaswappen inngikk selskapet en tilhørende CSA (Credit Support Annex) -avtale. Denne avtalen definerer hvordan to swapmotparter skal forholde seg når verdien av en inngått swap endrer seg til den enes favør i løpet av kontraktsperioden. Et depositum skal betales/mottas for å minske kredittrisikoen dersom swappen får en verdi større enn terskelverdien (2 mill. euro). Hver måned måles verdien av swappen og dersom verdien i den ene partens favør er større enn 2 mill. euro, skal den overskytende verdien innbetales til motpartens konto. Det er også definert at minimumsbeløp for en slik betaling er på 0,5 mill. euro. Per 31. desember 2019 hadde selskapet mottatt 10 mill. euro fra motparten. Dette er bokført som en forpliktelse i balansen under annen kortsiktig gjeld.

NOTE 19 EGENKAPITAL

Aksjene i Posten Norge AS er i sin helhet eid av staten ved Nærings- og fiskeridepartementet. Det henvises for øvrig til kapittel 18 «Egenkapital» i selskapets regnskapsprinsipper.

Aksjekapital bestod per 31. desember 2019 av 3 120 000 aksjer til pålydende verdi av 1 000 kroner. Utbyttepolitikken innebærer et utbytte på 50 prosent av konsernets resultat etter skatt. Før det årlige ut-	byttet blir fastsatt, skal det gjøres en selvstendig vurdering av den økonomiske situasjonen og fremtidsutsiktene for konsernet og Posten Norge AS. Foreslått utbytte for regnskapsåret 2019 er 6,5 mill. kroner.	På generalforsamlingen i juni 2019 ble det vedtatt å dele ut 124 mill. kroner i utbytte, tilsvarende styrets forslag i årsregnskapet for 2018. Utbyttet ble utbetalt i juli 2019.
--	---	---

NOTE 20 GARANTIANSVAR/PANTSTILLELSER

Selskapet har gitt ulike former for garantier, herunder husleiegarantier, kontraktsgarantier, gjeldsgarantier og andre betalingsgarantier. Garantiene er stilt i forbindelse med løpende drift. Selskapet har ikke stilt eiendeler av vesentlig verdi som pant.

	2019	2018
Garantier for konsernselskaper	677	656
Øvrige garantier	9	241
Sum garantier	686	897

Posten har per 31. desember 2019 stilt leveransegaranti overfor Statoil Petroleum AS for Bring Cargo AS og	overfor Dansk Retursystem for Bring Cargo International A/S. Disse er ikke beløpsfestet.	Se konsernets note 21 Garanti-ansvar/pantstillelser.
--	--	--

NOTE 21 LEIEAVTALER

Noten viser virkningen leieavtaler har på Posten Norge ASs finansielle stilling og finansielle inntjening, både som leietaker og utleier. Selskapet implementerte regnskapsstandarden IFRS 16 Leieavtaler med virkning fra 1. januar 2019, og det er ikke utarbeidet sammenlikningstall for 2018. Det henvises forøvrig til kapittel 19 «Leieavtaler» i konsernets regnskapsprinsipper.

1. Posten Norge AS som leietaker	De vesentligste leieavtalene gjaldt Østlandsterminalen på Robsrud, Posten og Brings logistikkcenter på Alnabru som består av tre terminaler, en gods-, pakke- og fryse/kjøleterminal og Posthuset, Biskop Gunnerus' gate 14 A.
Leieavtalene i selskapet gjaldt hovedsakelig leie av kontorlokaler, bygg og transportmidler.	Posten Norge AS hadde i tillegg i underkant av 4 000 leieavtaler knyttet til transportmidler.

Balanseoppstillingen har innregnet følgende beløp knyttet til leieavtaler:

	2019
Eiendom	7 058
Transportmidler	394
Totale rett til bruk eiendeler	7 452

Tilganger av rett til bruk eiendeler i 2019 var 745 mill. kroner.

	2019
Langsiktige leieforpliktelser	7 302
Kortsiktige leieforpliktelser	580
Totale leieforpliktelser	7 882

	2019
Mindre enn 1 år	877
1-2 år	786
2-3 år	712
3-4 år	625
4-5 år	566
5-10 år	2 613
10-20 år	3 483
Mer enn 20 år	1 413
Totale udiskonterte leieforpliktelser 31.12	11 075

Resultatregnskapet har innregnet følgende beløp knyttet til leieavtaler:

	2019
Avskrivninger eiendom	499
Avskrivninger transportmidler	208
Totale avskrivninger	707
Rentekostnader på leieforpliktelser	291
Kostnader knyttet til kortsiktige leieavtaler	45
Kostnader knyttet til leieavtaler med eiendeler av lav verdi, som ikke er kortsiktige	13
Inntekter fra fremleie av rett til bruk eiendeler	19

Totale utgående kontantstrømmer knyttet til leieavtaler i 2019 var 976 mill kroner. Av dette vedrørte 603 mill. kroner nedbetaling av leieforpliktelser og overskytende var utbetaling av renter, kortsiktige leieavtaler og leieavtaler med lav verdi.

Opsjoner om å forlenge en leieavtale

Selskapets leieavtaler av eiendom har leieperioder som vanligvis varierer mellom 3 og 25 år. Flere av avtalene inneholder en rettighet til forlengelse som kan utøves i løpet av avtalens siste periode. Ved inngåelse av en avtale har selskapet vurdert om rettigheten til forlengelse med rimelig sikkerhet vil utøves. Selskapets

potensielle fremtidige leiebetalinger som ikke er inkludert i leieforpliktel-sene knyttet til forlengelsesopsjoner var 5,9 mrd. kroner (brutto) per 31. desember 2019. Av dette beløpet var 4,9 mrd. kroner knyttet til leiekon-trakter inngått med andre selskaper i Posten-konsernet, og skyldes at enkelte eiendommer er eid gjennom investering i datterselskaper. De største beløpene er knyttet til Øst-landsterminalen på Robsrud, Posten og Brings logistikk-senter på Alnabru, samt terminalen på Berger.

2. Posten Norge AS som utleier

Posten Norge AS inngikk i 2007 en leieavtale med Bergerterminalen AS om leie av nybygd terminal på Berger.

Bygget er benyttet til lagervirk-somhet, og ble i 2019 fremleid til datterselskapet Bring Warehousing AS. Fremleietaker har leid lokalene hovedsakelig på de de samme vilkår som følger av hovedavtalen. Selskapet hadde forøvrig ingen vesentlige utleieavtaler.

Finansielle leieavtaler

	2019
Gevinst/(tap) ved endring i fremleieavtaler	(16)
Finansinntekter på fremleiefordringer	11
Totale inntekter fra finansielle leieavtaler	(5)

Forfallsstruktur på selskapets udiskonterte leieinnbetalinger:

	2019
Under 1 år	34
1-2 år	34
2-3 år	34
3-4 år	34
4-5 år	34
Over 5 år	166
Totale udiskonterte leieinnbetalinger 31.12.	335
Ikke-opptjent finansinntekt knyttet til utestående leieinnbetalinger	(53)
Netto fremleiefordringer 31.12.	282

NOTE 22 NÆRSTÅENDE PARTER

To parter er nærstående dersom en part kan påvirke den annen parts beslutninger. Relasjoner med nærstående parter anses som normalt i forretningsvirksomhet.

Selskapets nærstående parter er hovedsakelig datterselskaper i konsernet som Posten Norge AS har transaksjoner med. Posten Norge AS er morselskap, og har direkte og indirekte kontroll om lag 80 selska-per, hovedsakelig i Norden. Direkte

eide datterselskaper er presentert i note 9. Posten Norge AS har i tillegg eierandeler i tilknyttede se note 9. For transaksjoner med datterselska-per og andre nærstående parter, se tabell nedenfor. Internhandel i konsernet er gjort

i henhold til egne avtaler og på armlengdes avstand, og felleskost-nader i Posten Norge AS er fordelt på konsernselskapene i henhold til fordelingsnøkler, avhengig av de ulike kostnadsartene.

	2019	2018
Kjøp av varer og tjenester fra		
Datterselskap	530	559
Salg av varer og tjenester til		
Datterselskap	1 525	1 426
Leiebetalinger for eiendom til		
Datterselskap	390	364
Leiebetalinger for eiendom fra		
Datterselskap	75	68

Balansen inkluderte følgende beløp som følge av transaksjoner med nærstående parter:

	2019	2018
Finansielle fremleiefordringer	282	
Kundefordringer	138	160
Øvrige fordringer	3 259	3 710
Leieforpliktelser	5 660	
Leverandørgjeld	26	30
Øvrig gjeld	2 010	1 978
Netto	(4 017)	1 862

Øvrige fordringer og øvrig gjeld

Øvrige fordringer og øvrig gjeld hos selskapene gjaldt i hovedsak konsernkontoordningen og lån til datter-

selskaper. Se også note 12 og 15. Noen av styremedlemmene har styreverv eller lederposisjoner i andre foretak. Noen av medlemmene i Posten Norge AS sin konsernledelse har

styreverv i andre foretak. Posten Norge AS er ikke kjent med transaksjoner hvor disse vervene har hatt påvirkning.

NOTE 23 REGULATORISKE FORHOLD

Regulatoriske forhold beskriver relevante forhold og rammebetingelser som ikke er omtalt i andre noter.

Regulatoriske forhold

Postregelverk
Postregelverket består av lov om posttjenester med tilhørende forskrift, samt konsesjon gitt Posten som leveringspliktig tilbyder. Stortinget vedtok våren 2019 endringer i postloven som åpnet for Postens omlegging til postomdeling annenhver ukedag. Postens ordinære omdeling av brevpost til postkasser reduseres i tråd med dette til annenhver ukedag fra juli 2020.

Grunnleggende banktjenester i landpostnettet
Posten er forpliktet til å tilby grunnleggende banktjenester i landpostnettet, jf. Lov om tilbud av grunnleggende banktjenester gjennom Posten Norge AS' ekspedisjonsnett. Plikten omfatter kun landpostnettet, men Posten formidler også banktjenester i resten av Postens ekspedisjonsnett (Postkontor og Post i Butikk). DNB har valgt å la agentavtalen med Posten om utføring av banktjenester

utløpe 31. desember 2019. Partene ble imidlertid enige om en avviklingsavtale for 2020, med en opsjon om avvikling 1. juli 2020. I februar 2020 meddelte DNB at de vil gå ut av avtalen fra 1. juli 2020. Det vil likevel bli opprettholdt en løsning for landposttjenesten ut 2020.

Statlig kjøp og produktregnskap
I henhold til postloven skal Posten føre et produktregnskap for regulatoriske formål. Regnskapet skal overendes Nasjonal kommunikasjonsmyndighet årlig. Postens valgte revisor foretar kontrollhandlinger og utarbeider en bekreftelse på at regnskapet er avgitt i samsvar med kravene. Postens nettokostnader knyttet til ulønnsomme leveringspliktige posttjenester er i henhold til postloven forutsatt dekket av statlig kjøp bevilget over statsbudsjettet. Tilsvarende gjelder for det lovpålagte tilbudet av grunnleggende banktjenester i landpostnettet. Den årlige forhåndsbevilgningen til statlig kjøp blir justert året etter basert på en etterberegning

av behovet ut fra endelig produktregnskap. Etterberegningen skal sikre mot over- eller underdekning. For 2019 fikk Posten utbetalt 534 mill. kroner i statlig kjøp av ulønnsomme leveringspliktige post- og banktjenester. Dette er på nivå med Postens forhåndsberegning. Resultateffekten for endelig oppgjør av statens kjøp av leveringspliktige ulønnsomme post- og banktjenester for 2018 utgjorde 88 mill. kroner i 2019, inkludert renter på 3 mill. kroner. Beløpet gjaldt etterbetaling til Posten grunnet høyere nettokostnader for tjenestene enn det som lå til grunn for forhåndsbetalingen. Dette var i tråd med Stortingets vedtak. Totalt ble det i 2019 inntektsført 619 mill. kroner i statens kjøp av leveringspliktige ulønnsomme post- og banktjenester.

Fremtidsutsikter
For 2020 har Stortinget bevilget 449 mill. kroner til statlig kjøp av ulønnsomme leveringspliktige posttjenes-

ter. Beløpet er i tråd med Postens forhåndsberegninger og legger til grunn at ordinær postomdeling reduseres til annenhver dag fra juli 2020, som vedtatt av Stortinget ved endring av postloven. Omdeling annenhver dag vil imidlertid ikke være tilstrekkelig for å sikre forsvarlig lønnsomhet. Posttilbudet må ytterligere tilpasses i takt med endrede markedsforhold og kundebehov. Samferdselsdepartementet varslet derfor i statsbudsjettforslaget for 2020 at det i 2020 vil gjennomføres utredninger om fremtidens servicenivå for å skaffe et best mulig kunnskapsgrunnlag for nødvendige fremtidige omstillinger av posttilbudet. For Posten er det vesentlig at staten fremover betaler Posten for nettokostnadene ved de leveringspliktige tjenestene i den

grad det ikke gis rom for fortsatt tilpasning av tjenestenivået i tråd med fallende brevvolume og endringene i kundebehov. I forbindelse med omleggingen til postomdeling annenhver dag gjennomførte Samferdselsdepartementet en anbudskonkurranse om distribusjon av aviser fra juli 2020 i områder hvor det ikke finnes alternativ avisdistribusjon. I konkurranse med to andre tilbydere vant Posten anbudet for ukedager. Stortinget vedtok høsten 2019 å innføre merverdiavgift på all netthandelsimport av varer, uansett verdi, i 2020. I den forbindelse blir det etablert en forenklet registrerings- og rapporteringsordning (VOEC - VAT on E-commerce) for utenlandske tilbydere for beregning og betaling av merverdiavgift på varer opp til

en verdi på 3 000 kroner fra 1. april. Posten forventer at merverdiavgiftsplikten vil ha en negativ effekt på importvolumet. Verdenspostforeningen (UPU) avholdt en ekstraordinær kongress i Genève 24.-26. september 2019 etter at USA varslet utmelding av organisasjonen hvis ikke regelverket ble endret slik at USA kunne kreve kostnadsdekkende og konkurransenøytral betaling for levering av netthandelsvarer i post fra utlandet. Kongressen vedtok en spesialløsning for USA kombinert med en opptrapping av betalingen Posten får for levering av sendinger fra utlandet i perioden 2020-2025.

NOTE 24 HENDELSER ETTER RAPPORTERINGSPERIODEN

«Hendelser etter rapporteringsperioden» er de hendelser som finner sted mellom slutten av rapporteringsperioden og tidspunktet da finansregnskapet godkjennes for offentliggjøring. Det kan være hendelser som gir ny kunnskap om forhold som forelå ved slutten av rapporteringsperioden og hendelser som vedrører forhold som oppstod etter rapporteringsperioden.

Hendelser som gir kunnskap om forhold som forelå ved slutten av rapporteringsperioden

Salg av termovirksomhet
Posten Norge AS inngikk i desember 2019 avtale om salg av det norske datterselskapet Bring Frigo AS. Salget ble godkjent av Konkurransetilsynet i januar 2020 og ble gjennomført i 1. februar 2020, uten vesentlig effekt for regnskapet.

Hendelser som vedrører forhold som oppstod etter rapporteringsperioden

Pandemi COVID-19
I mars 2020 erklærte verdens helseorganisasjons (WHO) COVID 19 (koronaviruset) som en Pandemi.

Pandemien spredte seg fra Kina til store deler av verden, inkludert Europa og Norge og påvirker alle deler av samfunnet sterkt. Det ble innført strenge restriksjoner for befolkningen i Norge. Situasjonen vil føre til lavere aktivitet og volumfall. Dette vil påvirke selskapets omsetning og drift negativt. Både adressert og uadressert volum og pakkevolumene vil kunne påvirkes. Selskapet har god soliditet, med en likviditetsreserve på mer enn 5 mrd. kroner inklusive trekkfasiliteter, hvorav 3 mrd. kroner er plassert i svært likvide pengemarkedsplasseringer. Selskapets estimater som benyttes i nedskrivningstester kan bli endret. Det er antatt at dette vil være av forbigående karakter og at omsetning og resultat på lang sikt ikke endres vesentlig. Testen som er

gjennomført i 2019 viser betydelige merverdier for den kontantgenerende enheten. Det vil først være ved langvarig fall i omsetning og resultat at behovet for nedskrivning vil øke. Se for øvrig note 7 for ytterligere informasjon om selskapets nedskrivningstester og sensitivitet.

ALTERNATIVE RESULTATMÅL (APM) BENYTTET I ÅRSRAPPORTEN 2019

Konsernets finansielle informasjon er utarbeidet i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder (IFRS). I tillegg er det opplyst om alternative resultatmål som jevnlig følges opp av ledelsen for å forbedre forståelsen av resultatene. De alternative resultatmålene som presenteres kan defineres ulikt av andre selskaper.

Som følge av retningslinjer for «Alternative resultatmål i finansiell rapportering» har konsernet tydelig-

gjort definisjonen av resultatmål og andre måltall benyttet i årsrapporten og som ikke er en del av regnskapsoppstillingene.

Etterfølgende omtales konsernets resultatmål og andre måltall som er benyttet i års- og kvartalsrapportene.

Ved implementeringen av IFRS 16 er de alternative resultatmålene for 2018 ikke omarbeidet.

For nærmere beskrivelse av effekter av implementering av IFRS 16,

Leieavtaler, se kapittel 1 «Endringer i regnskapsprinsipper og noteopplysninger» i konsernets prinsippnote.

Organisk vekst

Organisk vekst gir konsernets ledelse, styret og øvrige brukere av den finansielle informasjonen mulighet til å analysere underliggende vekst av den operasjonelle virksomheten.

	Året 2019	Året 2018
+ Driftsinntekter (årets)	24 212	23 894
- Driftsinntekter (fjorår)	23 894	24 678
= Nominell endring i driftsinntekter	317	(783)

	Året 2019	Året 2018
+ Nominell endring i driftsinntekter	317	(783)
+/- Valutaeffekt	(42)	64
+/- Kjøp av virksomhet	(44)	
+/- Salg av virksomhet*	251	1 306
+/- Endring statlig kjøp	(83)	(193)
+/- IFRS 16 effekter	31	
= Organisk endring i driftsinntekter	430	394

* Justering av driftsinntekter for virksomhet solgt i foregående år

	Året 2019	Året 2018
+ Organisk endring i driftsinntekter	430	394
/ Justert driftsinntekt*	24 073	23 765
= Organisk vekst	1,8%	1,7%

* Justert driftsinntekt er driftsinntekter justert for valutaeffekter, oppkjøp, statlig kjøp og IFRS 16 effekter.

Driftsresultat før avskrivninger (EBITDA), justert driftsresultat, driftsresultat (EBIT)

Konsernets ledelse følger opp konsernets økonomiske situasjon gjennom bruk av felles måltall (KPI'er) og måltall som viser inntekter og kostnader knyttet til konsernets ordinære operasjonelle drift. De alternative

målene som benyttes i rapportering til konsernledelsen består av inntjening eksklusive poster som ikke er av driftsmessig karakter.

Resultat før avskrivninger, finansposter og skatt (EBITDA) er et viktig finansielt parameter for konsernet og danner basis for begrepet justert driftsresultat. Justert driftsresultat er EBITDA før nedskrivninger og

andre inntekter og kostnader, men inkluderer avskrivninger. Driftsresultat (EBIT) inkluderer konsernets nedskrivninger, andre inntekter og kostnader, samt inntekt fra tilknyttede- og felleskontrollerte selskaper.

Måltallene er nyttig for brukere av Postens finansielle opplysninger, herunder ledelse, styret og eksterne parter. Det gir brukere av den

finansielle informasjonen muligheten til å vurdere driftsresultatet basert på variable løpende poster, da det utelukker blant annet oms-

tillingskostnader og gevinst og tap ved salg av anleggsmidler og andre inntekter og kostnader med begrenset prediksjonsverdi. Det antas også

at måltallene gir mulighet for en mer sammenlignbar evaluering av driftsresultat i forhold til konsernets konkurrenter.

	Året 2019	Året 2018
+ Driftsinntekter	24 212	23 894
- Varekostnader	10 340	10 270
- Lønnskostnader	8 846	8 853
- Andre Driftskostnader	2 666	3 586
= EBITDA	2 361	1 185

	Året 2019	Året 2018
+ EBITDA	2 361	1 185
- Avskrivninger	1 552	654
= Justert driftsresultat	808	531

	Året 2019	Året 2018
+ Justert driftsresultat	808	531
/ Driftsinntekter	24 212	23 894
= Justert driftsmargin	3,3%	2,2%

	Året 2019	Året 2018
+ Justert driftsresultat	808	531
- Nedskrivninger	172	158
+/- Andre inntekter og (kostnader)	(479)	35
+ Inntekter fra tilknyttede selskap	5	8
= Driftsresultat (EBIT)	162	415

	Året 2019	Året 2018
+ Driftsresultat (EBIT)	162	415
/ Driftsinntekter	24 212	23 894
= EBIT margin	0,7%	1,7%

Netto rentebærende gjeld (NIBD) og likviditetsreserve

En overordnet målsetning i konsernets retningslinjer for finans, er å sørge for at konsernet har finansiell handlefrihet. Finansiell handlefrihet gir forretningen mulighet til å

operasjonalisere strategier og nå sine mål. Konsernet skal til enhver tid ha tilstrekkelig tilgang til kapital til samlet å dekke normale svingninger i konsernets likviditetsbehov, refinansieringsrisiko og normal ekspansjonstakt uten at enkeltprosjekter utløser særskilte finansieringstiltak. Det vil si

tilstrekkelige rammer til å kunne realisere konsernets vedtatte strategier.

Netto rentebærende gjeld og likviditetsreserve er en indikator på konsernets likviditetsmessige situasjon og følges tett av konsernets sentraliserte finansfunksjon. Likviditetsreserven er også et mål som

kan brukes til å vurdere konsernets likviditetsbehov.
Netto rentebærende gjeld består av både kortsiktig og langsiktig rentebærende gjeld, redusert med markedsmessige finansplasseringer og kontanter og kontantekvivalenter. Konsernet har låneklausuler i forbindelse med ekstern finansiering.

Overholdelse av klausulene beregnes basert på konsernets regnskapstall. Netto gjeld/ EBITDA er blant disse. Gjeldsgrad viser hvilken andel av egenkapitalen som er knyttet opp i både kortsiktig og langsiktig gjeld. Konsernets likviditetsreserve består av alle midler konsernet har tilgjengelig for å finansiere sin drift

og sine investeringer. Den er fordelt på hva som er tilgjengelig i henhold til avtaler på kort sikt og på lang sikt og er et nyttig mål for å vurdere om konsernet har tilstrekkelig likviditet til å fullføre den fastlagte strategien for konsernet.

	31.12.2019	31.12.2019*	31.12.2018
+ Rentebærende langsiktig gjeld	5 596	2 238	3 015
+ Rentebærende kortsiktig gjeld	1 971	1 180	910
- Markedsbaserte finansplasseringer	3 378	3 378	3 274
- Kontanter	60	60	93
- Bankinnskudd konsernkonto	382	382	176
- Bankinnskudd	91	91	70
= Netto rentebærende gjeld/(fordring)	3 655	(493)	312

* Ikke inkludert IFRS 16 effekter

	31.12.2019	31.12.2019*	31.12.2018
+ Netto rentebærende gjeld/(fordring)	3 655	(493)	312
/ Egenkapital per balansedato	6 363	6 396	6 481
= Gjeldsgrad	0,6	(0,1)	0,0

* Ikke inkludert IFRS 16 effekter

	31.12.2019	31.12.2019*	31.12.2018
+ Netto rentebærende gjeld/(fordring)	3 655	(493)	312
/ EBITDA	2 361	1 395	1 185
= Netto rentebærende gjeld/(fordring)/EBITDA	1,5	(0,4)	0,3

* Ikke inkludert IFRS 16 effekter

	31.12.2019	31.12.2018
+ Markedsbaserte plasseringer	3 378	3 274
+ Syndikatfasilitet	3 452	3 482
- Sertifikatlån	400	800
= Langsiktig likviditetsreserve	6 430	5 956

	31.12.2019	31.12.2018
Langsiktig likviditetsreserve	6 430	5 956
Innestående konsernkonto	381	176
Innestående utenfor konsernkonto	92	70
Ubenyttet kassakreditt	500	550
Kortsiktig likviditetsreserve	7 404	6 752

Investert kapital og avkastning på investert kapital (ROIC)

Konsernet skaper verdi for eierne ved å investere kontanter i dag som bidrar

til økte kontantstrømmer i fremtiden. Konsernets verdi skapes så lenge virksomheten vokser og oppnår en høyere avkastning på sin investerte kapital (ROIC) enn kapitalkostnade-

ne (WACC). Det er et nyttig verktøy for å måle hvorvidt investeringene gir tilstrekkelig avkastning. Poster som inngår i beregningen av investert kapital vises nedenfor:

	31.12.2019	31.12.2018
+ Immaterielle eiendeler	2 023	2 134
+ Varige driftsmidler	9 535	5 765
+ Omløpsmidler	7 574	7 431
- Sum likvide midler	3 654	3 563
- Rentebærende kortsiktig midler	59	66
- Rentefri kortsiktig gjeld	4 525	4 548
+ Betalbar skatt	83	97
+ Utbytte og konsernbidrag	8	
= Investert kapital	10 985	7 251

*Rullerende 12 måneder tall

	31.12.2019	31.12.2018
+ Siste 12 måneder akkumulert justert driftsresultat	808	531
/ Investert kapital	10 985	7 251
= Avkastning på investert kapital (ROIC)	7,4%	7,3%

Øvrige alternative resultatmål

Konsernet benytter og presenterer

enkelte andre frittstående resultatmål. Dette er resultatmål som anses å være nyttige for markedet og

brukerne av konsernets finansielle informasjon. Disse måltallene er vist i tabellen nedenfor:

	Året 2019	Året 2018
+ Totale investeringer eide driftsmidler	646	979
- Investeringer grunnet oppkjøp av virksomhet		17
= Investeringer før oppkjøp av virksomhet	646	962

	31.12.2019	31.12.2018
+ Resultat siste 12 måneder etter skatt	13	248
/ Gjennomsnittlig egenkapital per balansedato*	6 422	6 428
= Egenkapitalavkastning etter skatt (ROE)	0,2%	3,9%

*(IB+UB)/2

	31.12.2019	31.12.2018
+ Egenkapital per balansedato	6 363	6 482
/ Egenkapital og gjeld (totalkapital)	19 867	16 071
= Egenkapitalandel	32,0%	40,3%

Styrets erklæring

Styret bekrefter at årsregnskapet, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av konsernets og morselskapets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Styret bekrefter også at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til konsernet og morselskapet, samt en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer selskapet står overfor.

26. mars 2020

Andreas Enger (leder)

Anne Carine Tanum (nestleder)

Tina Stiegler

Henrik Højsgaard

Finn Kinserdal

Liv Fiksdahl

Odd Christian Øverland

Lars Nilsen

Ann Elisabeth Wirgeness

Tove Gravdal Rundtom

Tone Wille (konsernsjef)

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i Posten Norge AS

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Posten Norge AS som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap, oppstilling over totalresultat, oppstilling av endringer i egenkapital og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets finansielle stilling per 31. desember 2019, og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2019. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene. Vår beskrivelse av hvordan vi revisjonsmessig håndterte hvert forhold omtalt nedenfor, er gitt på den bakgrunnen.

Vi har også oppfylt våre forpliktelser beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet* når det gjelder disse forholdene. Vår revisjon omfattet følgende handlinger utformet for å håndtere vår vurdering av risiko for vesentlige feil i årsregnskapet. Resultatet av våre revisjonshandlinger, inkludert handlingene rettet mot forholdene omtalt nedenfor, utgjør grunnlaget for vår konklusjon på revisjonen av årsregnskapet.

Implementering av IFRS 16 Leieavtaler

Konsernet har med virkning fra 1. januar 2019 implementert IFRS 16 Leieavtaler, etter modifisert retrospektiv metode. Leieforpliktelsen er ved implementeringstidspunktet innregnet med kr 4 356 millioner i konsernet og med kr 7 856 millioner i morselskapet. Balanseført leieforpliktelse pr. 31. desember 2019 er på kr 4 168 millioner i konsernet og på kr 7 882 i morselskapet. Tilsvarende er det aktivert rett-til-bruk eiendeler på kr 3 821 millioner i konsernet og kr 7 452 millioner i morselskapet pr 31. desember 2019.

Konsernet har et betydelig antall leiekontrakter, inngått av et stort antall juridiske enheter. Konsernets vurderinger av leieforpliktelse og tilhørende rett-til-bruk eiendel medfører utøvelse av skjønn fra ledelsen om hvorvidt kontraktene tilfredsstillende standardens definisjon og krav til innregning, samt estimat av lengde på leieperioden, herunder vurdering av sannsynligheten for utøvelse av tilhørende opsjoner. Implementeringen krever prosesser for systematisering, vurdering, innregning og tilhørende klassifisering

av kontraktsforpliktelsene. Implementering av IFRS 16 Leieavtaler er derfor et sentralt forhold i revisjonen.

Våre revisjonshandlinger omfattet identifisering, forståelse, vurdering og testing av ledelsens prosesser og kontroller knyttet til implementeringen. Videre vurderte vi effektiviteten av konsernets prosesser for systematisering, vurdering, innregning og klassifisering av kontraktsforpliktelsene. Vi testet matematisk korrekthet i den anvendte modellen for beregning av forpliktelsen, og gjennomførte på stikkprøvebasis detaljtesting av input i modellen mot avtalevilkår i underliggende leieavtaler. Vi vurderte fullstendighet ved å analysere registrerte leieutbetalinger i modellen mot regnskapsførte leieutbetalinger i konsernet. Ved gjennomgangen reviderte vi også ledelsens anvendte forutsetninger for marginal lånerente og leieperiodens estimerte lengde forutsatt utøvelse av opsjoner.

Vi viser til regnskapsprinsippnoten punkt 1 om innregningsmetode og effekter, samt note 22 om leieavtaler i noter til konsernregnskapet. Tilsvarende viser vi til regnskapsprinsippnoten punkt 1 og note 21 om leieavtaler i noter til morselskapets regnskap.

Nedskrivning av goodwill

Konsernet har balanseført goodwill på kr 1 250 millioner. Goodwill er i konsernregnskapet nedskrevet med kr 102 millioner for 2019.

Konsernets nedskrivingsvurderinger medfører utøvelse av skjønn fra ledelsen knyttet til blant annet estimer for fremtidige kontantstrømmer og fastsettelse av avkastningskrav. Som følge av vesentligheten av goodwill i regnskapet, svak inntjening i deler av logistikkvirksomheten og usikkerheten knyttet til estimerte fremtidige kontantstrømmer har konsernets nedskrivingsvurderinger av goodwill vært et sentralt forhold i revisjonen.

Vi evaluerte sentrale forutsetninger i ledelsens nedskrivingsmodeller, herunder vekst, omsetning, resultatmarginer og avkastningskrav basert på ledelsesgodkjente prognoser og tilgjengelig markeds- og bransjeinformasjon. Videre vurderte vi matematisk korrekthet av modellene og sensitiviteten i anvendte forutsetninger. Vi vurderte konsistensen i anvendelsen av sentrale forutsetninger og evaluerte konsernets treffsikkerhet i tidligere års nedskrivningstester.

Vi viser til regnskapsprinsippnoten punkt 3.1 om estimert verdifall av eiendeler og note 8 om immaterielle eiendeler.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i selskapets årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og konsernsjef (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg

- ▶ identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- ▶ opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll;
- ▶ vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- ▶ konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- ▶ vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde;
- ▶ innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å fastsette strategien for, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen, og vi har et udelt ansvar for konklusjonen på revisjonen av konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Vi avgir en uttalelse til styret om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av regnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen og redegjørelsene om eierstyring og selskapsledelse

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsene om eierstyring og selskapsledelse om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 26. mars 2020
ERNST & YOUNG AS

Eirik Tandrevold
statsautorisert revisor

Postboks 1500 Sentrum, 0001 Oslo
www.postennorge.no

Følg oss på:

